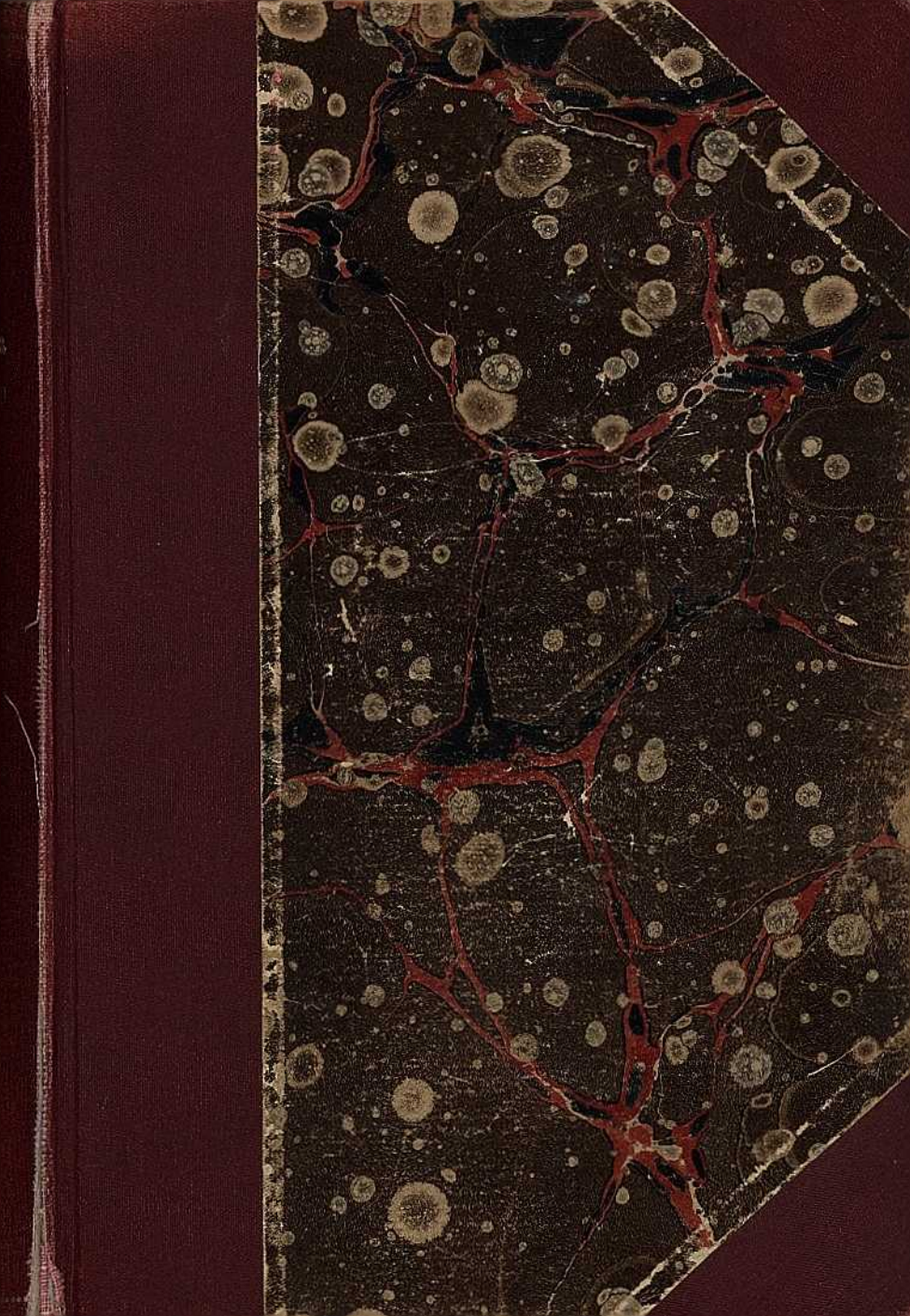

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

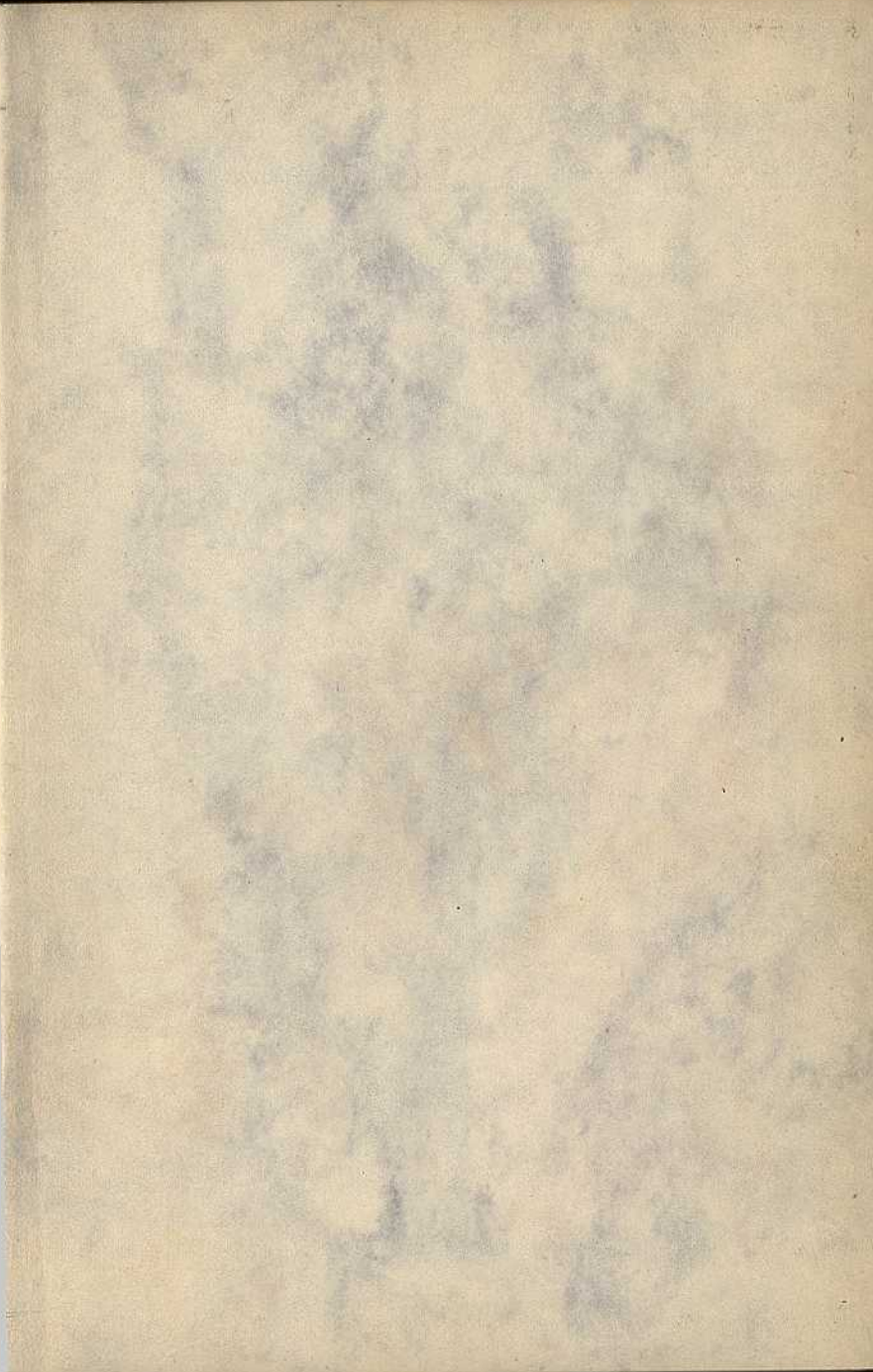

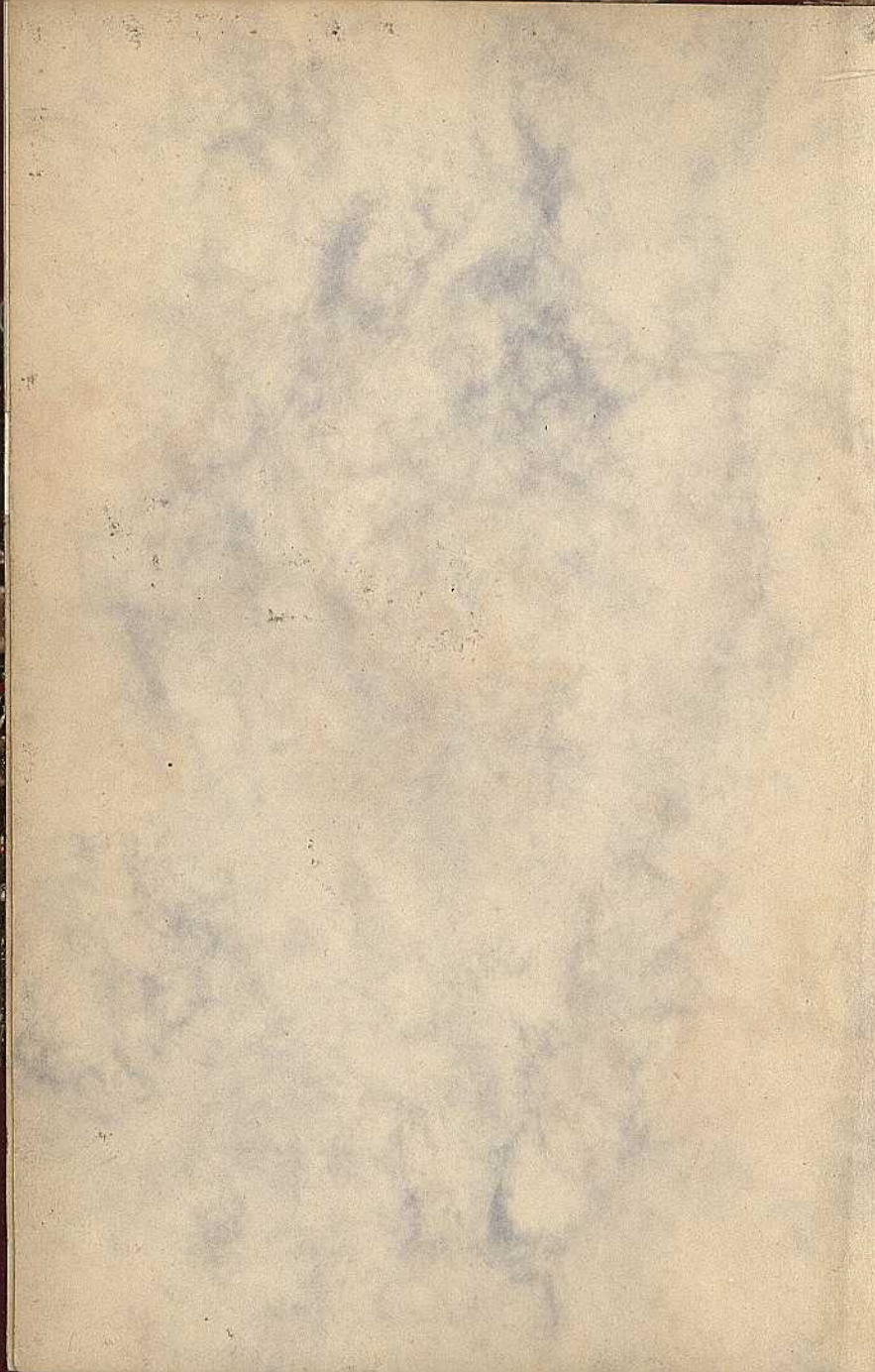

Allmänna Sektionen

Litt.

Sv.

AGNES von KRUSENSTJERNA
ÄLSKANDE PAR

Hallm an
1937

SPEKTRUMS FÖRLAG

no. $\frac{34}{1979}$

FRÖKNARNA VON PAHLEN

ROMAN

AV

AGNES VON KRUSENSTJERNA

AGNES VON KRUSENSTJERNA

ÄLSKANDE PAR

(FRÖKNARNA VON PAHLEN V)

SPEKTRUM, STOCKHOLM

Copyright. Spektrum 1933.

STOCKHOLM 1933
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI

*På vägarna vimlar en småväxt släkt
med tanken vid mått och vid vikter.
Den kallar sin måltidsdricka för sekt
och sin rönnbärsvisdom för plikter.
I jungfrur, som endast det budet lärt
att giva med fulla händer,
vad Er skapelsens ynnest av gunst beskärt,
hell Er, I mitt hjärtas fränder.*

*Se världen är tomhet. En ynkedom
de mänskliga dygderna bliva.
Blott ett har det evigas rikedom,
och det är driften att giva,
att giva sitt blod, sin kyss och sin själ,
som en gång i Bethaniens hyddor
Maria göt över frälsarns häl
sin salva med alla dess kryddor.*

OSCAR LEVERTIN, *De visa och
de fåvitska jungfrurna.*

Stundom även vaken drömmer jag.

ERIK GUSTAF GEIJER, *Söder-
ländskan i nordén.*

1.

När Angela en morgon i början av juni sakta gick nedför trädgårdsgången på Nybo, tänkte hon på den underbara vårdagen då hon kommit åkande hit med Thomas Meller, lille Cecil och Paula. Det var icke mycket mer än en månad sedan, och endast krusbärbuskarna hade varit fullt utspruckna. De hade prunkat bjärt gröna mot de svarta landen, och Cecil hade letat efter krusbär bland bladen. Nu var allt grönt, ljusgrönt glittrande i solskenet. Och uppe i ekbackarna stodo ekarnas väldiga kronor stilla, kastande en genombruten slöja av skuggor över tuvorna.

Det var tidigt. Ingen hade ännu stigit upp i villan. Gardinerna voro nedfällda. Angela gick runt huset och stannade, som varje morgon, bländad av körsbärsträdet. Det var som om solen slagit ned och sprutat vita taggiga strålar omkring sig. Angela smög sig närmare, till dess hon stod alldeles under trädet. Dess stam luktade av nyutsprucken kåda. Svarta humlor tumlade omkring bland de vita blomorna och fyllde hela trädet med en entonig surrande sång.

Angela såg strimmor av den klarblå himlen mellan blomklasarna. En längtan efter att kunna smälta samman med all denna skönhet ville spränga hennes hjärta. Hon grep en tung kvist och förde den fram och åter över sin halvöppna mun. Daggen skakades ned över hennes läppar. Det var en viskning i luften omkring henne. Men det var väl bara humlorna som sjöngo. Åter tänkte hon på den där vårdagen, då Thomas kysst henne uppe i den kala sängkammaren i villan.

Och hon smakade på daggen, som om den varit Thomas Mellers kyssar.

— Han bara kysste mig, mumlade hon, berusad av trädet.

Och hon såg på kådan som rann ut ur stammen. Vad ville hon med körsbärsträdet? Vad ville hon med Thomas? Varje morgon hon stått här hade hon undrat däröver. Nattens drömmar funnos någonstades i hennes inre. Men hon mindes dem icke. Hennes kropp var ännu ljum av bädden, av sömnen, av en hemlig vällust i släkt med körsbärsträdets rinnande klibbiga kåda. Hon lyfte armarna som för att famna, men sänkte dem igen.

Så gick hon ifrån trädet och vågade icke vända sig om av fruktan för att det åter skulle locka henne till sig. Hon öppnade grinden och vandrade upp genom ekbacken.

Angelas farbror, Peter von Pahlen, hade bjudit Petra och Angela till Nybo över sommaren. Angela hade varit här ensam, utan Petra, några dagar. Petra

hade farit ned till Eka för att ordna med en del saker och skulle sedan komma efter. Varken Angela eller Petra hade denna sommar längtat till Eka. Petra hade blivit skygg för Eka, sedan hon och arrendatorn haft den där historien med varandra. Men det visste ju inte Angela. Och Angela ville vara i närheten av Stockholm, där Thomas bodde.

Men där fanns kanske ännu en orsak till att Angela med sådan glädje gripit fast i Peters förslag att komma till Nybo. På Ösa inte långt från Nybo bodde Landborgs. Nu hade inte Angela och Stanny Landborg träffats på tre år, inte sedan den tiden i fröknarna Strussenhielms hushållsskola. Angela hade troget hållit det löfte som Stannys mor avtvungit henne: att icke träffa Stanny mer. Men här — här på landet skulle de kanske mötas! Angela drömde om det. Stanny skulle komma emot henne här i ekdungen eller på en av skogsstigarna. De skulle icke kunna gå förbi varandra — icke vilja det. Deras händer skulle krama varandra...

Och sedan — ja, sedan skulle allt vara som förr.

Med armarna lindade om varandra skulle de följas åt, talande i viskande ton om allt som hänt dem under den tid de varit skilda åt.

Angela fortsatte in i granskogen. Oemotståndligt drevs hon framåt åt det håll, där hon visste att Ösa var beläget. När hon kom ut i en glänta av skogen, kände hon den salta brisen från havet. Ösa med sin stora park låg alldeles vid stranden av havet, icke inåt land som Nybo. Men Angela kunde inte se

parken. Skogen stod tät runtomkring den öppna platsen som var övervuxen av lingon- och blåbärsris. Den badade i solen. Angelas skor blevo våta av dagg, när hon trampade genom riset. Nu var hon åter inne på en brun liten skogsstig, halkig av fjolårets barr. Det doftade skog så att hon blev yr i huvudet. Men alltjämt fortsatte hon att gå, raskt som om hon haft ett bestämt mål.

— Stanny! viskade hon och började plötsligt springa.

Med ens stannade hon. Hon hade kommit ut ur skogen. Framför henne böljade familjen Landborgs park, grön och lummig med stänk av skärt och vitt från de blommande fruktträden. Angela smög sig försiktigt runt järnstaketet, förbi en ståtlig grind med två pelare av granit och kom ned till havsstranden. Hon satte sig på en sten och lutade huvudet i händerna.

Så här nära Ösa hade hon inte varit förut. Hon kunde höra kacklet från hönsgården, en häst som gnäggade i stallet. Lätena från djuren pressade sig samman med vågornas sorl och rasslet av kiselstenar.

Angela visste inte hur länge hon suttit där, då hon hörde att någon öppnade grinden och kom ned mot havet.

Det är Stanny, tänkte Angela oroligt, men ville inte vända på huvudet.

Plötsligt när hon såg upp, gick Stanny förbi henne. Hon var insvept i en färggrann badkappa, och hennes

korta hår flög för vinden. Angela fångade en glimt av hennes ögon. Stanny fortsatte, som om hon ej sett Angela. Så med ens vände hon och kom tillbaka. Hon stannade framför Angela.

— Angela, sade Stanny.

Hon var alldeles röd i ansiktet.

— Jag visste nog jag skulle träffa dig, utbrast Angela tafatt.

— Du svarade aldrig på mina brev, sade Stanny.

Angela reste sig. Fastän Stanny alltid varit längre än Angela, kommo de nu nästan i jämnhöjd med varandra, emedan Stanny gick i låga badskor. De voro båda häftigt upprörda, och tårarna stodo dem i ögonen.

— Hur har du kommit hit? frågade Stanny.

— Jag bor på Nybo hos min farbror.

Så voro de tysta. Angela såg att Stanny knappast förändrat sig. Hon var samma grovvuxna flicka, nästan ful, men med strålande ögon, som kommo en att glömma allt.

— Du svarade inte på mina brev? upprepade Stanny envist.

— Jag kunde inte, mumlade Angela svagt.

Det kom en plötslig glimt i Stannys ögon.

— Jag har ibland undrat om det var min mor ... började hon.

Varför skulle Angela längre hålla på denna tre år gamla hemlighet?

— Minns du, sade Angela, den gången du berättade för mig om den där kråkungen du hade tämt

på Ösa och var så glad åt. Så försvann den. Hela sommaren ropade du på den. Sedan fick du veta att din mor dödat den.

Stanny bet sig i läppen. Plötsligt lösgjorde hon sina stora vackra händer från badkappan, som de krampaktigt hållit fast vid, och lade dem på Angelas axlar.

— Jag älskade dig, Angela, stötte hon fram. Jag har aldrig älskat någon så, utom en enda. Min mor tålde det väl inte. Är det så du menar?

Angela nickade. Beröringen av Stannys händer kom henne att skälva.

— Sade hon det åt dig? viskade Stanny.

— Ja, viskade Angela tillbaka.

Det var som om de båda måste viska för att inte fru Landborg där uppe i byggnaden skulle kunna höra dem.

— Å!

Stanny log. Hennes ögon började glittra.

— Kom med mig! sade hon.

Hon lade sin arm i Angelas, och snubblande över stenarna, ivriga och heta, vandrade de bort mot badhuset som låg och gungade utanför båtbyggnaden.

På bryggan tryckte de sig emot varandra för att ej falla i vattnet. Stanny öppnade och drog Angela med sig in. Dörren smällde igen efter dem.

I den djupa, av grå träribbor omringade basängen var vattnet grönt och gult av dansande solreflexer. Runt badhusets väggar gled vattenspeglingarna i ringar som vidgade sig och krympte ihop

i en outtröttlig evig lek. Stanny låste upp de två små hytterna.

— Du kan låna mammas baddräkt, sade hon till Angela och höll framför henne en ljusröd dräkt. Det är friskt i vattnet nu på försommaren, må du tro.

Angela tog emot fru Landborgs baddräkt och skrattade med solen svidande i ögonen. När hon kröp i den, hade hon en känsla av att hon hämnades på fru Landborgs fina skinn. Hon gav baddräkten ett par lätta slag och gick ut till Stanny som stod och solade sig mot väggen.

— Är det inte härligt? frågade Stanny.

— Jo, svarade Angela.

De stodo tätt intill varandra och blickade ned i vattnet. En solvit ring tycktes höja sig från ytan, den vidgade sig långsamt och omslöt Angela och Stanny, på nytt kedjande dem samman.

Stanny bröt ringen, då hon steg nedför trappan till bassängen. Hennes höft bildade en djärv kurva. På de starka benen och låren knöto sig musklerna.

Angela betraktade henne med lysande ögon. Stanny från förr! Stanny vid stranden av Mälaren, där hon starkare och kraftigare än de andra rörde sig bland de unga flickorna från hushållsskolan...

Angela gick nedför trappan. Det var lätt ljust fjun över Stannys rygg. Angela såg det. Det glänste som guld. Nu plumsade Stanny i och skrek till litet. Skriket ekade ut över vattnet. Strax var Angela efter henne och kände med en ilning av fröjd och smärta den friska kylan omkring sig.

Genom den öppna luckan såg hon ut mot havet som fräste vitt av rullande vågor långt borta. Dunkelt mindes hon då det vita körsbärsträdet och kände smaken av stammens klibbiga kåda i sin mun.

Stanny och Angela sprungo åter uppför trappan och satte sig i solen och läto baddräkterna torka på sig.

— Fryser du?

Stanny böjde sig vänligt fram mot Angela.

— O nej! Här är så varmt.

Deras röster flätade sig in i varandra, kände igen varandra. De kunde ännu inte tala om de tre år de varit skilda från varandra. Ett djup låg emellan dem. De hoppade över djupet, utan att speja ned i det, och funno varandra på vägar, där de redan för länge sedan gått arm i arm.

De talade om Strutsarnas hushållsskola: om Linéa, den stora bondflickan som haft ett barn som dött, om den otrevliga Nanna Mosin, om Judy Rosenrauch och om Madeleine Le Fort och Kalle Manderskiöld, vilka Angela träffat senare än Stanny.

— Och den där besynnerliga Bell von Wenden? sade Stanny och sträckte vällustigt ut sina långa ben.

— Hon har ett dansinstitut i Stockholm, svarade Angela. Jag har gått där i vinter.

— Hon hade visst en särskild svaghet för dig, sade Stanny.

— Kanske.

Angela stirrade framför sig. Hon ville inte tala om Bell just nu.

Så sutto de tysta. Solen värmdde dem. Vågornas sorl smekte deras öron.

— Hur ha vi kunnat vara ifrån varandra så länge? undrade Stanny efter en stund.

Angela fattade tag i Stannys hand.

— Trodde du mycket ont om mig? frågade hon.

Stanny kastade huvudet bakåt.

— Jag trodde att du glömt mig, sade hon. Men nu är allt bra igen.

— Ja, det är bra igen, upprepade Angela bestämt.

Men hon visste att allt icke skulle vara riktigt bra, förrän de förtrott sig åt varandra.

— Jag är ensam nu med pappa och mamma, sade Stanny. Min bror Bernard kommer inte hit på en tid ännu. Vi måste vara tillsammans, Angela.

— Men din mor?

— Hon har kanske redan glömt alltsammans, sade Stanny med ett tvivlande skratt.

— Å nej, sade Angela. Hon förefaller inte som en som glömmer. Hon minns. Minns i evighet. Det vet du också.

— Får hon bara något som förströr henne för tillfället, så glömmer hon mig, sade Stanny bittert.

Åter voro de tysta. Stannys knä snuddade vid Angelas. Deras blickar irrade. De sågo ned i bassängen och upp på väggarna, som voro i oro av bassängens vatten. Så drogo de upp sina knän mot hakorna, knäppte händerna runt dem och förblevo så sittande som lurade de på något. Hela tiden voro de intensivt upptagna av varandras närhet. Men

2. — *v. Krusenstjerna, Älskande par.*

ännu vågade de sig inte ned i de tre årens djup. Det skulle dröja dagar, innan de vågade det. Ett närmare efterforskande av varandras upplevelser skulle kunna fjärma dem från varandra.

— Jag tänker på, sade Stanny begrundande, att du och jag en av de sista dagarna du var på hus-hållsskolan stiftade ett förbund. Vi kommo överens om att en gång i vårt liv åtminstone utföra en hjältemodig handling. Vi kallade vårt förbund "Våren". Minns du?

— O ja!

De drogo djupt efter andan, tittade på varandra och sågo bort igen.

— Har du . . . frågade Stanny försiktigt.

— Nej! Angela skakade på huvudet. Och du?

— Nej.

Men i bådas tankar kom den där klara underbara morgonen åter till dem. De hade gått utmed Mälaren på en liten gångstig, skuggad av vajande trädgrenar. De hade talat om livet och döden och längtat bort från det vardagliga och gripit efter himlens flygande moln högt över sina huvuden. De hade velat bli något stort. Den hänförelse som tillhör de allra första ungdomsåren hade bränt deras hjärtan.

De ryste till litet och stego upp.

— Jag måste gå tillbaka nu, sade Angela.

— Mamma kommer säkert att känna att någon varit i hennes baddräkt, log Stanny.

När Angela klätt på sig, gingo de ut från badhuset sida vid sida.

Stanny såg oroligt upp mot Ösa.

Skulle hennes mor upptäcka dem?

Hon påskyndade sina steg. Vid grinden stannade hon ett ögonblick. Hon frös nu i sina badskor och sin badkappa, men ändå fortsatte hon förbi grinden och följde med Angela till kanten av skogen. Här stannade de.

— Adjö — så länge, sade Stanny.

Hon skälvde litet. Hennes läppar darrade.

— Skynda dig hem! Du fryser ju, ropade Angela.

Angela stod kvar och såg efter Stanny, där hon gick. Icke en enda gång vände hon sig om för att vinka åt Angela. Nu öppnade hon grinden. Och så var hon borta bland de grönskande träden i familjen Landborgs park.

II.

Morgonen efter det Angela träffat Stanny vid havet vaknade hon inte, förrän husjungfrun knackade på dörren och kom in med det varma vattnet i en kanna.

Angela låg lättjefullt kvar i sängen och såg ut genom fönstret på himlen, som var lika lysande blå som alla andra dagar. Hon tyckte det var besynnerligt att hon sovit så länge. De föregående morgnarna hade hon redan under den lätta morgonsömnens känt en oro som tvingat henne att vakna. Kanske berodde det helt enkelt på att hon dessa tidiga morgnar hoppats träffa Stanny. Nu hade de äntligen mötts, och Angela hade sovit lugnt i förtröstan på att Stanny nog snart skulle skicka bud på henne.

Angela lade händerna bakom nacken och kände sig fyllas av ro och en stilla lycka. Hon skulle nu förflytta sig tre år tillbaka — till den sommaren då Stanny och hon dagligen varit tillsammans. Ty Angela var viss på att hon åter skulle få träffa Stanny. Hennes mor kunde ha glömt sitt agg till Angela. Hon skulle be Stanny gå och hämta Angela till Ösa. Angela sände en halvt medlidsam tanke till Paula, som nu måste bli den överflödiga.

Men Stanny gick före allt annat. Före Thomas också? O nej. Angelas känslor för Stanny voro väl olika hennes känslor för Thomas.

Men där hon låg med halvslutna ögon, ännu med nattens drömmar under pannan, hade hon en förnimmelse av att hennes kärlek till Thomas och hennes vänskap för Stanny flöto ihop, bildade kronbladen till en enda blomma, som röd och svällande av doft och försommarens soliga glädje höjde sig ur hennes hjärta.

Hon började klä sig med fart, och hennes ögon tindrade muntert. Från sängkammaren ovanför sitt rum hörde hon Alexandras och Lilians röster. Det lät nästan som om de grät om något. Peter var ännu i staden, och Alexandra Vind-Frijs, Nybos trognaste sommargäst, låg i Peters säng bredvid Lilian. Angela visste att Lilian och Alexandra ej varit de bästa vänner under våren. Det hade varit något med Stellan. Stellan hade ju själv berättat för Angela och Paula, hur han flirtat med Alexandra — en flirt ej utan ekonomisk vinst för Stellan.

— Pu!

Angela fnös litet åt rösterna där uppe, då hon stod framför spegeln och fäste spetskragen kring halsen. Hon log mot sin bild i spegeln, och strax gav glaset henne tillbaka leendet underligt uppsvällt och oformligt. Det var en besynnerlig spegel, tyckte Angela. Allt som speglades i dess glas såg på något sätt så vansinnigt ut. Lilian hade väl hämtat ned den från något belamrat vindskontor i staden.

De flesta möblerna och sakerna i Peters och Lilians sommarbostad sågo ut att vara sammanraf-sade — överflödsvaror från deras äktenskaps första tid. Där fanns en ohygglig buffé av valnöt med infälld spegel i salen, och i salongen bredvid salen stod ett gammalt möblemang, vars glanstid för länge sedan var förbi. Men Lilian hade låtit klä över stolarna och soffan med ljusblommig kretong, så att de ändå gjorde ett ganska glatt intryck.

Vackra morgnar, som nu i dag, brukade de allesammans äta frukost på den breda öppna verandan med utsikt över trädgården. Angela var den första där. Doften från trädgården sköljde över henne, när hon kom ut. Verandans stolpar och den nedhängande sirligt utskurna listen bildade ramen kring en underbar tavla i grönt och vitt, som Angela tyckte var ny varje gång hon steg ut på verandan.

Hon hörde Alexandra och Lilian komma nedför trappan från sängkammaren. Deras steg voro hårda och onda och hamrade mot träet. Angela suckade litet. Alexandra slog sig ned på sin plats med ryggen åt trädgården. Hennes stora huvud och det förgrämda ansiktet med de utskjutande framtänderna körde som en sned och trubbig spik in i den nyss så fridfulla tavlan. Lilian satt bredvid Angela.

— Paula är inte här, sade hon och lyfte smörkniven.

— Jag skall gå efter henne, sade husjungfrun leende och satte ned grötfatet som sände upp grå ångor.

— Ja, gör det, sade Alexandra.

Hon såg efter den bortilande unga flickgestalten och anmärkte:

— Den där nya — vad heter hon igen? — borde inte tala, förrän man frågar henne om något. Du har aldrig kunnat uppfostra jungfrur, Lilian. De bli bortskämda och ta sig ton från början.

— Hon heter ju Frideborg, sade Angela för att avvända gräl. Det låter som namnet på en villa.

Men ingen svarade henne. Angela avskydde Alexandras och Lilians små skärmytslingar vid frukostbordet. De voro som ett äldre äkta par som varje morgon bökar ned sig i samma gamla trätoämnen.

Nu kom Paula. Angela gav henne en hastig blick, då hon lufsade fram till bordet. Det var som om till och med hennes hår sov om morgnarna. Det hängde slakt omkring henne, och hennes ögonlock voro så tunga att endast ett par strimmor av ögonen syntes. Hon hade på sig en urtvättad sommarkläanning som var för kort för henne.

— God morgon, sade hon otydligt, då hon satte sig.

Alexandra och Lilian sågo inte upp. Under djup tystnad åts gröten.

Angela tittade från Alexandra till Lilian och var nära att brista i skratt. Här på landet där de tyckte att ingen såg dem hade de två väninnorna lagt av sig all sin stadselegans. De gjorde så varje sommar. Ur garderobernas och dragkistornas gömmen letade

de upp urmodiga plagg, som de av snålhet aldrig nådes skänka bort. De vädrade dem i sommarsolens klara glans. Under årens lopp hade de varken fetmat eller magrat. De bibehöllo sina flickaktiga figurer, fastän ansiktena åldrades. Då de spatserade i trädgården sida vid sida i korta gammalmodiga jackor med vida puffar och rynkor kring axlarna och i kjolar som krympt, kunde man på avstånd tagit dem för unga flickor. Här vid frukostbordet sågo de ju besynnerliga, nästan anskrämliga ut. Men de brydde sig inte om det. På Nybo fanns det just nu ingen att klä sig för. Både Stellan och Peter voro för närvarande i staden. Det var ett hus av bara fruntimmer. När Stellan om lördagseftermiddagen kom ut, klädde sig Alexandra i en modern klänning, trotsande Lilians hånfulla blickar. Men Lilian och Paula fortsatte med sina gamla paltor. Och inte ens Stellan skrattade däråt. Men Angela, som ännu ej hunnit vänja sig vid dem, fann dem löjliga. Tänk om fru Landborg skulle göra en visit! Och åter voro Angelas tankar hos Stanny.

Paula såg upp och sökte förgäves dölja en gäspning.

— Nu är det så varmt, så man snart kan bada i havet, sade hon till Angela.

— Kanske.

Angela var rädd att förråda sig. Tänk om Paula anade att Angela redan badat i havet! Det skulle inte Paula förlåta henne. Angela frös till litet, då hon mindes hur det friska, solglittrande vattnet sköljt

över hennes kropp. Hon tittade ned i kaffekoppen och såg bara Stannys vackra ögon, som åter förtroendefullt logo mot henne.

— Ni få alldeles inte bada än, sade Alexandra vasst. Jag doppade handen i vattnet i går, när jag var ute på en promenad. Det var iskallt.

— Ja, lilla Alexandra har så rätt, inföll Lilian hett och gav Alexandra en blick, som bad om förlåtelse. Lilla Alexandra har alltid rätt.

— Vad far gör är alltid det rätta, mumlade Paula.

— Vad sade du?

— Ingenting. Jag bara kom att tänka på något, svarade Paula förskräckt.

Angela drog efter andan. Den ljuvliga blanka sommarmorgonen höll på att slås i bitar. Var och en borde äta på sitt rum.

Nu kom husjungfrun ut på verandan och dukade bort gröttallrikarna. Hon gled behändigt mellan stolarna, men råkade ändå stöta till Alexandra, som gnydde till vid beröringen med den unga flickans arm. Angela gav Frideborg ett uppmuntrande leende. Hon hade bara varit hos Peter von Pahlens en kort tid. På Stellans bal hade hon sett henne första gången och slagits av hennes likhet, mitt i all olikheten, med Agda. Hon hade ett egendomligt vackert ansikte, som inte såg svenskt ut. Inte heller hennes livlighet var svensk. Redan första aftonen ute på landet hade hon förtrott de båda unga flickorna att hennes far var spanjor. När Alexandra fått höra det, hade hon sagt:

— Troligen är han i stället klockskojarjude.

Men Paula och Angela hade tyckt att det var så romantiskt att ha en spanjorska i huset, att de gärna trott det. Husan och kokerskan bodde om nätterna i ett litet uthus ej långt från villan. Ända till sent om kvällarna hörde man därifrån sång och gitarrspel. Det var Frideborg som sjöng. Hon hade en vemodig, klagande stämma som gick genom märg och ben. Kokerskan, en gammal hygglig människa, som varit hos Peter von Pahlens i ett år nu, vilket var en jämförelsevis lång tid i den familjen, var förtjust i flickan. Hon tassade så lätt genom rummen, graciöst balanserande med brickorna. Hennes blekbruna leende ögon tycktes se allting och ändå drömma om något annat. Någonting långt borta. Alexandra sade att hon såg lömsk ut, och därför kände också Lilian ett visst obehag smyga sig över henne, då flickan kom i närheten. Kanske var hon egentligen rädd för att Stellan skulle förälska sig. Om också blott till utseendet, påminde Frideborg ju så starkt om Agda, Stellas vackra modell.

När Frideborg gått, vred Alexandra sig ett halvt varv på stolen och gav trädgården en bister blick.

— Vackert väder i dag igen! förkunnade hon.

Kanske hade hon ej sett det förut. Angela log mot Paula. Men Paula såg ned och var ledsen.

Nu reste sig Alexandra från bordet. Det var tecken till att frukosten var slut. Lilian, som ej druckit ur sin kopp, skyndade sig nervöst att göra det. Redan stod Alexandra på verandatrappan och satte på sig handskarna. Hela dagen bar hon hand-

skar på händerna. Hon var rädd att förstöra sitt fina skinn med solbränna. Också handskarna hade grävts upp ur gömda förråd. De voro av svart glacé och spruckna i fingertopparna. Men de tjänade sitt ändamål.

Efter en stund sågo Angela och Paula, som sutto kvar på verandan, de två väninnorna arm i arm promenera nere i trädgården.

Paula sträckte på sig.

— Usch! sade hon.

Angela lade vänligt sin hand på Paulas axel och lutade sig fram mot henne.

— Bry dig inte om Alexandra, sade hon. Låt henne inte förstöra vår sommar.

Paula gjorde en grimas.

— Du vet att hon totalt förstört de sista somrarna för mig. Hon har för resten förstört dem för mamma också, fast hon nu inte vill låtsas om det.

— Varför tycker din mamma om henne då? frågade Angela nyfiket.

— Å! Jag vet inte. Du ser ju att Alexandra bestämmer allting. Hon sköter faktiskt hela hemmet. Jag undrar hur många gånger vi bytt husjungfru bara för hennes skull. Hon behandlar mamma, som om hon vore en ung flicka. Allt måste mamma fråga Alexandra om. Det är så tokigt. Men mamma måste älska Alexandra. Jag kan inte förklara det på annat sätt.

— Ja, det är underligt.

Nu kom Frideborg in för att duka av.

Hon stannade mitt framför Angela och Paula och slog muntert med brickan mot sina knän.

— Det är visst litet tråkigt? sade hon och hennes ögon spelade.

— Har Frideborg tråkigt också? undrade Paula.

— Jag? Å nej. Det hinner jag inte. Och så har jag min musik. Jag älskar att sjunga.

Hon började duka av, kastande dröjande blickar på flickorna i hopp om att de skulle säga något om hennes vackra aftonkonserter. När ingen sade något, fortsatte hon:

— Här är en trevlig trakt, har jag hört. Om lördag blir det dans på banan. Inte för att jag är så road. Det finns så mycket slamsiga flickor som gå där. Och jag tycker inte om slams. Men man kan ju alltid titta dit.

— Ja, det tycker jag absolut, suckade Paula med övertygelse.

— O, sade Frideborg. Jag har köpt en så fin klänning. I spanska färgerna. Jag kommer att se ut som en riktig senjorita.

Hennes ögon strålade. Och hon trippade bort med den överfyllda brickan. Hennes klackar voro mycket höga, och hennes gång hade en självmedveten liten gungning som kom hennes späda höfter att framträda.

— Hon har då roligt, sade Angela glatt. Kom så gå vi ned i trädgården.

Men nere i trädgården undveko de sorgfälligt de gångar, där Alexandra och Lilian promenerade.

— Vad det här huset är grönt, sade Paula och blinkade med ögonen.

De hade stannat i närheten av syrenbersån. Härifrån såg man villan. Dess gröna färg stack av mot buskarnas och trädens grönska omkring dem. Detta gröna såg onaturligt ut, nästan giftigt. De utskurna listerna belastade verandan och löpte runt taket.

— Jag tycker om Nybo, sade Angela, men hon tänkte hela tiden på Stanny.

— Jag . . . började Paula, men ryckte häftigt till, då hon hörde ett rop från Alexandra.

— Gå inte! viskade Angela.

— Jag måste.

När Angela blivit ensam, smög hon sig bakom syrenbersån. Där nere vid staketet fanns en liten sned grind som sällan någon använde. Angela gick ut genom den, rädd för att Alexandras skarpa ögon skulle leta rätt på henne. Väl utkommen, började hon promenera nedåt landsvägen. Hon hade glömt sin hatt, men det brydde hon sig inte om. Hon längtade efter en stunds ensamhet.

När Angela kom till korsningen, där landsvägen delade sig och löpte åt olika håll, satte hon sig på dikeskanten bland smultronblommorna. Det blåste en lätt vind. Uppifrån skogsbacken kom doften av nyutspruckna löv. Nere på en åker arbetade ett par karlar i blå tröjor. Plötsligt hörde Angela ljudet av vagnshjul. Framåt vägen från stationen kom en hög trilla körande, förspänd med en ramsvart ridhäst. När ekipaget var helt nära Angela, tittade hon upp

och ryckte till. Ensam på en hög kuskbock satt fru Landborg och körde med strama tyglar. Hon kastade en blick på Angela. Så höll hon tvärt in hästen.

De betraktade varandra intensivt. Fru Landborg log litet.

— Vill fröken von Pahlen åka? sade hon.

Angela kände så väl igen den nervösa rösten med den starka finska brytningen. Hon reste sig generad och borstade grässtrån från sin klänning.

— Hoppa upp! kommenderade fru Landborg kärvt.

Ögonblicket därefter satt Angela bredvid fru Landborg på kuskbocken. Hästen lade öronen bakåt, lystrande till smällandet av den korta piskan.

Fru Landborg tycktes helt upptagen av att styra hästen. Angela gav henne en skygg blick från sidan. Profilen, till hälften vänd ifrån henne, skälvde av liv. De fina näsvingarna vidgades. Den blå blicken lämnade inte hästens rygg.

— Så, ni är här? Jag hörde det för resten av Stanny, sade hon.

Angela kunde ingenting säga. Liksom den gången för tre år sedan, då hon besökte fru Landborg i hennes bostad i Stockholm, kände hon sig nu också litet rädd för henne.

Med ens sade fru Landborg, alltjämt utan att se på Angela:

— Ni skall inte vara rädd, lilla barn. Ni höll ju trots allt ert löfte beträffande Stanny. Det hade jag inte trott er om.

— Jaså, sade Angela och blev ond.

— Först i går fick jag veta ni var här, fortsatte fru Landborg fundersamt, utan att låtsa om Angelas korta ton. I går ja! Då kom Stanny inrusande till mig, medan jag ännu höll på att klä mig. Vet ni att Stanny egentligen har ett häftigt lynne? Nej? Ja, det är ju inte ofta hon släpper lös det. Hon hade ännu på sig sin badkappa och sina badskor. Hon var blå i ansiktet av köld. "Nu har du badat för länge", sade jag. Och då förklarade hon att hon badat med Angela von Pahlen. Hon kastade ert namn som en stridshandske emellan oss. Herregud! Och jag kom först inte ens ihåg, vem ni var.

Hon gav Angela en liten spefull blick från sidan och klatschade med piskan.

— Ni höll ert löfte i tre år, sade hon nästan milt. Och så första gången ni träffade Stanny måste ni tala om att det var jag, hennes mor, som skilt er båda åt.

Angela nickade. Hon höll sig fast med ena handen i vagnen som skakade av den häftiga farten.

— Nå ja!

Fru Landborg drog i tömmarna:

— Det var naturligtvis Stanny som gissade sig till sanningen? Det svarar ni inte på. Nej, så sött då! Ni har ju något av "den lille gentlemannen" hos er! Och i går blevo ni förstås kära i varandra på nytt, små dumsnutar.

Plötsligt stannade fru Landborg hästen. De voro vid avtagsvägen till Ösa. Hon släppte tömmarna och

lade båda händerna på Angelas. Piskan hade hon i den ena av dem, och snärten kittlade Angela i ansiktet. Då lade fru Landborg också ifrån sig piskan.

— Nu skola vi vara snälla i sommar, sade hon och skrattade litet. Inte är väl jag en sådan tyrann att jag nu vill hålla er två på avstånd från varandra.

Angela satt förvirrad. Det gick långsamt upp för henne att hennes försakelse hade varit onödig.

Fru Landborg hade tagit ett löfte av henne att ej träffa Stanny mer, och så hade hon inte ett ögonblick litat på att Angela skulle hålla det. Men den gången hade hon framställt sin bön till Angela så passionerat! Vad hade Stanny sagt som nu kommit hennes mor att så plötsligt slå om? Var hon kanske rädd för sin dotter? Var hon icke längre densamma? Angela besinnade bara icke att en sådan kvinna som fru Landborg ej alltid tar de saker hon hittar på så fruktansvärt allvarligt som en ung människa kan göra det. Hon spetsar en lekande fjäril på sin nål, betraktar den med stingande vällust medan den sprattlar där, men glömmet den så fort vingarna icke mer orka höja och sänka sig.

Då Angela icke heller nu sade något, ruskade fru Landborg henne litet.

— Nå, men så säg då något, fröken, utbrast hon med sitt sjungande tonfall. Sanningen är att jag verkligen blivit en liten smula trött på Stanny. Låter det besynnerligt? Hon är så tung, Stanny. Sedan hon

kom från hushållsskolan, och hon gick ut hela kursen, som ni minns, så har hon mest varit här borta på Ösa. Eljes ha vi ju, ni har ju varit där, en våning i Stockholm, där vi bruka vistas större delen av året. Det tillhör allt det vi måste underkasta oss för min mans skull. Men året efter det Stanny varit i hushållsskolan vägrade hon helt enkelt att följa med till Stockholm. Också jag älskar landet! Men inte som Stanny. När det blir mörkt om kvällarna, längtar jag ändå till staden. Så fick Stanny alltså stanna här ensam. Hennes far låter henne tyvärr alltid göra vad hon har lust till. Och jag som verkligen hade tänkt få henne bortgift den säsongen — innan hon glömt de kunskaper hon inhämtat i hushållsskolan! En flicka i hennes ålder ensam på landet tillsammans med en gammal hushållerska och en kusk! Nå, ibland kom hon ju in till oss i Stockholm. Då lukade det faktiskt ladugård om henne. Det där var 1912.

— O, då var jag på Eka, utbrast Angela impulsivt.

Det glädde henne att hon och Stanny båda varit borta ifrån Stockholm samtidigt.

Fru Landborg tog piskan och drog nervöst snärten mellan sina händer:

— Året därpå fick jag själv en nervhistoria, jag var väl överansträngd, och vår läkare ordinerade mig att stanna på landet. Där sutto nu jag och Stanny hela de långa dagarna. Bernard kom bara ut över söndagarna tillsammans med min man. Å, det var rysligt!

— Och sedan? kunde inte Angela låta bli att fråga.

3. — *v. Krusenstjerna, Älskande par.*

Nu fick hon ju ändå veta, om också i hastigt uppdragna konturer, vad Stanny hade gjort under den tid de varit skilda åt.

Fru Landborg gav henne en liten blick.

— O, vad ni är intresserad, sade hon litet hänfullt. I år ha vi förstås varit i Stockholm, tillade hon. Jag har måst vara inne för allt det politiska, som ni väl begriper, det är ju stora tider vi leva i. Det är allt ändå bra besynnerligt att ni inte mötts.

Angela tänkte på Thomas. Hela detta nyår och denna vår hade hon ju ej haft tankar för annat än honom.

— Jag är ju mest med mina släktingar, sade Angela undvikande.

— Jaha, och så var det ju det lilla löftet, påminde fru Landborg henne.

— Tror fru Landborg kanske vi råkats i alla fall, utan att ni vetat om det? frågade Angela hastigt.

Fru Landborg vände sig med ens mot Angela, och till sin häpnad märkte Angela att de blå ögonen skimrade av tårar.

— Nej, jag har tillit till er, sade hon. Det är något fantastiskt med ungdom. Den är så allvarlig. Och den älskar så varmt. Men ger den ett löfte, så är det löftet heligt. Glöm nu, jag ber, hurudan jag var mot er förra gången vi träffades. För resten, ni behöver inte glömma. Man skall aldrig glömma! Varje upplevelse som möter en i de första ungdomsåren är som en sjudande het droppe som bränner ett litet ärr i ens hud. Det är bara bra.

Hon tog åter tömmarna för att köra vidare.

— Adjö då, sade Angela och hoppade ur vagnen, innan hästen åter satt sig i gång.

Fru Landborg nickade. Hästen föll i trav, och snart var ekipaget försvunnet.

Angela gick tillbaka mot Nybo. Hon visste inte om hon var glad eller ledsen över mötet. Hennes kinder hettade. Hon blygdes på något vis över fru Landborg. Hon kunde inte förstå henne. När hon råkat fru Landborg första gången, hade Angela känt det på samma sätt. Då hade den underliga frun varit svartsjuk på Angela för att hon vunnit Stannys vänskap. Nu talade hon annorlunda. Men något sade Angela att hon den där aftonen för tre år sedan, när hon först träffat fru Landborg, hade fått se en skymt av hennes innersta väsen, som icke kunde förändras.

Angela stannade med ens mittpå landsvägen och gjorde en liten glad rörelse med armarna. En vild känsla av fröjd och befrielse fick makt med henne. Hon och Stanny skulle således äntligen åter få vara tillsammans! Ingen skulle nu längre hindra deras möten. Och Angela fortsatte att gå framåt landsvägen, då och då lyftande armarna som om hon velat omfamna någon.

III.

Medan Angela uppe på Nybo återknöt bekantskapen med Stanny Landborg, gick Petra omkring i de tomma och övergivna rummen på Eka och skyndade sig att bli färdig för att så fort som möjligt komma därifrån igen.

Också Petra upplevde ett återseende, men ett sådant som hon blott motvilligt förmådde finna sig i. Det var arrendatorn hon nu dagligen måste träffa för att med honom tala om nyanordningarna på Eka. Byggnaden måste målas om, fastän Angela och Petra ej hade en tanke på att bo där i sommar. Men man fick ej låta stället förfalla. Mångt och mycket annat behövde också sättas i stånd eller moderniseras, och arrendatorn skulle under sommaren övervaka att arbetet blev ordentligt utfört.

Ett helt år hade nu Petra varit borta från Eka. Hon kunde ej besluta sig för att göra sig av med egendomen. Den var en gåva hon en gång fått till skänks, och hon kände det också som ett arv som blivit henne anförtrott att förvalta. Kanske tänkte hon även att det skulle komma en tid, då hon för alltid skulle slå sig ned på Eka. Hennes tankar och planer för framtiden voro så svävande och oklara. Hon behärskades av en sugande känsla av tomhet och slapphet. Ett ögonblick i våras hade hon trott att

hon funnit en man i Tage Ehrencreutz. Han skulle skiljas från sin hustru, och Petra och han skulle gifta sig. Men Hertha hade tagit tillbaka Tage, och Petra hade fått en stark avsmak för honom, sedan hon sett hans vankelmod och hans fikenhet efter hustruns pengar.

Inom henne värkte det dock alltjämt. Ibland om aftnarna när hon satt ensam i biblioteket på Eka som förr i världen med en bok i knäet, frös hon till, emedan det föreföll henne som om rummet vore fyllt av spöken. De kommo ringlande ut från hennes eget hjärta. De voro skuggor av henne själv. Hon hörde hur de skrattade åt henne, och hon rodnade av skam, då hon tyckte att de pekade finger åt henne. Hon var icke längre den gamla Petra von Pahlen. Skuggorna viskade det i hennes öra, slogo kalla fingrar om hennes hals och ville strypa henne.

Där hon nu satt, en kvinna av kött och blod, hade hon ehuru blott en enda gång känt famntagets underliga vällust. Hon ångrade det nu. Hon lät sina händer glida på ett vilset sätt utmed kroppens sidor och tyckte att den icke längre var hennes. Därför var det spökerna voro över henne. Hon hade varit fri förut. Nu hade hon märket av en man inbränt i sig. Och den mannen var icke Thomas Meller.

Petra grät mycket här på Eka. Hon tyckte sig ha förlorat sig själv. Det var som om en stor kraft gått av henne. Förr hade hon tänkt på Thomas, långtat efter honom, sträckt sina armar efter honom. När hon nu sträckte ut armarna, såg hon också som förr

Thomas komma emot sig. Men nu log han cyniskt, och hon visste vad hon skulle begagna honom till. Det fjärmade henne från honom. Han var icke längre en avlägsen underbar dröm. Och hon var säker på att det var Angela han älskade. Hur hade hon då kunnat ge sig åt Tage? Var det bara en stämning, den tillfälligheten att de varit ensamma i skymningen i Angelas rum? Den vita sängen som stod bredvid dem och som de bara hade att flytta sig ett par steg för att nå hade kanske lockat dem båda. Var det så det gick till? Var det på det sättet de flesta kvinnor föllo i männens armar? Men inom sig visste Petra att det varit en starkare makt som tvingat henne till Tage: den brännande svartsjuka som gripit henne, då hon sett Thomas' och Angelas möte nere på kyrkogården. Det var Thomas hon åtrått, det var Thomas Mellers namn hon åkallande viskat, när Tage Ehrencreutz sjunkit in mot henne.

Ibland tyckte Petra där hon satt i biblioteksrummet på Eka att hon blivit blind. Hon kunde inte se framför sig. Världen hade slocknat. Alla känslor, alla begär koncentrerades inom henne själv. I blodet, i nerverna som voro till för att hämta upp skönheten utifrån, att suga till sig dagrarna och skuggorna över ett landskap, kände hon nu blott som en smärtsam kramp, och hennes hjärta och sköte tycktes fyllas av strömmande eld. Hon förtärde sig själv. Det var som om hon med vassa rovdjurständer slitit i och ätit på sitt eget kött.

Stundom fann hon sig stående vid fönstret spanande efter stjärnorna högt där uppe på himlen. Hur många gånger hade hon inte stått så på Eka och stirrat mot stjärnorna fylld av längtan! Nu tyckte hon att hon ej kunde se dem längre. Det var inte sant. De blixtrade emot henne, och somliga stjärnor lyste med ett särskilt starkt sken, men Petra blickade åter in i sig själv och såg bara mörker. Då letade hon sig tillbaka till sin stol och grät med ansiktet dolt i händerna.

Då kunde det hända att hon hörde smygande steg ute i salen, och strax därpå kom Adèle in. Petra var mer än någonsin förr rädd för Adèle. Hon hade en känsla av att Adèles onda bleka ögon sågo tvärsigenom henne och upptäckte att hon icke längre var jungfru.

— Sitter du här i mörkret? kunde Adèle säga med sin hesa röst.

Och så brukade hon gå fram och tända lampan. Obarmhärtigt nyfiket granskade hon därefter Petras tårdränkta ansikte.

Hon mindes väl icke längre att hon en gång i hat slungat en sten mot Petra och varit nära att döda henne. Men Petra mindes det. För henne var det som om Adèle alltid haft en skarp sten gömd i handen, färdig att i nästa minut kasta den mot henne. Hon väntade blott att Adèle skulle slå ned på henne och riva upp hennes hemlighet.

Då Petra varit några dagar på Eka, gick hon för att besöka Betty. Hon hade icke förmått rycka upp

sig till att göra det förr. Det var en solskensdag. De grönskande träden utmed landsvägen doftade av rinnande kåda och nyutspruckna löv. Petras tankar började plötsligt syssla med den döde Johan von Pahlen. Det var en befrielse för henne att tänka på något annat än sig själv. Kanske var det den vackra dagen som väckte henne till liv. För första gången på länge var det som om den dödande hinnan dragits från hennes ögon. Hon upptäckte skönheten omkring sig och log litet vemodigt. Därför tänkte hon på Johan.

Hur Johan hade älskat allt som växte och sjöng: blommorna och träden, de flygande fåglarna, och de vita duniga molnen som foro över den blå sommarhimlen! Han brukade sätta en blombukett i sin bredskyggiga hatt, den som han bar, när han icke gick med huvudet blottat, och en i knapphållet. Hur hans stora rödlätta ansikte då blänkt av fröjd! Och han hade också valt att dö ute i naturen. Där hade han legat död på gräsmattan utanför sitt brinnande hus. Han hade haft ett sådant underligt leende på läpparna, och hans händer voro fulla av gräs som han i dödskampen ryckt upp från marken. Petra böjde sig ned vid vägkanten och plockade ett par blekblå violer. Hon tryckte dem mot sitt ansikte. Det var som om de fört en hälsning med sig från den svällande jorden och från Johan som älskat den. Var fanns han nu? Petras själ sökte ett ögonblick lyfta sig, men den förmådde det inte. Och med ens sjönk åter all skönheten omkring henne undan,

och hon kände Tages armar omkring sig. Nu förstod hon att det ej bara var träden och blommorna omkring henne som kommit henne att tänka på Johan. Johan stod för henne för evigt förbunden med Tage. Det var hos Johan hon första gången träffat Tage Ehrencreutz. Och åter drogos hennes tankar ned i den virvlande underjordiska ström, där de ville drunkna.

Petra påskyndade sina steg. Hon märkte inte att hon tappade violerna. Hennes fot trampade ned dem i landsvägsdammet, utan att hon visste det.

När Petra gick upp genom Ekereds park, mötte hon Gotthard. Han hade sportrock och lindade ben, och Petra förstod med ett leende att han försökte likna en ung lantjunkare. Han vinkade glatt åt Petra. Så stannade han. Solen sken honom i ansiktet. Han hade redan lyckats bli solbränd.

— God dag, sade han brådskande. Mamma är där inne. Jag skulle gärna vilja stanna och prata, men jag har verkligen tusen saker att bestyra.

— Jag skall inte uppehålla dig, sade Petra lugnande. Är det så mycket att göra?

Han gjorde en vidlyftig sväng med armen som skulle giva en föreställning om att han omfattade åkrarna, ladugården och trädgården, allting, med detta husbondens vaksamma öga som ingenting kunde undgå.

— Du förstår, sade han viktigt. På mina unga axlar vilar nu ansvaret för hela godset. Det är inte småsaker det.

Och han spatserade beskäftig nedåt gången, sparkande stenar och sand omkring sig.

Det var så olika Hans' försynta sätt, att Petra blev litet häpen. Här hade lille Hans smugit sig omkring och nästan sett rädd ut, som om han bett om förlåtelse, när han vågade sig på att ge en befallning. Det hade inte varit någon hemlighet för folket att det egentligen varit Betty som styrt gården, fastän hon så mycket som möjligt sökt dölja det. Hade nu Betty varit så dum att hon överlämnat alltsammans till denne pojkspoling?

Petra fortsatte upp mot herrgården. Hon hade inte varit här sedan sin brors död. Hon väntade nästan att han skulle stiga ut på verandan. Det dröjer länge, innan de dödas steg förklingat. Hur blygt de än trampat jorden, ljuder ekot av deras steg i dagar och år efter det de försvunnit. Brukade också Betty sitta och lyssna efter Hans? Petra vände sig om, när hon kommit upp på verandan. Hon såg ned över den terassformiga trädgården. Där nere flöt ån. I timmar brukade Hans ro omkring där i sin båt bland näckrosorna. Också nu tyckte Petra sig förnimma suset av årslag och ljudet av vattendropparna som i glittrande regn föllo från årbladen. Så upptäckte hon inspektorns pojkar som sutto nere i Hans' båt och metade. Ibland rodde de ett par slag, så sutto de åter stilla med utsträckta metspön. Livet fortsatte. Det trängde sig fram överallt. Tog båtar och drömligt stilla åar i besittning. Johan och Hans! Hade det inte trots allt funnits

någon likhet mellan dem? Båda hade med fumliga händer rört vid alltför jordiska ting, medan deras tankar flugit långt bort.

Petra fann Betty inne i Hans' rum. Hon satt ned-sjunken vid skrivbordet och bladdrade i en hög papper. Men när hon fick se Petra, rusade hon upp på sitt forna livliga sätt, snubblade över mattan och nästan störtade i Petras armar.

— Vad jag är glad att se dig, sade Betty och strök håret från pannan.

Hon sköt ned Petra i en stol och satte sig själv mittemot henne.

När Betty varit uppe i Stockholm strax efter Hans' död, hade hon varit så förändrad. Nu såg Petra till sin glädje att Betty återfått färgen på sina kinder och att ögonen lyste.

— Jag har ej hunnit komma förr, sade Petra litet generad, ty hon visste att hon mycket väl borde ha haft tid att hälsa på Betty, om hon verkligen velat och föresatt sig det.

Betty gav henne också en forskande blick.

— Du ser inte frisk ut, sade hon.

— Å, det är inte något fel med mig. Jag har endast så mycket att tänka på.

— Gotthard gick ut nyss. Kanske du mötte honom? frågade Betty ivrigt.

Petra smålog.

— Jo, jag träffade honom. Han hade bara så förfärligt bråttom.

— Ja, det har han alltid, sade Betty förnöjd. Han försöker sig på att sköta Ekered.

— Är han inte bra ung? framkastade Petra.

— Han är ju hela tjugutvå år, vad tänker du på?

Betty var stolt över den iver, varmed Gotthard ägnade sig åt sin nya uppgift, det var lätt att se.

— Men inte ämnar du väl låta honom sluta i Uppsala? sade Petra.

— Jag vet inte. Vi få först se hur det går för honom här på Ekered i sommar. För resten, Petra, Gotthard passar nog inte i Uppsala. Han har aldrig trivts där. Du vet, han vill helst av allt bli diktare. Han skulle gott kunna sköta Ekered och dikta samtidigt.

Petra smålog litet vemodigt åt Betty, så som också Hans skulle ha lett. Nu levde Betty åter i sina stolta framtidsdrömmar för barnen. Efter hennes mans död hade de svällt ut alltmer för att även fylla det tomrum han lämnat efter sig.

— Har du läst några dikter av honom? frågade Petra försiktigt.

— O ja, flera stycken, sade Betty muntert. Men inte tror du väl att jag riktigt skulle kunna förstå dem? Jag visste alltid att mina barn skulle gå om mig — bli mig överlägsna. Men det är jag bara glad åt. Nog äro dikterna vackra, fast jag är från en annan tid — den då man sentimentalt rimmade på hjärta och smärta. Nu äro både hjärta och smärta föråldrade. Nu är det visst bara fråga om

"blodets lust", "köttets must" och "passionens pust" och sådant. Men kanske är det bra så också, och kanske är det detsamma ändå. Skall du resa upp till Nybo snart?

— Ja, redan om några dagar. Jag vet inte hur det är — men jag trivs inte riktigt på Eka längre.

— Det kommer igen, skall du se, sade Betty förtröstansfullt. Första veckorna sedan jag återvänt hit, efter det lille Hans hade lämnat oss, kände jag det så tomt att jag ville skrika. Det var ju också så hemskt med omständigheterna vid hans bortgång, och lidandet hade nog gjort att han inte längre var riktigt sig själv, utan liksom förvandlad. Kan du tänka dig att strax innan det hände hade han skrivit ut en check på sextiotusen kronor och lagt in den i ett kuvert adresserat till min bror? Det var som om han fått för sig att han var skyldig Jacob något, och Jacob hade ju nog varit mycket snäll mot honom och bistått honom med råd och dåd, men det var ju inte alls han som skött honom under hans sjukdom. Inte heller visste han om något ändamål som pengarna kunde vara för, så han kunde ju inte ta emot dem under sådana här sorgliga förhållanden. Jacob trodde att Hans hade fått något slags tvångsföreställningar på sista tiden, och det sade alla de andra läkarna också att det var deras bestämda övertygelse. Nu efteråt är det därför liksom om han hade befriats och som om den riktige Hans hade kommit tillbaka. Ja, det är verkligen som om Hans i all tysthet smugit sig tillbaka hit. Du vet att jag inte gärna

tror på andar, gengångare eller något liv efter detta. Men jag tycker ändå redan att jag blivit gladare och att det är därför att Hans sådan han var förr ler emot mig överallt. Varifrån? Det har jag ingen aning om. Men det är ett leende som dröjer någonstädes i luften omkring mig.

De sutto tysta. Med ens märkte Petra att Betty tagit hennes hand i sin. Petra drog den icke åt sig. Det strömmade ut en kraft från denna stora fasta hand som stillade Petras oro, om också endast för en stund.

— Vad det är skönt för dig att du ännu kan vara glad, Betty, mumlade Petra försagt.

— Jag har ju mina barn också, sade Betty. Jag tänker ibland med en rysning på hur det skulle varit, om jag ej haft dem. Nu känner jag mig som om jag ständigt hölle på att bygga upp något. Det är ett hus som reser sig, och det är mitt. Jag kan säkert dö nöjd, när jag ser taket av det. Men nu måste du ha dig en kopp kaffe. Vad tänker jag på, som sitter och glömmer bort det?

Hon reste sig. Petras hand gled ur hennes och vilade åter slappt i knäet.

Gotthard kom in till kaffet, och Edla som varit sysselsatt uppe på sitt rum gjorde dem nu också sällskap. Petra såg på de två unga. De voro alltså med i Bettys fantastiska byggnad som över alla andra skulle resa sig mot skyn. Petra kunde inte låta bli att tycka att de sågo bra litet märkvärdiga

ut. Edla hade Petra aldrig förstått sig på. Hennes närsynta ögon som de sista åren skyddades av en blänkande pincenez hade bakom glaset fått en skarp blick. Denna vår hade hon gått ut seminariet med goda betyg. Låshuvud hade hon ju alltid haft. Hon hade redan som barn ägt en förvånansvärd lätthet att lära sig saker utantill och att rabbla upp dem utan tankar. Petra märkte att hon redan betraktade sin mor med kritik. Gotthard, den slarvern, var annorlunda. Han behandlade Betty nästan som om hon varit hans fästmö. Han var beskyddande, öm och förtrolig. De måste skratta åt hans småroliga infall. Petra kände likväl att han alls inte var att lita på. Men trots det att Petra sålunda icke avundades Betty hennes barn, sved det ändå som så ofta förr i hennes hjärta, när hon såg Betty sitta där omgiven av dem — innesluten i sitt hems varma bo.

Och när Petra slutligen gick tillbaka till Eka, var hon fylld av bitterhet. På vägen hade hon ännu ett möte som ökade den förtvivalade gapande tomheten i hennes hjärta. Det var den där bondflickan, den unga ogifta kvinnan, som för ett par år sedan hade fött ett barn till världen. Nu kom hon emot Petra med den lilla flickan vid sin hand. Petra måste stanna. Den unga kvinnan tycktes ha fattats av en viss tillgivenhet för henne, emedan Petra varit med den där natten, då barnet kommit till världen.

— Här är den lilla, sade den unga modern glatt.

Petra betraktade barnet, en rosig och vacker liten tös, som förtroendefullt lade sin hand i Petras. Hon

såg att modern ännu ej fått någon ring på sitt finger. Hon föreföll ändå lycklig och belåten. Också hon reste väl en byggnad mot skyn.

Petra skyndade vidare. Det jämrade sig inom henne. Hon hade varit med om befruktningens akt, men hennes träd bar ändå ingen frukt.

IV.

På aftonen efter det Petra varit på Ekered satt hon åter ensam i biblioteket. Hon skulle inte stanna länge på Eka nu. Det hon haft att ordna med och säga till om var snart klart.

Hon kunde inte läsa, fastän hon slagit upp en bok. Hon behöll den bara i knäet, nästan som en ursäkt för att hon satt där så sysslolös. Men när hon hörde steg utanför i salen, var hon glad att hon hade boken. Det var Tord Holmström som kom. Han stannade tveksamt på tröskeln. Det hade inte börjat skymma än. Rummet låg i ett blekt ljus, och Petras ansikte var vitt av det.

— Förlåt att jag stör.

Petra betraktade honom noga. Hon hade verkligt hållit av honom. Han hade icke förändrat sig mycket sedan den där hösten, då de i hemlighet kysst varandra i skogen kring Eka.

Varför älskade hon honom inte nu? Varför darade det inte till inom henne, då han steg in till henne? Hon hade undrat detsamma, då hon för någon månad sedan sett honom vid Hans' jordfästning. När hon stått vid kistan, hade hon känt att någon betraktade henne. Då hade hon höjt ögonen

och mött Tords blick. I hans ögon dröjde ännu ett skimmer av ömhet, som om han blivit rörd av att återse henne. Men Petra hade känt sin likgiltighet nästan som något onaturligt.

Tord kom nu fram till henne.

— Får jag slå mig ned? frågade han.

Petra lade bort boken.

— O, ja visst, sade hon och sökte lägga in hjärtlighet i sin röst.

Han hade ett par saker att tala med henne om. Det rörde naturligtvis reparationerna. Men Petra tänkte att detta kunde han lika gärna sagt nästa dag. Det var inte något som brådskade. Hon fick en misstanke att han kanske endast sökt detta tillfälle för att få sitta här i ro med henne. Tanken plågade henne, men då hon nu oupphörligt hörde honom säga "fröken", blev hon ledsen, hon visste inte varför.

Hon avbröt honom med ett nervöst skratt.

— Men vi ha ju en gång blivit du, sade hon.

Tord blev röd ända upp i pannan.

— Jag trodde inte att fröken — att du ville minnas det, sade han.

Petra rodnade också. Han hade ju sagt fröken de föregående dagarna, och hon hade inte ens tänkt på det. Varför skulle hon nu plötsligt . . . Hon tyckte att hon begått en dumhet. Det lilla ordet du som han stannade framför, innan han vågade sig på det, var som en hand som sträcktes emot henne och ville trycka hennes på nytt.

— Jag hoppas jag skall sköta om alltsammans nu till belåtenhet. Så blir det ett nytt Eka du kommer tillbaka till, sade Tord.

— Hur har det varit i vinter här? frågade Petra. Han ryckte på axlarna.

— Det är tyst och ensamt nu, när herrgården står tom, sade han. Men man får väl vänja sig vid det. Ibland påstår Adèle att hon ser ljus från fönstren. Hon vill väl skrämma mig med att det spökar. Men fast vi varit ensamma här två vintrar nu, så rycker det till i mig, när hon talar om det där ljusskenet från fönstren. Hon tror nog att jag blir rädd. Men varje gång tänker jag på dig. Jag inbillar mig att du kommit tillbaka, att du sitter som förr vid fönstret och att jag bara behöver gå över gården för att få träffa dig. Och då känns det dubbelt tomt, när jag ser ut och hela byggnaden ligger i mörker.

Nej, Petra skulle inte låtit honom säga du. Det var som om det lilla förtroliga ordet också väckt till liv hennes gamla känslor för Tord. Hon blev rädd för hans röst. Hon kände så väl igen tonfallet. Längtade han ännu efter henne? Han visste ju att allt var slut mellan dem. Hon såg bort från honom, och hennes blick träffade spegeln, som var placerad mittemot soffan. Hon såg Tord och sig själv i den. Och genast mindes hon en annan spegelbild av henne och Tord. Det var när de en lycklig dag suttit på det lilla konditoriet i småstaden. Tord hade sträckt sig efter hennes mun, och i detsamma hade hon i den dammiga spegeln sett en bild av dem

båda: en man och en kvinna med heta blossande kinder och leende ögon.

Nu undrade hon inom sig på ett barnsligt och oresonligt sätt, om spegeln där borta på konditoriet ännu innehöll bilden av henne och Tord. Men hon visste ju att komme hon nu tillbaka till den gamla konditorispegeln med dess pråliga förgyllda ram, skulle den bara återgiva henne själv. Och hon hade sedan sist blivit ett par år äldre. Ack, dessa stilla glas som likna fruset källvatten, de fånga på en sekund livets skiftande bilder och människornas flyktiga och nyckfulla rörelser för att i nästa ögonblick åter suddas ut dem!

Petra vände sig mot Tord:

— Angela och jag skola ju vara på Nybo i sommar. Om det är något, så skall du bara skriva till mig.

Det skulle han inte försumma.

Men han ville inte gå. Vad ville han då? Han hade ingen rättighet över henne, därför att de kysst varandra. Petra sade sig det och kände sig upprorisk. Varför satt han kvar? Men plötsligt träffade henne hans blick. Den var fylld av ömhet. Så hade han sett på henne, då han första gången tagit henne i sina armar. Han var en annan, en bättre man än Tage. Varför hade hon inte i stället blivit hans? Om hon givit sig åt Tord, skulle hon då känt sig så tom som hon nu gjorde — som om hon skänkt bort något och ej fått något i gengäld? Hon såg på honom igen och blev rädd för sig själv. Hur hade

hon kunnat bli så förändrad efter Tage Ehrencreutz' famntag? Förr hade hon inte vetat vad det var att ge sig åt en man. Nu när hon visste det, gingo allehanda föreställningar genom hennes hjärna, bara för att Tord betraktade henne med denna blick av ömhet. Trodde han att hon ännu var en oskuld? Närde han någon förhoppning om att hon ändå till slut skulle ge sig åt honom och att han skulle bli den förste i hennes liv? Hon ville döda den där ömma blicken hos honom. Kanske höll hon ännu av honom. Hon tänkte på den där natten i hotellrummet, då hon vägrat att bli hans. Var då den gåva hon hade att ge så förskräckligt dyrbar, att hon måste hålla på den? Och åter foro Petras händer utmed hennes höfter, som om de sökt något.

— Bryr du dig ännu om mig? frågade hon och höjde sitt ansikte mot honom.

Han nickade. Han kunde inte svara.

— Du skall inte bry dig om mig — inte längta efter mig, fortsatte Petra häftigt. Jag är ändå inte nu längre den du tror.

Petra fick ett hett begär att kasta av sig sin börda. Ensamheten hade varit för stor för henne. Hon måste förtro sig åt någon, och hon valde den man som hon visste älskade henne, utan att tänka på att hon kunde göra honom ont. Det var en svindel som kom över henne, och innan den hade slutat att gunga henne på feberheta händer, hade hon redan börjat berätta sin hemlighet för Tord.

— Jag är inte längre den du tror, upprepade hon envist.

Och orden gävo eko i hennes hjärta, så att det började bulsa hårt.

— Minns du, fortsatte hon, att jag en gång berättade för dig att två män kysst mig, innan jag träffade dig? Det var sant, men jag sade inte då att jag alltjämt älskade den ene av de två — och jag älskar honom ännu.

Tord böjde sig fram mot Petra och såg uppmärksamt in i hennes ansikte.

— Var det därför, frågade han stammande, var det därför du inte ville bli min den där natten på hotellet?

Och när han sade det, sågo de båda för sig Petras hotellrum med den giftigt blommande mattan och den trånga soffan, där de suttit böjda tätt intill varandra. Ja, än mer! Hotellrummet gled in i biblioteket på Eka, det sjönk ned i det som en av dessa trolleri-askar som kunna fogas den ena i den andra, utan att man förstår, var den ena slutar och den andra tar vid.

Petra strök sig trött över pannan. När handen föll ned i hennes knä, tog Tord fast den i sin. Hans beröring gjorde henne orolig. Varför lät hon inte alltsammans vara? Han kunde ju få fortfara att älska henne. Men något sade henne att det var orätt mot honom att ej tala. Och åter kände hon hotellrummets väggar omkring sig. Så nära hon hade varit att bli hans! Hon såg också den vanskapte

dvärigen grina emot sig sådan hon sett honom, då hon från fönstret blickat in i hans rum. Hur hans krokiga händer famlat efter kvinnan som slutligen tumlat baklänges och uppslukats i hans vidriga famntag. Petra sade:

— Jag tror inte jag tänkte på den jag älskade just då, Tord. Jag var helt enkelt rädd den natten. Kärleken tycktes mig så hemsk — som något fult som man måste komma undan. Ja, jag var rädd. Och ändå höll jag av dig! Jag hade väl för ett ögonblick glömt den andre — eller jag trodde att du skulle få mig att glömma... Och kanske det lyckats mig, om jag blivit din då.

Petra höll upp och såg på Tord med ångest i blicken. Hotellrummet försvann. Det vita ljuset i biblioteket hade fått stänk av sommarskymningen som börjat breda ut sig under parkens träd.

— Tord, viskade Petra. Jag har givit mig sedan åt en annan — inte åt honom jag alltid älskat. Jag vet inte varför jag gjorde det. Det var en tillfällighet, en stämning.

Tord drog plötsligt undan sin hand.

— Så, sade han. Har du skänkt bort dig till en annan sedan dess? När gjorde du det?

— Det var strax innan Hans gick bort. Jag ångrar det nu efteråt. Det är som om jag inte kunde få rätt på mig själv igen sedan.

Tord steg hastigt upp. Han gick fram till fönstret. Så stod han ett ögonblick stilla med ryggen åt Petra.

Vad tänker han nu på? undrade Petra.

— Då kunde det lika väl varit jag . . . som blivit din älskare, sade Tord borta vid fönstret.

— Ja, sade Petra. Det hade nog varit bättre.

— Jag var dum, sade Tord utan att vända sig om. Jag trodde du älskade mig.

— Kanske jag gjorde det också, mumlade Petra.

Tord kom fram till henne igen. Han stod och såg på henne med händerna i fickorna. De darrade så att han måste hålla dem knutna. Vad hade inte Petra varit för honom! Hon hade för en tid förändrat hela hans liv. Hon hade gjort honom okänslig för Adèles giftiga pilar, så att han kunnat uthärda dagarna och nätterna i arrendatorsbostaden. Och nu . . . varför skulle hon vara en annan nu?

— Petra, sade han. Varför har du talat om det här?

Petra gjorde en liten trött åtbörd:

— Jag ville att du inte skulle ödsla någon kärlek på mig.

Då lade sig Tord ned tätt invid Petras stol och och gömde sitt huvud i hennes knä. Han borrhade in det där, som om han velat röra vid hennes fläckade och uppbrutna sköte.

Petra satt tyst och darrade. Tyngden av hans huvud gjorde henne orolig. Hon for med sina kalla fingrar över hans blonda hår. Och åter kramades hennes hjärta av längtan efter ett barn: ett barn som skulle trycka sig in mot henne som Tord nu — ett barn med mjuka lemmar, en liten varelse som hon skulle fylla med sin ande. Det var väl begäret

efter ett eget barn som förmått henne att taga Angela till sig. Nu hade Angela vuxit upp till en ung kvinna. Men Petras längtan efter ett barn var ännu inte stillad.

Tord mumlade något. Hon kunde inte uppfatta vad han sade. Hans armar trevade runt henne, och hans händer knäpptes bakom hennes midja. Hon var fången.

— Petra, får jag kyssa dig?

Han lyfte upp sitt ansikte mot henne. I hans ögon såg hon en blick som hon ej sett där förr, en nästan ursinnig blick, fylld av begär och ändå besviken. Också hos Petra brann begäret. Också hon var besviken. Hon lösgjorde sig icke ur hans famntag. Hon ville det icke nu, även om hon kunnat. Hon sänkte sin mun ned i hans. De kysstes som två förlorade varelser, krampaktigt slutande sig intill varandra.

De hörde icke Adèles steg ute i salen. De vaknade upp av ett hest rop. Petra var den första som upptäckte Adèle på tröskeln till rummet. Hon stirrade på Adèle över Tords skakande skuldror. Hon såg strax att Adèle log — ett elakt lystet leende, som om hon nästan njutit av det hon nu fick uppleva.

Också Tord hade hört Adèles rop. Han släppte inte Petra. Alltjämt knäböjande framför henne och med sina armar omkring hennes liv vände han litet på huvudet och gav Adèle en lång blick. Och i den blicken låg, om Adèle mäktat förstå det, upprorets glöd, den flammande revolten mot alla förödmju-

kelser hon bringat honom. Men Adèle förstod inte. Hon trodde att han skämdes.

Med smygande, nästan hoppande språng, likt en katt som lurar på sitt rov, närmade hon sig paret vid bordet. Hennes kropp knöt sig samman, kanske av skratt, kanske av annalkande gråt. Från hennes strupe kom ett ljud som spann hon:

— Oj! Oj! väste hon. Tord och Petra! Ett sådant vackert par! Oj! Oj!

Nu var hon nära dem och måttade med handen ett slag mot Petra. Men Tord reste sig blixtsnabbt och grep handen i luften.

— Var stilla, Adèle, sade han hotande.

Adèle vred sig för att få loss sin hand, och när Tord gav efter, tumlade hon baklänges mot bordet. Med knutna händer stödde hon sig flämtande mot det. Nu var hennes ansikte vitare än vanligt. De bleka blå ögonen skeno.

— Ni ha bedragit mig, skrek hon. Det här har pågått i årtal.

Hon rusade till fönstret och kastade upp det så att rutorna klirrade.

— Hör hit, folk, ropade hon ut i den tysta parken. Kom hit och titta på er älskade herrgårdsfröken i famnen på sin dräng.

Men Tord var med ett par steg hos henne och lade handen över hennes mun. Han sköt henne otåligt bort från fönstret och stängde det. I sin iver skuffade han omkull henne. Hon satte sig långsamt upp, men reste sig inte från golvet. Hennes skratt

skallade genom rummet. Hon vred sig som i plågor, sparkade med benen och visade tänderna. Petra satt förskräckt och tyst. Hon skälvde så häftigt, att hennes fingrar började gräva mot insidan av händerna som skakade i hennes knä.

— Å, en sådan dråplig historia, kom det från Adèle. Den ljuva mön Petra von Pahlen! Det högfärdiga stycket som gick och gömde sin kostbara oskuld under kjolarna. Känns det inte lättare nu, Petra, sedan du blivit av med den? Han är ändå duktig, Tord, att ligga i! Fall i varandras armar nu igen, små raringar. Jag vill se på, när ni älska varandra.

Ingen svarade henne. Okvädinsorden ramlade ur henne. Hon tuggade dem som fradga mellan sina tunna strama läppar. Det var som om hon beredde sig att njuta kärleksaktens högsta extas. Hennes kropp for i ryckningar, knäna pressades emot varandra. Slutligen blev hon stilla.

Och plötsligt sade Tord tvärsöver bordet:

— Vad tänker du på, Petra?

Adèle vände förvirrad på huvudet. Hans röst var så lugn, så fylld av omtanke bara för henne som satt med knäppta händer i stolen där borta, att Adèle kände det som om hon fått en rungande örfil.

— Nu går ändå skammen på torra land! skrek hon. Borde du inte i stället fråga, vad jag, din lagliga hustru, tänker om er?

— Det ha vi hört, sade Tord. Jag frågade dig, vad du tänker på, Petra?

Petra svarade inte. Hade hon kunnat svara, skulle det varit att hon nu trodde att hon fick sitt straff för det som hänt mellan henne och Tage Ehrencreutz.

Men Tord böjde sig tätt ned mot Adèle.

— Vet du, vad Petra tänker på, sade han till Adèle. Hon ser just nu för sig dig med en vass sten i handen. Sedan minns hon inte mera, därför att du kastade stenen efter henne och var nära att döda henne. Trodde du inte jag visste det, Adèle? Säger du ett ont ord om Petra, skall jag berätta den historien för alla.

Men Adèle bara fnyste.

— Varför talade ni inte om det då — då för ett par år sedan? frågade hon hånfullt. Jo, det vet jag. Då skulle man undrat, varför jag var ond på Petra, och så hade du och Petra kommit i var mans mun.

— Du kan inte slingra dig ifrån sanningen, Adèle, sade Tord. Ingen kommer att göra några frågor, om man får veta att du velat döda Petra. Ditt onda humör är för välkänt.

— Utpressarmetoder är du slängd i, mumlade Adèle, men blev i alla fall genast tyst.

Tord hade kanske ändå rätt: ingen skulle tro vad hon sade om Petra — inte Betty, den storögda kosan, och inte heller Gotthard, den där viktige spelevinkern.

Adèle reste sig motvilligt från golvet.

— Nu går jag, sade hon, så bli ni av med mig.

Petra suckade av lättnad, men Adèle kom fram till henne. Med händerna i sidorna ställde hon sig att betrakta Petra.

— Jag tror ändå inte på allvar att det verkligen varit Tord som plockat av henne hennes skatt, sade hon, upplyst av den hysteriska kvinnans blixtklara och ohyggliga intuition. Nu efteråt kunna ni gärna ha ert lilla kukeliku för er, det rör mig inte för ett öre. Men lika barn leka ändå bäst! Inbilla dig inte, Tord, att ditt skinn är tillräckligt fint och mjöligt för att en fröken von Pahlen skulle släppa dig på sig i första taget. Den där ljuvlige Tage Ehrencreutz passade henne nog bättre, så länge den sillmjölken stod till hennes förfogande.

Och då hon såg hur Petra nu tog sig åt hjärtat som om hon blivit stucken, skrek hon till triumferande:

— Det är Tage Ehrencreutz! Du har förlorat spelet, lille Tord! Du har alltid kommit för sent till kvarnen för att få mala först.

Och gripen av ett plötsligt perverst medlidande föll hon som Tord nyss på knä framför Petra och slog sina armar omkring henne.

— Gå inte ifrån mig, viskade hon med grötig röst. Vi äro båda kvinnor! Vi känna det på samma vis och ha ställt det likadant för oss. Äntligen har du ju nu kommit till mig, Petra! Inte heller jag hade min oskuld kvar, när jag gav mig åt den där!

Och Petra som hela tiden detta uppträde varat suttit stum, kunde inte heller nu tala. Hon kände

hur hon drogs ned till Adèle. Hon visste att hon nu var syster med alla fallna kvinnor som låtit sig tagas utan att förnimma kärlek. Hon snyftade till. All hennes forna stolthet kröp bort. Hon hade velat lyfta upp Adèle i sin famn och kyssa henne kamratligt.

Men Tord ryckte undan Adèle och förde henne mot dörren. Han slog igen den efter henne och kom åter tillbaka till Petra.

— Förlåt mig, sade han sakta.

Petra såg förvirrad på honom. Det dunkade inom henne. Hennes bröst svällde av tårar.

Tre män. Thomas. Tage. Tord. Hon tyckte att de knappast rymdes i rummet. Sida vid sida, arm i arm stodo de och betraktade hennes mun grymt och när-gånget. Deras länder svällde ut och bildade en fast och av spända muskler knuten mur, som hon icke kunde blicka över, men ändå anade hon att bakom denna mur av manliga lemmar dolde sig något för henne. Vad då? Å, hon visste det. Med hjärtats fina hörsel uppfångade hon ljudet av små trevande steg, och i luften var suset av ett barns, en kerubs små knubbiga fäktande armar. Så måste man äta sig igenom männen för att nå detta barn som gömde sig bakom dem. Så måste man slumra mot deras seniga armar och smaka deras munnars fräna och bittra syra för att äntligen till sist få trycka en mjuk och doftande ny liten människa mot sitt bröst.

— Vad var det? hörde Petra sin egen röst säga, och den föreföll henne så långt avlägsen.

— Jag bad dig om förlåtelse för Adèle — och för mig själv, svarade Tord.

Då steg Petra vacklande upp.

— Vi måste väl skiljas nu. Jag reser, sade hon.

Det hade ju blivit klart för henne nu att det bästa var att hon reste genast.

Hon gick fram till fönstret, som Adèle nyss i hat slängt upp. Och nu öppnade Petra det igen.

Trädens mörka lövmassor flöto samman i skymningen. Det steg upp en doft från trädgården. Dagen andades ut. Snart skulle den dunig och varm med alla sina blommor och sitt av kvälldaggen fuktigt friska gräs sjunka in i nattens mörker och kyla.

Petra stödde handen mot fönsterposten. Hon brann av längtan efter att få ila ut i trädgården, att bli ett med de djupa skuggorna under de gamla träden och själv glida in i en natt och en glömska som skulle vara evigt. Uppträdet nyss föreföll henne nu, när det var över, vidrigare än när Adèles hessa röst ännu yrde omkring henne. Det var som om Adèle dragit av henne kläderna och hon nu stode här naken.

Men Tord kom henne till hjälp. Plötsligt kände hon hans händer på sina axlar. Varsamt vred han henne runt så att han kunde se in i hennes ansikte.

— Du skall inte vara så förtvivlad, Petra, sade han milt. Du är ändå densamma för mig — för alla. Jag skall inte glömma dig. Om jag ägt dig, hade kanske tillfredsställelsen fått mig att glömma. Du säger att du inte kan finna dig själv igen. Är du

då så säker på det? Du skulle aldrig gett dig av ifrån Eka. En gång kommer du tillbaka hit, och det här gamla huset och trädgården vänta på dig. De kanske skola skänka dig åter, vad du nu tycker dig ha mistat. Jag är bara en enkel människa, och jag kan inte riktigt uttrycka vad jag menar. Men det är något särskilt med en gård på landet. Jag vet det, för jag har alltid levat där. Jag skulle också förlora mig i staden. Husen där inne ha inte något medlidande med oss. De äro av sten — okänsliga. Men när jag går här i parken, böja sig trädens grenar mot mig. De äro fulla av sav. De leva. Jag känner det så. Ser man på dem genom en dimma av tårar, som du nu, Petra, så gråta de också. Det lenar. Man blir inte så ensam då.

Petra såg på honom tveksamt. Hon tog hans händer från sina axlar och betraktade dem tankfullt: fasta arbetshänder, vackra och goda.

— Adjö, Tord, sade hon. I morgon far jag.

Han drog till sig sina händer, och hennes tag om dem slappnade. När han gick mot dörren, var hon nära att ropa honom tillbaka. Men hon gjorde det inte.

Där hon stod i skymningen, tyckte hon att parken fyllde hela rummet med sitt sus. Och det steg in i hennes hjärta och mildrade den heta svedan.

V.

Angela stod på stationen, då tåget långsamt kom inpustande och lokomotivet stannade med ett gällt skrik och ett ryck som skälvde genom hela raden av vagnar. Angela skulle möta Petra som kom från Stockholm, dit hon rest direkt från Eka och där hon endast stannat över en dag i våningen.

Angela såg ivrigt in genom kupéfönstren och kunde inte först upptäcka Petra. Medan hon långsamt vandrade framåt perrongen, fick hon bakom ett fönster till en andraklasskupé syn på ett ansikte som kom henne att rycka till. Ansiktet förhöll sig en sekund orörligt, tryckt mot rutan, och när Angela mötte dess ögon, fingo dessa en glimt av elakhet, av hat. Denna blick slungades så plötsligt, så intensivt mot Angela, att hon ofrivilligt tog sig åt hjärtat. I nästa stund nickade fru Landborg, ty det var hon, med ett strålande älskvärt leende åt Angela och försvann inåt kupén för att få ned sina saker, som hennes kusk kommit in för att hämta. Angela skyndade förbi vagnen, och i detsamma såg hon Petra stiga ur en bit längre bort. Angela var blek, då hon kom fram till Petra. Medan hon hälsade på

henne och böjde sig ned för att lyfte upp hennes kappsäck, tänkte hon med rädsla:

Fru Landborg hatar mig ändå. Hon menade inte vad hon sade häromdagen.

Men varför hade hon då lett så älskvärt nyss? Först den där blicken av hat — så leendet!

Petra och Angela gingo ut från stationen. Nedanför trappan till stationshuset stod Bom bredvid sitt enkla ekipage och med hästen, som brukade gå i arbete ute på åkrarna om förmiddagarna. Ej långt därifrån stegrade sig fru Landborgs smäckra och eldiga ridhäst framför den eleganta dogcarten. Angela hörde fru Landborgs nervösa genomborrande röst med den starka brytningen. Hon grälade visst på kusken. Men Angela vände inte huvudet ditåt.

— Välkommen, fröken, sade gubben Bom sävligt.

Så satte de sig upp, och hästen lunkade i väg.

— Jag är glad att vara hos dig igen, Angela, sade Petra.

Men hennes röst lät inte glad. Angela gav henne en snabb blick. Hon tyckte Petra hade magrat denna korta tid. Hennes kinder voro så smala, och hennes ögon voro mörka som om ett dunkelt moln speglat sig i dem.

— Jag är också glad, svarade Angela häftigt, som om hon velat övertyga sig själv om någonting.

Just då for fru Landborg om dem. Bom höll sin brunte vid sidan av vägen, den stannade och lade öronen bakåt och svansen viftade föraktfullt, medan

herrsskapet Landborgs svarta häst travade om den med ett gäckande gnäggande och en fnysning. Angela hann se att fru Landborg körde själv. Hon hade knutit en havsblå slöja om reshatten, och slöjan flög ut bakom henne. Angela såg efter den.

— Vem var det? frågade Petra Angela.

Bom sade uppifrån kuskbocken utan att vända sig om:

— En trollpacka, fröken. Hon far fram med tjä-nare och kreatur, så det är erbarmligt att se.

Men Angela mumlade:

— Det var fru Landborg.

— Landborg? Hette inte din väninna på hushålls-skolan så?

— Jo, det är hennes mor. De bo nära Nybo, sva-rade Angela.

— Nej, men det var väl roligt för dig, utbrast Petra.

Men Angela mötte inte hennes blick. Hon började i stället tala om vad de sysslade med på Nybo. Om Alexandra och Lilian. Och hon berättade att Peter och Stellan kommit ut för att tillbringa söndagen med dem.

— Du och jag skola ligga i samma rum, anmärkte hon, som i förbigående, men hon var ivrig att veta, vad Petra skulle säga om det.

Ett ögonblick sågo de tysta på varandra. Ord, som inte kunde utsägas, dröjde på deras läppar. De hade alltid bott i skilda rum. Nu skulle de alltså denna sommar vara varandra så snuddande nära.

Skulle de väl i sömnen prisgiva sina hemligheter? Skulle en suck, ett kvidande från drömmens rike förråda dem åt varandra?

Angela sade med låtsad glättighet:

— Det är Lilian, förstår du. Nog finns det rum, så vi kunde få var sitt. Den där villan ser inte stor ut utifrån, men den är liksom tånjbar. Man blir förvånad över utrymmena, när man kommer in. Men Lilian säger att på sommaren gör det det-samma, om man bor litet trångt. Man är ju ändå mest ute i friska luften. Hon och Alexandra bo i sängkammaren, tills farbror Peter kommer på allvar. Lilian påstår att sommarens tjusning ligger i att man packar ihop sig. Och så vill hon ändå som i staden ha salong och sal, fast vi oftast äta på verandan.

— Det där kommer från Alexandra, det hör jag, log Petra.

— Allt kommer från Alexandra, suckade Angela. Måtte vi kunna göra det drägligt för Paula. Hon mår faktiskt illa, bara hon ser på Alexandra eller hör hennes röst på avstånd. Säg, hur var det på Eka?

Petra böjde sig fram och grep tag i kappsäcken som höll på att åka in i hennes knä.

— Som vanligt, sade hon lågt. Jag hälsade på hos Betty. Gotthard sköter gården. Det går aldrig väl.

— Och arrendatorn, undrade Angela. Är han lika hygglig och lika intresserad som förr av Eka?

Det dröjde ett ögonblick innan Petra svarade. Men Angela märkte det inte.

— Jo, arrendatorn är sig lik, sade Petra slutligen. Och Adèle . . .

Hon såg ned på sina händer, och åter var hon i biblioteket på Eka och Adèles hesa röst slog mot hennes öra.

— Adèle är sig också lik, tillfogade hon hastigt.

— Det hade varit bättre, om hon förändrat sig, sade Angela lakoniskt.

— Ja, viskade Petra för sig själv. Det hade varit bättre.

Men nu skymtade Nybo. Petra hade varit här förr på ett par korta besök. I den klara aftonen tycktes henne huset som stack upp ur trädgården så groteskt fult med sin granna gröna färg och alla sina sirater och utsprång.

— Det ser hemskt ut, sade Angela leende. Men det har charm.

— Har det? sade Petra förundrad.

Och i detsamma förstod hon vad Angela menade. Huset hade något av Peters charm. Han hade ju själv dragits till det som man drages till något vänligt besläktat. Också han var ful med sitt gutta-perkaansikte och sina grimaser, som rentav hade tycke av det gamla husets utsprång och finurliga krumelurer, men inne i hans ögon glänste väl detta ljusgröna och älskligt barnsliga som var och förblev hans tjusning.

När vagnen rullade upp till trappan, kom Peter ned från verandan.

— Välkommen, Petra, ropade han muntert. Välkommen till Nybo!

Och Petra fann sig skrattande i hans kraftiga omfamning.

Alexandra och Lilian sutto nedsjunkna i korgstolar på verandan. Lilian reste sig stelt. Hon var klädd i en av sina urgamla klänningar, och Petra höll på att inte känna igen henne. Hon gav Petra en av sina vanliga tillgjorda hälsningar.

— Välkommen, min lilla vän, sade hon och kysste Petra på kinden.

Alexandra steg inte upp. Halvliggande räckte hon fram sin handskbeklädda hand.

— Vi njuta av aftonen, förkunnade hon.

Men Peter tog Petra om axlarna och svängde henne runt.

— Titta! Är här inte fint?

Han stack armen under Petras. De vände båda ryggen åt vilstolarna och sågo ut över trädgården. Den låg där stilla och klar med blanka blad som speglade den nedgående solen. Gångarna voro omsorgsfullt krattade. Ett par nysådda rabatter lågo svarta, men de hade en glatt svärta, som om de polerats av spaden. Kransen av yviga krusbärsbuskar slöt sig runt jordgubbslandet, där fjolårets plantor sträckte ut sig efter marken och med slingrande spröten fattade tag i varandra. Längre ned var en tät häck av hallonbuskar med raka käppar

emellan sig. Syrenbersån blommade. Det var en doft av de violetta klasarna i luften omkring dem. Och på andra sidan vägen höjde sig de väldiga ekarna, vilkas nyss utspruckna blad liknade gula blommor druckna av solen. Också himlen bakom dem hade fått ett gyllne skimmer, och de stora trädens svarta grenar hade tecknat ett fint galler över den. Långt bortifrån kom den spröda silverklängen av en kyrkklocka.

Petra fick tårar i ögonen. Hon tyckte det var längesedan hon varit med om en helgdagsafton på landet.

Någon kom ut från bersån och gick hastigt upp för en av gångarna. För varje steg han tog rev han upp ett fult märke i det nykrattade gruset. Det var Stellan.

— Och jag som haft ett sådant arbete med krattningen, beklagade sig Peter.

Stellan, som nu kommit intill trappan, hörde hans jämmerlåt och lyfte ett spefullt grinande ansikte mot honom.

— Jag kan inte flyga, pappa, sade han. God dag, Petra.

Petra kände sig genast förargad på Stellan. Alltid förargade han henne. Där han nu stod utan rock, klädd i skjorta av råsidan och med ett brett skärp om midjan, var han förvillande lik en utklädd flicka. Plötsligt fick Petra en vass stöt av Alexandras armbåge. Hon trängde sig förbi Petra och gick nedför trappan. Hon hade en vit klänning och ett sidenband

i skrikande kanariegult om den taniga midjan. Stellan plirade med ögonen.

— Så charmant Alexandra är i kväll, sade han högt.

Hon tog hans arm, och de strövade nedför gångarna, åter förstörande Peters mödosamt verkställda krattning. Peter gjorde en grimas. Men Petra såg i smyg på Lilian. Hon märkte hur denna med ögonen följde det omaka paret. Hennes mungipor drogos ned, hon sänkte ögonlocken, men en blick av hätskhet, av sur svartsjuka, trängde fram. Petra anade en tragedi. Trädgården föreföll henne inte längre så helgdagsfin. Det var en lättnad, då Paula kom ut. Hon var tjockare än vanligt i sina egendomliga kläder, men hennes ansikte sken av uppriktig välvilja. Hon kastade en hastig blick på Alexandras stol, och då hon såg att den var tom, vilket ju icke ofta inträffade, slog hon sig ned i den.

Lilian tog sina ögon från trädgården. Med en plötslig häftighet som ej var vanlig hos henne grep hon tag i stolens armstöd och ruskade i det liksom för att draga stolen till sig. Ansiktet upplystes nu klart av den hätska blick, som nyss gömtes under ögonlocken.

— Är du tokig, Paula? sade hon ond. Du vet att ingen får sitta i tant Alexandras stol.

Paula makade sig upp ur den.

— Å förlåt, jag glömde, sade hon.

Och när stolen nu blivit tom, fortsatte Lilian att draga i den till dess den stötte emot hennes egen. Vilstolens styva linne hade gropar efter Alexandras

kropp, och kudden på toppen av den var djup som en insjö efter Alexandras tunga huvud. Och Petra tyckte att stolen under Lilians hetsiga tag blev mänsklig, en stelbent och motsträvig Alexandra, som icke ville komma över till Lilians sida.

Angela visade nu Petra in i deras rum. Paula följde efter dem och stannade i dörren.

— Så trevligt här är, sade Petra.

— Där är din säng, och här är min. De stodo bredvid varandra, men jag har flyttat på dem, sade Angela.

Petra tog av sig hatten framför spegeln. Hon var tacksam mot Angela som flyttat på sängarna. Så skulle de ändå ha litet andrum. Men när nu Petra fick se sin bild i den besynnerliga spegeln, grep det om hennes hjärta, som om en skarp och krokig klo rört vid det. Ett suddigt oformligt ansikte blickade emot henne. Munnen svälldes tjock, som svullen av Tages och Tords kyssar. Och hon fick en svindlande känsla av att Adèle måste ha förgiftat henne den där aftonen på Eka.

Angela ställde sig leende bakom henne och lutade sig fram så att deras ansikten i spegeln kommo tätt intill varandra. Och Petra började darra. I detta förfärliga spegelglas blevo deras ansikten på ett spökaktigt och fruktansvärt sätt lika. Två fröknar von Pahlen, fläckiga, onaturligt stora — och en fluga som just i denna minut spatserade över glaset ritade ett smutsigt streck över bådas kinder, förenande dem.

— Det här står jag inte ut med, mumlade Petra.

— Å, jag har redan vant mig, sade Angela. Men först blir man häpen, eller hur?

— Sannerligen, viskade Petra.

Hon gick fram till fönstret och fick syn på körsbärsträdet. Hon tyckte att ljudet av Angelas och Paulas röster i rummet bakom henne med ens kom långt bort. Detta blommande vita mot en blekt blå kvällshimmel! Hon mindes Tords ord om träden, att de levde — ja hyste medlidande. Hon tyckte att allt detta överväldigande vita strömmade brännhett över hennes stackars hjärta. Det ville utplåna hennes smärta, hennes samvetsqual, hennes mörka oro. En ljus frid smög sig över henne, och hon kände sig bättre till mods. I natt skulle vetskapen om att detta blommande körsbärsträd badade i strålarna från millioner stjärnor förta hennes stygga drömmar deras makt.

Frideborg kom i dörren. När Petra vände sig om från fönstret, fick hon se den svarta flickan som betraktade henne med lysande ögon. Hon påminde om någon Petra sett. Nu visste hon det — Agda. Men när flickans ansikte sken upp i ett glittrande leende, var hon så olik Agda att Petra förvånade sig över sin tanke nyss.

— Det är serverat, sade Frideborg och knixade.

— Skall Frideborg dansa i kväll? frågade Paula nyfiket.

— Ja! O ja! svarade hon glatt. Vet fröken, de ha säkert redan börjat där borta. När jag nyss var ute

för att hämta vatten, tyckte jag att jag hörde drag-spelet.

— Då skola vi stöka undan kvällsvarden fort, sade Paula.

— Nej! O nej! Plikten först! Jag vill då rakt inte gå, förrän allt är färdigt här på kvällen.

Men Petra såg att hon inte menade det så allvarligt. När hon gick ifrån dem, var det med små danssteg. Fötterna kunde hon ändå inte behärska.

— Det var en grann flicka, sade Petra.

Hon måtte hört det. I dörren till salen vände hon sig blixtnabbt om och gav Petra ett blänkande ögonkast.

Paula började genast stolt berätta om Frideborgs spanska härkomst.

— Jag tvivlar inte på det, svarade Petra på en orolig fråga från Paula.

— O, så rar du är, utbrast då Paula. Alexandra hånar oss och påstår hon är dotter till någon klockskojarjude. Det är mera romantik med en spanjorska. Angela och jag ha kommit överens om att hon är en tvättäkt andalusiska, åtminstone en av de där från Barcelona som Alfred de Musset skriver om:

*Avez-vous vu dans Barcelone
Une Andalouse au sein bruni?*

Utkomna i salen, funno de redan de andra på sina platser kring det runda bordet. En stor skål med blommor stod mittpå duken, färsk grönsallad lyste

från ett fat, genom de öppna fönstren svepte den ljumma sommaraftonens luft in.

I denna vackra omgivning borde det härska en sällsynt harmonisk stämning, tänkte Petra.

Men i stället var det en oro, ett missnöje, som inte Petra kunde undgå att lägga märke till. Varifrån kom det? Från Stellan, som nu satt på sig en buteljgrön sammetsrock och tycktes fylld av retligt okynne? Från Alexandra som inte kunde taga sina ögon från den gröna ynglingen? Från Lilian som med sur min såg ned i sin tallrik?

Peter, som till sin systers ära slagit upp en butelj pärlande svalt vin, sökte lätta trycket genom att snällt och vänligt skåla med alla. Men för det fick han ej något tack, ty Lilian anmärkte bara:

— Det kan inte vara bra att dricka så mycket vid sängdags.

Peter gnuggade händerna utan att låtsas om hennes dåliga lynne.

— Jag får väl inte ligga i sängkammaren än? sade han muntert. Jag har ju för resten min lilla kula uppe på vinden.

— Jag skall gärna flytta ut ur sängkammaren, sade då Alexandra och rätade stramt på sig, som om någon gått hennes rättigheter för nära.

Då lyfte Lilian ögonen.

— O nej, lilla Alexandra, sade hon bedjande. Nu är det ju bäddat för alla.

Petra hörde förvånad på. Det stack i hennes hjärta för Peters skull. Begrep han då inte, hur Alexandra tog herraväldet från honom?

Men han gjorde bara en av sina komiska grimaser och fortsatte lugnt att äta.

— Jag skall gå på dansbanan i kväll, upplyste Stellan.

Tvärsöver bordet sökte han fånga Frideborgs blick. Hon höll just på att servera Alexandra salladen. Med en otålig rörelse sköt Alexandra undan den framsträckta skålen.

— Inte mer för mig, kom det hastigt från henne.

— Sannerligen skulle jag inte ha lust att följa med, inföll Peter.

— Det är bara simpelt folk på dansbanorna, sade Alexandra. Slödder!

Hon såg från Stellan till Frideborg. Men flickan som nu gjort sin plikt vid bordet gick med lätta fjädrande steg på tå ut ur rummet och stängde försiktigt dörren bakom sig.

— Går du i den kostymen, kommer du att väcka uppseende, framkastade Paula. En purjolök!

Men Stellan, eljes så känslig för varje personlig anmärkning på hans klädsel eller hans utseende, som han var så nöjd med, gapskrattade och sköt stolen från bordet med båda händerna fastnitade vid duken.

— Du drar ned duken, sade Lilian nervöst.

— Herregud, skrek Stellan uppsluppet, tror jag inte rentav att ni sitta här och äro avundsjuka på

mig, som kan slita mig loss från den heliga familjen och gå på dansbana. Jo visst! Ni äro avundsjuka. Och på Frideborg också! Har hon berättat för er, att hon skall ha en splitter ny klänning — i spanska färgerna? Jag såg en skymt av henne, när hon höll på att prova den vid fönstret nere i stugan. Den kom en verkligen att tänka på tjurfäktning — eller åtminstone på tjurar. Adjö, avbröt han sig och steg upp.

Med samma lätta steg som Frideborg nyss vippade han ut ur rummet.

Stämningen vid bordet blev tät och tryckande. Peter reste sig oroligt och gick fram till fönstret. Han såg sin son hastigt slinka ut genom grinden.

Längre upp på landsvägen upptäckte han en ung flicka i en klänning med lysande färger hastigt trippa framåt. Det var Frideborg som trots alla föresatser lämnat resten av kvällssysslorna åt kokerskan. Stellan sprang inte ifatt henne, som Peter misstänkt han skulle göra. Säkert ville han i sin löjlige högfärd inte komma samtidigt med henne till dansen, även om han sedan skulle bjuda upp henne. Så länge Peter kunde se dem, bibehölls samma avstånd mellan de två på landsvägen.

Peter log. Han hörde de andra stiga upp från bordet och gå ut på verandan. När han trodde att alla gått, vände han sig om och fann att Petra var kvar och betraktade honom begrundande.

— Jag hoppas du skall trivas här, sade Peter med ett grin.

— Det hoppas jag också, svarade Petra lugnt.

VI.

Angela öppnade långsamt den höga gallergrinden som ledde in till bankdirektörsfamiljen Landborgs park. Den breda gången kantad av höga träd, som förde upp till corps de logiet, låg framför henne tom och solbelyst. Hon tvekade litet, innan hon satte sin fot på den. Hon hade en känsla av att någon bevakade henne. Hon hade känt det i detsamma hon rörde vid grinden. Då hörde hon ett sakta jamande. Blixtsnabbt svängde hon runt och fick se en stor svart katt som satt på grindstolpen. Han var där inte nyss. Angela stirrade på odjuret. Dess ögon gnistrade gröna — nej gula. Som två glänsande klot rörde de sig inne i det runda huvudet. De sågo onda ut — men Angela visste att om hon närmade en vänlig hand mot den styva svarta pälsen, skulle ögonen smälta av vällust och besten skulle stryka sig mot henne, fal för det välbehag en gnidande smekning alltid skänker den. Men Angela närmade sig inte. Hon fick ett plötsligt hat mot den runda svarta bollen där uppe på grinden, och medan hon gick uppför gången kände hon de onda ögonen hela tiden i sin rygg.

Samma morgon hade ett bud kommit med en liten biljett från Stanny, vari hon frågade om Angela inte ville äta lunch hos dem på Ösa.

Angela mindes ännu fru Landborgs ansikte i kupéfönstret. Hon tänkte på det, när hon nu spatserade inne i herrskapet Landborgs park. Hon tyckte att den svarta katten på grinden och fru Landborg hade en viss stygg likhet med varandra. Mitt i det mjuka och spinnande rann från bådass ögon plötsligt en ondska emot en, som man nyss förut inte anat fanns där.

När gången vidgade sig och smalt samman med en stor gårdsplan, blank och gnistrande av vita kiselstenar, låg den stora herrgården där, med brutet tegeltak och grå, knottriga, sandstensliknande murar. Huset, i tre våningar, såg väldigt ut, likt en klippa som havet sjunkit undan från. En präktig loggia med pelare sträckte sig utmed hela framsidan. Och framför sovrummens fönster i översta våningen voro lysande bjärtröda markiser nerfällda. Alltsammans gav ett intryck av rikedom, av prakt, som Angela inte riktigt väntat sig.

Stanny måtte inte sett henne. Kanske Angela kommit för tidigt, och ensam fick hon fortsätta uppför trappan till loggian. När hon väl hunnit dit upp, vände hon sig om. En frisk vind fick hennes kjol att fladdra ut. Hon blickade ut över havet, betagen av dess skönhet. Så långt man kunde se, intet land — endast dessa svallande blå böljor, denna ljust blå himmel. Den stora byggnaden, de hundraåriga trä-

den blevo små och leksaksaktiga vid jämförelsen med havet.

Angela visste ej hur länge hon stått så, då hon åter kände det nästan fysiska obehaget av att någon iakttog henne. Snabbt vred hon på huvudet och upptäckte fru Landborg i en stor vilstol längre bort på loggian. Hade hon just kommit, eller hade hon suttit där hela tiden, utan att Angela märkt henne? Angela närmade sig henne blygt.

— Jag har suttit här och sett på er, sade fru Landborg och räckte Angela handen. Ni är ganska söt. Så ljusst hår och så mörka ögon! Min son kommer bestämt att förälska sig i er.

— Var är Stanny? frågade Angela oroligt.

— Alltid Stanny! log fru Landborg. Hon ordnar blommorna inne i salen. Jag har henne att göra det. Det är något så älskligt och poetiskt med en ung flicka som sysslar med blommor. Fast Stanny är då inte vidare häändig. Hon har alltid haft en besynnerlig smak. Om ni går in genom dörren där, så hittar ni henne.

Angela gick mot dörren, men fru Landborg ropade henne strax tillbaka.

— Jag tänker säga Angela till er, sade hon på sitt hånfulla sätt. Jag är tant Isa för er. Egentligen heter jag Isabella. Men alla säga Isa. Det låter som glace, eller hur? *Icecream, you know?*

Hennes underbara blå ögon sökte Angelas.

— Tack, sade Angela. Jag skall komma ihåg det.

När Angela kom in i salen från ljuset där ute,

6. — *v. Krusenstjerna, Älskande par.*

föreföll den mörk, ett oändligt källarvalv, med en kall och syrlig luft. Slutligen upptäckte hon Stanny vid ett litet sidobord. Stanny vände ryggen åt henne.

— Stanny, sade Angela lågt.

Stanny vände sig om. Det fång av brokiga blommor hon hade i händerna föll ned på det blanka parkettgolvet.

— O, så jag bär mig åt, sade Stanny och brast i skratt. Jag blev rädd, förstår du. Jag visste inte att du redan var här.

De böjde sig båda ned för att samla upp blommorna. Angela räckte dem hon fick tag i till Stanny. Deras händer snuddade vid varandra. Då gick en ilning av glädje igenom dem.

Knäböjande på golvet, sågo de leende och förtjusta på varandra.

— Känn så de dofta, viskade Stanny och förde buketten av blommor mot Angelas ansikte.

Från blomkalkarna droppade pärlor av morgonens dagg. Angelas mun och kinder blevo fuktiga av dem. Då tänkte hon åter på det vita körsbärsträdet och hur hon fört kvisten, tyngd av vita doftande blomblad, över sin mun.

— Jag måste skynda mig, utbrast Stanny.

— Jag skall hjälpa dig.

De stodo nu vid bordet, och Stanny sköt över en vas till Angela.

— Fyll den här, bad hon. Kanske mamma tycker du kan det bättre än jag.

Där fanns röd vallmo och det vita blommande

gräs som kallas "brudslöja". Angela stack ned vallmo i vasen och några kvistar brudslöja, som darrade likt en fin genombruten spets över de röda sidenbladen.

— Så vackert, sade Stanny beundrande. Jag visste väl att du kunde sådant där. Jag vet att mamma alltid ogillar mina vaser, och därför gör jag det dåligt.

De placerade blommorna på det dukade bordet. Ett par vallmoblad dansade ned och skimrade som blodfläckar på damastduken.

Angela ville plocka bort dem, men Stanny hejdade henne.

— Låt dem ligga, sade hon. De se ut som två hjärtan.

De sågo på varandra igen.

— Vad jag är glad att du kommit, sade Stanny.

— Jag är också glad, sade Angela.

— Minns du den där lilla svalan, som vi fångade i vävsalen på hushållsskolan? frågade Stanny. Vi togo den i handen, och så släppte vi ut den genom fönstret. Det var då jag började tycka om dig.

Och i den mörka salen sågo de med ens för sig svalan. Mot sina händer kände de hur fågelns hjärta klappade oroligt. Den hade varit så rädd för att dö. Då hade de låtit den flyga. Och de hade sett på varandra med tindrande ögon.

En dörr öppnades i bortre ändan av salen, och bankdirektör Landborg steg in. Angela hade aldrig förut sett honom. Där han kom emot dem över gol-

vet med tunga steg, tyckte hon först att han verkade som en blind man. Kanske berodde det delvis på att han varit ute i solljuset och, som Angela nyss förut, nu hade svårt att finna sig till rätta i salens skymning. När han närmade sig henne, såg hon först av allt hans ögon. De voro ju inte blinda. Men de hade en sorgsen blick, en riktig hundblick, under de buskiga utstående ögonbrynen. Han var storväxt, väldig, och man begrep strax att det var Stannys far. De hade mycket tycke av varandra.

— Är detta Stannys lilla väninna? sade han och sträckte leende fram handen.

Angelas hand slöts i hans. I hans stora hand fanns det gott om utrymme.

Angela förnam medkänslan med honom. Hon visste inte strax varför. Men en stund senare vid lunchbordet förstod Angela denna sin första instinktiva känsla av medlidande, då hon hörde fru Landborg tala till sin man och anade att hon hånade honom. Det var en spänning mellan de två, som inte ens en främling kunde undgå att lägga märke till. Hans tjocka huvud sjönk djupt ned mellan axlarna, då hennes röst hördes från övre bordsändan. Det var som om han kört fram axlarna som breda murar för att gömma sig bakom dem. Fru Landborg hade en taftklänning av en ljus irisblå färg, *bleu Nattier* hette det visst. Där hon satt med ryggen åt fönstret, samlade sig ljuset som sparsamt silade in genom glasörrarna, som ledde ut till loggian, i hennes kritvita hår och i den blå klänningen.

Det lyste av dem. Men hennes ansikte var i skugga. Och Angela tyckte det var något besynnerligt med detta liksom suddiga ansikte, vars uttryck hon icke kunde utskilja. Det kom henne att tänka på de bilder spegeln hemma i rummet på Nybo brukade återge.

Mittemot Angela satt Stanny, och de sågo ofta på varandra över skålens blommor. Angela tyckte det var sällsamt att vara här på Ösa som Stanny så ofta beskrivit för henne, och hon längtade efter att bli ensam med Stanny. Fru Landborg hällde i te i en tunn kinesisk kopp. När hon räckte Angela den, ertappade hon Angela med att i stället för att se på henne ge Stanny en strålände blick.

— De där flickorna äro som två nyförälskade, Ola, utbrast hon då med ett irriterat skratt.

Angela mumlade ett generat tack och satte ned sin kopp.

Äntligen var måltiden slut. Fru Landborg reste sig.

— Jag går ut till min stol igen, sade hon. Den som vill får följa med.

Hon gick ut från salen utan att vända på huvudet. Bankdirektören sade godlynt:

— Stanny, ni två kila väl upp till dig!

Och Stanny, ivrig att komma ut, puffade Angela före sig i dörren, och de rusade uppför de breda trapporna till översta våningen.

När de kommit in i Stannys rum, stängde Stanny sin dörr med en liten bestämd smäll.

— Sitt ned här på min ottoman, Angela, bad hon. Angela slog sig ned bland en hop sidenkuddar,

som bjärt stucko av mot rummets nästan gossaktigt enkla inredning.

— Det är mammas kuddar, förstår du, skrattade Stanny. Hon har stoppat hit allt bjäfsset. Själv vill jag ha det så här enkelt. Jag är inte vidare förtjust i de där små vita och skära flickrummen, som se ut som konfektaskar.

Angela såg sig omkring. Hon tyckte rummet passade Stanny. Möblerna voro hållna i brunt. Vid fönstret stod ett brett blankt skrivbord, och på väggarna hängde fotografier av hundar och hästar.

— Du håller av djur? sade Angela.

— Jag älskar dem, svarade Stanny. Du har inte sett min härliga hund Hej Dorian Gray ännu. Just nu är han väl nere i stallet. Han är inte riktigt rasren, därför tycker mamma inte om honom, men han och jag trivas ihop. Jag tror inte han sörjer över sin lilla rasblandning. Han skulle egentligen vara en schäfer, men så har det kommit något extra till, som gör att han mera ser ut som en varg. Tyst! Här är han bestämt.

Det hördes ett lätt krefsande på dörren. Dörrvredet böjde sig, som om någon försökt vrida upp det.

Stannys mun fick ett ömt leende. Hon sprang fram till dörren och öppnade den. En stor grå hund, raggig i pälsen och med mörka strålände ögon, hoppade upp på henne och viftade med svansen, gnällande och småskällande, tokig av glädje. Stanny förde honom fram till Angela.

— Det här är min vän Hej Dorian Gray, sade hon blott.

Hunden såg med sina kloka ögon på Angela. När hon böjde sig fram och strök honom över huvudet, lät han det ske, fastän det gick en nervös darrning genom hela hans kropp.

— Han skäller inte på dig! sade Stanny triumferande. Han skäller eljes på alla främmande. Men han begriper att du är min vän och att han måste vara hövlig, fast det är svårt för honom. Ni bli nog snart bekanta.

Stanny talade om honom som man talar om en människa, och Angela förstod att det var mycket viktigt för henne att bli god vän med Stannys hund.

Stanny kröp upp på ottomanen till Angela, och Hej Dorian Gray sträckte ut sig framför hennes fötter. Hela tiden iakttog han de unga flickorna. Ibland såg det ut som om han blundat till, men sekunden därpå öppnade han åter ögonen och gav Angela en genomborrande blick, som om han inte varit riktigt säker på henne.

Angela tyckte till sist att han lyssnade till deras samtal och förstod allt det därav som var värt att förstå. I början besvarade det henne nästan. Men så småningom fingo hundens ögon en glimt av mildhet, som verkade lugnande.

— Tala nu om dig själv en stund, Stanny, sade Angela och såg uppmärksamt på henne.

— Om mig?

Stanny blev förvirrad, och till sin förvåning märkte Angela att hennes väninna rodnade ända upp till hårfästet.

— Jag är inte van att tala om mig själv, stammade Stanny. Tänk på att sedan vi skildes har jag inte haft någon riktig vän — ingen mer än den här.

Stanny satte lätt sin fot på Hej Dorian Grays päls.

— Men din bror Bernard då? frågade Angela.

Stanny satt tyst ett ögonblick som om hon inte hört frågan. Slutligen viskade hon:

— Bernard!

Angela ryckte till. I Stannys viskning kände hon igen samma ömma tonfall som hon själv brukade använda, då hon om aftnarna tyst uttalade Thomas Mellers namn. Men Bernard kunde väl inte vara detsamma för Stanny som Thomas för henne, Angela.

Bernard var ju Stannys bror. Men med ens erinrade sig Angela vad fru Landborg sagt om Stannys förhållande till Bernard första gången Angela träffade henne. Hennes ord: "då vet ni hur vansinnigt hon älskade den där pojken" ringde plötsligt för Angelas öron. Hon mindes också hur Stanny talat om Bernard för tre år sedan. Men då hade inte Angela tänkt så mycket på det.

— Vad är det med Bernard? frågade Angela.

Stanny böjde sig fram och tog om hundens öron.

— Jag träffar honom så litet, mumlade hon slutligen, mera till hunden än till Angela. Han är officer,

som du vet. En lång tid var han kommenderad till en plats mycket långt från Stockholm. Nu skall han komma hit i sommar.

Hon satte sig åter upp.

— Jag har mest varit här ute på Ösa de här åren, sade hon. Jag har läst. Jag har ridit. Jag har pratat med folket här, och med hunden. Det är inte mycket att berätta.

Stanny höll upp. Men Angela väntade. Efter en stund sade Stanny med kvävd röst:

— Jag förstår att jag måste berätta allt för dig, Angela. Kanske är jag glad åt det. Om jag inte får tala, tror jag att jag blir tokig. Vet du, vad jag har gjort här på Ösa, Angela? Jag har väntat — på Bernard. Det låter besynnerligt. Jag kunde ju lika väl råka honom i Stockholm, när han reste dit på besök. Men då voro hans bråkiga vänner och framför allt mamma omkring honom. Mamma tål ingen konkurrens om sin kärlek. Hon vill vara den första — den enda. Och jag visste ju ändå att Bernard, när han väl var i Stockholm på permission, skulle slita sig lös från dem alla och fara hit ensam. Och ser du här — här träffades vi som förr i världen, som för några år sedan. Ja, ännu bättre var det. Nu kände vi oss ensamma i hela huset. Mammans ögon följde oss inte vart vi gingo. Hon spionerade inte på oss — ständigt svartsjuk på var och en av oss för den andras skull.

Hon tystnade andfådd.

— Håller du så mycket av honom? sade Angela.

Stannys ögon mörknade. Plötsligt slog hon händerna för ansiktet och brast i gråt. Hunden strök sig gnällande mot hennes ben. Han lade huvudet i hennes knä och såg ängsligt på henne.

— Men Stanny, sade Angela bedjande.

Stanny kunde inte sluta gråta, när hon väl börjat. Hon grät stormande, som en ung gosse som inte är van att gråta och blir förfärad över de suckar som stiga upp ur hans bröst.

Till sist reste hon sig, drog ut en byrålåda och tog fram en näsduk som hon torkade tårarna med.

Där hon stod, kraftig med breda skuldror och det kortklippta huvudet litet nedböjt, tafatt fumlande med näsduken över sitt upprörda ansikte, var det som om åsynen av henne givit Angela en stöt för bröstet. Och blixtrikt tyckte sig Angela skymta bilden av denne Bernard sådan hon mött honom den gången i familjen Landborgs stockholmsvåning, smal, kokett, en spenslig dandy med lätt gång och svängande axlar. Hon tyckte sig nu se honom stående bredvid Stanny: ett besynnerligt syskonpar, så olika varandra till utseendet och ändå med denna särskilda likhet som strålar ut från en blick eller bara ett sätt att föra händerna, en likhet som mellan dem av skilda kön, vilka icke äro syskon, brukar kallas för äktenskapstycke.

Stanny kom fram och satte sig hos Angela igen. Hon grät inte längre. Hon stack handen under sin ljusa blus och drog fram en liten guldmedaljong, fästad vid en smal kedja. Med en knäppning sprang

boetten upp och visade en hårlock, ombunden med en tunn röd silkessnodd.

— Den är från Bernards hår. Han vet inte att jag har det här. Jag klippte av det en gång när han sov. Ibland när han är trött somnar han på soffan i biblioteket. Tycker du jag är fånig, Angela?

Angela sade nej. Men hon kände något liknande motvilja för denna relik, som för Stanny tycktes så dyrbar. Kanske var även hon svartsjuk?

— Han ligger så stilla, när han sover, fortsatte Stanny. Ibland blir jag rädd. Det är som om han dött. Då brukar jag undra till vilket land sömnen för honom. Han kommer så långt bort, tycker jag. Men när han vaknat och jag frågar honom vad han drömt, slår han bara ut med händerna och storskrattar. Han kommer inte ihåg något. Han lever bara i det närvarande. Aldrig har jag träffat någon så levande.

Åter höll hon upp. Det var alltjämt som om hon ville berätta något mera för Angela, men inte kunde komma fram med det. Angela kände med svidande hjärta att hon och Stanny på något sätt fjärmats från varandra. Hade Stanny en hemlighet som hon inte kunde berätta? Men dolde inte Angela också för henne sin hemlighet? Något nytt, som inte funnits där för tre år sedan, hade kommit till i deras förhållande till varandra. Ingen av dem tänkte på att det kunde bero på att de under dessa år mognat till kvinnor. Då, när de först träffats, hade Stanny icke fyllt aderton år än och Angela icke sjutton, nu

skulle Angela till hösten bli tjugu år och Stanny var nära tjuguet.

Stanny försökte tala igen. Något pressade hennes hjärta, och hon skulle velat låta sin hemlighet, sin ångest, långsamt droppa ned i Angelas hand. Angela förstod det instinktivt. Stanny hade sagt att hon skulle bli tokig, om hon inte finge tala. Skulle hon börja gråta igen? Angela mindes inte, om hon någonsin sett Stanny gråta förr.

Men Stanny började inte gråta. Ett litet leende sipprade plötsligt fram över hennes ansikte.

— Kom, Angela, sade hon. Det var då just en trevlig första pratstund vi ha med varandra. Kom, så får jag visa dig biblioteket.

Hon gick före Angela ut genom dörren. Vid trappan blev hon stående.

— Jag är så rädd att mamma kommer, viskade hon muntert. Biblioteket ligger ovanför loggian.

Och som om hunden förstått hennes ord, stannade han också, lyfte nosen i luften och vädrade morrande omkring sig.

Där har fru Landborg en fiende, tänkte Angela ofrivilligt.

De gingo tysta nedför trappan. Stanny slog upp en dörr, och Angela stannade häpen på tröskeln innan hon steg in. Ett väldigt rum bredde ut sig framför henne. Först föreföll det henne som om utsikten över ett nytt och praktfullt landskap öppnat sig för henne, ett landskap där bjärt röda vallmo-färger smälte samman med svagt tonande bruna och

ljusljust grå liknande de nyanser trädens stammar bruka anta de första skimrande vårdagarna. Detta intryck av biblioteket på Ösa dröjde sedan alltid kvar i Angelas minne. Det var det vackraste rum hon sett, och ändå var det inte alls strängt personligt ordnat av Ösas härskarinna utan med en gång beställt från en stor möbelfirma i Stockholm.

Mittpå det vida blanka parkettgolvet sträckte sig ett avlångt ekbord fyllt av böcker och utländska tidskrifter. I grupper stodo röda skinnstolar, en del djupa som små sängar, och mellan dem orientaliska låga rökbord. Väggarna voro ända upp till taket klädda med böcker. Från tre franska fönster som gingo ned till golvet strömmade genom lätta bruna sidenförhängen ett ljus som blev gyllene som glansen från gammalt guld.

I denna underbara dager blev allt mystiskt, sagolikt. Luften darrade som om den satts i rörelse av gungande eldflugor. Över bordet och stolarnas läder rann som ett fluidum av lätta guldstänk. Och utifrån trängde ljudet från havet in — ett aldrig upphörande melodiskt sorl som träffade ens öron och hjärta som en sång.

Stanny bad Angela slå sig ned i en röd fåtölj vid den öppna spisen. Själv satte hon sig mittemot henne i en annan fåtölj. Gray sträckte ut sig på en orientalisk matta.

— Här bruka Bernard och jag sitta i timal, sade hon. Om vintereftermiddagarna låta vi tända en stockvedsbrasa. Då röker Bernard sina turkiska

cigarretter, medan han balanserar på karmstödet till min stol. Han berättar märkvärdiga saker för mig om sitt liv. Ibland tror jag verkligen att han hittar på en del äventyr för att få mig att spärra upp ögonen.

Stanny fortsatte att tala om Bernard med dämpad röst. Och medan Angela lyssnade helt och hållet insjunken i den djupa fåtöljen, undrade hon, i det hon drömmande såg på sin väninnas ansikte, vad det var för något hon dolde för henne. Stanny hade inte förr varit mångordig. Det var som om hon nu, när hon åter fått råka Angela, försökte frigöra något som satt hårt invid hennes hjärta. Och liksom, när man försiktigt lättar på en dammlucka, det först kommer en smal ström av vatten dansande, runno nu Stannys ord där som en svagt lättande förberedelse, innan hon skulle blotta det djup, vari de vilade. Om hon någonsin skulle göra det.

Och i den gyllene varma dagern omkring de två väninnorna och hunden fladdrade bilder av Stanny och hennes bror Bernard, frammanade av Stannys röst. Angela såg de två syskonen för sig: de kommo in i biblioteket sida vid sida, Bernard med Stannys arm i sin. De lutade sig över böckerna. Deras händer nästan berörde varandra. Stanny sjönk ned i en fåtölj, och Bernard böjde sig över henne — djupt som om han kysst hennes mun. Bernard kastade sig på soffan. Han sov lugnt med handen under kinden. Stanny satt försjunken i tankar bredvid honom och betraktade trånande hans ansikte.

Vad var det i dessa syner som fick Angela att frysa? Hon visste det inte. Hon anade bara att här fanns något — något som hon omöjligt kunde förstå.

Angela steg upp. Hon rörde sig oroligt ett par slag över golvet. Stanny lutade sig fram och klapade Hej Dorian Gray.

— Och förstår du nu att jag är lycklig att ha dig att tala med? frågade Stanny.

Angela hade kommit fram till Stannys stol. Stanny kände hennes blick fästad på sig och sjönk tillbaka mot stolsryggen. Hennes ögon blinkade oroligt, då de mötte Angelas.

— Jag vet inte, om jag förstår, viskade Angela. Se på mig, Stanny. Varför talar du på detta sätt om Bernard? Det är något du döljer för mig.

Och till Angelas förvåning sade Stanny genast:

— Ja. Det är något. Men jag kan inte säga det. Ingen skulle förstå det — inte ens du.

Hunden morrade dovt, kanske för att han tyckte att Angela nu kom för nära hans husmor. Angela drog sig också strax tillbaka. I detsamma som hennes aning en sekund snuddade vid den verkliga sanningen om Stanny och Bernard, öppnades dörren häftigt och fru Landborg steg in i rummet. Hennes röst kom Angela att hastigt snurra runt. Gray sprang upp från mattan med lysande ögon.

— Här stänga ni er inne, medan det är så ljuvligt ute i luften, utbrast fru Landborg. Tänker Stanny hålla sin lilla väninna inspärrad här i timal?

Stanny steg upp. Hennes ögon voro i den stunden mycket lika hundens.

— Kom, Hej Dorian Gray, sade hon och gav till en liten gäll vissling, och före de andra sprang hon nedför trappan med Gray i hälarna på sig.

VII.

Den natten efter det första besöket hos Landborgs kunde inte Angela sova. Hon rörde sig så tyst det var henne möjligt i bädden för att inte väcka Petra som sov i sängen borta vid andra väggen. Rummet var dunkelt vitt av månskenet utanför. Genom rullgardinen kunde Angela se skuggorna av körsbärsträdets grenar. Det blåste en lätt vind där ute, och varje gång den for igenom trädet blevo skuggorna mot gardinen fåglar som höjde och sänkte sina vingar i en maktlös flykt. Dessa skuggfåglar förmådde inte komma ifrån gardinen. De flögo och flögo på ett suckande och förtvivlat sätt, men kunde inte färdas vidare i natten. Och för Angela blevo dessa flyende skuggor, som liknade fåglar utan styrka, en sinnebild av hennes egna tankar som också rörde sig oroligt på ett trångt område utan att kunna lyfta sig.

Hon tänkte på Stanny så hett att hon tyckte att Stanny borde känna det. Hon mindes sin väninna från den tiden på hushållsskolan. Hon hade också då haft något tungsint över sig. Hon hade varit hetsad av sin mors brev. Ibland hade hon i raseri

7. — v. *Krusenstjerna, Älskande par.*

slitit dem i bitar. Och ändå tycktes hon älska denna mor som än smektes, än revs. Men nu hade det kommit något annat till. Bernard? Var hon verkligen förälskad i sin bror? Angela tyckte sig snudda vid något vanvettigt, otroligt. Hon blundade och hörde åter Stannys dröjande viskning: "Bernard!" Hon såg rodnaden stiga upp i Stannys ansikte. Hennes snyftningar skuro genom Angelas hjärta. Livet, som hon ännu icke hade någon riktig erfarenhet av, flög denna natt som en väldig svart fågel med utbredda vingar och hackande näbb mot hennes gardin.

Kärlek? Hon tyckte den väldiga fågeln fattat tag i något och höll kvar det mellan sina klor, medan näbben hungrigt och rovgirigt sänkte sig över det: en blödande massa som det befjädrade odjuret styckade i småbitar. Men varje bit fortsatte ryckande och blodig att kämpa emot för att icke dö. Kärlek? Var det ett blödande stycke av den stora härliga kärleken som den svarta fågeln hade kastat åt Bernard och Stanny? Den måste blöda, den måste trasas sönder mellan två syskon — en bror och hans syster. Kunde de kyssas som hon, Angela, och Thomas? Det där stora biblioteket på Ösa hade andats en frän fuktighet — en fuktighet efter kyssar, som dröjde kvar som regndropparna över en mosse som aldrig ville torka upp. Angela blev rädd för sig själv. Var hennes sinne förvridet, eftersom hon kunde tro på något sådant?

Angela satte sig upp i bädden. Hon strök håret från pannan. En strimma månsken flöt fram till

hennes bädd. Hon var rädd också för denna strimma. Den såg ut som något försilvrat instrument av stål, en kirurgs vassa krokiga kniv, som ville åt henne.

En fasa för livets hemliga makter, de som verka i tysthet, hade nått henne. För första gången på länge sökte hon bedja. Men dessa ord, som stego upp ur hennes hjärta, ramlade ut i mörkret och dök ned i det som i ett svart vatten. Gud, var fanns han? Satt han någonstädes högt över människorna och log åt dem? Det kändes så. Han log och fick människorna att gråta med sitt besynnerliga överjordiska leende.

Då kröp Angela åter ned och ville gömma sig mellan lakanen. De hettade och skavde mot hennes kropp. Och i denna hennes upphetsning väcktes hos henne en förfärlig åtrå efter Thomas Mellers kyssar. Hon öppnade läpparna och strök dem mot lakanen, fuktande dem med sin saliv. Och de sträva lakanen rev mot hennes mun. Det kändes som en retande kittling. Då borrade hon in sitt ansikte i dem. Och i det ljumma mörkret under lakanen blev det som ett drivhus, där hennes unga nakna lemmar ville blomma. Hennes sköte bultade. Hon lade benen i kors över varandra, krökte ryggen en smula och inneslöt på detta sätt sitt heta sköte som i en djup liten skål.

Hon vågade inte flytta på sig. Hennes längtan efter Thomas ville spränga henne. Han rörde sig i rummets halvdager. Han kom fram till hennes säng. Nu böjde han sig leende över henne.

Och medan Angela höll honom kvar där och lät honom betrakta sig, viss om att han inte skulle gå, därför att det var något han måste vilja henne, tänkte hon på hur Stanny, sedan hennes mor avbrutit deras samtal i biblioteket, fört henne med sig till stall och ladugård. Stanny hade visat henne hästarna. Hon hade först länge stått i spiltan hos sin egen ridhäst och låtit Angela smeka den fuktiga ångande nosen, där näsborrarna nervöst skälvde. Sedan hade de gått mitt i stallgången och beskådat raden av andra hästar.

Minnet av stallet och hästarna kom nu tillbaka till Angela, där hon gömde sig mellan lakanen. Hennes syn blev fläckig av glansen från hästarnas blanka skinande länder. Hon förnam ljudet av hovar, som skrapade, och fnysningar. Hon såg lyftade tagel-svansar, ben och skänklar som flyttade sig fram och tillbaka, manar som rörde sig. Där var ett spel av muskler, ett blänk av stora mörka ögon, en stark lukt av spillning och av rykande hudar. Två stalldrängar i blå blusar, som svängde ett par väldiga svarta skovlar, hade betraktat dem med leende och godmodiga miner. Och Stanny hade förklarat framför varje spilta, stolt som om hon varit djurens anmoder: den här är fallen efter Beatrice och Lord Lytton, och den här och den här . . .

Och där Angela nu låg, hetsad och flämtande, tyckte hon att alla de välryktade djuren i detta stall, vilka slet i sina betsel i längtan att få komma ut på ängen och leka och kämpa i vild lust med var-

andra, beto in i hennes drömmar om Thomas. Deras brunstiga dunst steg som en dimma omkring sängen och trängde under lakanen och in i madrassen. Och Angela mindes hur hon och Stanny en natt sett hundarna älska varandra på gårdsplanen utanför hus-hållsskolan. Det hade varit en månskensnatt som denna. Och Stanny hade allvarsamt sagt: "Det är kärleken." Angela ville icke att den tanken skulle få makt med henne. Så djurisk, så otäck kunde ändå icke kärleken mellan man och kvinna te sig. Men hon visste inom sig att det var sant.

Och därefter hade Stanny kysst henne. Hon hade stått som en ung gosse i sin pyjamas och borrarat sin mun in i Angelas, till dess de skrämnda tagit till flykten vid ljudet av en dörr som öppnades. Kanske var det Bell von Wenden, som sett dem där nere i förstugan.

Minnet av denna Stannys kyss, som Angela knappast vågat tänka på, och minnet av hur Bell von Wenden omfamnat henne, då Angela druckit te uppe på hennes rum, smälte nu samman med de smekningar Thomas givit henne här i sängkammaren på Nybo. Angela kunde i tankarna icke riktigt skilja dessa kärleksbetygelser åt. Vid full dager skulle hon kunna det, det var hon övertygad om, men inte nu — inte nu när skuggfåglarna så tungt rörde sig mot hennes gardin och rummet var fyllt av ett underligt månsken. Människor och djur, män och kvinnor, hannar och honor: frustade de icke av

samma begär efter varandra? Förföljde de inte på samma sätt varandra med svarta blickar?

Ovanför detta mörka träsk måste finnas något annat, något högre — en varelse genomdåd, så att han sken vitglödgad, av en gudomlig kärlek som var fri från träskets nät av sugande slemmiga rötter. Han måste finnas. Och åter sträckte sig Angelas själ efter den gudomlige — men möttes av ett högdraget, nästan försmädligt leende.

Hon blundade. Då kände hon åter Thomas böja sig över hennes säng. Han var här nu. Liksom den gången i april trevade hans hand mot hennes ben. Då öppnade hon lydigt vägen till sitt sköte. De korsade benen rätade på sig. Hon förnam i hela sin varelse, hur han kom. Han skulle taga henne — hon skulle bli hans. Och ofrivilligt, utan att själv vilja det, utan att hon riktigt förstod det, njöt hon nu en försmak av famntagets vällust — en halv människa, en brud utan brudgum, vaggande som en liten ensam våg i sängens grunda hav.

Men plötsligt kastade hon sig åt sidan. Hon knäppte händerna över bröstet och låg stilla, medan hennes lemmar ännu darrade av begär efter att fullborda njutningen. Syndade hon icke? Thomas hade försvunnit. Hon måste vänta — vänta tills han verkligen slöt henne intill sig. Hon kröp upp mot kudden och andades lättare. Fåglarna flögo alltjämt mot gardinen.

Då hörde hon Petra säga något.

— Vad är det, Petra? viskade Angela.

Men månskenet som silade över Petras uppåtvända ansikte visade att hon sov djupt. Med en gäll röst, alldeles olik hennes vanliga, en röst som människor som tala i sömnen ofta använda, ropade hon ut i rummets tystnad:

— Thomas!

Angela skälvde till. Petra drömde om Thomas i samma stund han nyss lämnat Angelas bädd.

Angela betraktade ivrigt Petras ansikte. Log hon inte? Älskade hon Thomas? Hon hade förklarat en gång för Angela att hon glömt honom. Men hade hon inte sagt det, efter det att Angela berättat att hon och Thomas älskade varandra? På samma sätt som nu i sömnen hade Petra den där gången, när hon legat dödssjuk av feber, ropat Thomas' namn. Då hade Angela icke ens vetat, vem han var.

Angela låg alldeles stilla och väntade på att Petra skulle ropa till igen. Men det var så tyst. I luften dröjde ropet efter Thomas. Angela sade sig att Petra ännu måste älska honom. Hon ville inte tänka på det. Aningen om Petras hemliga kärlek borrhade ändå inom henne. Men det var ju till henne, Angela, som Thomas givit sin kärlek. Hon måste glömma Petra!

Den svarta fågeln med den hungriga hackande näbben var nu i färd med att klösa Petras hjärta. Angela kunde inte hindra honom. En känsla av något ruvande ödesdigert fick makt med henne. Skuggfåglarna mot gardinen förmådde inte flyga. De flaxade ömkligt.

Och Angela gav plötsligt till en liten snyftning. Hur svag den var, trängde den fram till Petra och väckte henne. Hon reste sig på armbågen i sängen och såg bort mot Angela.

— Gråter du? viskade hon.

Angela kvävde sina snyftningar, men de bröto fram på nytt. Mattigheten efter extasen nyss hade kommit över henne.

Då steg Petra upp och satte sig på Angelas säng.

— Varför gråter du? frågade hon ängsligt.

Angela kunde inte svara. Hon slog som förr i världen, då hon var liten, sina armar om Petras hals och lutade sitt huvud mot hennes bröst. Så förblevo de länge slutna intill varandra.

— Du skall inte vara ledsen, sade Petra lågt.

Angela hade velat viska samma ord till Petra. Men hon gjorde det inte. I stället klamrade hon sig fast vid henne, hjälplöst som om hon råkat ut för en storm. Och som förr kände hon nu åter, vilket lugn det fanns hos Petra. Hon vaggades till ro av hennes armar och somnade trött med halvöppna fuktiga läppar, innan Petra gått ifrån henne.

VIII.

En afton när fruktträdens blommor fallit till marken i trädgårdarna på Ösa och täckte alla gångar med sina vita och rosiga blad och guldregnet nyss börjat skimra metalliskt i luften, kom Bernard gående genom allén. Han hade fått permission på några dagar, och nu ville han överraska familjen. Han bar en liten resväska i handen. Han hade gått hela vägen från stationen, och den tätt åtsittande uniformen gjorde att han kände sig odrägligt varm. När han nådde fram till trappan, såg han strax att loggian var tom. Den gav honom en stark känsla av att han inte var väntad, men det hade han ju sig själv att skylla. Eljes, när han bebådat sin ankomst, brukade hans mor stå där med utbredda armar, om hon inte rentav var nere vid stationen för att köra honom hem i dogcarten.

Bernard stötte ihop med en tjänsteflicka i hallen. Hon såg förskräckt ut, och det undföll henne ett brett:

— Herre jösses!

Har inte mamma uppfostrat tösen än? tänkte Bernard smått irriterad.

— Är ingen hemma? frågade han, medan han hängde upp mössan.

— Nej, herrskapet är i staden. De komma inte tillbaka förrän sent i kväll.

Bernard vände sig snabbt om. Han tog ett steg mot flickan som om han velat skaka henne.

— Är inte fröken Stanny hemma heller? ropade han till.

— Nej — jo, stammade flickan förskrämd. Fröken Stanny är bara ute på en ridtur.

Bernards goda lynne kom genast igen.

— Nå då så, sade han glatt. Har din härskarinna piskat dig — eller vad är det åt dig?

Han kom inte ihåg hennes förnamn. Det var en slapp vana hos honom att gärna tappa bort tjänarnas förnamn — allas utom hushållerskans, som varit hos dem sedan han var barn — och ett slags dumt högmod han fått, antagligen från modern, att i stället dua dem.

Medan han småskrattande gick uppför trapporna, slängde han en befallning över axeln:

— Laga att jag får en kopp te i biblioteket!

Han brydde sig inte om att se efter, om flickan hört vad han sagt. Han fortsatte upp och öppnade dörren till badrummet.

Han vred upp kranarna och märkte till sin förargelse att det varma vattnet var slut. Då tog han sig en iskall dusch och torkade sig framför spegeln, i det han uppmärksam som en flicka synade sin kropp och sitt ansikte. Han lutade sig fram mot glaset och gned försiktigt in ansiktet med coldcream.

Så såg han sig omkring för att få rätt på en pudervippa.

— Naturligtvis finns det ingen, mumlade han.

Insvept i en av sin mors färggranna badrockar, sprang han till Stannys rum. Han granskade hennes enkla toalettbord med ett medlidsamt leende. Där var heller inte något puder och ingen pudervippa. Då drog han oförsynt ut en av de små lådorna, men fann där endast ett avslitet skosnöre. Han tog det fundersamt i handen. Han kom ihåg hur han en förmiddag, då han haft bråttom, bytt skor här inne hos Stanny. I ivern hade han slitit av sitt ena skosnöre, kastat ifrån sig det och utbrutit i höga klagorop. Stanny hade helt lugnt givit honom ett nytt och stillfärdigt satt sig att träda in det i hålen, medan han lutat sig tillbaka i stolen och förnöjt prisat hennes tålmod. Sedan hade hon tydligen gömt den där biten. Vilken underbar systerkärlek! Han sköt till lådan igen och spatserade in i sin mors sängkammare med badkappan slängande om benen.

Rummet var parfumerat av en kvav blomdoft, som kom från en stor bukett på hennes nattduksbord. Hur ofta hade han inte retat henne för hennes passion för starkt luktande blommor i sovrummet! Men han trivdes bättre i sin mors koketta boudoir än i Stannys spartanska rum. Han kastade sig småskrattande tvärsöver den väldiga breda sängen och skrynkade ned spetsöverkastet. Han sträckte bekvämt ut sig och var nära att slumra till. Här var så mjukt, så svällande mjukt! När han trevade med

händerna, kunde han mellan spetsarna känna det rosafärgade sidentäcket. Okynnigt vidgade han ett stort hål i överkastet och smekte med de instuckna fingrarna sidenet. Så sprang han upp. Det stora toalettbordet av mahogny hade en tredelad spegel med fina slipningar, så att när man satt vid bordet kunde man se sig från olika håll.

Men Bernard tittade för en gångs skull inte på sig själv, utan sköt på speglarna så att han i glaset fångade blixtnära skymtar från olika delar av rummet. Han njöt av detta rum som så tydligt var präglad av en nyckfull kvinnas anordningar.

De broderade kuddarna på den låga chäslongen ville famna och smeka, och ändå sågo de viljelösa ut och trötta, som en kvinna matt efter en älskogs natt. Ett franskt 1700-talsstick på väggen över dem visade ett naket älskande par, som låtsades söka betäckning bakom några buskar. Som liten gosse hade Bernard stått och stirrat på de båda med giriga blickar, och ännu gav honom åsynen av kvinnans buktande förföriska länd samma ilande känsla som då av något förbjudet och hemlighetsfullt, på ett underligt och farligt sätt lockande. En gustaviansk sekretär med dyrbara inläggningar gömde, det visste han, moderns forna kärleksbrev. Vem vet, kanske hade även under sista året nya kommit till. Hon var en beundransvärt outtröttlig kvinna. Bernard tänkte på den där olycksalige baron Dermont, som hans mor velat gifta bort Stanny med, men som hon sedan själv snappat åt sig nästan mittför allas ögon.

Hans blick gled i spegeln hän mot sybordet, framför vilket modern aldrig brukade sitta. Det var en vacker antik pjäs, som tillhört bankdirektörens mor. Hon hade varit en gammaldags rättrådig och idog kvinna, och säkert hade hon vid det sybordet förfärdigat en oändlighet av prydligt sydda handarbeten. Bernard gjorde en lätt grimas och putade med munnen åt de franska tofflorna, som stodo vid sängen med sina spetsiga inbilska klackar. Han tyckte sig ännu höra ljudet av dessa klackar såsom han som liten hört det inifrån sitt rum sent om nätterna. De hade slagit spikar i hans hjärna då. Men ibland under faderns frånvaro hade han krupit under täcket, kittlad av skrattlust, då han lyssnade till moderns klackar utanför rummen och han, fast han bara var ett barn, begrep att hon nu begav sig till ett möte med någon av husets manliga gäster. De höga klackarna hindrade henne från att ha några hemligheter. Säkert hade de andra gästerna, liksom hennes son, legat och lyssnat spänt till deras slag mot golvet, kanske också de sprutande av skratt.

Bernard tog vårdslöst en stor pudervippa med ljusrött skaft av någon genomskinlig sten och pudrade sig över kinderna. Men hans blick hade blivit bister. Den gjorde honom med ens tio år äldre. Han tänkte på Stanny. Och han vände sig plötsligt om och trampade obehärskat på tofflorna, som om han känt sin mors nakna fötter i dem.

Det var alltjämt en tanke som gnagde honom.

Han kände sig nästan övertygad om att Stanny inte var sin fars dotter.

Det kunde tyckas vara en orimlig idé, därför att hon var så lik bankdirektör Landborg. Men kvinnor, dessa geléartade och porösa väsen, suga ju upp den bild de ständigt ha framför sig, och så kunde hans mor, då hon gått havande med Stanny, ha tagit intryck av sin man och stämplat bilden mot Stannys panna. Och eftersom hon väl måste ha reda på att det ej var hans barn, kunde hon också, både hysteriskt och fullt medvetet, ha behärskats av ett våldsamt begär att det skulle bli en avbild av honom. Och det hade gått lyckligt.

Bernard lät pudervippan falla på mattan. Varför kände han på sig att Stanny var hans halvsysster? Han skulle säkert aldrig få visshet om den saken. Men han ansåg att den rent fysiska dragningskraft han och Stanny utövade på varandra var bevis nog. Så kysser inte en bror sin sysster! Så vansinnigt älskar inte en sysster sin bror. Han steg upp och tassade oroligt omkring i rummet. En dag skulle han bryta upp den där sekretären och läsa dessa tusen brev. Kanske ändå något av dem skulle förråda hans mors hemlighet åt honom.

Han gick in i badrummet och klädde på sig. Han hade tänkt hämta en bok inne i sitt rum, men brydde sig inte om det, eftersom han först nu kom ihåg att teet förmodligen höll på att kallna i biblioteket.

När han kom ner i biblioteket, fann han att ett av de små orientaliska borden dukats för två.

Det satte honom genast i en glad förväntansfull stämning. Stanny skulle nog snart vara här. Silvertekannen stod bredvid på en spritlåga som lyste blåaktig i rummets gyllene dager.

Bernard sjönk ned i en av de röda stolarna. Han knep en tunn läcker smörgås och åt upp den. Då hörde han ljudet av hovslag. Han förblev stilla i stolen, fast han mest hade lust att rusa till fönstret. Om stalldrängen som skyndade fram till trappan för att hämta Stannys häst inte visste att han, Bernard, var här, skulle Stanny bli överraskad, när hon kom in.

Han såg otåligt mot dörren. Stannys steg i trappan! Stannys sporrar som klirrade svagt. Nu hörde han att hon gick förbi biblioteket. Då rusade han fram och slängde upp dörren.

— Stanny!

Hon vände sig häftigt om och grep tag i trappans balustrad.

— Bernard!

Hennes hand for upp mot hjärtat, och hon blev vit i ansiktet. Med långsamma, nästan mödosamma steg kom hon fram till honom. Bernard tyckte att hon i sin svarta riddräkt med åtsittande liv och med byxbenen nedträngda i höga blanklädersstövlar och en liten rundkullig hatt på huvudet såg smärtare och mindre ut än då hon hade klänning på sig: en ung liten bror till honom, som nu stack ridpiskan under armen för att hälsa. Han gick före henne in i biblio-

teket, och han såg inte den blick av lidelsefull dyrkan hon gav hans rygg i den korta uniformsrocken.

— Sätt dig nu, Stanny, sade han, så skall jag servera dig te.

Hon valde stolen bredvid den där han nyss suttit, som om hon instinktivt vetat att han just lutat sig mot den.

Hon drog litet darrande av sig de höga bruna kraghandskarna och lade dem över sitt ena knä, som om hon blott varit där på visit. Hatten satte hon på golvet.

Bernard serverade henne te. Han njöt av att röra vid det tunna porslinet och få slå i hett vatten ur silverkannan åt henne.

Han bjöd henne av faten och tog sedan åt sig själv.

— Blev du överraskad? frågade han och gav henne en leende sidoblick.

— Ja, sade hon. Och så bra att föräldrarna äro borta.

— De komma hem i kväll, påminde han henne lakoniskt.

Hon såg på sin armbandsklocka och höll strålande upp den mot honom.

— Om tre timmar! sade hon. Inte förrän om tre timmar!

— Och då har mamma druckit champagne, sade Bernard elakt. Hon kommer att vara mycket livad. För resten, tillade han, och sprang upp, varför skulle inte vi två också ta oss ett glas vin?

— Det är så långt till källaren, sade Stanny. Dessutom har ju mamma nyckeln till vinkällaren.

— Du är en liten gås, utbrast Bernard upplivad. Jag har en hel massa buteljer inlåsta i mitt skåp. Tror du att jag springer och tigger mamma, om jag vill ha något att dricka?

Han var ute ur rummet, innan hon hunnit hindra honom. Hon satt kvar i samma ställning, litet framåtböjd, med lysande ögon, till dess han kom tillbaka. Han hade fått tag i ett par vinglas också, som han försiktigt placerade på brickan. Så drog han upp den ena av de två buteljer han haft med sig. Likt smält bärnsten av samma guldglans som dagern i det stora rummet, rann vinet ned i glasen.

Bernard förde sitt glas mot Stannys. Stanny läppjade bara varsamt på vinet, men Bernard uppmanade henne ivrigt att ta djupa klunkar.

— Amontillado! sade han. Amontillado av torraste gamla förstklassiga märke och årgång. Vi måste dricka ur sherryn, eljes blir den förstörd.

Då drack Stanny. Över glaset betraktade hon Bernard. Hon tyckte att han var så vacker i sin uniform. Han såg manligare ut i den. Så smärt han var! Mycket smalare om midjan än hon! Han hade blivit röd om kinderna av vinet. Hon tryckte handen mot sitt ansikte och kände att också hennes kinder hettade.

Bernard steg upp och gick ett par steg gnolande genom rummet. Han stannade framför fönsterdraperierna och höll glaset i handen.

— Jag vet att havet är därutanför, sade han. Men jag vill inte se det. Jag tycker om stämningen här och de fördragna draperierna. Man bara anar havet. Det är litet för stort, för mycket förkrossande, att ha alldeles inpå sig.

Han höll upp glaset och lät vinet skimra i ljuset. Så drack han ur det och kom fram till bordet och fyllde i på nytt. Med glaset i handen satte han sig på armstödet till Stannys stol.

— Smaka på mitt glas, mumlade han, och hans röst var litet grumlig.

Stanny drack ur hans glas som en liten hund dricker, när man sätter fram en skål för honom.

Bernard hade tänt en cigarrett och stack den nu skrattande mellan Stannys läppar.

— Du ser ut som en page, sade han. Jag tycker om den där dräkten. Du är varken flicka eller gosse i den. Ett underbart väsen som har makt att skänka kärlek både åt män och kvinnor!

Stanny hörde på. Hans knä, runt och kraftigt, tryckte sig mot hennes. Hon kände sig litet berusad och lät cigarretten falla.

Hon hade aldrig låtit någon annan man än Bernard närma sig henne. Visade sig någon särskilt uppmärksam mot henne, jämförde hon honom strax med sin bror och förblev kall. Varför var det då som om en elektrisk stöt genomilat henne, bara Bernard berörde hennes knä? Stanny grubblade inte som Bernard över deras känslor för varandra. Hon nalkades den heta lågan som strömmade emot henne

från hans kropp med ett slags vansinnig blind oskuld och med öppna händer. Det var inte grubblet över att hon så brinnande längtade efter sin egen bror som ibland höll på att göra henne tokig. Det var själva kärleken till honom, pinan att vara skild från honom, den kvalfulla tanken att han kanske inte älskade henne på samma sätt . . . Det var detta hon försökt att bekänna för Angela för ett par dagar sedan. Men i denna kärlek blandade sig väl ändock, om också omedvetet, en viss skuldkänsla. Detta gjorde att när hon skulle finna ord för att förklara sina känslor för Bernard, blev hon maktlös, rädd och stammande. Något tålde icke att vidröras. Något föll sönder i små smulor mellan hennes händer, då hon skulle visa det för en annan — om det så även var hennes bästa väninna.

Bernard lade sin arm smekande om sin systers axlar. Hans heta ansikte var mycket nära hennes. Också han kände sig lätt yr i huvudet. Hennes mun skimrade för hans ögon. Han kysste den. Han trängde henne in mot stolen och kysste henne igen och igen. Hans händer omkring hennes axlar började skälva. Stenen på hans ring skar in i huden på hennes hals, då han nu flyttade handen. Hon gav till ett litet klagande rop.

— Gjorde jag dig illa? frågade han.

Och då han nu såg en bloddroppe sippra ut från det röda märket som stenen gjort på hennes hals, lade han sina läppar mot den.

— Lilla syster, viskade han. Lilla syster.

Och namnet syster gav en besynnerlig smak åt hans kyssar. Hennes blod, av samma slag som hans eget, fuktade hans läppar. Var det inte som att älska sig själv? Dessa smekningar han slösade på Stanny voro icke en hetsig förberedelse till blodskam utan till självbefläckelse, en naturligare, tuktigare och mera hygienisk art av självbefläckelse, sade han sig. Han lekte med tanken och blev varm av den. Den gjorde synden, som han brann av lust att begå, mindre brottslig och bara litet grand neslig, och det brottsliga och nesliga, som återstod, gömde ju någonting mörkt retande, varav han njöt. I detta retande nesliga fanns det till och med något älskligt och intagande som tycktes göra förvillelsen, begången tillsammans med en så förtjusande medskyldig, mera ursäktlig. Han tänkte låta henne ge sig helt för första gången nu — nu i afton, när det stora huset var tyst och dagern i biblioteket hade börjat skimra i rött från solen som höll på att sjunka i havet.

Han mötte hennes glänsande blå ögon. Det var en blick i dem, som han just då icke kunde tyda, därför att den uttryckte hela hennes kärlek.

— Lilla syster, sade han. Kom.

Han tog henne i handen och ledde henne till den breda soffan i det dunklaste hörnet av rummet. Åter följde hon honom som en hund sin herre — med nedböjt huvud och lysande blickar.

Han drog henne ned till sig på soffan.

— Stanny, viskade han. Vi skola älska varandra. Vet du, vad det är?

— Ja, viskade hon tillbaka.

Och hon kände hur han med nervösa och brådskande händer knäppte upp hennes rock. Han såg med ögon som voro röda av åtrå på henne.

Han klädde av henne och slängde hennes byxor på golvet.

— Det är som att hjälpa en liten pojke i säng, skrattade han med darrande röst.

Men nu när hon nu låg där i linne av silke och de kraftiga duniga låren bara sjönk han emot henne som om han velat skydda henne till och med mot sina egna blickar.

Två gånger kastade hon av honom så att han måste gripa ett hårt tag kring hennes midja för att inte falla i golvet. Hon var som en av dessa patienter, vilka när de bundits på operationsbordet, i yrseln och utan att veta vad de göra, bara i ett begär efter att få bort något som hindrar dem att andas, vilt slita narkosmasken från sitt ansikte och sparka omkring sig.

— Du är stark, Stanny, utbrast Bernard. Men du längtar efter mig.

Och han trängde sig inpå henne och kände hur hennes lemmar med ens blevo lydiga. Det brusade för hans öron. Han hörde en djup suck från henne. Hon hade slagit sina armar om hans hals.

Efteråt låg hon alldeles stilla med en känsla av att hennes kropp blivit fylld av honom. Hon var

tacksam och alls inte rädd mera. Han låg bredvid henne med huvudet nedborrat i kudden. Ångrade han sig? Hon förde fingrarna varsamt genom hans tjocka hår. Det föreföll henne som om det var flera dagar sedan hon och Bernard suttit där borta i de röda stolarna och pratat. Hon betraktade funderamt sin riddräkt på golvet och tyckte att den tillhört hennes gamla jag och omöjligt längre skulle passa henne. Hon var en annan nu, en ny . . .

Men varför såg inte Bernard på henne?

— Bernard, sade hon lågt.

Då vände han sig på rygg och betraktade henne under lugg. All färg hade sjunkit bort från hans kinder. Han var vit. Till och med läpparna hade bleknat.

— Jag tror att vi äro vansinniga, utbrast han gällt.

Men Stanny förstod honom inte riktigt. Hon hade blivit hans, och hon ångrade det inte — åtminstone inte än.

Ända sedan hon var en helt liten flicka hade hon ju älskat honom — tillbett marken han trampade på. Hennes lidelsefulla kärlek hade lett henne fram till detta ögonblick. Djupt i hennes inre började en sakta susning som hon icke lyssnade till. Den skulle snart brusa upp till storm och skaka henne vaken. Men ännu var hon så uppfylld av Bernard att hon icke tyckte att hon kunde röra sig.

Men han tålde inte hennes blickar på sig. Han hoppade över hennes halvnakna kropp och ned på

golvet. Medan han gick fram till bordet där vin-buteljen stod, knäppte han omsorgsfullt sin uniformsrock. Han lyfte buteljen för att hälla i ett glas åt sig, men då han fann att den var tom, kastade han den i plötsligt ursinne mot den öppna spisen så att skärvorna flögo utåt golvet. Den andra flaskan han haft med sig iddes han inte ens se på.

Stanny skrattade till. Sådan mindes hon Bernard som pojke. Om han fick en tillsägelse vid middagsbordet, kunde han rusa upp vit i ansiktet och med gnisslande tänder, slå ikull sitt glas och fara på dörren som han med en skräll lät falla igen bakom sig.

Där hon låg tyckte hon att Bernards gestalt växte i rummet. Hon kunde knappast andas. Hennes hjärta bultade. Nu gick han fram till de stora fönstren. Det rasslade som om något rivits itu, då han drog ifrån sidengardinerna. Han öppnade ett fönster och tittade ned på gården.

Han såg stalldrängen och skrek åt honom:

— Hör på du där! Gör ögonblickligen i ordning min häst och för hit den! Jag skall rida till Stockholm.

Stalldrängen skyndade i väg mot stallet. Bernard såg ut över havet. I vattnet gledo röda strimmor in mot stranden. Det var reflexer från solen som gick ned, men Bernard tyckte rysande att han såg ett lik komma flytande med vågorna, färgande dem med blod.

När han vände sig in mot rummet, hade Stanny rest sig på armbågen.

— Du skulle ju stanna här i natt, sade hon sorgset.

— Nu har jag inte lust längre, svarade han häftigt. Jag vill hinna undan, innan föräldrarna komma. Jag står inte ut med mammas daltiga ömhet.

Nej, han stod inte ut! Han flydde fegt undan spörjande blickar, lämnande sin syster ensam kvar att förklara hans hastiga avfärd bäst hon gitte.

Han stödde sin knutna hand mot bordet och såg sig omkring, som om han varit mitt inne i en mar-dröm. Väggarna med sina bokhyllor fyllda av århundradens vishet och livserfarenhet tycktes bågna fram emot honom för att kasta sig över honom. De hade sugit in i sig detta dåd och skulle påminna honom om det varje gång han steg in i rummet! Han kunde inte se på Stanny. Hans blickar foro rädda runt väggarna, och varje gång de kommo till soffan hoppade de över den som om den varit en avgrund.

Äntligen hörde han hästen ledas fram. Han gick raskt mot dörren. Då kom Stanny efter honom. Han vände sig förskräckt mot henne med handen på dörrvredet.

— Du borde klä på dig, mumlade han hatfullt. Någon kunde komma.

Men hon kastade sig intill honom, och han kände hennes varma lemmar emot sig.

Då slet han sig lös och sprang nedför trappan. Han skulle velat slå dörren i lås bakom sig.

Stanny hörde hans röst där nere. Han gav befallning om att hästen skulle hämtas i morgon på ridhuset. Så galopperade han bort.

Då hon skulle gå fram till fönstret, fick hon se sig själv i spegeln. Hon stod där i sitt tunna linne och frös plötsligt till. Så mindes hon att han sagt att hon skulle klä på sig. Hon tog då upp sin riddräkt och klädde sig i den. När hon skulle dra på sig stövlarna, fick hon endast med möda på dem. Hade fötterna svullnat som efter en dagslång vandring, eller var det bara att hon inte hade någon styrka kvar?

Hon gick fram till tebordet, och plötsligt trampade hon på en skärva så att det krasade till. Då böjde hon sig ned och började försiktigt plocka upp skärvorna. Hon kröp på knäna runt golvet. En skärva skar henne i fingret så att det blödde. Men hon brydde sig inte om det. Hennes mor skulle inte genast hon kom hit in få anledning att tala illa om Bernard för hans vårdslöshet.

IX.

Midsommaraftonens morgon smög sig Angela tidigt ut ur det rum där hon och Petra sovo. Petra vaknade i detsamma Angela stängde dörren efter sig, men Angela låtsades inte höra hennes utrop, utan gick hastigt genom salen mot verandan.

Där ute satte hon på sig skorna, som hon hållit i handen. Klockan var inte mer än sex, och luften var syrlig av dagg och luktade fuktig, ännu icke uppvärmd jord.

Angela gick långsamt ned genom trädgården, och då hon öppnat grinden, fortsatte hon upp till ekbacken. Det fanns inte ett moln på himlen. Den var så djupt blå att blicken ville drunkna i den. Och fast detta blå var så långt borta, tyckte Angela ändå att en fläkt av en sällsam och kristallisk svalka nådde henne däruppiifrån likt svalkan från ett oändligt hav. Också hennes hjärta blev genomskinligt klart och fann sig i att rofyllt spegla himlen. Hon steg lätt på gräset, böjde sig ibland vänligt ned mot en blomma, som om det varit en liten syster hon hälsat på, och nickade åt den, då hon gick vidare.

Nu var hon inne i skogen på stigen som ledde upp till berget. Här hade hon och Thomas strövat

omkring den där härliga vårdagen. Och plötsligt grumlade blodet hennes nyss så klara hjärta, och hon kände bara hur det bultade hett och brinnande i bröstet. Thomas! Han var här. Just nu kanske han vaknade i ett av de vackra gästrummen på Ösa herrgård. Kanske förnam han hennes tankar och mumlade hennes namn.

Angela såg för sig scenen på verandan på Nybo i går. Där hade Alexandra och Lilian och hon och Paula suttit med sina handarbeten, då grinden öppnats och fru Landborg och Stanny kommit uppför gången.

Lilian och Alexandra hade rusat upp. Det var första gången fru Landborg gjorde visit hos dem. Förut hade damerna hälsat flyktigt på varandra, då de mötts vid stationen eller på vägen. De hade samtalat någon gång, men det hade aldrig blivit något umgänge mellan familjerna.

Angela hade genast förstått att det måste varit Stanny som fått sin mor till att avlägga denna visit. Fru Landborg var klädd i samma irisblå dräkt som hon burit första gången Angela varit på Ösa till lunch. Det vita håret doldes av en liten guldbrun hatt som satt tätt åt över huvudet och lämnade pannan bar. Hennes ögon skeno. Sedan damerna växlat några artighetsfraser och fru Landborg uttryckt sin förtjusning över "den så trevliga och nätta lilla gröna villan", kom hon fram med sitt egentliga ärende.

Hon ville fråga om de hade lust att allesammans i samlad trupp komma till Ösa på midsommarsvaka. Eljes brukade de ha Ösa fullt av främmande över midsommar, det vill säga det var egentligen Bernards gäster, men i år svävade det i det ovissa, om ens Bernard själv skulle hinna infinna sig. Och nu voro ju Stanny och Angela så goda vänner, och det var mest för deras skull hon vågade framställa detta förslag.

Lilian tackade med översvallande hjärtlighet. Alexandra böjde på huvudet samtyckande. Stanny hade givit Angela ett litet leende. I detsamma hade Angela hört fru Landborg säga: "Ett par gäster få vi i alla fall i afton. Det är en vetenskapsman och hans lille son. Han har besökt oss några gånger, och min man har blivit så intresserad av honom att han bett honom hit på en tid. Han har vistats i Sydamerika i många år och heter Thomas Meller."

Och just när fru Landborg uttalade namnet hade Petra stått på tröskeln till verandan, och hennes och Angelas ögon hade blixtnabbt mötts.

Som ett avlägset brus hade det ordsvall Lilian givit ifrån sig till svar nått Angelas öron. Av alltsammans förstod hon bara att Lilian kände Thomas utan och innan. Hon som bara träffat honom ett par gånger, ja egentligen bara den enda gången hemma hos sig på Stellans bal! Men Lilian visste ju att Petra varit förlovad med honom, och detta gjorde att hon nu helt plötsligt nästan ansåg sig släkt med denne man, vilkens namn ännu bevarade

omkring sig en fläkt av ungdomlig berömmelse från de längesedan svunna år, då det nämnts i samband med den där forskningsexpeditionen — och om vilken pressen på sistone ånyo i erkännande ordalag börjat förtälja ett och annat.

Stanny hade tyst frågat Angela: "Har du också träffat honom?" och Angela hade svarat "Ja".

Angela stannade mitt i skogen och tryckte med glänsande ögon handen mot sitt hjärta.

— Ja, viskade hon, upprepande sina ord från i går. Ja. Jag har träffat Thomas Meller.

Och hon vände sitt ansikte uppåt och tyckte att den nu uppvärmda luften var fylld av kyssar. I kväll skulle hon och Thomas mötas. Hela midsommaraftonen skulle de få vara tillsammans med varandra. Och sedan — han skulle stanna en tid, hade fru Landborg sagt.

När Angela stod så, fick hon syn på en hel tuva med blommande linnea. Det var första gången hon såg linnea i år. Hon föll på knä i den mjuka svala mossan och borrhade sitt huvud in mot de klocklika blommorna. Så de doftade! Det var som om de lämnat ut sina små underbara själar till Angela. Hon följde med blicken revorna med de äggformade bladen. De slingrade sig som levande väsen långt bort från tuvan till en annan sten, som också blommade skär.

Angela reste sig långsamt. Hon gick vidare, och nu började stigen bära uppåt. Vinden fylld av havsälta fläktade mot hennes kinder. Äntligen stod hon

på berget. Här hade hon och Thomas stått sida vid sida i våras. En svalka steg upp mot henne från de blå vågorna — en svalka från djupet som måste vara grönt och kallt.

Hon vände sig om. Där borta låg Ösa park. Där borta fanns Thomas. Hon log mot parken. Då fick hon höra tunga steg. Någon kom upp till platsen, där hon stod. Hon trodde att det var Thomas. Kanske han också, driven av samma känslor som hon, stigit upp tidigt, därför att han längtade... Nu dök någon fram ur buskarna. Angela försökte dölja sin starka missräkning, så att den ej skulle synas på henne: det var Paula. Paula i sin gamla omoderna klänning — Paula med ett rött ansikte, där svettdropparna runno strida. Hon kom fram till Angela.

— Jag hörde att du steg upp, sade hon flämtande. Då ville jag följa med. Jag också ville komma bort från villan och andas litet havsluft.

— Det var bra. Är det inte härligt? svarade Angela.

— Jo.

De stodo stilla med ansiktena vända mot havet. Ett segel dök upp långt ute. Det svälldes av god vind. Det flög fram över vattnet och försvann snart utom synhåll för de båda flickorna. Angela hade längtansfullt följt det med ögonen. När hon nu vände sig mot Paula, mötte hon hennes blick: en klok forskande blick, som om Paula sökt läsa i Angelas ansikte som i en bok.

— Det lyser av dig, Angela, sade Paula liksom begrundande.

Angela rodnade:

— O gör det?

Och när hon nu betraktade Paula som satt sig på klippan, kände hon med ens att det var synd om henne. Paula stod liksom utanför allt. Lilian hade Alexandra och ägnade inte Paula en tanke, annat än när hon tillrättavisade henne för något. Stellan hade sina besynnerliga vänner, och när han talade till Paula, var det med en lätt gäckande ton som fick henne att inse att hon i hans ögon var en misslyckad syster till den sköne Stellan von Pahlen. Och hon själv, Angela? Hon hade ägnat sig helt åt Stanny, och när hon inte var tillsammans med henne, tänkte hon på henne. Så blev Paula ensam. Och Angela fick ett begär att förtro sig åt Paula. Paula hade varit med på Nybo den där vårdagen, och hon hade på sitt tafatta sätt frågat Angela, när de båda stått i köket och lagat till frukosten: "Tycker du om Thomas Meller?" Angela hade hastigt svarat "ja" och just då kokade kaffet över och Paula fick annat att tänka på.

Angela satte sig bredvid Paula på stenarna.

— Är det inte roligt att vi få vara på Ösa i afton? sade hon.

— Jo-o.

Paula drog på det.

— Ser du, sade hon, och vände sitt ansikte mot Angela, du vet att jag är blyg. Du är god vän med

Stanny, men jag känner inte de där människorna. Och fru Landborg — hon är ... hon är ... Paula sökte stammande efter ord.

— Jag begriper vad du menar, sade Angela leende. Vad fru Landborg är, det vet man inte. Den känslan har jag också. När man är tillsammans med henne, är det som om hon inte precis lockade fram ens goda sidor. Man känner sig dålig — jag förstår inte varför.

— Men Thomas Meller är där, sade Paula och såg rätt framför sig.

Angela stack sin arm under hennes, och hon kände ett stygn av samvetsförebråelse över att hon förut glömt bort Paula, då hon nu märkte hur glad kusinen blev över hennes vänlighet.

— Ja, Thomas är där, sade Angela viskande.

Men hon hejdade sig genast. Hon hade haft sin hemlighet på läpparna. Men hon kände nu att hon inte kunde förtro den åt någon.

Paula satt tyst. Slutligen sade hon ansträngt:

— Jag känner mig gammal, Angela. När jag ser dig lysa av lycka och när jag hör Frideborg sjunga, medan hon går i trädgården och hänger upp tvättkläderna, då är det som om mina ögon och min strupe vore förtorkade. Jag tror det är Alexandra som tagit livet av min ungdom.

Angela tänkte att hon hade rätt. Alexandras magra fingrar förkvävde allt liv på Nybo. Hon hade stulit modern ifrån barnen, hustrun ifrån mannen. Det var ett bistert ungmövälde i villan där borta,

som anades i luften genast man steg in där. Om blott Alexandra kunde kasta sitt intresse på något annat, på någon annan, skulle strax luften bli lättare att inandas.

Men Angela sade ingenting härom, i stället anmärkte hon leende:

— Jag tror du längtar efter Gotthard.

— Nej, sade Paula bestämt. Jag längtar inte längre efter någonting. Jag ser blommorna växa i rabatten och vända sig mot solen, och det är som om jag inte kunde njuta ens av blommornas skönhet. Någon har slagit en ring omkring mig, och jag kan inte komma utanför den, hur jag än trampar.

Hennes ord påminde Angela om farbror Hans. Något liknande hade också han sagt. Med en känsla av ångest betraktade hon sin kusin. Hade Hans' tungsinne borrar sina klor också i Paula? Just nu satt Paula där och såg framför sig med alldeles samma blick som Angela så ofta sett i Hans von Pahlens ögon. Barn ärva inte alltid sina anlag direkt från föräldrarna, hade Angela läst någonstädes. Gnistor från en stor genialisk hjärna eller från en fruktansvärd själens sjukdom kunna ibland springa över till sidoledden och tända eldar, där man minst väntar det.

— Du måste skaka av dig den där känslan, sade Angela så uppmuntrande hon förmådde. Du skall få se, en dag kommer det någon som spränger den där ringen och tar dig i famn.

9. — *v. Krusenstjerna, Älskande par.*

— Inte så som jag nu ser ut, sade Paula med övertygelse.

— Försök att vara en smula kokett då, bad Angela. Varför skola ni gå omkring i de där rysliga gammalmodiga kläderna här på landet? Det är som om ni för att ni äro borta från staden tycka att vad som helst är gott nog. Ta nu på dig den där vackra smaragdgröna klänningen i kväll, Paula. Bara känslan av att vara välklädd kommer att göra att du blir gladare.

— Jag skall ta på mig den då, svarade Paula. Och så låser jag in Alexandra i källaren.

De skrattade och stego upp. Arm i arm gingo de tillbaka genom skogen. När de kommo in i trädgården, mötte de Frideborg. Hon var på väg upp med en hink vatten. Hon sjöng. Men nu stannade hon leende framför dem.

— Det blir en midsommarstång på ängen vid Ösa, sade hon. Där skall bli dans och kaffe. Det är Landborgs som bjuder gårdens folk, och inga andra få komma än deras vänner — jag menar tjänstefolkets. Och jag är tillsagd av herr Larsson.

— Vem är herr Larsson? frågade Paula nyfiket.

— Det är kuskens son. Han sköter fröken Stannys häst. Ja, de andra hästarna också förstås. Men fröken Stannys häst är hans favorit.

Och Frideborg svängde med hinken så att en kaskad av blanka vattendroppar stänkte omkring den.

— O, nu kom det vatten på frökens fina klänning! ropade hon klagande.

Hon låg på knä bredvid Angela och skakade lätt hennes kjol. Angela såg ned på henne. Hon hade en egendomlig känsla av att hela midsommaraftonens mystiska fröjd glittrade ur dessa mörka blänkande ögon och att det ur deras botten sprang upp en liten opålitlig flamma som kom deras blickar att en sekund oroligt flacka. Och även denna hastigt tända flamma hade på ett outgrundligt sätt något att göra med den ljusa midsommaraftonen.

X.

I sista stunden strax innan von Pahlens skulle bege sig till Ösa infann sig plötsligt Tage Ehrencreutz. Hade Stellan, utan att säga det till någon, i hemlighet telefonerat efter honom, eller hade Tage själv plötsligt fått lust att fara ut till Nybo och strax kastat sig på ett tåg som gick åt det hållet? Det fick man aldrig veta. Stellan flinade och skrek åt Tage, som stod och ryckte i grinden:

— Det är lika gott du inte öppnar den. Vi äro bortbjudna.

Men nu gick grinden upp av en knyck från Tages smala hand, och han kom ogenerat gående fram till familjen von Pahlen, som stod på verandan.

— God midsommar! sade han och gjorde en vidlyftig sväng med hatten.

Han steg uppför trappan och tog alla i handen. Lilian smålog ett smalt leende, olikt hennes vanliga tillgjort öppna och glänsande.

— Ja, vi skola till bankdirektör Landborgs, sade hon. Man kan ju inte ta med . . .

Men Alexandra, som alltid tyckt bra om Tage, avgjorde hastigt saken till hans förmån.

— Han kan visst följa med, sade hon. Fru Landborg sade ju att det bara var ett par gäster till, utom vi. Jag skall förklara Tage Ehrencreutz för henne.

— Alexandra menar att hon skall förklara Tages närvaro, sade Stellan. Skulle hon ge en klar redogörelse för Tage Ehrencreutz själv, är jag rädd att hon skulle komma till korta.

— Stellan behöver inte vara näsvis, sade Alexandra.

Stellan hade svängt sig upp på verandaräcket och betraktade gäckande församlingen på verandan. Han skulle kunnat göra en fruktansvärd tavla av familjen just nu. Kiss Nilsson skulle kanske ha kunnat göra en ännu bättre.

Peter såg sorgsen och högtidlig ut.

Han bar en hög stärkkrage som var för vid för hans magra hals. Han hade velat ha en mjuk krage som han trodde vara svalare i denna värme, och Stellan hade från sitt rum njutit av något som mycket liknade ett gräl mellan föräldrarna. Peter hade nämligen varit inne i sängkammaren för att leta rätt på den krage han längtade efter, och han hade ej hittat den bland de fruntimmerskläder, som i tilltrasslade härvor voro kastade överallt. Alexandra låg alltjämt kvar i sängkammaren, trots att Peter nu hade semester och ämnade vistas på Nybo i flera veckor. Då Stellan nu såg på sin far, erfor han ett ögonblick en känsla, som eljes var mycket främmande för hans natur: en känsla av medömkan. Men den förbyttes hastigt i löje vid åsynen av Alexandra, som trängde sig förbi Peter för att stiga nedför trappan. Hon var klädd i rosa, och genom den tunna klänningen syntes hennes smala ben på

grund av att hon hade en alldeles för kort underkjol. De sågo outhärligt skrattretande ut, dessa stolpliknande skåncor, som schavade framåt utan ett spår av behag. Stellan tänkte elakt att det var väl att icke också klänningen var genomskinlig över bröstet, ty dessa bröst hade han fått nog av, då han målat henne och han lyckande talat om hennes "kolossalt stiliga" hals. Han hade verkligen blivit fullkomligt illamående av dem. Fast de voro överhövan fylliga och stora, blottade de ändå, menade Stellan, hela den vissna och grå fattigdomen hos en obetäckt kvinnokviga som aldrig fått kalva och som aldrig känt mjölken porla ned i spenarna för att tjäna till mat åt en hoppande och skuttande unge. Inte alls som människa utan bara som målare, tyckte Stellan att tant Alexandra var "en animalisk anomali", uttrycket hade han läst i en konstartikel som Tage Ehrencreutz nyligen fått införd i Fosterländska Dagbladets söndagsbilaga, och han trodde att det betydde: ett misslyckat djur.

Det föreföll Stellan som om också hans mor i detta ögonblick hade något av gammal ungmö över sig. Denna ständiga samvaro med den älskade väninnan förskönade henne inte. Och ändå hade hon ju ett vackert ansikte. Men Stellan konstaterade tyst för sig själv att också hennes näsa var röd och att den ljusa klänningen i sin delikata blå nyans av saxiskt porslin långtifrån klädde henne.

Även Paula, stackars Paula, var inpassad i den tavla han redan i tankarna var i färd med att måla.

Hon var i grönt som han själv, men något förfärligt gräsgrönt, som visst skulle föreställa smaragd, och fast hon försökte räta på sig och se morskt ut, uppfångade Stellan ändå den hätska blick hon kastade efter den i rosa skyar promenerande Alexandra. Voro de då tokiga allesammans som läto sig styras av denna hemhyena?

Petra och Angela hörde icke samman med hans tavla. Petra såg till och med bra ut. Och Angela — ja vad var det med henne?

Stellan lutade sig fram och kikade in i hennes ansikte, då hon nu gick nedför trappan. Hon gav honom oberörd en blick tillbaka. Hennes mun var het, blossande röd, som någon blomma. Hennes mörka ögon voro litet beslöjade. Och i Stellas svampiga hjärta drog det då ihop sig, som om något gjorde ont, som om han gått miste om ett tillfälle. Han följde henne med blickarna. Till och med för honom var det något sinnligt upphetsande i hennes höfter, som gungade litet. Stellan tog ett skutt ned på verandan och gav till en liten upprörd vissling.

Tillsammans med Tage gick han så långsamt efter de andra ut genom grinden.

De togo vägen genom skogen. Angela saktade stegen litet så att hon kom att gå en smula efter den första gruppen. Hon hörde Tage Ehrencreutz och Stellan prata på några stegs avstånd bakom sig, men hon visste inte hur deras blickar följde henne. Lyckligt omedveten om dem hade hon en känsla av att hon knappast snuddade vid marken under sina

fötter. Hon bars av en orimlig fröjd. Nu gick hon rätt mot Thomas Meller! Hon var inte alls orolig för att han ej skulle känna detsamma för henne nu, som han gjort förut. Det fanns ingen plats för en sådan oro i hennes hjärta. En sådan oro och ångest finns endast hos den mera erfarna kvinnan. Hon skulle genast möta hans blick. Och då... Angelas hjärta började bulsa.

De hade nu hunnit genom skogen, och hon såg parken kring Ösa. Hon hörde Lilian brista ut i förtjusning över det härliga läget, över havet, över de gamla hundraåriga träden. Lilian flaxade med armarna och utstötte:

— Ah! Oh!

Hon såg ut som en fågel som brutit några vingpennor och därför ynkligt måste hoppa över marken.

När de allesammans gingo uppför gången till herrgårdsbyggnaden, vände sig Petra plötsligt om och såg på Angela. Det var en spörjande, undrande blick. Men Angela log mot henne. Hon mindes inte längre att hon hört Petra i sömnen ropa "Thomas!" med gäll röst.

På loggian skyndade fru Landborg emot dem. Det slog Angela att hon såg så ung ut. Hon var helt i vitt, och hennes vackra lilla gestalt rörde sig mjukt. Bankdirektören hälsade vänligt. Hans sorgsna hundögon sågo rätt in i Angelas, och hon ryste till som om en skugga kastats in i den sköna klara aftonen. Hon tryckte Stannys hand, och i detsamma kom Thomas ut genom dörren från salen. Hon märkte att

han inte såg henne genast. Han gick omkring och hälsade. Hon drog sig litet bakom Stanny, som om hon velat fördröja det ljuva väntandet. Nu stannade han framför Angela. Han kom tätt intill henne, då han tog hennes hand i sin. Hon såg att han var upprörd. Hans mun darrade.

— God dag, Angela, sade han.

— God dag, Thomas.

De ryckte till för varandras röster och tittade sig förskräckta omkring som om de i stället för de banala hälsningsorden sagt: "Älskade", "Kära". Men just nu var uppmärksamheten riktad på Tage Ehrencreutz, vilken blond och spenslig stod framför fru Landborg, medan Alexandra Vind-Frijs, som hon lovat, förklarade hans närvaro. Fru Landborg gav honom en kisande blick. Hon kunde se vad man kunde begagna en man till. Hon hade ju hört talas om honom, och hon och hennes man voro ju väl bekanta med hans far Carl Fredrik Ehrencreutz, den aktade brandstodschefen och värderade medhjälparen i organiserandet av den där vällyckade bondetågsmaskeraden, under vilken de tillbragt en oförgätlig afton på Royal tillsammans med honom, den oförbrännelige gamle greve Värnamo af Saus och den uppåtgående dugande kraften löjtnant Osborn Macson — den sistnämndes fru och bönderna själva, som då också varit med, räknade hon icke. Vid det tillfället hade hon dock varit alltför sysselsatt med annat för att lägga märke till Tage, ehuru han flera gånger skymtat förbi. Men när hon nu

granskade honom fann hon honom synnerligen tilldragande. Han var en sådan, som de flesta kvinnor genast känna något särskilt för, ehuru de förnuftigtvis borde stötas tillbaka av de feminiserade.

Hon räckte honom handen med ett leende som var mer än älskvärt. Stanny, som betraktade henne, vände bort huvudet, då hon såg det leendet. Hon kände igen det och skämdes på något sätt för det.

— Så synd att inte min son är här, sade fru Landborg beklagande till sina gäster, medan hon hela tiden såg på Tage Ehrencreutz. Kanske kommer han. Det blir ingen riktig midsommarafton utan Bernard.

Bankdirektören förde herrarna fram till ett bord med dryckesvaror. Han slog i deras glas och skålade med dem. De skulle intaga supén senare. Nu skulle man först gå ned till midsommarstången.

Petra hade vänt ryggen åt de andra och stod och blickade ut över havet. Hon längtade därifrån. Tages oväntade ankomst hade gjort hennes nervös. Varför hade han kommit? Hon kände sig förödmjukad av det. Han borde förstått att hon inte hade lust att träffa honom. Eller brydde han sig så litet om henne, att han bara rest hit för att fira en trevlig midsommarafton utan att ägna en tanke åt hur hon skulle känna det?

Bakom sig hörde hon Thomas och Angela tala med dämpade röster. När hon tittade sig om, såg hon att han dragit sin stol intill Angelas och nu böjde sig fram mot henne för att se in i hennes ansikte. Det fyllda glaset hade han ställt ifrån sig,

som om han vetat att han ändå bredvid sig hade en källa, där han skulle kunna dricka sig otörstig. Petra vred sakta sina fingrar om varandra. Hon sökte en smärta, något som skulle få henne att känna kvalet i sitt hjärta mindre starkt. Men bankdirektören kom fram och började konversera, och Petra måste svara.

Fru Landborg hade lutat sig tillbaka i stolen, sedan hon ropat till sig Ehrencreutz. Hennes blick for åter över honom.

— Ni är inte alls lik er far, sade hon äntligen, när hon till sin förtjusning märkte att han begynt rodna.

— Jag är inte det, sade han.

Han hade haft en olycksalig scen med sin hustru för två dagar sedan, varefter hon helt plötsligt farit till en badort och lämnat honom ensam och med mycket litet pengar för sina dagliga utgifter. De hade för ett par månader sedan flyttat samman igen och voro i vanliga fall inte mer olyckliga än de flesta andra unga gifta par ur deras kretsar.

— Känner ni Bernard? frågade fru Landborg.

— Ja, jag har träffat honom på tillställningar några gånger, och så på Operabaren förstås.

Tage lyfte blicken mot fru Landborg.

— Han ser bra ut! sade han.

Visste han att det var det klokaste han kunde säga? Tage hade ofta då han var tillsammans med kvinnor en rent intuitiv känsla för vad som smickrade dem. När någon sade att Bernard var vacker, tog fru Landborg det alltid som en komplimang åt sig själv. Mor och son voro i åtskilligt lika varandra.

— Ge mig några droppar champagne, sade hon.

Han reste sig genast och gick fram till bordet. Bankdirektören, som alltjämt underhöll sig med Petra, vände sig i detsamma om och tittade på Tage, då denne slog i ett glas champagne. Så såg han från Tage till sin hustru, och han följde honom med ögonen, då han gick tillbaka med glaset lyftat i handen. Petra märkte hans blick, och hon liksom Angela förut ryste till litet med en förnimmelse av att något sorgligt skedde eller skulle ske, därför att dessa trogna goda hundögon voro så sorgsna.

Tage lutade sig över fru Landborg, kanske litet djupare än han behövde.

— Var så god! sade han och blickade stadigt in i hennes skimrande ögon.

Det första han tänkt, när han gått uppför gången till Ösa, hade varit: här finns pengar. Rikedom hade en oerhörd dragningskraft på honom. Och nu när han fann att den här vackra damen, åldrad, men ändå så otroligt ung, var på det närmaste förknippad med denna rikedom, grubblade han redan över hur han på något sätt skulle kunna skaffa sig fördel av kombinationen.

Fru Landborg tog leende glaset och förde det till sina läppar.

— Jag tycker om stimulanser, sade hon. De göra att man liksom kommer utanför sig själv. Man handlar och tänker på ett annat vis än som är naturligt för en, när man druckit litet. Eller man handlar och tänker väl snarare helt överensstäm-

mande med sin innersta natur. Skalet, det där yttre trånga och konventionella, sprängs plötsligt.

Och hon sade med ens till Tage Ehrencreutz, som ännu stod böjd över hennes stol:

— Vill ni se mig berusad?

En sekund blev han förvirrad av hennes sätt. En misstanke flög genom hans hjärna att hon drev med honom. Han kände inte till dessa hennes tvära kast i konversationen, som hennes beundrare tjusades av. I en sådan där öppen fråga gav hon sig plötsligt motståndslöst åt den hon fäst ögonen på. Hela sitt liv hade hon pinats av sin miljö — först på det adliga godset i Finland, som hon till sina barn sagt sig älska så, men där tillvaron i alla fall förflutit bra nog torftigt, och nu i dessa överdådiga bankdirektörshem i Sverige. Giftermålet i Sverige var ett steg nedåt i socialt avseende. Hon visste det. Men sanningen var att hon ibland, fint bedragande sig själv, sade sig att hon velat komma lägre. Hon led av sin torra intellektualism, sin relativa yttre förfining, därför att inom henne arbetade och svällde något för hela hennes späda och tunna varelse skenbart lika onaturligt som en hemlig ond svulst är för en stark organism. I sitt hjärta var hon till två tredjedelar tom och konventionell och till en tredjedel en vanlig gatflicka eller hellre en fiskmånglerska. Om vintrarna då hon njöt av att hålla litterär salong och att samla framstående män och kvinnor hos sig, kunde mitt i ett samkväm, där hon vanligtvis själv var den "spirituellaste" bland de konver-

serande, gatflickan och torgmadamen spritta till i henne. Hon hade kanske mött en förälskad blick från ett par ögon, som tillhörde en ung och obetydlig man, som listat sig in i kotteriet och som ofta allenast var en liderlig streber. Men det tänkte hon då inte på, det generade henne inte alls i sådana stunder, utan drog henne. I stället tilltalades hon då våldsamt av att han tycktes strunta i den fina och bildade damen och bara brydde sig om könsvarelsen. Hennes hjärna omtöcknades av de drifter hennes heta blod rörde upp, och hon styrde rätt mot den mannen. Tog honom eller lät sig tagas på det vulgäraste sätt — utan att omge deras förhållande med den falska romantik och den löjliga poesi som lättsinniga societetsdamer ändå hålla på för att göra ägandet av dem mera dyrbart.

Nu hade hon denna vackra midsommarafton åter väckts till liv och till medvetande om att hon ej ännu var någon hopplöst gammal kvinna vid åsynen av Tage Ehrencreutz. Och hon lät aldrig minuterna rinna ut i sanden, då hon kände sitt hjärta bulsa så där oroligt — ett tecken som för henne blivit den välkända alarmsignalen till en ny förälskelse.

— Ta här, sade hon och gav honom tillbaka sitt tomma glas.

Tage Ehrencreutz sjönk ned i stolen. Han höll det tomma glaset mellan fingrarna med en känsla av att hon redan givit honom något av sig själv, att denna öppna ring, som glasets blänkande kant bildade kring en rund skål, var något levande, var

hon själv, som visade att hon brann av en klibbig längtan efter att fyllas av något ännu hetare och eldigare än några droppar ur en champagnebutelj.

Han såg på hennes hand, som låg över armstödet till hennes stol. Den bar endast ett smycke — en stor blixtrande diamant. Det var en hand att trycka, att kyssa. Hon följde hans blick och smålog. Så, helt oväntat, lade hon sin hand på hans och sade i en ton av obehärskad ängslan:

— Där kommer ju Bernard.

I detta ögonblick kom han olägligt, fastän hon ropat ut för hela sällskapet, hur förskräckligt hon längtade efter honom. Han hade skarpa ögon, Bernard, och han tyckte om att överraska vid herdestunder.

Han hade lagt av sig uniformen och var klädd i en ljusgrå kavajkostym av modernaste snitt. Hela tiden medan han vandrade uppför allén och sedan när han steg uppför trappan, sökte hans ögon urskilja Stanny bland sällskapet på loggian. De hade inte träffats sedan den där aftonen han så fegt gripit till flykten. Han hade inte tänkt tillbringa midsommaren på Ösa, men i sista stunden hade han ändrat sig, driven av ett oemotståndligt begär efter att återse sin syster. Han lät nu sin far presentera sig för gästerna, hälsade frånvarande på dem utan att känna igen någon och gav sin mor en slapp hand. Över hennes huvud mötte han Stannys blickar. Hon stod ett stycke bakom fru Landborgs plats, och hennes ögon strålade. Då drog han en suck av lätt-

nad, ty under nätter då maran ridit honom hade han sett henne för sig blek och avtärd, fullständigt nedbruten av det hon varit med om.

Han kom fram till henne. Deras händer möttes i en brännhet tryckning. Och då kände Bernard att det inte var slut mellan honom och Stanny, som han halvt hoppats. Det som den aftonen försiggått där uppe i biblioteket hade bara varit begynnelsen till något, som skulle taga alla deras krafter i anspråk, om de hade vilja nog att kämpa emot det. Han gav sin mor en sidoblick, och hans ansikte fick ett cyniskt uttryck. Hon — där var hon igen och det med en ung man som hon förmodligen aldrig förut sett.

Visste hon ens själv vem som var Stannys far? Såg man henne som nu, en kvinna på fyrtionio år med kisande ögon och fuktig vällustig mun, tycktes det en ganska osäkert, om hon överhuvud kunnat veta, vem fadern till något av hennes barn varit. I hennes sköte hade funnits plats för alltför många — ett orent käril skapat för njutningen, men icke för att föda barn till världen.

Bernard hade anat att det skulle vara gäster på Ösa, hans mor kunde inte leva utan främmande människor omkring sig. Och nu hade hon tydligen bjudit ett helt sällskap, som hon knappast kände. Men så kom han ihåg, att hans syster och Angela von Pahlen voro väninnor, och han förstod att modern tagit dem som förevändning för att se folk hos sig. Han ryckte trött på axlarna.

Stellan gled fram till honom. Han babblade något om att han träffat löjtnant Landborg ute i Stockholm. Bernard kom inte ihåg honom alls. Men han svarade artigt att han utmärkt väl mindes det. I sällskap med Stellan gick han fram till bordet och slog i ett stort glas konjak åt sig. Han drack ur glaset i ett tag. Stellan betraktade honom beundrande. Han själv skulle blivit yr i huvudet av så mycket konjak. Men den här unge mannen, vilken hade ett degenererat drag kring munnen, som tilltalade Stellan, tycktes det icke bekomma illa.

Bankdirektören kom fram till Lilian och Alexandra.

— Kanske vi skola gå och se på dansen? Det hör ju till, sade han och försökte anslå en gemytlig ton.

Alexandra gjorde en obeskrivlig rörelse med kroppen, som skulle betyda att hon var förtjust att få vara med om midsommarfröjden. Och Lilian, den underliga papegojan, vred också på samma sätt på sig.

Så gav man sig av.

Angela och Thomas dröjde litet efter de övriga. Därav kom det sig att de gingo ensamma. Utanför parken ledde en väg utmed en björkdunge till ängen, där midsommarstången rests.

Thomas sade:

— Jag undrar, om gamle Landborg hade en aning om vilken glädje han gjorde mig genom att be mig hit. Han sade det så där alldeles naturligt och väntade på sitt vänliga sätt på att jag skulle

svara. Det förvånar mig, att jag inte i stället för att tacka ropade "Angela!" högt.

— Å, du är glad!

Angela drog efter andan. Han stannade tvärt och såg på henne.

— Jag är glad och litet ängslig, sade han. Jag vet inte, hur det här skall gå.

— Var är Cecil? frågade Angela.

Hon tyckte inte riktigt om att han sade att han var ängslig. Det fanns väl ingenting att vara ängslig för.

— Han är redan nere vid midsommarstången. Angela, har du tänkt på mig?

— Nej, sade Angela med tindrande ögon. Jag kom inte ens ihåg ditt namn, när fru Landborg i går talade om dig.

Ljudet av fiol och dragspel hördes nu från ängen. Och när de kommo till en krök av vägen, sågo de midsommarstången som vajade lätt, behängd med tunga kransar och virad med löv. Det var mycket folk. En ringdans var i gång där nere. Ett högt klingande skratt, kanske Frideborgs, skilde sig plötsligt från sången, spelet och mumlet av många röster och steg lösslitet som en drillande lärka mot skyn.

Då tog Thomas Angelas hand och drog henne ett stycke tillbaka samma väg de nyss gått. Han såg sig snabbt omkring. Så böjde han sig ned och kysste länge hennes mun.

Petra hade plötsligt blivit dragen in i dansen. Framför henne figurerade Tage, som sjöng sångernas ord, medan han tittade på henne under lugg:

Vi knöto, vi knöto förtrodeliga band . . .

De banden som vi knöto, dem ingen lossa kan . . .

Adjös, farväl, min lilla vän . . .

Han kom både ihåg ord och melodier, därför att de hade haft en guvernant hemma som ofta sjungit dem för hans syskon. Petra måste mot sin vilja le. Hon kände hans hand i sin — denna hand som smekt henne så oförsynt uppe i Angelas rum en våreftermiddag. Nu skakade han hennes hand och sade adjö. Där var en mängd ungdomar, som två och två skakade hand med varandra efter dansens regler och sade ett skrattande farväl åt varandra. Det var ju skämt. Ingen av dem som voro omkring Petra och Tage i ringen tänkte på något längre avsked. I flickornas och gossarnas heta ögon glödde redan den eld, som sedan under den svala långa midsommaraftonen skulle slå upp i flammor i skogarna runtomkring Ösa.

Vi råkas väl en gång

vid munter lek och sång . . .

Fiolen klagade långdraget och melodiskt. Drag-spelet suckade. Långt uppe i berget skrek en fågel på ett gällt och besynnerligt sätt. Det var en uppsluppen häxdans som satte det tröga svenska bond-

blodet i svallning. Någon sjöng före — en folkskollärare borta från samhället, en liten spinkig karl, men med en röst som störtade ur hans strupe som en dånande fors.

Petra såg Stellan svänga om med Frideborg. Också Alexandra och Lilian drogos in i ringen. De dansade med varandra på ett egendomligt skuttande vis. Paula skymtade med Bernard.

Adjös, farväl, min lilla vän!
Vi råkas väl en gång igen.
Adjös, farväl, min lilla vän!
Vi råkas väl en gång igen.

Vi råkas väl en gång
vid munter lek och sång.

Tage sade lågt till Petra:

— Är du ond på mig för att jag kom?

Petra svarade inte. Hon sökte med blicken Thomas och Angela, men kunde ej få syn på dem.

När hon äntligen en smula yr i huvudet slet sig ut ur ringen, fick hon se dem långsamt komma gående nedför skogsstigen till ängen. Solen sken dem rätt i ansiktet: de sågo lyckliga ut, och även de föreföllo en smula yra i huvudet. Petra kunde inte förmå sig till att ensam närma sig dem, men då smög sig plötsligt en liten hand i hennes. Hon tittade hastigt ned. Det var Cecil.

— God dag, sade han. Är här inte trevligt?

Hon hade inte sett honom på ett par månader och tyckte att han bara på denna korta tid vuxit mycket.

— Kom med till pappa, sade han glatt.

Och med hans hand i sin lät sig Petra motståndslöst föras fram till Thomas och Angela.

— Varför dansa ni inte? sade hon litet forcerat.

Thomas bara smålog. Angelas mun var brännande röd.

— Vi ha inte haft tid, svarade Thomas alltjämt leende.

— Men jag har dansat! utropade Petra.

Hennes ögon sökte feberaktigt Thomas' ögon. Det var som om hon velat säga: Ser du, nu dansar jag med andra. Jag har glömt. Jag bryr mig inte om dig.

Men då hon märkte på själva luften emellan dem, hur likgiltig han var för hennes tankar, bet hon sig i läppen, som om hon förrått sig.

Ett stycke nedanför midsommarstången voro långa bord med vita dukar placerade. Här serverades kaffe och saft och kakor mellan danserna. Det var bankdirektör Landborg som stod för trakteringen. Man samlades i grupper kring borden och tog för sig. Många skockade sig samman och vände på huvudena, kastande glänsande och nyfikna blickar på herrskapet och herrskapets gäster. Det var något man väntade på och det kom — nu som varje midsommarafton, så långt de äldre kunde minnas

tillbaka. Det var Ola Landborgs midsommartal till sitt folk.

Den spinkige folkskolläraren sprang på order av fru Landborg, som hade orimligt roligt åt honom, från grupp till grupp, hyssjande på dem och viskade några ord: bankdirektören skulle tala.

Kaffet dracks ur i en hast. Hustrurna, ännu med kinderna tjocka av sockerbitar, som de vällustigt sögo på, trängde sig fram i första ledet. Där stodo de i sina bästa klänningar. Magarna, svällda av för många barnsängar och för tidigt uppstigande ur dem, putade ut framför dem. Ryggarna krökte sig litet. Händerna fingrade oroligt och blygt på band och rosetter och nöpo ibland ett kraftigt tag i någon barnunge, som ej kunde hålla sig tyst.

Bakom dem stodo deras män. De voro tydligt generade för sin helgdagsstass. Kragarna skavde. Skorna kändes för små. Svetten pärlade i små droppar från pannan efter den kraftiga svängom de tagit sig. Flickorna dolde sitt fnitter bakom händerna. Okynniga pojkar skuffade till dem där bak eller klappade dem rundhänt på de breda höfterna.

Men i en halvcirkel bakom bankdirektör Landborg syntes hans familj och hans gäster. De voro utställda som till beskådande. Fru Landborg tyckte att det var festligt. Hon fann behag i att bli betittad. Hon skakade ut sin eleganta parasoll av vit silkesvoile med foder av svarta Chantillyspetsar och makade sig närmare intill Tage Ehrencreutz. Hon sade sig att det gjorde hon uteslutande för att kvin-

norna sedan skulle ha något att skvallra om vid sina kafferep. Men då hon kände den unge mannens arm mot sin blev hon plötsligt het i ansiktet under pudret.

Bankdirektören lyfte handen. Det blev alldeles stilla på ängen. Bara den där fågeln uppe i berget fortsatte att utstöta sitt besynnerliga läte. När bankdirektören nu höjde rösten, blev den klingande. Han var en van talare, och fastän han hemma höll sig så tyst, så tryckande och modstulet tyst, älskade han att tala inför församlingar. Han hade ett anförande, som han alltid använde vid midsommarfesten på Ösa, om han också år från år flyttade om och jämkade på orden en smula, för att man ej skulle känna igen det alltför väl. Ändra om något mera väsentligt däri ville han ej, ty det hade aldrig varit någon anmärkning på det, och han fann det själv bra som det var. Det började vanligtvis med dessa meningar, som han också i år nyttjade:

— Strålande prunkar i dag försommarsolen, frisk lyser gräsets och trädens grönska, och gyllene grödor och markens äring skola snart vagga för vinden i hela vårt avlånga land. Förunderligt väl har urgammal svenskmannased så fogat att vi just i försommarens välsignade stund av året stå beredda att fira midsommaraftonen, och oss, som här samlats, har det förunnats att fira den just i denna underbara nejd av vår älskade fosterjord, om vilken vi tvivelsutan allesammans drömt så många fagra drömmar och format så många härliga skapartankar. Talrikt hava vi här i dag sammankommit till be-

gående av den fest våra kära och vördade förfäder bland de svenske sedan urminnes tider här torde hava firat . . .

Petra försökte följa med talet. Nyss hade hon tyckt uppriktigt synd om denne man med de sorgsna ögonen. Hon hade erfarit en oförklarlig sympati för honom. Men ju längre hans tal blev, desto starkare greps Petra av en känsla av missräkning. Han svamlade. Han njöt uppenbart av sina skenbart väl-svarvade floskler och banaliteter och av sin stämmas sonora klang, som, den åtminstone, var verklig.

Efter att i högstämda ordalag ha tecknat bygdens historia, medan småbarnen med stora ögon gapade på honom, hustrurna smälte av beundran för så mycken obegriplig lärdom och männen sävligt nickade bifall och gott förstånd, kom han till följande slutkläm, framförd med mycken schvung:

— Bistra bli törhända de år vi gå till mötes, hårda och hotande kunna stormar och fejder väntas blåsa upp när som helst inom och utom våra landamären och krusa de vatten som breda ut sig framför oss, därest vi, såsom här är fallet, befinna oss inom synhåll för sådana. Sorgligt och beklämmande är jämväl att säga att de unga släktled, som hålla på att växa upp i vårt gamla rättssamhälle, därutinnan icke olika samtliga de föregående, i förfärande grad präglas av en själlös och rotlös jordkrypande materialism, som är helt inriktad på timligt förvärv och de dymedelst insamlade skatternas förbrukande genom ätande och drickande och som sålunda vill

förbyta den andliga odlingen och dess fäderneärvda värden till en avsvenskad, från torvan frigjord internationell njutningskultur av krassaste art. I en tid, då vi på detta sätt beklagligen se allt vad gott och fornt är och de sedan hedenhös bland oss svenske dyrkade och omhuldade begreppen svenskmanna-sinne och svenskmannaord, omutlig rättskaffenhet och redlighet och trohet intill döden trängas åt sidan och själva vår andliga atmosfär mörknar av en allt överskyggande kulturskymning, måste det kännas oändligen dyrbart för varje svensk man att vid en huld och trofast makas och välartade barns sida få samlas kring bålen, varmed vi hugfästa minnet av sekler som farit och som fyllt vårt älskade land med ärorika segrar och brakande vapengny. Må vi därför alla, var och en i sin stad och var och en i sin ställning, förstå att fortsätta dessa stolta traditioner, och må vi veta att värja våra fäders land, som förräderiet och självuppgivelsen icke blygas att lägga öppet och försvarslöst för avundsamma yttre fiender och ovänner, för vilka vår sekelgamla frihet är en nagel i ögat, och för det ohyfsade inre barbariet, som varje minut hotar att sticka upp söndringens och medborgarkrigets vilda och väsende huvud. Må vi alla lyssna till skaldens maning: Tron ej vad håglösheten viskar till er att striden är för svår för er förmåga och att slaget kämpas ut väl er förutan. Men väl böra vi hämta styrka i medvetandet att i det hjärta, som innerst inne i sig upprest ett altare, där den äkta och rena

kärlekens kyska och svala eld brinner såsom nu midsommarsolen, där godhetens, skönhetens och trohetens geniusar vakta den mot himlen stigande offerröken och där historiens sångmör frammana hävdernas ädla och tankeväckande gestalter, att i det hjärtat skall det nu på midsommaraftonen, då årets ljusaste natt långsamt slocknar, icke finnas någon plats för vare sig det andliga mörkrets och den inrepolitiska onskans ruvande dolkar eller det utländska våldets och det välska och slaviska svekets smygande makter.

Han sänkte armen, som han så småningom börjat bli litet trött i. Talet var slut, och någon nös ofrivilligt. Det lät som prosit och amen. Medan alla fortfarande förhöllo sig tysta och beundrande, gick Ola Landborg tillbaka till familjen.

— Ett ypperligt, märgfyllt tal! sade Peter vänligt. Bankdirektören fick med så mycket i det.

Landborg log uppriktigt glad:

— Förståsigpåare bruka tycka om det. Men nu skola vi ha några ringdanser igen, sade han till spelmannen, som med fiolen under hakan satt med ögonen liksom fastsugna vid det eleganta sällskapet.

Men då kom fru Landborg emellan:

— Snälla, söta Ola, sade hon med sin hånfulla och höga röst, som hördes långt ut över ängen och kom många av gårdens folk att le, därför att de trodde att hon åter hade en tvist med sin man, även om de ej uppfattade orden, så fort som hon talade. Snälla, söta Ola, upprepade hon ännu gällare. Nu

ha vi nog av fånigheter. Först de här barnsliga ringlekarna och så ditt fjolliga tal, som snart är ett historiskt pekoral. Nu vilja jag och många andra ha litet modern dans.

Ola Landborg vände tvärt på klacken och gick en bit därifrån. Han var nöjd med sitt tal och sin fest, som han nu varit det alla midsommaraftnar. Det hörde också till att Isa skulle fördärva alltsammans. Stanny smög sig intill honom och lade sin arm i hans.

— Nu börjar andra avdelningen av programmet, mammas avdelning, sade hon med ett litet skratt och såg vänligt och vädjande upp till honom.

Då kunde inte han heller låta bli att le.

— Att hon inte fått tag i min goda punsch och min gamla akvavit också att bjuda dem på, mumlade han godmodigt.

De stodo på litet avstånd och sågo hur folket plötsligt övergav midsommarstången och samlades på en plats litet ifrån den på ängen. Spelmännen placerade sig också där på ett par upp och nedvända lådor som på en estrad.

Och så rann en melodi ut över ängen, smäktande, sugande, så att man tyckte sig se hur den som sirap klibbade sig fast vid det redan duktigt nedtrampade gräset.

Det var inte något bra dansgolv, men snart vaggade ändå paren över gräsmattan, tätt tryckta intill varandra. En och annan statarhustru försökte sig på dansen med sin man. De gumpade upp och ned och

togo de mest förvridna steg för att söka följa med i onestepen. Men de unga tösorna och drängarna voro fullt inne i dansens finesser. Med plommonstopen ytterst på nacken, så att det såg ut att vara en ytterst svår balanseringskonst att hålla dem kvar där, med fladdrande byxben och krokiga ryggar kryssade pojkarna sig fram, inneslutande flickorna i ett björngrepp, som ej lämnade dem rörelsefrihet annat än för benen, men dessa rörde sig desto fortare. Denna dans som i salongerna bibehöll en viss anständig måtta, fastän den även där, medan den var som nyast, väckte många chockerade skrin från gamla damer, blev här, framförd av folket, så primitivt lysten som den väl var ämnad att vara. Då de unga drängarna trängde sig inpå flickorna, tryckande in benet mellan deras skälvande knän, smetade de sig mot deras kroppar i de tunna klänningarna så att de nyss så glättigt och oskyldigt fnissande flickorna sågo ut som om kläderna långsamt revos av dem. Höfter gungade. Länder spändes. Lår gnedos mot lår eller stodo som pelare av järn mot varandra. Brösten pressades in mot kavajerna. Fingrarna voro oupplösligt sammanflätade, i ett väl-lustigt, styvnat grepp.

Och musiken hetsade dem. Den gav aningen om en kärlekslycka för jättemänniskor, om erotiska prestationer som skulle ha förmåga att i timmar förlänga den extas som eljes flyktade på en sekund. Ögonen stodo klotrunda av spänning, munnarna fuk-

tades av saliv, taget om de upphettade, blottade kropparna blev fastare, mera hårt och envist klämmande.

— Å tusan! sade bankdirektör Landborg.

Stanny och han följde nu med blickarna fru Landborg och Tage Ehrencreutz, som förenats i dansen. De tycktes ha smittats av folkets dans och glömt hur man brukade föra sig på parkettgolv.

Kanske är det svårt att dansa på gräs, tänkte bankdirektören ett ögonblick med ett försök till överseende.

Men det var inte bara det att det var svårt att dansa på gräs. Det var stämningen i luften, som grep som en pest omkring sig. Det var lukten av folkets svett och det var förnimmelsen av deras fröjd över att efter veckans arbete och otillfredsställda kättja nu i ett sakta begynnande brännvinsrus få släppa lös sina safter hos varandra, gossen hos flickan, flickan hos gossen, som med all makt togo dem som kommo från svala salonger och luxuösa loggior med även lättare drycker.

Fru Landborgs höfter gungade som de unga flickornas. Hon tryckte sig in mot Tage Ehrencreutz, hängivande sig åt honom med en uppriktighet och en hänsynslöshet som förvånade hennes man. Om hon blivit överraskad i den unge mannens armar i ett rum uppe på Ösa, skulle hon kanske skrikit av förskräckelse. Här famnade hon honom på ett sätt som Ola Landborg fann vidrigt, nästan som om hon mitt framför hans ögon i godan ro exekverat äktenskapsbrottet. Alla dessa år hade han blundat för de även-

tyr han annat att hans hustru hade med åtskilliga män. Han ville hålla familjen samman. Och han kunde inte glömma hur vansinnigt han som yngre älskat henne. Hon var en bit av hans ungdom, som han höll fast vid, nu när han blivit gammal och icke längre orkade uppföra sådana danser som den där adlige spolingen just i detta ögonblick illustrerade.

Medan han stod i dessa tankar kom Bernard fram och bockade sig för Stanny. Ännu en stund stod Ola kvar och såg på sina båda barn. De dansade så vackert! Stanny hade ingen medfödd grace, men lydigt följde hon Bernards ledning så att hennes rörelser med ens blevo behagliga och lätta.

— Dem har jag då fått glädje av åtminstone, mumlade bankdirektör Landborg.

Och då Peter nu närmade sig honom, började han tala med honom och glömde för en stund bort de dansande. Så småningom gingo de båda herrarna tillbaka till loggian. Här slog de sig ned i var sin bekväm fåtölj, smuttade på sin whisky och väntade i allsköns mak på att deras fruar skulle komma tillbaka, så att man då äntligen kunde få börja supera.

Lilian och Alexandra stodo kvar där nere och sågo på dansen. Innan Alexandra anmärkte på den, fann Lilian ett stort behag i att betrakta de dansande. Hon hade hjärtligt roligt åt drängarna och deras flickor. De voro löjliga, fann hon, lika löjliga som apor i en bur, och det var intressant att se, hur de buro sig åt, när de som i afton blevo lössläppta. Kanske smekte också dansmelodien hen-

nes sinnen. Hon följde en ung muskulös arbetare med blicken och önskade i det innersta av sin varelse, att han skulle bjuda upp henne. Dunkelt men med en varm uppböljande känsla mindes hon också en passus i en roman av den franske författaren Zola, vari denne låter en gruvarbetare lägga en fin dam, ja en verkligt fin dam. Det var visst den enda bok av Zola hon läst — hon hade som ung flicka smyg-läst den en orolig natt — men bilden av arbetarens svarta kropp, sotig av röken från gruvorna, och damens vita hud, då de på hans grova brits njutit en stark kärleksfröjd, hade för alltid bitit sig fast i hennes minne. Hon hoppades blygt att Paula aldrig skulle få tag i den där boken eller de där sidorna. Man vill ju i det längsta skydda sina barn från livets smuts, tänkte hon andäktigt.

Men nu stötte Alexandra på henne.

— Titta på fru Landborg, nästan väste hon i Lilians öra.

Och verkligen! Fru Landborg hade omsider övergått från Tage Ehrencreutz till folket, och nu dansade hon just med den arbetare Lilian en stund beundrande följt och sedan tappat bort i vimlet. Lilian blev högröd av indignation.

— Det är väl ändå höjden, lilla Alexandra, sade hon, plötsligt sympatiserande med dennas förtrytelse över oblygheten.

Fru Landborg gav dem ett smilande ögonkast, då hon dansade förbi. Hennes hand var tryckt mot mannens brunbrända hals, där senorna svällde. Så

dansade flickorna här på landet, och fru Landborg härmade dem. Men hon varsnade inte uttrycket i mannens ansikte som var böjt över henne. Han såg ut som om han ville bitas och kyssa på samma gång. Han hatade tydligen denna vitklädda dam, som han så ofta sett sitta bekvämt tillbakalutad i skuggan på loggian, men han berusades av hennes parfym och hennes skamlösa sätt att tala.

Också Stanny dansade med en av de underlydande, stallknekten som skötte hennes häst. Men hon pratade på ett gemytligt sätt med honom, utan att ett ögonblick glömma sig och liksom sin mor förfalla till enbart könsvarelse.

Alexandra sade:

— Det här är en tillställning som saknar all värdighet, Lilian.

Men hon längtade efter att Stellan skulle göra sig besvär med att komma fram till henne.

När hon då fick se Stellan dansa förbi med den vackra Frideborg, ryckte hon till, och hennes hand borrar sig som en klo in i Lilians.

— Du borde verkligen förbjuda Stellan att kurtisera den där slynan, viskade hon upprörd till Lilian.

Det var många som följde Stellan och Frideborg med ögonen. En av dem var Bernard som blivit lämnad ensam, då Stanny givit sig ut i dansen. Medan han såg på Frideborg, kisade han med ögonen alldeles som hans mor brukade göra, då hon fick syn på en frestande läckerbit. Han blev slagen av flickans skönhet. Här bland bondflickorna med lingult

11. — *v. Krusenstjerna, Älskande par.*

hår, stora bulliga barmar och rödblommiga kinder framträdde hennes gestalt med sina smäckra spåda linjer och ansiktets mattbleka elfbenshy på ett egendomligt uppseendeväckande sätt. Det lilla kol-svarta huvudet var lätt böjt. Han uppfångade de mörka ögonens glans, då hon flög förbi honom, och leendet — detta frånvarande leende som födde underliga tankar. Det var en varelse från ett annat land och av en annan ras som likt en skimrande fågel sänkt sig ned här intill midsommarstången.

Han undertryckte en suck av otålighet över att Stellan inte syntes vilja upphöra att dansa. Men när musiken nu ett ögonblick slutade och Stellan flämtande stannade några steg ifrån Bernard, alltjämt med armen kring Frideborgs liv för att föra ut henne på nytt, så snart musiken spelade upp igen, gick Bernard lugnt fram och bockade sig.

— Nu är det min tur, sade han vårdslöst.

I detsamma satte fiol och dragspel till med en rask twostep, och Bernard och Frideborg dansade ifrån Stellan som blev stående en smula häpen, till dess han, knuffad från alla håll av dansande, måste bana sig väg ut ur trängseln.

XII.

Bernard förde Frideborg så skickligt och med sådan beräkning att de bara några minuter efter det han lagt armen om hennes liv hamnade långt utanför platsen, där alla dansade.

— Ni för mig för långt, flämtade då Frideborg.

Bernard såg på henne. Hennes ögon glänste. En hårlock hade fallit ned över pannan, och hon gjorde sig stor möda att lägga den ordentligt tillbaka, vilket tydde på att hon förmodligen var litet blyg.

— Fröken tycker om att dansa? sade Bernard konventionellt.

— O ja!

Nu var hennes hår i ordning, och hon visste inte mer var hon skulle göra av sina händer. Bernard tog dem i sina.

— Kom, så promenera vi litet! sade han.

Det var hon med på. De fortsatte utåt ängen. Musiken förföljde dem. Vände de sig om, sågo de en mörk massa röra sig där borta. De hörde också fågeln som ännu inte tystnat, utan ropade uppe i berget.

Vid ett dike tog Bernard flickan i sina armar och lyfte henne över.

— Så lätt ni är, sade han.

— Så stark löjtnanten är, svarade hon då.

— Hur vet ni att jag är löjtnant? frågade Bernard road.

— Å, man hör så mycket. Allt får man veta av tjänstfolket.

Hon sade "tjänstfolket" med föraktfull betoning, precis som hans mor skulle ha sagt. Det log han åt. Hon var ju ändå bara en liten jungfru.

— Ni är inte svensk? fortsatte han att förhöra henne.

— Ack nej!

Han fick hela historien om hennes spanska härkomst. Men han liksom Alexandra undrade inom sig, om hon inte ändå snarare var något slags semitisk blandning. Emellertid var det något särskilt med henne, som knappast åtminstone kunde vara judiskt: den behagliga rösten, sättet att lägga huvudet på sned och lyssna, själva den naiva tonen. Nej, sådana voro i varje fall inte genomsnittsjudinnorna. Bernard kände många Sarons blomster, och allesammans hade de tyckts honom beräknande. Den här lilla röjde ingen metod i sin flirt med honom. Och att hon försökte intaga honom, nu sedan han bjudit upp henne och föreslagit henne en promenad, var uppenbart. Men hon hade ett ödmjukt sätt att kokettera på som vann honom. Det verkade nästan som när ett litet barn gör konstner och då och då tittar upp på en med en blick som vill säga: Gjorde jag det bra nu? Är du nöjd? Då kan jag väl få något gott?

De gingo en stund tysta. Han sneglade på henne från sidan och slogs på nytt av att hon var så vacker. Hur kunde en mun som inte nyss blivit kysst vara så blossande röd? Och den mattbleka hyn var bara den av så stor skönhet att även om hon ej hade haft andra behag, skulle man bedårats av detta elfenbensvita. Han böjde sig fram för att få se hennes ögon. Då gav hon honom en underlig blick, som om hon skrattat åt något eller erinrat sig något.

— Vad skrattar ni åt? frågade han då otåligt med en irriterande förnimmelse av att han gjorde sig löjlig.

— Å — åt ingenting, sade hon. Det kommer för mig ett och annat, och då måste jag skratta.

— Har ni haft fästman? frågade Bernard.

Han uppfångade hur det glittrade till i hennes ögon.

— Å nej! sade hon. Jag aktar mig. Jag känner flickor, som ha fått barn. Och sådant kan jag inte med. Det är dåliga och lättfärdiga flickor.

— Så hård ni är, sade Bernard flyktigt.

— Man måste hålla på sig själv, svarade hon.

Men det lät inte riktigt äkta. Det föreföll Bernard som om hon velat fresta honom genom att visa hur oåtkomlig och anständig hon var.

Deras fötter lämnade märken efter sig på ängen. Klöveren var inte så hög än. Men de trampade ned den. Bernard vände sig om och såg hur de gått upp en smal stig tvärsöver ängen. Han kände det underligt: som om han varit förföljd — och för förföl-

jaren skulle denna stig vara lätt att löpa efter. Då mindes han stallknekten, som först Frideborg och sedan hans syster dansat med. Han var så tydligt förälskad i Frideborg, och Stanny dansade han endast med för att hon själv bjöd upp honom och han på detta vis ville återgälda hennes artighet. Och med ens fann Bernard att denna enda afton, då de beblandade sig med folket, var farlig. Han såg för sig sin mor med armarna om halsen på en av arbetarna, och det stack till i honom, då han erinrade sig, hur denne sett ut just då. Var det hela inte en pervers lek, där människor från skilda samhällslager smekte varandras hud, för att alltsammans strax därpå skulle upplösas, bli vardag igen och den ena skulle befalla, den andra lyda?

Frideborg sade:

— Är det inte bäst att vända tillbaka nu?

Hon hade stannat. De voro vid kanten av en björkdunge som såg ut som en liten ö, kastad mitt ut i ängens sjö.

— Vända tillbaka? upprepade Bernard frågande.

Musiken hördes knappast hit. De hade kommit långt bort, utan att Bernard ens reflekterat över varför han sprungit i väg så här med den vackra flickan. Nu såg han åter på den lilla upp trampade gången efter deras fotsteg. Skulle de nu tillbaka igen? Det verkade så planlöst.

— Vi gå väl in här en stund och vila under träden, framkastade han.

— Å!

Hon lade åter huvudet på sned och såg på honom med glittrande ögon, som om hon skrattat åt något. Nu visste han varför han kände motvilja att gå tillbaka. Där borta fanns Stanny. Han måste tala med henne, och han kunde det inte.

Han böjde åt sidan några motsträviga grenar och banade väg in under dem, och varje gång han stod där och höll undan en kvist såg han ut som en lakej, som öppnar en dörr för en liten skönhet till comtesse. Kanske kände hon det så också. Hon spatserade fram med den stolta halsen höjd, och hennes steg hördes icke på de mjuka tuvorna. Hon uppfylldes av en känsla av triumf. En sådan stilig och artig kavaljer hon fått! Han var löjtnant, inte stallknekt. Hon älskade allt som var fint.

Slutligen kommo de fram till en liten öppen plats. Här var redan skymning. Trädens grenar flätade sig samman över deras huvuden. Tuvorna fingo en ton av svag lilas och sågo ut som sidenkuddar.

Bernard satte sig och drog Frideborg ned till sig. Han lade plötsligt sitt huvud i hennes knä och låg alldeles stilla med slutna ögon.

Aldrig ville han gå tillbaka! Där borta ruvade ett problem som han inte mäktade lösa. Han tyckte att det stod som ett moln över Ösa, som så snart han närmade sig platsen sänkte sig ned över hans huvud och ville kväva honom.

Han sade lugnt till Frideborg:

— Nu skall du bli min, hör du.

Han kallade henne du och brydde sig ej om att förklara för henne, varför han gjorde det. Kanske retade det honom nu att han hela tiden förut sagt fröken. Hans högfärd gentemot dem han ansåg ringare var av det nyckfulla slaget. Han var av den sorten, som skulle kunna sitta och dricka sig full med sin dräng och ett par timmar efteråt ge honom ett rapp av ridpiskan för att han ej fort nog åtlydde hans befallning.

— Vad menar ni? frågade Frideborg.

Men han såg att hon inte var upprörd över hans förslag.

— Det är midsommarafton bara en gång om året, fortsatte han, och den måste firas.

Där han låg lyfte han armarna och drog ned hennes ansikte mot sitt. De mörka ögonen kommo honom så förunderligt nära. De brände honom — eller var det hennes röda mun?

— Ni är stygg, sade hon smeksamt.

Han förstod att hon var utan motståndskraft. Hon såg ut som en stolt flicka och förde sig som om hon varit helt oåtkomlig, och nu bara han kysste henne smälte hon i hans armar.

— Ni är stygg, stygg! upprepade hon på samma smeksamma sätt.

— Det är just vad du tycker om det, svarade Bernard lättad.

Han hade för en kort minut glömt hela historien med Stanny. Han satte sig upp och böjde henne

långsamt mot marken. Hela tiden såg hon på honom. Aldrig hade han träffat en flicka med sådana ögon. Jo, Stanny! Han ville inte tänka på Stanny.

— Vad vill löjtnanten med mig? sade hon plötsligt, som om hon inte haft en aning om vad som här förbereddes.

Det flög igenom hans hjärna att antingen hycklade hon bara dumt eller också var hon verkligen en liten oskuld — och oskuld i rent otrolig grad.

— Begriper du inte det? sade han brutalt.

När hon då kastade sig bakåt på den mjuka tuvan och skrattade sitt pärlande skratt, som nu föreföll honom som en galen människas skratt, begagnade han sig av hennes hjälplöshet och höll fast henne så att hon inte kunde resa sig igen. Han såg på hennes hals, där strupen hoppade och darrade av skrattet, som pressades fram ur den. Han kom att tänka på vad han hört om katter, vilka smyga sig upp i de sovandes sängar och få syn på strupen, som rör sig för varje andetag deras offer tar: hur de då lekfullt börja kratsa med vassa klor på den för att plötsligt till sist bita igenom den på allvar. I detta ögonblick kände han sig fyllas av samma lekfulla mordlust. Han ville inte mörda, bara leka och riva upp något, så att han kunde få se rött varmt blod flyta. Och efteråt skulle han blivit så löjligt häpen, om han funnit sig vila bredvid ett lik.

Han kunde inte motstå — han grep med handen om hennes hals. Alltjämt skrattade hon och betraktade honom under halvslutna ögonlock. Hon var inte

rädd heller. Hon var som ett ungt skogens djur, som aldrig sett en bössa eller skrämmts av människorna och därför går tätt inpå dem utan att ana någon fara.

Då lät han sin nakna hand glida ned mot hennes bröst. Hon hade sin granna klänning på sig, den som hon berättat för Paula och Angela om och som var i de gula och röda spanska färgerna. Men Bernard visste ju inte hur fin den var. Han tyckte bara att den hindrade honom.

— Tag av dig den där! sade han.

Men då lade hon åter huvudet på sned och sade bönfallande:

— Den är alldeles ny, löjtnanten. Det är en så fin klänning. Gissa vad den kostat?

Han gapskrattade, fastän han befann sig i en sådan stämning av upphetsning.

En tös, som ville att han, den rike löjtnant Landborg, skulle gissa sig till vad en sådan där trasgrann gottköpsklänning kostat . . .

Han fick ett infall och tog fram sin plånbok.

— Jag skall lägga fram lika många femmor, som du givit ut för den, sade han skämtsamt. Så få vi se, om jag kan gissa rätt!

Hon satte sig upp, och över hans axel, med sin duniga kind mot hans, följde hon ivrigt med när han nu räknade upp pengarna.

— Stopp! ropade hon glatt, när han kommit till tjugu kronor.

— Storartat! sade Bernard och tittade på henne från sidan.

Hon var kanske inte girig, men hennes ögon fingo en särskild glans, när de sågo pengarna.

En skata, tänkte han då road.

Han lade sedlarna i hennes hand.

— Tag dem, sade han. Jag orkar inte stoppa tillbaka dem i plånboken.

Hon blev glad som ett barn.

— O, får jag dem? sade hon.

Hon tog fram en näsduk och knöt ordentligt in pengarna i den.

— Tack! sade hon och kysste honom på munnen.

Då mindes han Stannys kyss uppe i biblioteket på Ösa. Och med ens blev denna flickas kyss på något sätt värdelös för honom. Hennes mun var alltför mjuk. Stannys läppar voro fasta, och när de berörde hans, hade de en hetta som ilade genom alla hans lemmar.

I ett utbrott av dåligt lynne, vars djupaste orsak var den att han trots allt inte för ett ögonblick kunde glömma Stanny, kastade han sig över Frideborg. Han hörde henne skrika till, så blev hon tyst som om hon svimmat. Det var som att taga en död liten kvinna i besittning. Hon varken gjorde motstånd eller eggade honom, och ändå skänkte hon honom en sällsam njutning, som förvånade honom.

— Vad är det med dig? mumlade han efter en stund, då han flyttat sig ifrån henne.

Hon hade lagt handen över ögonen. Han trodde att hon grät och att det nu skulle bli det vanliga besväret med henne. Flickor av hennes klass måste alltid tröstas efteråt, som om de lidit en oersättlig förlust. Så gräto de också i köket, då de råkat slå sönder en dyrbar skål.

Men när han tog undan hennes hand, märkte han att hon skrattade.

— Var det så roligt? frågade han och måste le mot sin vilja, fastän han kände sig förbryllad.

— Ja, så roligt var det, sade hon alltjämt skrattande.

Han blev inte riktigt klok på henne. Var hennes skratt i själva verket gråt? Hennes ögon hade en starkare glans än nyss, en glans som av tårar.

Då hörde han hur gonggongen gick på Ösa. Han var så väl förtrogen med det ljudet att han skulle kunnat höra det på en mils avstånd ifrån herrgården.

— Jag måste hem till supén, sade han och reste sig hastigt.

Hon satte sig också upp, men när hon fick se att hennes vackra klänning blivit skrynklig, började hon oroligt och med nervös omsorg syna den, som om hon varit rädd att den fått en rispa.

— Kom nu, sade Bernard.

Då reste hon sig och skakade ut kjolen. När de gingo därifrån, såg han att hon kastade en blick bakom sig. Också han tittade sig då om. På det nedlegade gräset glänste en liten vit sammanknycklad

näsduk. Det var den hon lagt hans sedlar i. Uppmärksamt sprang han tillbaka och hämtade den åt henne.

— Här, fröken glömde ju... ropade han och sade inte längre du till henne.

— Låt mig slippa ta emot pengarna, sade hon då med den där bönfallande rösten.

Han löste upp näsduken och gav henne den. Han såg att hon hade ett litet besynnerligt leende på läpparna, när han stoppade sina pengar i fickan. Och åter kände han det, som om han gjort sig löjlig och som om hon njöte av att han kände det så.

XIII.

När Bernard kom in i matsalen på Ösa, hade alla redan satt sig. Dörrarna stodo öppna till loggian, och fru Landborg hade ej velat tända ljuset, så att de sutto i en blek skymning, som fick också deras ansikten att se bleka ut.

Det stod en tom stol mellan Stannys och Angelas platser. Bernard slog sig ned där. Stanny frågade, var han hade varit.

— I stallet, svarade Bernard glatt och vecklade ut sin konstfärdigt vikna servett.

— Vi ha redan ätit smörgåsbordet, ropade bankdirektören åt honom. Där borta står en sup kvar, om du vill ha.

Bernard reste sig och gick till sidobordet. Han drack ur ett fyllt glas akvavit, och i detsamma kommo två husjungfrur in med första rätten. Han märkte att flickorna ännu voro varma efter dansen och sågo litet buttra ut. Förmodligen tyckte de att det var grymt av hans mor, som nyss svängt sig där nere på ängen med deras egna kavaljerer, kanske deras älskare, att nu rycka dem bort från den omedelbara naturliga fortsättningen på midsommarglädjen.

Det gör dem bara gott att vänta, tänkte Bernard. Tukt och disciplin skall det vara!

Han satte sig åter på sin plats och kände en kolossal aptit vakna, då doften av brunstekt kyckling svepte förbi honom. Han lade märke till att hans mor med sin underbara inkonsekvens hade placerat unge Ehrencreutz vid sin sida. Kanslirådet von Pahlen satt visserligen som sig borde till vänster om henne, men naturligtvis skulle hon haft Thomas Meller i Tage Ehrencreutz' ställe. Nu hade Thomas Meller hamnat här nere vid bordsändan mittemot Bernard mellan Paula och Petra von Pahlen. Hans far bankdirektören hade begåvats med fru Lilian von Pahlen och fröken Alexandra Vind-Frijs, som såg gräslig ut. På andra sidan om sig hade den sistnämnda den där valpen Stellan, som tycktes intressera henne. Att han själv hade kommit bredvid Stanny, förstod han att denna måste ha styrt om. På hennes andra sida satt lille Cecil Meller, som föreföll ynkligt liten och stack upp sitt runda barnhuvud, som knappast nådde över de höga vinglasen.

Nu kom pappas välkomsttal. Bernard slöt ögonen och genomlevde på nytt de där minuterna ute i skogsdungen med den sällsamma flickan. Han hade en känsla av att han blivit besegrad. De där sedlarna, som hon inte ville ta emot... Och ändå längtade hon tydligen efter vackra klänningar och sådant.

Bernard såg upp igen. Vad var det hans far sade? Det var visst något högtidligt om att de med folket

firat folkets fest och så en vändning som kanske skulle vara humoristisk om att man nu i ett intimt samkväm skulle njuta av de intellektuella glädjeämnen, som dock endast kunde delas med dem, som stodo på samma höga och kulturella nivå som man själv. "Kultur" och "kulturell" voro ord, som bankdirektören gärna använde. Bernard kunde tydligt i sin mors hånfulla ögon se att det inom henne ropade högt: bonde! Hon brukade kasta hans far hans ursprung i ansiktet som en smädelse. Han kom ju från storbönderna, men också han hade väl fått hjärnan litet förvriden i sin frus litterära salong så att han stundom glömde bort sin egen härstamning och ville dölja den djupt under guldhögarna som samlades under hans händer.

Jungfrurna trippade stillsamt omkring och fyllde på mera vin efter talet.

Då Stanny nu lyfte sitt glas för att dricka av den tunga bourgognen, såg hon att Bernard smusslade något vid hennes tallrik. Hon satte ned sitt glas på fyra hopvikna femmor. Hon stirrade på Bernard och brast i skratt.

— Vad menar du? frågade hon.

— Du får dem i midsommarpresent, sade Bernard allvarligt. Du kan köpa dig en klänning för dem.

— En klänning för tjugu kronor! log Stanny. Men tack skall du ha. Du brukar just inte slösa med presenter.

Och för att gå in på hans skämt, kanske för att glädja honom, eftersom han såg så allvarsam ut,

stoppade hon de sedlar Frideborg försmått ned i uringningen på sin klänning.

Och så var Bernard mitt inne i mardrömmen igen. Han kände att Stanny tryckte sitt knä mot hans, och han stack häftigt ned handen under bordet och gav hennes knä en snabb smekning. De gåvo varandra en blick i smyg och förde samtidigt sina glas till munnen.

— Du spiller ju på dig, sade Bernard hätskt.

En stor vindroppe bildade en blodröd fläck mitt på hennes bröst. Det ljusa tyget sög åt sig vinet, så att fläcken långsamt vidgades.

De sågo båda på den röda fläcken, Stanny med huvudet djupt nedböjt. Det var som om de skådat in i något, och de miste nästan sansen av det. Men Angela sade på Bernards andra sida:

— Det har varit så trevligt på Ösa i kväll. Det var så roligt att få komma hit och se hur Stanny har det inrättat. Vad ni ha det angenämt här!

Då vände sig Bernard ifrån Stanny mot Angela och kände det, som om han, om också blott för en stund, blivit räddad.

Han tyckte om Angelas utseende, han hade gjort det redan första gången han träffade henne. Han tänkte på att hon var hans sisters bästa väninna, och inom sig undrade han, hur Stanny tyckte om Angela. Stanny, som var hans syster och som älskade honom, borde ju se på människor ungefär på samma sätt som han gjorde det. Och han fann att Angela ägde en stark sensuell charm. Var det den som Stanny

förälskat sig i? Kanske hade hon kysst denna Angela med de mörka ögonen och det blonda håret?

Medan han talade med Angela, granskade han ivrigt hennes mun, som om han skulle kunnat spåra Stannys kyssar på den. Vad hade han sagt till Stanny, då hon den där aftonen suttit nedsjunken i stolen klädd i sin åtsittande riddräkt? Han mindes det väl. "Du är varken flicka eller gosse i den där dräkten", hade han viskat. "Du är ett underbart väsen som har makt att skänka kärlek till både män och kvinnor." Och när han nu märkte, hur Stanny och Angela förbi honom utbytte blickar med varandra, som om de haft hemligheter emellan sig, blev han het av svartsjuka. Han tog sig för pannan. Hans tankar voro så besynnerliga att han undrade om han ändå inte måtte vara litet berusad.

Just då höjde hans mor sitt glas och nickade åt honom. Han drack ur sitt glas i ett enda drag och ropade till fru Landborg:

— Är det inte bäst att tända ljuset?

— Jag vill inte ha tänd, svarade hon då. Tänk på att det är årets längsta och ljusaste natt.

Hon lät upplivad, och hennes röst hade ett litet gurglande ljus, som påminde om en katts spinnande.

Och i detsamma Bernard tänkte det, satt den stora svarta hankatten i dörröppningen och betraktade lugnt sällskapet.

— Titta på den där besten, viskade Bernard till Stanny. Den har kommit hit för att äta upp oss. Jag blir sjuk av att se på odjuret.

— Jag skall köra bort honom, sade Stanny genast och reste sig.

Hon gick runt bordet och rätt på den kolsvarta varelsen som med gnistrande ögon krökte rygg, när hon närmade sig honom.

De andra sågo upp från sina tallrikar, då Stanny gick förbi dem. Det var något egendomligt med den unga flickan. Hennes ögon lyste, munnen log skälvande. Fru Landborg, som satt med ryggen mot den öppna dörren, hade inte sett katten, som var hennes älskling. Den levde i öppen fejd med Stannys hund, och kanske tyckte fru Landborg särskilt bra om den för det.

— Vart går du, Stanny? ropade hon. Vi få sparris nu.

Så svängde fru Landborg runt och fick se hur Stanny böjde sig över katten för att slänga ut den. Då rusade hon upp och ryckte till sig djuret. Hennes ögon hade just då samma uttryck som kattens. Med en lömsk lurande blick mötte de Stannys.

— Du understår dig inte... väste hon upp i ansiktet på Stanny, så lågt att ingen annan skulle kunna höra det.

Stanny kände det, som om hennes mor rivit henne i ansiktet.

— Puh, sade hon och ryckte på axlarna som Bernard brukade göra.

Stanny gick tillbaka till sin plats. Fru Landborg kom med mjuka svepande steg fram till bordet med den stora svarta hankatten tryckt mot sitt bröst.

Den var så stor, så luden, så svart. När fru Landborg nu höll den i famnen, fick Tage Ehrencreutz en stark aning om sitt eget öde — om vad som skulle hända honom denna midsommarafton.

Han tyckte att denna mjuka spinnande hankatt — hade han ändå inte den turen att vara kastrerad? — som just nu höll på att slita upp fru Landborgs vita klänning över bröstet, på något sätt var under samma bann som han själv. Och han såg sig redan i något skumt rum av den stora byggnaden tillsammans med fru Landborg, vilkens vita dräkt skulle lysa som ett svagt ljus mot en svällande sidenkudde. Föreställningen var icke enbart behaglig för honom, och han nästan avundades kattkreaturet, om det var snöpt.

Han drog sig litet skyggt undan, då fru Landborg slog sig ned vid bordet och katten kom i närheten av honom. Det stod en dunst av unket kött omkring den, en äcklig söt lukt som förtog aptiten. Peter på fru Landborgs andra sida gjorde en grimas.

— Jag tycker inte vidare om katter, sade han.

Det var oartigt sagt. Han fick också en ond blick från den vackra frun.

Ola Landborg slog upp ett bullrande skratt som kom Angela att häpen se på honom. Talen och vinet hade kommit honom att förändras. Den sorgsna blicken ruvade alltjämt inne i hans ögon, men hela hans tunga kropp hade liksom långsamt satt sig i rörelse, fylld av jäsande krafter.

— Skål för den som hatar katter, sade han och höjde sitt glas.

Men han sänkte det strax igen, då fru Landborg vände ett ansikte, kritvitt av vrede, emot honom. Outtalade hatfyllda ord tyngde luften. Skålen blev inte drucken. Ola Landborgs lilla försök till revolt kvävdes i sin begynnelse.

Sparrisen bjöds omkring. Den var samma eftermiddag plockad i trädgårdarna på Ösa, och den hade en arom av moder jorden själv.

Bernard satt med slappt hängande underläpp, som med ens gjorde honom så lik en utlevad gubbe, och stirrade på sin mor. Han tyckte att den svarta katten växte upp ur hennes barm, att hon i detta ögonblick födde fram denna mer eller mindre avkönade hanne — en pervers födelseakt som försiggick mitt under en charmant supé. Och samtidigt fick han plötsligt ett slags häpen föreställning om att detta djur var Stannys far, en av de många hannar, som vilat just där mot hans mors ljusa mjuka skinn. Män som med rispande naglar, liksom kattklor, ytterligare förgiftat blodet hos denna redan från födelsen delvis förgiftade kvinna och genom henne fördärvat luften på Ösa, så att den nu fått samma fräna stank som den, vilken utgick från den svarta kattens päls och gap.

Han kände sig sjuk av tanken och samtidigt log han åt den.

Han tog det kupiga gröna glaset, som var fyllt med rhenvin, och stötte det mot Stannys.

— Skål för din far, lilla syster, sade han med släpande röst.

Och Stanny, som glatt sig åt bankdirektörens utbrott nyss, skrattade uppsluppet.

— Skål för pappa, sade hon.

Bankdirektören måtte hört det. Han böjde sig fram, så att han kunde förfriska sina ögon med åsynen av sina båda barn. När han nu såg dem sitta där med glasen i händerna, höjde han också sitt mot dem, ehuru med en något blyg rörelse. Han nickade åt dem. Men fru Landborg, som ingenting undgick, lyfte nu också sitt glas för att få vara med. Hon tyckte inte om att hennes man tog sonens och dotterns uppmärksamhet i anspråk. Katten hoppade ifrån henne och smög sig ut efter att girigt ha slickat på mattan, där man spillt en droppe sås. Så sutto dessa fyra ett ögonblick stilla med glasen i händerna seende på varandra, fullt medvetna om att de inför sina gäster utgjorde anblicken av en lycklig fyrväppling, en sluten liten familj, vars inbördes kärlek ett tillfälligt vredesmoln icke kunde fördunkla.

XIV.

Efterrätten, glass i grönt och vitt, bjöds omkring, och runt fatet löpte en krans av jordgubbar. Bären hade inte mognat på Ösa, utan hade beställts från staden.

Thomas rörde lätt vid Petras hand. Under hela måltiden hade de endast växlat få ord. Thomas hade underhållit sig med Paula, som tacksamt blickat upp till honom. Hon hade rentav blivit pratsam under inflytandet av hans vänlighet.

Petra drog icke undan sin hand. Hon skälvde till litet och vände sig mot Thomas.

— Vad är det? frågade hon snabbt, kanske låg det förväntan i hennes röst.

— Titta på den stackars lille Cecil, sade då Thomas lågt. Han håller på att somna.

Petra såg dit. Cecils huvud hade sjunkit ned. Han höll en sked fylld med glass i handen, och den vickade ner mot tallrikens kant, så att glassen rann av den.

Petra gjorde Stanny uppmärksam på honom. När Stanny nu böjde sig mot gossen och leende viskade något, lyfte han sina sömniga ögon mot henne och började därefter äta snabbt, görande ofrivilliga grimaser, då glassen kylde mot tänderna.

— Jag skall gå upp med honom, när supén är över, sade Thomas. Han brukar inte vara uppe så länge. Och nu hade han ändå glatt sig så att få vara med.

— Du är mycket fäst vid honom, sade Petra.

— Ja visst. Jag har ju bara honom.

Petra hade på läpparna en fråga om hans hustru, men hon förmådde inte uttala den.

Men Thomas sade själv:

— Det är besynnerligt, men barnet tycks inte sakna sin mor. Jag är nästan glad åt det. Hon skriver till oss regelbundet, och gossen läser hennes brev, men han frågar just ingenting. Hon är alltjämt kvar där nere i Schweiz och på samma sanatorium i Leysin. Jag har brevväxlat med hennes läkare, och han säger att hon när som helst skulle kunna resa därifrån. Men hon vill inte. Det förefaller som om människor rentav fastnade på sådana där ställen. För dem som äro någorlunda friska förflyter ju livet där tämligen utan obehag, och så slippa de undan alla besvärliga plikter. Tror du inte att det är förklaringen?

— Kanske är det så, sade Petra.

Var han bitter? Hon kastade en blick på honom i smyg. Han såg yngre ut än när hon träffade honom sist. Det var ett hemligt skimmer av lycka i de grå ögonen. Nej, han var inte bitter! Något hade hänt honom här i Sverige, som fyllt honom med spänning och givit honom ny lust att leva. Angela? Ja,

nu såg han på henne. Hon talade med Bernard, men hon måste ha känt hans blick. Plötsligt vände hon på huvudet och log. Leendet, icke ämnat för Petra, träffade henne som när en alltför stark solstråle sticker en i ögonen och man måste blunda eller vända sig bort.

Hon förnam en våldsamt längtan efter att resa sig och gå sin väg. Hon önskade att hennes liv icke varit så misslyckat. Hon var ämnad till att ha barn och man, och nu satt hon här en fröken som snart skulle börja åldras, på något sätt trasigt invärtes, därför att hon smakat på kärleken utan att ha erfarit dess njutning och utan att den burit frukt. Och den ende man hon verkligen älskat var bredvid henne och och brydde sig inte om henne. Hon såg bort mot Tage Ehrencreutz, och i detsamma mötte han hennes blick. Hans mun trutade, som om han ville kyssas. Kanske att nu, när vinet och maten stego honom åt huvudet, också minnet av den där stunden tillsammans med Petra i Angelas rum och på Angelas säng flöt upp till ytan. Det var kanske det minnet som nu en sekund gjorde hans ögon simmiga, då han betraktade henne. Petra själv fick en så stark förtummelse av det där svunna ögonblicket, som om någon bitit henne. Hon gav, utan att veta det, till ett litet rop.

— Hur är det? frågade Thomas.

— Ingenting, svarade Petra.

Och när han strax därpå igen vände sig åt Angelas håll, visste hon att hon ända till denna stund närt

ett svagt hopp om att han skulle komma tillbaka till henne. Men nu sjönk det åter undan. Hon var övertygad om att han nu, just denna ljusa midsommarnatt, skulle gå till Angela, till lilla Angela som Petra sett växa upp. Och den tanken gjorde henne gammal.

Peter, som sökte få en skymt av henne mellan bordets blommor, blev förfärad, då han fick se hennes ansikte som var skarpt belyst av dagern, vilken föll utifrån trädgården. Han tyckte att hon såg fårad ut. Och han tänkte på att hon satt bredvid sin förre fästman. De äldre i familjen von Pahlen hade fäst mycket litet avseende vid att Thomas Meller dykt upp på nytt detta år efter så lång bortovaro från landet. De flesta av dem kände honom ju knappast. Egentligen var det ju endast Hugo von Pahlen, Angelas far, som varit närmare bekant med honom. Och också det hade ju endast varit en vänskap som hållit sig varm under ett par snabbt förrunna sommarmånader. De trodde, ja de voro säkra på att Petra för länge sedan glömt honom. Men medan Peter oroligt sökte fånga Petras blick, vaknade en misstanke att hennes tärda och åldrade utseende måste stå i något samband med den där mannen hon satt bredvid. Stackars Petra! Peter hade aldrig ägt hennes förtroende. De samtalade sällan ordentligt med varandra. Han visste inte hennes tankar — kunde inte ana sig till dem. Han kom att tänka på sin under så sorgliga omständigheter bortgångne bror Hans och undrade om inte den stackars Hans bättre skulle ha förstått den stackars Petra.

Och i detsamma tyckte han sig se bror Hans' trötta, melankoliska leende fladdra över det festliga bordet. Det varade bara en sekund. Men Peter tittade ned på glaset, och det syntes honom, som om Hans blåst en imma över dem, så att de sågo dammiga ut. Och när han såg på Lilian och Alexandra, som hade en oklädsam rodnad över ansiktena, tyckte han att dammet också samlat sig över deras kinder och hår, så att de föreföllo gamla.

Gamla? Peter tog över sin egen kalnade hjässa. Hans hustru Lilian, som han en gång tyckt vara så skön och spröd som en lilja, höll på att bli gammal! Och det värsta var att hon inte visste det själv. Hur kom det sig då att fru Landborg, som ändå väl var nästan fem år äldre, lyckats bibehålla hela sin ungdoms charm? Han sneglade på henne och märkte, såsom han hela middagen sett det, hur hon tryckte sig in mot den där flickaktige Tage Ehrencreutz. Låg kanske hemligheten däri, att hon ännu kunde älska? Och Lilians naturliga erotiska känslor tycktes ha slocknat, när Alexandra Vind-Frijs gjorde sitt inträde i familjen. Kärleken till denna drake hade kommit Lilians källa att torka upp. Peter betraktade Alexandra med avsmak, men han fann till sin förvåning att hon nu över sitt ansikte hade ett slags brunstigt skimmer, som för tillfället kom henne att synas ung på samma sätt som en vanskött och förtorkad växt ett ögonblick kan räta ut sina blad, då man låter vattenkannen strila en dusch över den. Och när han så fick se att Stellan stuckit sin

arm under hennes, förstod han varifrån föryngringsfluidet kom.

Peter fick en humoristisk blick i ögonen. En sådan förbaskad pojke! Varför kittlade han Alexandra? Peter trodde bara det var ungdomligt okynne. Han hade aldrig pejlat Stellans trånga själ ens så djupt att han fått veta den närighet, ja girighet, som kännetecknade honom.

Peter kunde i alla fall inte tåla att se Stellans arm på Alexandra. Han hade en känsla av att Stellan förrådde hela deras familj, åtminstone den mera vettiga delen av den, som bestod av Peter själv och Paula. Han försökte påkalla Stellans uppmärksamhet, och när det lyckades gjorde han ett litet högtidligt tecken åt honom. Stellan förstod. Han sköt ut sin saftiga underläpp mot Peter i en grimas, som var en ypperlig härmning av Peters egen, och drog sin arm ur Alexandras.

Alexandra, som såg allt med sina skarpa ögon, lade märke till grimasen. Och när hon nu kände att hennes arm blev tom, gav hon Peter en förgrymmad blick.

— Pappa vill inte att jag skall flirta med Alexandra, viskade Stellan i hennes öra.

Då blidkades hon. Stellans vänlighet mot henne ansågs alltså som flirt. Det smickrade henne. Det smekte henne. Han var tjugu år yngre än hon. Hon hade sett honom som liten gosse och kanske redan varit förälskad i honom på den tiden, då han på ett näpet och kokett vis dansat omkring i Paulas bästa

klänning. Leken med gossen, när hon tagit honom i sina knotiga armar och kelat med honom, hade fortsatt nu, sedan han vuxit upp till en ung man. Stellan hade kysst henne, medan han målade hennes porträtt i våras. Hon hade vaknat om nätterna med läpparna brännande och törstiga efter mera kyssar. Ingen man hade någonsin kysst henne. Den unge jägaren från bondetågsdagarna hade hon sökt få till det genom att hetsa upp honom med vin, försvarsentusiasm och djärv dekolletering, men i sista minuten hade han i alla fall vägrat i vändningen och gått och skjutit bort sitt krut på annat håll. Så hade hon i stället sökt vinna kvinnornas uppmärksamhet. Det manligt bestämda i hennes natur och i hennes sätt hade gjort att många låtit henne befalla över sig. Och Alexandra njöt av att befalla. Många olyckliga guvernanter, vilka hamnat på hennes föräldrars stora gods Vindendal-Frijsinge i Skåne under Alexandras uppväxttid, hade blivit marterade av henne. Hon utvecklades inte som andra unga kvinnor på ett behagligt sätt, hon liksom sprack ut som en hård nöt med skarpa knäppar värker sig ut ur sitt skal. Och under denna sprickningstid var hon så obehaglig, att de som hade att göra med hennes uppfostran hellre föllo undan för henne än stredo med henne. Så fick hon en känsla av makt, av övermakt, som hon bibehållit livet igenom.

Men inom henne molade ändå en törst efter smekningar som ingen ville släcka. Och detta begär efter erotisk ömhet gjorde att när hon fann en väninna

som föreföll undergiven, fick hon en lust att piska henne. Hon gav icke efter för den frestelsen. Hon nöjde sig med att befälla och styra, som hon nu befälde och styrde Lilian. Och mellan de två väninnorna hade under senare tid uppstått ett egendomligt förhållande, som kanske berodde på att de nu närmade sig den ålder, då det som länge legat och pyrt halvslocknat i askan blossar upp i en sista smal eldstunga. Och denna sista slickande låga hade de låtit lysa och brinna för varandra. Lilian hade glömt sina forna kärleksnätter med Peter och sökte nu värme hos Alexandra. Och Alexandra som tacksamt druckit upp Stellans lymmelaktiga kyssar hade, när hon i saknad längtade tillbaka, ingen annan att taga till än hans mor Lilian, som dyrkade henne — som hade tvingats att dyrka henne.

Så kom det sig att de utestängde Peter från sängkammaren på Nybo. Och många nätter när Alexandra, het och orolig, med upptänd och brinnande kropp, törstade efter Stellan, kunde hon stöta till Lilian, modern, som vilade bredvid henne, och de två väninnorna gräto ut hos varandra, under snyftningar betygande varandra sin kärlek och trohet. Ingen annan än Lilian hade sett Alexandra gråta. Hon grät som en man med tunga stönanden och lutade sin värkande hårda panna mot Lilians ännu mjuka bröst. Morgonen fann dem grälsjuka, så som de sedan uppenbarade sig vid frukostbordet, med röda näsor och i sina oklädsamma gamla klänningar, medan Alexandra gav utlopp åt sitt dåliga

lynne och den mattighet natten skänkt henne genom att kommendera alla och särskilt bråka med den vackra Frideborg.

Nu såg hon att Lilian böjde sig fram för att söka hennes blick. Men Alexandra makade sig bakåt på stolen, så att hon doldes av Ola Landborgs breda skuldror. Detta gjorde Lilian orolig. Hon drack feberaktigt av sitt vin och lät bankdirektören fylla på mer. Hon anade med svartsjukt jagande tankar vad som försiggick på andra sidan om hennes bordskavaljer, fastän hon ej kunde se det. Stellan och Alexandra! Hon begrep så väl. Hon tyckte själv, med en viss onaturlig modersstolthet, att hennes son var oemotståndlig. Men bättre än Peter förstod hon också hans natur. Hon visste att Alexandra givit honom pengar, hur mycket anade hon inte och brydde sig ej heller om det. Var det inte naturligt att en äldre släkting skänkte sitt kusinbarn något? Men priset för dessa skänker?

Lilian började bli otålig. Skulle man inte snart resa sig från denna eviga supé? Hon tyckte att fru Landborg var avskyvärd. En rynkig vithårig apa som ännu kunde sina konster och visade dem! Hon tyckte inte heller om denna mystiska skymning. Man borde verkligen tända ljus. Hon tittade ned på sina välvårdade händer. Naglarna glänste mot bordduken. Men stenarna på hennes ringar sågo ut som om de slocknat. Det gav henne en obehaglig känsla av att något var galet, att hon icke heller själv blänkte och blixtrade som hon gjort förr.

Bara det bleve tänt ljus! Hon visste att hon tog sig bra ut i ljus. Och hon gladde sig hemligt åt att Alexandras näsa då skulle skina så avskräckande röd.

Hon försökte möta Peters blick. Äntligen! Hon nickade åt honom, att han borde tacka för maten. Då låtsades han uppfatta det som att hon ville dricka med honom, och han höjde grinande sitt glas. Ursinnig lät hon sitt stå. Dumheten hos Peter närmade sig verkligen det olidliga! Men omsider reste han sig så med glaset i handen. Lilian knep ihop läpparna. Peters tal voro en källa till munterhet för barnen. De brukade härma honom, och han själv skrattade då mest. Stellan kunde se ut precis som Peter, sänka ögonlocken över de kupiga ögonen, grimasera och på ett krystat sätt frampressa några ord. Peter blev förskräckligt konstlad, så snart han skulle yttra sig vid ett middagsbord. Det var medfödd blyghet. Och den övervanns icke ens av den träning han ju dock fick under vintrarna i Stockholm.

Också nu greps Peter av en lätt svindel, då han rest sig upp. Han stödde sin ena knutna hand mot duken och stod väl en minut, som föreföll lång för de andra, och såg ut över bordet. Och i det ögonblicket var det som om det erotiska kvalm som tycktes stiga upp från alla dessa människokroppar, vilka tillfredsställt sina behov av mat och dryck, likt ett moln svepte mot Peters ansikte, så att hans kinder och panna blevo fuktiga av en klibbig svett. Dragande tungt efter andan, sökte han med blicken

någon fläck, där hans ögon kunde få vila, och då skingrades molnet med ens, och han såg Angelas ansikte dyka upp. Hon satt lätt framåtlutad och betraktade honom med ett litet leende. Bland alla dessa ansikten som skymningen målat bleka, men som ändå tedde sig som upphetsade, på något sätt förvridna, lyste Angelas ansikte med samma sällsamma sken som gjorde midsommaraftonens himmel där ute så hemlighetsfullt skimrande. Hon steg fram ur skuggorna, en ung liten kvinna, dotter till hans bror Hugo, som för så längesedan försvunnit från jordens yta och nu nästan förgätits, och han tyckte att hon i sitt ljusa leende bar fram ett löfte om att slakten von Pahlen trots allt icke så snart skulle låta sig fördärvas.

Och Peter blev plötsligt fri från det kvävande greppet om sin strupe och talade okonstlat och naturligt som han aldrig förr gjort inför ett sällskap. Med blicken alltjämt riktad mot Angela sade han några känsliga och poetiska ord om denna ljusa natt, som var god mot oss som en kärleksfull ung kvinna, en ömsint barmhärtighetssystem, som med veka händer hugsvalade oss, emedan hon ju visste att mörkret sedan oblidkeligen skulle uppsluka oss.

Men när han skulle övergå till att tacka för maten, trasslade han en smula in sig, därför att han då måste slita sina blickar från Angela och se på fru Landborg. Men också det gick till sist bra. Och under ett slammer från stolar som skötos tillbaka

steg hela sällskapet upp för att bege sig ut på loggian.

Stellans ögon stodo på skaft. Han fnissade åt sin fars tal och frågade Alexandra om hon trodde att pappa Peter fått tag i något litet fruntimmer i staden som tröstat honom för den dåliga liggplatsen här ute i villan. Och Alexandra, som tyckte att Peter i stället för att så där slamsigt orda om en lättfärdig ung slyna, bort tala om värdet hos en kvinna i sin fulla mognad, som man ju också gott kan likna sommaren vid, stämde in i hans skratt och såg försmädligt efter Peter.

XV.

Ute på loggian slog den friska luften från parken emot dem. Det var ljus ännu, fastän klockan var elva.

Jungfrurna nästan dansade fram mot bordet med sina stora brickor, då de satte fram kaffet. Snart skulle de få gå sina färde.

Fru Landborg hade nu placerat Cecil bredvid sig. Thomas talade för att gossen skulle skickas till sängs. Men fru Landborg sade att både Thomas och hon ju lovat honom att få vara uppe. Hon tänkte säga ännu något mera, då hon märkte att Cecil helt enkelt fallit i sömn, lutad mot hennes arm. Då gav hon Thomas en av sina gäckande blickar.

— Låt honom sitta här hos mig och sova, sade hon. Det kan inte skada honom. Han blir bara ledsen, om man väcker honom.

Och alla tittade ett ögonblick på den lille, som röd om kinderna och med det svarta håret nedfallet över pannan sov så tryggt mittibland dem.

”Då skola vargar bo tillsammans med lamm och pantrar ligga tillsammans med killingar, ett spenabarn skall leka invid en huggorms hål, och ett nyss

avvant barn skall sträcka ut sin hand efter en basilisks öga", tänkte Thomas ofrivilligt, då han märkte hur Cecil i sömnen makade sig ännu närmare fru Landborg.

Då kom någon ut genom dörren från salen. En flicka i grann klänning och som nästan gick på tåspetsarna. Det var Frideborg. Bernard spratt till. Han blev obehagligt berörd. Kom hon nu hit för att ställa till ett uppträde? Men något sådant hade han ej behövt frukta. Alltjämt på tå som om hon gått genom ett rum, varest hela familjen sov, och vore rädd att väcka någon eller störa, kom hon fram till fru Landborg. Hon hade en vitskaftad parasoll i handen.

— Fru Landborg glömde den här där nere på ängen, sade hon och neg. Jag tyckte jag borde gå hit med den, så att ingen av drängarna trampade sönder den.

Fru Landborgs ögon glittrade till.

— Ställ den där, sade hon. Och det kunde ingen av mina egna jungfrur hitta på! De ha inte ögonen med sig. Vad heter du, min flicka?

Innan Frideborg hann svara, insköt Stellan med rösten fylld av beundran:

— Det är vår Frideborg. Fru Landborg kan inte ana vilken sångröst den flickan har.

Alexandra gav honom en liten knuff. Hon sjöng själv, och hon visste att fru Landborg också hade sångröst. Stellans upplysning om Frideborg var onödig och hans uppskattning av hennes sång överdriven.

— Sjunger du?

Fru Landborg sade som Bernard du till alla som hon inbillade sig stå under henne, en vana som Bernard ju också tagit efter henne. Men hennes röst hade icke längre något gäckande. Hon såg att Frideborg besatt en säregen skönhet. Fru Landborg var icke svartsjuk på andra kvinnors utseende, därför att hon visste att de män som beundrade henne aldrig, åtminstone inte under den tid hon hade dem i sin makt, kommo på den tanken att jämföra henne med någon annan.

Frideborg kastade en snabb blick runtomkring sig, innan hon svarade. Hon såg inte en sekund på Bernard.

— Ja, jag sjunger ganska bra, sade hon och neg igen.

Fru Landborg log road. Hon tyckte om hennes svar. Unga flickor i hennes ställning, ja också de i fru Landborgs kretsar, brukade göra omständigheter, innan de erkände att de kunde ta en enda ton. Det var som om det behövts tortyrredskap för att tvinga fram minsta stump ur dem, medan man ändå visste att de ingenting bättre begärde än att få visa sin talang. De brukade tränga tillbaka den stackars beklämda fågeln i sin strupe, så att man tydligt tyckte sig kunna höra, hur den förtvivlat flaxade med vingarna.

— Sjung då för oss, barn! sade fru Landborg välvilligt och lutade sig tillbaka i soffan, medan

Cecil föll ännu djupare ned mot hennes arm, så att hans huvud nästan vilade i hennes knä.

Hon hade inte glömt honom. Hon lade honom till rätta, så att han hade det bekvämare, och väntade nu med ett litet leende på Frideborgs sång.

Thomas hade sina blickar fästade på fru Landborg. Han tyckte i alla fall inte om att se Cecil så nära henne. Men samtidigt förvånade han sig över hur hon, bara efter den minut hon tagit hand om barnet, hade förvandlat karaktär. Nyss där inne i salen hade han sett henne djärv i sin flirt med Tage Ehrencreutz, nästan vulgär, hon hade hållit båda sina runda vita armar stödda mot bordet och slukat den unge mannen med ögonen. Nu tillsammans med Cecil såg hon ut som en öm mor, nästan litet vemodig och en aning åldrad på ett värdigt, medvetet sätt i sin ömhet för barnet. Han hade svårt att förstå denna hastiga omkastning hos henne. Men Stanny, som också såg på sin mor i detta nu, fick ett hårt uttryck i ögonen. Hon mindes hur hon själv i Cecils ålder tryckts in i denna mjuka varma famn för att nästa stund stötas ut i en kyla, som kändes dubbelt bitande efter den duniga värmen i boet nyss.

Frideborg hade lutat sig mot en av pelarna. Hon hade sträckt båda armarna bakom sig och tryckt händerna mot den kalla pelaren. Och Bernard tänkte på hur hon där nere på ängen ett tag låtit sina händer vagga av och an, som om hon inte vetat var hon skulle göra av dem eller som om hon velat ha ett fäste för dem, till dess han tagit dem i sina.

Fru Landborg sade igen:

— Så sjung då, barn!

Det var något av befallning i rösten nu — som om den andra bara var en av hennes slavinnor, vilken på hennes order förts in för att roa sin härskarinnas gäster.

Då hostade Frideborg litet. Så log hon. Därefter började hon sjunga, lugnt som en ordentlig liten skolflicka som kan sin sak.

Denna stämma, så klar och vemodig och ändå fylld med en bestickande sinnlighet och med en biton av ofrånkomlig vulgaritet, utövade genast sin verkan på sällskapet på loggian. Bernard tryckte sig närmare Stanny. Tage Ehrencreutz böjde sig utan vidare fram för att se in i fru Landborgs ögon. Och Thomas Meller reste sig tyst upp och blev stående bakom Angelas stol. Alexandra och Lilian sökte förhålla sig avvisande eller åtminstone oberörda, men då Lilian plötsligt såg Alexandra ge Stellan en alltför ohöljd öm blick, kommo tårarna i hennes ögon. Peter, bankdirektören, Petra och Paula, som sutto litet ifrån de andra, blevo tysta efter att nyss ha livligt samtalat. Och Petras ögon flögo ofrivilligt mot Angela och Thomas.

Det var som om denna enkla flickas sång hade kommit dem att var och en söka efter sitt. Vad var det för en slagdänga hon sjöng? De flesta av de yngre hade hört den på balerna denna vinter i Stockholm. Det var en av årets och fjolårets klatschiga schlagers, en onestep ur den tyska operetten Film-

drottningen av monsieur Jean Gilbert, alias Herr Max Winterfeld, som från det glada Berlin kommit över till Sverige:

Varje natt, varje natt
 månen blänker så matt,
 och vid tolvslaget ljuder signaln.
 Varje natt, varje natt
 vaknar synden så glatt,
 och till envig sig rustar moraln.
 Här går dygdearmén,
 där en fager sirén.
 Vem som segrar mig alls inte rör.
 En med dygdens symbol
 och den andra frivol,
 men jag ser ej,
 och jag ber ej,
 ingen av dem jag skänker gehör.
 Ty i natt
 dig jag möter, min skatt,
 medan månen, han blänker så matt,
 och du skänker mig kärleks röda vin.
 Ja, jag kommer, och du blir min.

Varje natt, varje natt
 månen blänker så matt,
 och på språng är var eviga katt.
 Varje natt, varje natt
 leker tjuven ta fatt
 med polisen och stjäla mången skatt.

Men jag vandrar så frank,
 ty jag ständigt är pank,
 och hos mig finns det intet att ta.
 Inbrottstjuv och polis
 gör detsamma precis,
 ingen stör mig,
 det ej rör mig,
 ty i kväll skall jag ha hennes ja.
 Ja, i natt
 dig jag möter, min skatt,
 medan månen han blänker så matt,
 och jag knackar på fönstret: Släpp mig in.
 Ja, jag kommer, och du blir min.

När hon slutat, klappade Bernard nästan hysteriskt i händerna.

— Mera! ropade han. Jag vill ha mer!

Stanny gav honom en undrande blick. Vad tog det åt honom?

Frideborg neg och tänkte gå. Men fru Landborg slog i ett glas grön chartreuse och räckte henne det. Innan Frideborg dröjande tog glaset, såg hon på Lilian, och Lilian böjde stelt på huvudet liksom motvilligt och trumpet givande sitt samtycke till att hon fick ta emot det. Det retade fru Landborg.

— Får inte den där vackra Singoalla dricka en enda liten droppe? sade hon. Det kan väl aldrig skada hennes dygd!

Också hon, liksom Bernard, tog i litet alltför hett. Det var som om de båda två plötsligt blivit bedå-

rade av denna flicka, som de ej ens sett förrän denna afton, låt vara Bernard så nära som tänkbart.

— Du kan säkert också några andliga sånger, sade fru Landborg. De äro så lustiga. Sjung en sådan för oss. Och du skall se att likören bara kommer att verka lenande på rösten.

Frideborg drack tveksamt i botten. När hon ställde det tomma glaset tillbaka på bordet, såg hon ut som om hon redan blivit litet yr i huvudet. Hon visste ju inte att man mera sällan tömmer ett glas likör så där på en gång.

Hon tog upp en liten näsduk och torkade sig hastigt om munnen med den.

— O jag kan många! Jag skall ta "Jesus min brudgum kär", sade hon. Den har jag nyligen hört på armén. Jag går dit ibland.

Hennes ögon vindade litet. Hon tog ett par steg tillbaka och lutade sig åter mot pelaren.

Det var egendomligt. Denna andliga sång och slagern hon nyss sjungit hade ungefär samma rytm och nästan samma melodi. Som sammetslena blomblad föllo orden ut i luften. Och åter sökte blickarna varandra där på loggian. Bernard kramade i smyg Stannys arm. Thomas snuddade, där han stod, med sin hand vid Angelas axel.

Jesus, min brudgum kär,
jag vill bli din!
Dig ensam jag begär,
jag vill bli din.

Världen jag lämnat har.
 Tom all dess glädje var,
 hastar som pilen snar.
 Jag vill bli din.
 Jag vill bli din.
 Jag vill bli din.
 Jesus, min brudgum kär,
 jag vill bli din!

I livets sköna vår
 jag vill bli din!
 När glädjen all förgår,
 jag vill bli din.
 Hela min levnadsdag
 avskiljer, helgar jag,
 Jesus, till ditt behag.
 Jag vill bli din.
 Jag vill bli din.
 Jag vill bli din.
 Jesus, min brudgum kär,
 jag vill bli din!

Håna än alla mig,
 jag vill bli din!
 Jag lever blott för dig,
 jag vill bli din.
 Ej något jordiskt gott
 må bliva här min lott.
 Nu högre fröjd jag fått:

jag vill bli din.
 Jag vill bli din.
 Jag vill bli din.
 Jesus, min brudgum kär,
 jag vill bli din!

Vart än du sänder mig,
 jag vill bli din!
 Glad lider jag för dig,
 jag vill bli din.
 Gör mig på kärlek rik,
 dig själv alltmera lik
 och aldrig från mig vik.
 Jag vill bli din.
 Jag vill bli din.
 Jag vill bli din.
 Jesus, min brudgum kär,
 jag vill bli din!

Sången tystnade. Frideborg tvekade ett ögonblick. Så gick hon mot dörren till salen. Man ropade tack till henne och hon vände sig om och log milt mot dem alla. Hon såg nu även rätt på Bernard. Så försvann hon.

— Det var besynnerligt, sade fru Landborg. Hon verkar som ett mystiskt väsen, och förmodligen är hon ändå en vanlig jungfru, som slår sönder mycket porslin.

— Ja, sade Lilian. Det är just vad hon gör. Fru Landborg gav Lilian en ironisk blick.

— Jag för min del skulle aldrig våga ha en sådan där blek och ljuv Zuleika i huset, sade hon med avsiktlig elakhet. Är hon inte förförd förut, är jag absolut säker på att någon skulle förföra henne i mitt eget hem genast på fläcken, så fort hon kommit inom dörren och jag vände mig om.

Bernard skrattade till.

— Förföra? sade han. Vad menas nu egentligen med det ordet?

Alla betraktade honom förvånat. Han var het i ansiktet och steg nu hastigt upp.

— Om ett sådant ords betydelse behöver icke en mor undervisa sin son, svarade fru Landborg allvarsamt.

— Nej, sade Bernard, det behöver du kanske inte. Då brast fru Landborg i skratt.

— Jag tror vi äro litet tokiga allesammans i kväll. Jag föreslår att vi nu ta en promenad i parken. Sällskapet kan skingra sig för en stund, och paren bilda sig alltefter tycke och smak. Det dröjer ännu ett par timmar, innan solen går upp, och det måste vi ju vänta på.

Thomas kom fram till henne och ville fånga Cecil i sina armar för att bära upp honom i rummet. Men gossen vaknade och gnuggade sig i ögonen.

— Var är jag? frågade han jämmerligt.

XVI.

När Thomas kom ut från sitt rum, där han lagt Cecil till sängs och stod i begrepp att gå nedför de breda mattbelagda trapporna, fick han se Angela i mitten av översta trappan. Hon gick långsamt, tog ett trappsteg i sänder och dröjde så litet, som om hon tänkt efter, om hon verkligen skulle fortsätta ner. Då for ett leende över Thomas Mellers ansikte. Han gjorde en liten svepande rörelse med händerna där han stod, som om han i luften följt linjen av hennes späda axlar. Förmodligen hade hon varit uppe i Stannys rum, och nu väntade hon kanske på honom. Han måste förvissa sig om det. Han sprang nedför trappan och hann henne, just när hon skulle sätta foten på golvet i övre hallen. Ingen människa syntes till. Ännu hade inga ljus tänts. En het skymningsdager behärskade hela huset.

— Väntar du på mig, Angela? sade han och grep efter hennes hand.

Hon lade den villigt i hans. Småleende såg hon på honom.

— Ja, jag väntar på dig! sade hon.

Hand i hand gingo de nedför den återstående trappan och ut ur byggnaden. De kommo till allén och fortsatte att gå så hand i hand, men med snabba

steg, som om de haft ett mål. Från andra sidan av parken trängde ett svagt ljud av röster fram till dem. Det var väl de övriga som promenerade där borta, alldeles som fru Landborg sagt att man skulle göra.

Thomas öppnade grinden för Angela och stängde den sedan med en liten smäll, som ljud som ett skott i den stilla kvällen. De voro utanför. Åter togo de varandra i hand och strövade ned till havet. Solen hade för länge sedan gått ned, men himlen hade ett sådant skimmer att man anade att den dröjde kvar någonstädes, döljande sig som ett skimrande ljus under himmelens kupa.

De stannade på sanden helt nära vattnet. Det kom i små porlande böljeslag upp emot dem. Ibland vätte det spetsarna av deras skor, men de flyttade sig inte undan. De hörde havets sorl, det trängde sig in i deras öron och sjöng inom dem. Inga mänskliga röster nådde mera fram till dem. De tyckte sig ensamma med havet, med den underbart ljusa himlen.

Så började de dröjande gå utmed havet. De sågo inte på varandra. De sågo hela tiden utåt havet, som om de väntat att något skulle komma till dem långt där bortifrån. De talade inte. Havet viskade till dem. Och de lyssnade.

Angela mindes då den aftonen, när hon var barn och gått ifrån Eka hand i hand med den där underlige lille gossen, som ville vandra till jordens slut, till himlen. Johan von Pahlen hade kommit efter henne och åter fört henne tillbaka till Eka, men den

stackars gossen hade fortsatt sitt sökande, och ett par dagar därefter hade man hittat honom död i skogen, där han somnat under den kalla natten.

Också nu, där hon gick vid Thomas Mellers sida, fick Angela en känsla av att hon skulle vandra bort och aldrig komma tillbaka. Hon kände sig så lätt, som om luften burit henne. Men när hon blickade mot horisonten, var hon inte så säker på att hon ville så långt bort som den gången — den där aftonen då hon trodde att hon skulle lämna jorden. Och plötsligt kände hon, hur det lätta trycket från Thomas' heta hand band henne. Hon fann jorden så outsägligt stor och skön, att hon visste att hon icke längre hade någon längtan bort från den. Kunde det vara vackrare i himlen? Sjöngo vågorna där i det andra landet? Fanns där mjuk sand som ännu på kvällen brände efter solens heta? Kunde luften vara så genomskinligt klar? Och när hon nu blickade tillbaka mot Ösa och såg trädens ljusa grönska och kände en doft av blommor komma med vinden, då log hon vid tanken på himlens fattigdom och över att jorden denna afton tagit alla skatter till sig.

Angela såg icke på Thomas. Hon fortsatte att gå vid hans sida, utan att säga något. Det var så härligt att ha honom där. Hon rättade sina steg efter hans. Hennes hand vilade i hans. Ibland snuddade deras kroppar lätt vid varandra. Hon kunde fortsätta så i evighet. Det var som om hon bara genom att gå så här tätt intill honom funnit sitt eget väsens hemlighet. Ingenting var dunkelt längre. Det fanns

ingen annan Angela än just denna: hon som nu vandrade vid Thomas Mellers sida.

När hennes tunna klänning fladdrade ut, förd av en vindil från havet, och föll över hans knän, såg hon på den som om hon älskat klänningen just för detta: att den sökte sig till Thomas Mellers knän. Och när hon ett ögonblick snubblade till och hennes fot stötte upp sand som regnade över Thomas' skor, erfor hon en sådan kärlek till sanden att hon skulle velat böja sig ned och smeka den.

Långt bort på stranden stod ett gammalt övergivet båthus, där man förr förvarat båtarna över vintern. Det var grått och skäggigt av ålder. Tång och snäckor från havet hade samlat sig kring stolparna, som voro nedsjunkna i sanden, så att det på långt håll såg ut som om båthuset stått på en söndersliten gräsmatta.

Thomas hade en stund haft ögonen fästade på det där båthuset. Han längtade efter ett ställe, där han kunde gömma Angela. När han nu närmade sig det, såg han på det med en liten skälvning av glädje, som kom honom att frysa. Angela hade inte märkt båthuset, förrän Thomas stannade. Hon hade ingen tanke på att gömma sig. Hon visste att hon skulle bli hans, och det fanns ingen plats nog ljus och stor för henne att taga emot deras kärlek på.

Några förfallna trappsteg ledde upp till en fast avsats av plankor som löpte runt huset. Thomas gick uppför ett par trappsteg, böjde sig ned och räckte Angela handen.

Trappstegen knakade och knarrade under deras tyngd och förde Thomas Mellers tankar till en säng med sviktande sängbotten — till sängen där borta på Nybo, där han och Angela kysst varandra i våras. Och vid tanken på dessa smekningar som då plötsligt avbrutits, därför att Angela hittat den där dumma silvervasen, som Paula hela dagen letat efter, blev han ond på sig själv över att han, skyltande på hopade brådslande göromål, vilka i över två månader strängt upptagit honom, låtit så onödigt mycken tid förflyta, innan han på nytt sökt träffa Angela ensam.

Men när hon nu stod bredvid honom och han mötte hennes ögon, sade han sig att han ju icke heller nu sökt detta möte med Angela, utan att det var slumpen, ödet, som ordnat det. Och han kom ihåg att han under den gångna tiden ofta intalat sig att han ville glömma henne. Det fanns andra, ja många andra utsökta kvinnor, om också icke fullt så unga, som skulle kunna trösta honom i hans enslighet. Varför skulle det bli just Angela som närapå var en ren barnunge? Det visste han inte ens nu. Han kände bara att just henne måste han äga. Och han tog henne varsamt och leende i armen och förde henne in i båthuset över plankor, som föreföllo hota att vilja giva vika.

Angela tyckte först att det var ohyggligt mörkt där inne. Men när hon hastigt vände på huvudet, såg hon genom öppningen havet skimra. Vattnet gled ända in på bottnen av båthuset. Och där var

en frän doft av tång som kunde komma det att snurra runt för en och göra en alldeles yr. De balanserade längs en smal avbalkning, Thomas alltjämt med sin arm om Angelas för att hon ej skulle falla, till dess de kommo till kortändan av huset, där breda bjälkar bildade ett fast golv. Här låg gammal halm hoprafsad, och det luktade svagt av intorkad tjära från en pyts. Kanske hade någon fiskare använt det gamla skjulet också denna vår.

Thomas stod och såg på Angela och från henne ut på havet. Hennes ljusa klänning och hår lyste i den skumma dagern här inne, som om de fattats av små levande flammor. Han böjde sig ned och kände på halmen.

— Kom, så sätta vi oss här, viskade han.

Hon kröp ihop vid hans sida och stödde sin arm mot hans knän.

— Har du det obekvämt? frågade han med ett litet skratt.

— Nej, sade hon. Men det är som om vi komme så långt bort.

Thomas lade sin arm omkring henne och tryckte henne närmare intill sig.

— Vi äro i Eldlandet, sade han. Vid en kust, där det brinner höga bål över det dävna och disiga vattenbrynet.

Men han förklarade inte närmare vad han menade.

Efter en stunds tystnad frågade Angela med blicken ut över havet:

— Säg, Thomas, är det nu det skall ske?

— Ja, sade Thomas.

Då väntade hon. Han kände med hela sin varelse hur hon väntade. Och han, som ägt så många kvinnor, blev med ens förstämd. Hon var så ung. Han var mer än tjugu år äldre än hon. Och här satt hon utan att göra en rörelse eller ens vända på huvudet och väntade på att han skulle taga henne i besittning.

Nu var han icke upphetsad längre som nyss där ute. Han tänkte med en viss bitterhet på alla de tomma rummen på Ösa. Men där hade det ändå inte varit bra. Det föreföll honom som om fru Landborgs ögon skulle spårat upp dem var de än dolt sig.

— Vad har du gjort, medan vi varit ifrån varandra? frågade han för att vinna tid, kanske också för att hon skulle se på honom.

Hon syntes förvånad över dröjsmålet. Han såg på henne från sidan, när hon nu böjde på huvudet litet. Men hon berättade lydigt, eftersom han bett henne om det. Och han begrep att han nu bara hade att säga till, och hon skulle lydigt göra allt vad han sade, ja följa efter hans minsta rörelse. Han hörde inte mycket på vad hon berättade. Hon måtte ha märkt det. Hon vände sig med ens om och mötte hans blick.

— Du hör inte på, sade hon.

Hennes stämma var litet sorgsen. Då tog han hennes ansikte mellan sina händer och kysste henne.

Angela kröp intill honom med en liten suck. Hon förstod honom inte riktigt. Inom henne rörde

sig en häftig längtan efter att det skulle ske, som hon hela tiden väntade på. Hon visste inte hur det skulle vara. Hon tänkte bara att eftersom hans kys-sar skänkte henne en svindel av njutning, skulle detta andra vara något så underbart härligt att hon ej med sin inbillning kunde fatta det. Med en liten rysning som fick henne att darra mindes hon, hur det känts en natt för inte längesedan, då hon föreställt sig att Thomas närmat sig hennes säng. Så måste det bli — bara ändå bättre. Han var ju här nu. Hon vilade i hans famn. Hon var inte rädd. Kanske trodde han det?

Då kände hon hur han tog om henne på ett annat sätt än nyss. Hon blev utan styrka, så alldeles hjälplös, som om hon inte kunnat hålla sig uppe annat än genom stödet från hans arm. Nyss hade hon brunnit av lust att själv taga initiativet. Nu hade hon glömt det. Han sköt sakta undan hennes händer från sin hals. Ville han fjärma henne från sig? Hon blev förskräckt och blek. Men han märkte det inte.

Hon grep efter hans hand. Men han förde häftigt undan den, som om han trott att hon ville hindra honom. Då blev hon åter alldeles stilla. Han trevade med sin hand under hennes klänning. Hon hade små vita linnebyxor på sig med spetsar kring knäna, och han lekte med dessa spetsar som trasades sönder under hans fingrar.

— Bli inte ond på mig nu!

Han halvlåg över henne, men hon lutade sig bakåt mot hans axel och såg på honom, fortfarande blek,

men det ryckte kring hennes mun som om hon vore nära gråten.

Hans hand smög sig längre upp. Nu blev hon alldeles eldröd, men hon log.

— Är det skönt? frågade han lågt.

Han väntade inte på hennes svar. Han rev med fingrarna mot det fina linnet som stramade åt mellan hennes lår. Hon rörde litet på benen. Hon kunde inte låta bli det. Då skrattade han.

— Är det säkert, Angela, att ingen har rört dig förut? frågade han.

Men när hon inte svarade på det heller, därför att hon knappast lyssnade eller i det ögonblicket förstod frågan, greps han av en misstänksamhet som kändes som en besk sveda, ett mörkt agg.

Han upphörde att leka med henne. Ett par minuter sysslade han med att få av henne de besvärliga plaggen. Hon kände verklig blygsel nu och stretade emot.

Men när åter hans hand smög sig mot hennes nu nakna sköte, kastade hon sig bakåt på halmen och tyckte att lukten av tång ville kväva henne.

Han förde in sitt finger, så sakta och försiktigt. Då skrek hon till, därför att det gjorde ont, och samtidigt kände hon som om något togs ifrån henne — drömmen om det där underbara som skulle ske. Men Thomas drog nästan strax tillbaka fingret. Han trodde nu på hennes oskuld, som han aldrig förut tvivlat på.

— Var nu stilla, lilla Angela, viskade han och

tryckte sig intill henne. Det gör litet ont först, förstår du. Men det gör ännu mer ont att få barn.

Han ryckte till. Varför hade han sagt detta? Skulle han nu alldeles skrämma henne ifrån sig?

Angela hade hört de sista orden. Hon låg och såg upp mot det grå taket, som dröp av fukt och där ett stort spindelnät bredde ut sig i en vrå. Hennes läppar viskade de där orden. Och hon log. Med en rörelse, nedärvd från generationers kvinnor och som hon inte ens visste av att hon gjorde, slöt hon Thomas intill sig. Men det hade icke gått en minut, förrän hon sökte stöta honom tillbaka. Hon vred sig i smärta. Hennes läpp sprang i blod, då hon bet sig i den för att icke skrika högt. Vad det gjorde ont! Hon blev vansinnig därav.

Var detta kärleken? Hon kastade en blick, fylld av hat, på Thomas, men mötte endast hans skinande ögon. Hon såg att han njöt. Hon förstod att han strax skulle finna en lycka som hon inte kunde dela. Hon måste lida i stället! Nej, detta stod hon icke ut med. Han fick sluta nu! Hon vrängde och vred på sig, så att han måste släppa sitt tag. När hon väl kände sig fri från honom, kröp hon på skälvande knän bort i ett mörkt hörn. Hon såg ut som ett barn, som ännu icke lärt sig gå. Eller som ett djur som blivit skadat. Hon satte sig med ryggen stödd mot väggen och tryckte upp benen mot sitt bröst. Till yttermera visso lade hon armarna om knäna. Det var som om hon låste till om sig. Hennes ögon voro fuktiga av tårar.

Thomas flämtade ännu litet. Hon bevakade varje hans rörelse. Han vände ryggen åt henne. Så blev hon rädd igen, när han långsamt reste sig och kom fram till henne. Han satte sig bredvid henne och lutade sig också mot väggen.

— Se på havet, Angela! sade han.

Och då såg hon ut. Vattnet hade mörknat. Det hade också mörknat i luften. Det där skimret var med ens försvunnet. Vågorna skvalpade oroligt in i båthuset. Hon hade velat hoppa ut i vattnet och bada sig. Hon tänkte med längtan på hur svalt och rent det skulle kännas.

Slutligen hade hon lugnat sig litet. Hon vågade en fråga.

— Är det alltid så här? sade hon.

— Å nej. Det går över. När du varit tillsammans med mig en tid, kommer du att ha minst lika mycket nöje som jag.

Hon tvekade litet.

— Är jag din älskarinna nu då? frågade hon.

Thomas log.

— Inte riktigt! sade han.

Då kände hon sig på nytt missräknad, men nu därför att hon så gärna velat vara hans älskarinna. Ordet hade en vacker klang, som hon tyckte om.

Thomas böjde sig fram och tittade på sin klocka. Han hade inte förut tänkt på tiden. Han blev förskräckt, då han såg hur länge de varit borta.

— Vi måste hitta på något, sade han hastigt. Kanske göra de frågor.

Och för första gången kände han något av samvetsqual, då hans tanke snuddade vid Petra.

— Vi få väl säga att vi gått en lång promenad. Det kan också tänkas att vi gjort en roddtur, sade Angela.

Men hon såg ut som om hon vore så likgiltig för vad de andra tänkte, att det nu var hans tur att bli förskräckt.

— De få inte veta något, sade han.

Då såg hon på honom och log:

— Naturligtvis inte.

När hon steg upp fick hon syn på sina vita linnebyxor, som lågo nästan begravna i halmen.

— Jag måste taga på mig dem, sade hon bekymrat. Gå före då.

Han gick ett par steg före henne ut på avbalkningen, men så stannade han, emedan han inte torde låta henne gå där ensam.

Efter ett par ögonblick lade hon sin hand i hans. Han drog henne med sig ut på samma försiktiga sätt, som han för en stund sedan fört henne dit.

Han hoppade ned på marken och lyfte henne i sina armar.

— Jag är din älskarinna — nästan, sade hon genast hon kommit ned på sanden.

Och så började de sida vid sida med snabba steg gå tillbaka till Ösa.

XVII.

Medan Thomas och Angela voro i båtstugan vid havet, promenerade de andra i parken på Ösa. Ingen mer än Petra tänkte på att Thomas Meller och Angela höllo sig så länge undan. Hon nämnde något därom till Peter. Men Peter tyckte att han hade sett dem gå nedåt midsommarstången och tog för givet, att de givit sig in i dansen på nytt.

Man slog sig ned i en berså och småpratade med varandra. En viss trötthet började göra sig förnimmelbar. Det dröjde innan solen skulle gå upp.

Bankdirektören beställde ner några förfriskningar. Det var hushållerskan själv, en person med strängt och prudentligt utseende, som kom med brickan. Jungfrurna hade för länge sedan flytt.

När de suttit och druckit en stund i bersån, började fru Landborg i alla fall frysa i sin tunna vita dräkt. Då skickade hon Tage Ehrencreutz att leta reda på en pälskrage åt sig.

Bernard inföll, kanske onödigt skarpt:

— Men mamma, du vet ju att herr Ehrencreutz inte hittar i huset.

— Då är det tid att han lär sig det, svarade fru Landborg.

Medan hon vårdslöst lutade sig tillbaka i soffan, lämnade hon en ingående beskrivning över vägen till hennes sängkammare, där hennes man inte satt sin fot på mycket länge.

— Först går ni uppför trapporna, sade hon leende till Tage, som bleknade och rodnade om vartannat, då han nu kände allas blickar riktade på sig. När ni kommit upp, går ni in genom tredje dörren till höger.

— Tredje dörren till höger, upprepade Tage med dum röst och sneglade på Bernard, som satt framåtböjd och med en käpp börjat rita en cirkel i sanden.

— Tredje dörren var det, ja! Förmodligen är det ganska mörkt. Innan jag gick, tror jag att jag drog för gardinerna för fönstren. Ni tänder därför det elektriska ljuset. Strömbrytaren sitter vid dörren.

— Strömbrytaren sitter vid dörren, visade Tage att han uppfattat.

Alexandra gäspade. Peter var road. Bernard ritade i cirkeln ett litet kors för strömbrytaren.

— Så går ni fram till sängen mitt i rummet, sade fru Landborg leende. Och där ligger nog min pälskrage.

— Så går jag fram till sängen, sade Tage.

Men bankdirektören anmärkte:

— I alla tider, kära Isa, har du slängt omkring dig med dina dyrbara kappor och pälsverk.

Det var menat att låta vänligt och skämtsamt, men fru Landborg rynkade ögonbrynen. Hon tyckte inte

om uttrycket "i alla tider". Det var som om det velat betona hennes ålder.

— På sängen mitt i rummet, upprepade Tage åter och såg plötsligt fru Landborg rätt in i ögonen.

Hon höll fast hans blick. Så böjde hon på huvudet. Hennes hand började leka med en spets på klänningen.

— Vänta ett tag. Jag vill också ha mina cigaretter.

Hennes röst hade med ens blivit mjuk. Den fick ett tonfall som om hon och den unge mannen nu vore på tu man hand med varandra.

— På mitt toalettbord med den stora spegeln ligger mitt cigaretttui. Herr Ehrencreutz, ni kan ta med er det också, om ni orkar bära båda sakerna på en gång.

Hon vände sig mot de andra.

— Ni ana inte, vad jag pinas av de cigaretter min man brukar bjuda mig på, sade hon klagande. När han är inne i staden, glömmer han regelbundet det märke jag vill ha, hur mycket jag än påminner honom. Nu skall jag låta er smaka mina.

— Den här är då mycket bra, sade Alexandra, som just tänt en av de ratade cigaretterna.

Hon hade helt hastigt fått tillbaka sin gamla oemotståndliga lust att röka.

Fru Landborg ryckte på axlarna. Hon borrade åter in sina ögon i Tage.

— Har ni inte gått än? sade hon litet otåligt.

Bernard såg efter Tage, när denne hastigt gick

nedför gången. Så gav han sin mor en blick och höjde på axlarna på samma sätt som hon. Därpå vände han sig mot sin syster, och fru Landborg började prata med Petra. I det ögonblicket voro mor och son fruktansvärt lika varandra. Kanske sågo de likheten och funno sig just då obehagligt berörda av den. Kanske var det därför de i detsamma med ens vände sig ifrån varandra.

I öppningen till bersån stod plötsligt Hej Dorian Gray. Han hade legat och sovit någonstädes — icke på sitt vanliga ställe, ty i kväll var ingenting som vanligt. Hundar känna på sig sådant, och när han vaknade, hade han därför sprungit ut för att leta reda på sin matmor.

Stanny lockade honom till sig.

— Å, den rysliga hunden, utbröt fru Landborg. En hund skall ha en finfin, rasren och felfri stamtavla, eljes är det inte en hund, utan en människa. En ofrälse blandprodukt! En bonde eller en bankdirektör, hånskrattade hon, och sådana ha vi alldeles för gott om! Släpp lös djuret, Stanny.

Men Stanny släppte inte sin älskling. Hon böjde sig ned mot hans fuktiga nos och såg in i hans ögon. Alexandra, som satt bredvid henne, makade sig litet undan. Hon var rädd för hunden. Stellan skrattade åt hennes rädsla. Paula kom fram till Stanny.

— Han är vacker, sade hon beundrande.

Stanny gav henne en tacksam blick. Det var som om Paula berömt något hos henne själv. Och från den stunden tyckte hon om Paula.

Med glänsande ögon såg Hej Dorian Gray på Stanny. Hon tyckte det var något särskilt i hans blick i kväll. Led han av något? Hon gned honom bakom örat, såsom han brukade tycka om, och tänkte på hur tråkigt det var att han ej kunde säga henne, hur han kände sig. Slutligen lade han sig till ro vid hennes fötter. Men med halvslutna ögon höll han skarp vakt över varje rörelse fru Landborg gjorde. Hon måtte känt det. Kanske var hon också rädd för Stannys hund. Ibland hade hon hårt sparkat till honom, när han kommit i hennes väg, och det var som om han inte kunde glömma det och på människovis förde räkning över sparkarna.

Fru Landborg hade stigit upp och gick nu mot utgången av bersån.

Hon vände sig om med en smidig rörelse.

— Jag tror inte Tage Ehrencreutz hittar till min sängkammare, sade hon och såg trött ut. Jag får väl gå och ta reda på honom. Kanske irrar han omkring i jungfrukamrarna.

Bernard erbjöd sig icke att gå i hennes ställe. Han kände hennes manövrer alltför väl. Han skulle bara gått i vägen för henne, och det hade han inte lust till i kväll.

När fru Landborg väl kommit utom synhåll för sällskapet i bersån, skyndade hon sig. Hon var rädd att Tage inte rätt förstått hennes anvisningar och nu i sin dumhet vore på väg ned igen. När han upptäckte att det ej låg någon pälskrage på sängen, borde han ju dock begripa att han skulle vänta.

Men om han nu inte ville! Unga män äro så oberäkneliga. Behagar det dem, förstå de strax minsta vink. Men ha de inte lust, göra de sig döva och blinda.

Fru Landborg ilade uppför gångarna. Hon sprang uppför trappan till loggian, men när hon kommit in i hallen och ännu ej mött någon Tage, gick hon fram till den stora spegeln där och vred upp det elektriska ljuset. Hon lutade sitt ansikte tätt intill glaset och log plötsligt mot sin bild. Den skänkte henne tillfredsställelse. Kunde han finna en ung kvinna så vacker som hon? Det vita håret kom henne bara att se ut som om hon vore på maskerad. Det var en peruk som hon satt på sig, därför att det hörde till och klädde hennes ansikte. Så ögonen glänste i förväntan på äventyret! Ty där uppe i sängkammaren väntade väl i alla fall nu, som så många gånger förr, en ung man otåligt på henne. Ingen skulle störa dem. Hennes make var för artig för att lämna sina gäster ensamma och för utled på henne själv för att vilja överraska henne. För övrigt skulle han med lätthet intala sig att hon och Tage Ehrencreutz sutte lutade över något fotografialbum. Han skulle tro det han helst ville tro, därför att en gammal man för sin hälsas och sitt välbefinnandes skull ofta ljuger mot sitt eget förnuft i det väsentligaste. Eljes skulle åderförkalkningens maktlösa, självförstörande vredesparoxysmer få väldet över honom. Eller var det kanske just den begynnande åderförkalkningen som gjorde

honom så lättlurad? Fru Landborg log elakt. Då hade han allt varit åderförkalkad bra länge. Onaturligt länge!

Och Bernard? Hennes ansikte förändrades, när hon tänkte på Bernard. Vad hade han för sig just nu? Hon hade en skarp, frätande aning om att det var något särskilt som upptog honom. Men hon förmådde inte lista ut, vad det kunde vara. Nå ja! Rätt som det var skulle han väl skrattande berätta det för henne. Han hade brukat göra så förr, men på senaste tiden hade han alltmera sällan kommit till henne.

Hon tog fram en liten förgylld puderdosa och pudrade sig omsorgsfullt. Med sin spetsnäsduk slog hon bort det överflödiga pudret. Hon andades in doften av det och gick så uppför trappan.

Dörren till hennes rum stod halvöppen. Hon steg hastigt in och vred om nyckeln i låset. Tage som stått framför hennes toalettbord vände sig mot henne. Han hade roat sig med att prova hennes morgonrock.

Så fräckt! tänkte hon.

Kavajen som han tagit av sig låg över hennes stol. Han såg lång och spenslig ut i spetsarna och det rosafärgade sidenet, som i mjuka veck föll utefter hans sidor. Men rocken räckte honom bara ner till knäna och de mörka byxorna, som stucko fram under den, kommo honom att se litet löjlig ut.

— Mina kläder passa er inte, sade hon. Jag är en liten späd kvinna.

Men han blev inte alls generad.

Han satte sig ned i den mjuka stolen framför toalettbordet, så att hans ben kommo i skymundan. Medan han vände och vred på de roliga speglarna, som från alla håll återgävo hans pojkkaktiga och ganska aristokratiska ansikte, fick han utseendet av en ung fröken, som gör sig i ordning till sitt första möte. Fru Landborg ställde sig bakom honom och sysslade med spetsarna kring hans hals, och då hon fann att hans krage var omöjlig att dölja, befallde hon honom ta av sig den.

Han gav henne en snabb sidoblick och lydde.

— Så gör ni er strax bättre, sade hon.

Han föreföll förälskad i sin egen bild. Det var som om en ny Tage Ehrencreutz stigit fram, eller snarare en kvinnlig släkting till honom, som berusade honom själv med sin charm. Han skakade ned sin blonda kalufs över pannan och skrattade uppsluppet.

— Jag tycker inte riktigt om formen på er näsa, sade fru Landborg begrundande.

Han blev barnsligt stött över anmärkningen och kunde inte så väl dölja det. Plötsligt ville han då slita av sig morgonrocken, men hon lade sina händer över hans axlar.

— Lilla dumbom! sade hon jollrande. Näsan är så söt, så söt.

Och hon trängde sig fram mellan toalettbordet och stolen och satte sig i hans knä. Hon var så lätt och mjuk. Hon var verkligen en liten späd kvinna,

15. — *v. Krusenstjerna, Älskande par.*

som hon sagt. Han tyckte att till och med det vita håret hörde ihop med hennes ungdomlighet, precis som hon velat att han skulle tycka.

— Ni verkar en liten aning pervers i den där utstyrseln, sade hon. Jag tycker inte illa om det. Ett glas champagne får starkare smak, om man spetsar det med en droppe cognac. Manlighet kan ibland bli ännu mer berusande med en tillsats av kvinnligt koketteri. Men är ni inte törstig? Det är jag. Jag vet att Bernard har ett ansenligt vinförråd i ett skåp i sitt rum, och jag skall strax hämta. Eftersom en mor skall känna sina barn, så har jag också reda på var han gömmer nyckeln.

Innan Tage hann svara, hade hon åter glidit ifrån honom. Inne i spegelns djup varseblev han att hon låste upp dörren. Han visste inte förut att hon stängt dem inne. Det skulle alltså bli allvar! Medan han väntade på att hon skulle komma tillbaka, vred han på den lilla diamantringen på sitt lillfinger, som han en gång fått av Hertha. Han var orolig och en smula rädd. Tänk om hon ändå drev med honom och plötsligt skulle ropa på hjälp och spela den förolämpade och överfallna! Då skulle det bli trevligt för honom. Han erfor en stark fruktan för bankdirektören, inte för honom personligen, men för den maktställning han intog i samhället. Han skulle kunna göra Tage omöjlig i Stockholms salonger, säkert också skada honom vid museet.

Å andra sidan fanns här mycket att vinna. Fru Landborg var ganska förtjusande och vad mera

betydde: hon var rik. Tage levde ytterligt knappt nu i Stockholm. Han befann sig i samma läge som en kvinna, som ser underhållet från sin man plötsligt torka in och som därför inte vet någon annan utväg än att skaffa pengar från annat håll. Och de där spetsarna, deshabillén som han klätt sig i, hade den verkan att han kände sig ännu svagare — nästan alldeles utan kraft att stå emot.

Nu stod hon åter i dörren. Hon hade en butelj amontillado under armen, en av samma märke och årgång som den Bernard bara några kvällar förut bjudit sin syster på. Åter låste hon dörren. Hon räckte honom buteljen och en liten förgylld korkskruv för att han skulle dra upp den.

När korken höjde sig och gled ur, skrattade hon högt.

— Ser man på! Mademoiselle tycks ha kraft i musklerna, sade hon.

Hon slog i ett glas och förde det till hans läppar.

— Fröken dricker först, viskade hon.

Han drack. Och när hon tyckte han druckit tillräckligt, höllde hon själv i sig resten. Med läpparna drypande av vinet kysste hon honom på munnen.

Han drog henne ner i sitt knä. Och sedan visste han inte mer vad han skulle göra. Han såg så dum ut, att hon gav honom en liten örfil.

— Ni är så tafatt och våpig att ni borde ha stryk, sade hon. Har ni fått stryk någon gång?

— Ja, när jag var pojke förstås, sade Tage generad.

— Se, han rodnar! Det var pinsamt. Fick han smaka riset, stackars pys!

Hon hetsade upp sig med sin egen röst — med bilderna av den stackars pojken som fått smäll.

Hennes känslor överfördes till honom. Han var rädd, men nu på ett behagligt sätt! Hon var den stränga damen som örfilade upp och gav stryk. Han överlät helt åt henne att handla. Det var underbart att vara den passiva. Det stämde så väl överens med hans innersta natur, fastän han aldrig förrän nu vågat låta den komma fram, kanske därför att han haft att göra med yngre kvinnor. Jo, naturligtvis. Han blinkade till med ögonen inför ett minne, som trängde sig upp. Vid ett tillfälle hade han på en av Kiss Nilssons ateljéfester råkat ut för hans greve, när denne för en gångs skull var riktigt i tagen och nästan i extas. Upplevelsen var verkligen en smula i stil med det han nu var med om. Men den tilltalade honom inte estetiskt. En i förtid åldrad fet herre är verkligen något helt annat än en liten smidig låt vara ännu mycket äldre dam som fru Landborg.

— Vad tänker ni på? frågade hon misstänksamt.

— På er. Ni är härlig, sade han med något tjockt i rösten.

Då reste hon sig igen. Hon hade ingen ro. Hon gick omkring och tände alla de elektriska lamporna i taket och den rosafärgade lampan över sängen. Toalettbordet strålade förut av ljus. Gardinerna voro neddragna, som hon antytt redan i bersån.

— Jag tycker om ljus, sade hon litet flämtande. Och jag är inte rädd för det. Jag tål att ses, överallt.

Nej, hon var inte rädd för att visa sig i ljus-skenet. Andra damer i hennes ålder skulle varit det. När Tage såg henne stå under kristallkronan med uppåtriktat ansikte, som om det elektriska ljuset vore en sol hon badade i, häpnade han på nytt över hennes ungdom.

Men han vågade inte gå till henne. Det var som om hon med fina band bundit honom där på stolen framför speglarna. Han hörde henne säga:

— Vi måste snart gå ned igen...

När han vände litet på huvudet, såg han henne på schäslongen. Hon hade krupit upp bland kud-darna och betraktade honom med sina sällsamt strå-lande ögon.

— Kisse kom, Kisse kom! lockade hon och knäppte med fingrarna.

Då steg han förvirrad av skenet från lamporna och tonen i hennes röst upp och gick över mattan fram till henne. Hon betraktade honom litet gäc-kande. Han satte sig bredvid henne. Han ville ta av sig hennes morgonrock. Men hon hejdade honom.

— Nej behåll den, log hon. Det är som om ni redan fått en del av mig själv, då ni bär den. Känner ni inte, hur den doftar?

Hon stack in sina händer under spetsarna och det mjuka sidenet. Han kände hur hennes händer fat-tade om hans midja.

— Så smärt ni är, sade hon. Ni har en midja, som man kunde avundas er.

Hon kröp tätt intill honom:

— Smek mig nu! Gör med mig vad ni just har lust till.

Då tog han varsamt om henne. Men hon, som ej kunde vara stilla ett ögonblick, föll plötsligt skratande tvärsöver hans knän. Där hon låg, böjde hon sig ned och bet honom i benet.

Ett ögonblick blev han ond. Vad höll hon honom för? En leksak av guttaperka kanske, som man kan bita och sparka. Nyss hade hon givit honom en örfil. Nu bet hon honom. Det fick vara nog: han måttade ett kraftlöst slag mot henne.

Då gled hon ned på golvet. Där satt hon framåtböjd i en nästan ödmjuk ställning. Men han hade själv gripits av samma begär att göra illa som hon nyss. Det smittade omkring sig.

Han tog om hennes fina nacke och tvingade hennes huvud in mellan sina ben.

— Nu är ni fången, sade han med ett elakt skratt.

— Även en fånge kan roa sig i cellen, sade hon med mjuk röst.

Och när han nu kände vad hon gjorde, höll han sig stilla. När hennes mun vidrörde hans kropp, släppte hans fingrar, som om de blivit lama, hennes nacke. Han såg ned på henne. Hon tittade ett ögonblick upp på honom. Han mumlade något otydligt. Men hon svarade inte, därför att hon just då inte kunde tala.

Sedan sjönk hon tillbaka på golvet. Hennes händer famlade litet vilsna i luften. Då grep han dem och tryckte dem intill sig. Hon lyfte sitt ansikte med blundande ögon. Och han märkte till sin förundran att det var fuktigt av tårar.

— Liten! hörde han henne viska.

Hon var som förvandlad. Var det modern i henne som vaknat på nytt, då hon fått en ung man i sin famn och mellan sina händer? Han hade en känsla av att om hon kunnat göra honom en tjänst genom att ge honom di från sina ännu runda bröst, skulle hon gjort också det med ett slags rusig fröjd.

I detsamma öppnade hon ögonen och lyssnade.

— Jag tycker jag hör dem nere i trädgården, sade hon lågt.

— Å nej, sade Tage, som blev obehagligt berörd av att det redan skulle vara slut.

— Jo! Jo! ivrade hon. Min son Bernard kommer att leta sig upp hit.

Han trodde henne. Han mindes uttrycket i Bernards ansikte nyss där nere i bersån.

Då han på nytt kom fram till toalettbordet för att sätta på sig sin krage, gled hon fram bakom honom och ställde sig i hans väg.

— Ni reser tillbaka till Stockholm? frågade hon.

Tage tänkte på sin penningnöd och slog ut med händerna.

— Om jag vore rik, sade han, skulle jag resa tillbaka till Stockholm, som jag måste, för jag väntar på min hustru där. Jag skulle resa tillbaka ett

tag, menar jag, och så komma hit igen, så fort ni kallade på mig. Men sanningen är, ljög han, att jag knappt har till resan hem.

— Ni kan inte stanna här nu, sade hon efter ett ögonblicks tvekan. Jag vet inte hur länge Bernard blir här, och han är en blodhund som nosar i mina spår. Är ni inte förmögen? Någorlunda rangerad, menar jag?

Tage skakade på huvudet. Han satte på sig kragen. Han försökte knyta slipsen, men hans händer voro ovilliga. Så mycket stod just nu på spel! Hans tankar arbetade mycket långsamt. Men hennes voro snabbare.

Hon sköt skrattande undan hans händer och började omsorgsfullt själv knyta hans slips.

— Jaså, pappa snålar och lilla kloka Hertha likaså, förstår jag? Hur mycket behöver då en sådan liten vän, sade hon jollrande, för att kunna reda sig närmaste tiden?

— Tvåusen, svarade Tage troskyldigt.

Och det var en ängels ögon, som nu ljusblå och naiva blickade upp i fru Landborgs.

Nu var slipsen färdig! Hon rättade till den och bad honom titta sig i spegeln, om han gillade hennes verk.

Medan han satt stilla, gick hon fram till sin chiffonjé och låste upp den. Så var hon hos honom igen. Hon lät något glida ned i fickan på hans kavaj, vilken alltjämt låg kvar på golvet, dit den åkt från stolen.

— Jag brukar ha litet pengar här, sade hon leende. För att ge till mina springgumsar — mina springpojkar, menar jag.

Hon gav honom en gäckande blick och var redan borta vid dörren.

— Gå strax efter mig, sade hon och vred om nyckeln, och i detsamma hon lade handen på dörrvredet för att öppna, tillade hon:

— Men kom ihåg — att ni ännu inte uträttat något för mig.

Så var hon ute ur rummet.

När Tage satt på sig sin kavaj, stack han handen i fickan. Han drog fram två tusenkronorssedlar. Han såg på dem med ett uttryck av religiös andakt och lade dem så i sin plånbok.

XVIII.

Fru Landborg stod i övre hallen, där det var mörkt. Hon lyssnade igen. Hon hade haft rätt. Sällskapet där ute var på väg in. Hon sprang nedför trappan. Då snubblade hon över något och var nära att falla. Hon grep omkring sig och fick tag i Hej Dorian Grays lurviga päls. Hon hann bara undra, hur han kommit hit och om han lagt sig här för att vakta på henne. I nästa ögonblick hörde hon det dova morrande, som var ett förebud till att hunden tänkte bitas, och innan hon hunnit rädda sig undan, högg han tag i hennes vänstra hand. Hon skrek inte! Hon väste som en katta och spottade omkring sig.

Hon slet sin hand fri och tumlade nedför trappan med hunden efter sig. Det blev ljusst, och hon hörde Stannys skarpa vissling och förvirrade röster som ropade.

Hon hade hamnat på mattan nedanför trappan, och hennes man som kommit in tillsammans med några av gästerna lyfte upp henne.

Men hon ryckte sig ur hans tag. Hon var vild av vrede. Stanny, som vit i ansiktet stod och såg på henne, höll den skälvande hunden fast i halsbandet.

Då rusade fru Landborg uppför trapporna igen. I dörren till sängkammaren mötte hon Tage, men hon stötte undan honom. Hon drog ut lådan till nattduksbordet och tog fram en liten revolver, som hon alltid hade liggande där.

När hon kom ned igen, höll hon handen med revolvern bakom ryggen. Den skadade handen hängde slapt utmed hennes sida.

Hon gick rakt emot Stanny, som ryggade tillbaka alltjämt dragande hunden i halsbandet.

— Tag undan Stanny, sade hon till Bernard. Eljes skjuter jag henne också.

Bernard, som såg sin mors ansikte förvridet av raseri, blev rädd. Det var ingen lätt sak för honom att få lös Stanny från hennes hund. Men på något sätt blev hon plötsligt som maktlös, det var som om marken sjönk undan för hennes fötter, när hon kände Bernard emot sig. Så lyckades det honom att släpa henne med sig in i matsalen, hållande henne hårt i sin famn.

Där stodo de två syskonen och vaggade av och an i mörkret. De brottades med varandra. Stanny kved:

— Släpp mig, Bernard.

Men Bernard släppte henne inte. Degenererad, men ändå i mycket en vanlig officersvalp, drillad i tysk militäridioti, måste han ju hålla med sin mor om att en hund, som biter sitt husbondfolk, borde skjutas. Kanske var han svartsjuk också på Gray. Han tyckte blott att hans mor skulle lämnat detta åt stallknekten.

När Stanny hörde det lilla skarpa skottet utifrån hallen, skrek hon till. Det flög genom hennes hjärna ett minne från sommaren på hushållsskolan. Hon såg sig själv sitta i sitt rum och läsa ett av moderns brev. Bokstäverna, stora och triumferande, dansade för hennes ögon. "Om du inte älskar mig längre, skjuter jag mig", hade hennes mor skrivit.

Bernard hörde, hur Stanny sade med en underligt entonig röst, liksom talande in till sig själv:

— Varför gjorde hon det inte? Varför gjorde hon det inte?

— Vad säger du? frågade han.

Men Stanny brydde sig inte om att förklara sig. I stället slet hon sig lös i samma nu och fick upp dörren. Utan att se något störtade hon sig över sin mor, som ännu höll i den rykande revolvern, medan hunden orörlig låg för hennes fötter. Samlande hela sin styrka, slog Stanny henne två gånger i ansiktet, som sprang i blod.

— Sköka! Sköka! skrek hon. Mörderska! Mörderska! Jag vill aldrig se dig mera!

Där ute rusade alla till och ropade, men Bernard var genast efter Stanny och fick in henne igen i matsalen. Han drog henne med sig över golvet till en karmstol, som stod långt borta från dörren till hallen. Hon fick inte komma ut ännu en gång. De höllo kanske just nu på att föra undan den dödade hunden och att förbinda och pyssla om den förördelade modern. Det skulle kräva en god stund. Stanny måste under tiden vara här.

I karmstolen fingo de rum bägge två. Bernard kände, hur Stanny darrande i hela kroppen lutade sig intill honom. Då lade han armen om hennes liv och de sutto stilla. Genom den öppna dörren till loggian såg han, hur det började ljusna. Parken låg inte längre i skymning. Men här inne i salen var det ännu så skumt, att han ej kunde se Stannys ansikte.

Han förstod att Stanny drabbats av en oerhörd sorg, fastän han icke riktigt kunde fatta dess innebörd. Ett djur var dock bara ett djur, och man kunde köpa ett annat i stället. Men han mindes också, hur han själv sörjt, när en ridhäst, som han haft för några år sedan, dött. Och det hade ändå varit hans eget fel, då han ridit den för hårt. Så kom han att tänka på hur Tage Ehrencreutz långsamt kommit nedför den breda trappan, när hans mor rusat in i sitt rum efter revolvern. Han hade verkligen sett en smula förlägen ut, den där, då han funnit hela sällskapet som liksom stod och väntade på honom med ansikten spänt riktade mot trappan. I den situationen skulle inte Bernard velat vara, om han kommit ut från en gift kvinnas sängkammare sent på natten. Och han unnade modern hjärtligt all den tuktan hennes dotter givit henne.

— Medan skökan där ute sprang upp, lade Gray tassarna på mina händer, sade Stanny lågt. Jag fick en bedjande blick från honom, som om han frågade mig om han inte handlat rätt. Kanske ville han henne dock ingenting illa, fastän jag hoppas det.

Förmodligen hade han väl somnat, när skökan snubblade över honom. Vad han skulle uppe i trappan att göra, förstår jag inte. Men huset var sig inte likt i kväll. Han tyckte nog inte han visste vart han skulle ta vägen.

— Jo, huset var sig nog ganska likt i kväll, bara mera sig självt än någonsin, invände Bernard, glad över att Stanny äntligen sade något. Jag har ibland tyckt att hela hemmet är som en värkande varböld, och i kväll har den mognat och spruckit, så att en del var runnit ut. Det är hela skillnaden.

— Jag älskade min älskade Gray, sade Stanny och snyftade plötsligt till.

— Du har ju mig kvar i alla fall, sade Bernard.

Men när han sade det, kände Stanny en häftig smärta inom sig. Bernard begrep henne inte.

Hon hade haft Gray i ett par år nu. De hade sällan varit skilda åt. Tidigt på morgnarna hade han krafusat på hennes dörr, och när hon öppnat den, hade han kastat sig över henne, vild av fröjd. De hade tumlat om med varandra på mattan i hennes rum, till dess de båda uttröttade blivit sittande framför varandra och stirrat in i varandras ögon. Och i hundens guldbruna ögon hade Stanny då skymtat något som hon aldrig sett i en människas blick: ett tåligt vemod, som gav henne lust att gråta, och något stilla, som kom henne att ana att bortom allting, på en plats i rymden eller under jorden, funnos just två sådana sorgsna ögon, som iakttago allt, som skedde och

levde, utan att kunna tala om vad de sågo, kanske en tyst skapare, som led av vad han skapat, därför att han visste dess hopplösa, förtvivalde tomhet och fann det hela så oändligt ändamålslost.

Och för första gången var det som om Stannys kärlek till Bernard sviktade litet, blev grumlig. Hon tänkte på hur Bernard i raseri kastade vinbuteljen mot den öppna spisen i biblioteket, och ofrivilligt jämförde hon hans lynnesutbrott med sin mors i kväll. De voro lika varandra dessa två. De sparkade till det, som kom i deras väg. De voro gripna av en förstörelselusta, som tycktes ha sin rot i deras hjärtan. Ja, kanske, och hon ryste, kanske var även hon själv lik dem i detta.

Men i kväll var hon så förvirrad av sorgen över sin hund att hon nog inte kunde tänka klart. Hon smög sig till en blick på Bernards ansikte. Ljuset från den öppna dörren föll över det. Och hon ryckte plötsligt till, emedan det kom för henne att hon sett andra unga män som i något voro lika honom. Stellan von Pahlen, Tage Ehrencreutz — hade inte de också denna ljusblå fladdrande blick, detta gubbdrag kring munnen, som passade så illa samman med deras röda, alltför röda läppar, som tycktes enkom gjorda för kyssar?

Men när Bernard nu långsamt vände sig mot henne och log litet trött, blev hon skamsen över sina tankar. Hon visste inte att hon höll på att vakna. Grays död och hatet mot modern-skökan som dödat honom hade träffat något i hennes inre, kanske bara

väckt hennes slumrande känsla för vad som var rätt och anständigt.

Hon hörde, hur de andra nu gingo ut på loggian. Deras röster läto forcerade. De skrattade hårt och högt, som om de spelat en komedi och måste hålla intresset spänt även hos dem som sutto högt uppe på raderna. Hon hörde sin mors röst och bet sig i läppen. Värre voro då skadorna inte, än att hon nu var i stånd att underhålla sina gäster. Stanny såg för sig, hur hon nu skulle sitta där blek och intressant med skenhelig, moderligt förlåtande min, njutande av deltagandet över dotterns hysteriska utbrott och med den stackars bitna handen ombunden och baddande sitt ansikte med den andra. O om Gray hade bitit av henne båda hennes fördömda händer! O om Stanny själv hade lyckats krossa hela hennes förbannade ansikte! Och med äckel tänkte hon på, hur hennes mor efter detta skulle söka vinna henne på nytt, liksom den sommaren hon tagit ifrån henne baron Dermont, som Stanny varit nära att fatta ett ganska starkt, fast motvilligt tycke för.

— Solen går snart upp, viskade Bernard.

— Ja, sade Stanny, snart skall solen gå upp.

När hon vaknade, skulle inte Gray stå skälvande av otålighet vid hennes dörr. Hon ville somna och inte vakna mer. Finge hon rätt på moderns revolver, skulle hon ladda den på nytt. Tanken på döden kändes med ens så ljuvlig. Hon skulle försvinna, bli borta i en sval ro, dit inga röster nådde och där

hon kanske åter skulle få möta de där guldbruna ögonens sorgsna blick.

Men så skälvde hon till. Hon blev rädd som för något fruktansvärt. Nej! Hon ville inte dö. Hon ville inte känna smärtan, då kulan borrhade sig in mot hennes hjärta. Och i sin ångest flydde hon på nytt till Bernard.

Skälvande trevade hon sig in mot honom.

— Rädda mig, Bernard, mumlade hon. Älska mig! Rädda mig!

Hon blandade samman de två små orden "älska" och "rädda". Här i Bernards famn tyckte hon att de fingo samma betydelse. Bernards kärlek skulle ha styrkan att lyfta henne ut ur sig själv, att rädda henne från de makter, som redan satts i rörelse inom henne.

Och Bernard, som trodde att hon endast ville ha hans kyssar, ty något annat hade han ju inte att ge, tog hennes ansikte mellan sina händer och for med sina läppar över det på ett smekande sätt, till dess han träffade hennes mun, som han kysste. Då hörde de någon ropa:

— Solen går upp! Ack, så vackert!

Yra i huvudet reste de sig. Med armarna om varandras liv smögo de sig fram till en av glasdörrarna. Där blevo de stående. Ingen såg dem. De kunde, själva osedda, iakttaga de bleka och uttröttade ansiktena på terrassen. Stanny såg Thomas Meller och Angela sitta bredvid varandra. De växlade blickar,

och Stanny ryste till, då hon förstod att även de älskade varandra.

Kände hon inte en sekunds avundsjuke? De tankar som börjat röra sig inom henne, smidde och smidde en kedja, som slutligen skulle bli för stark för henne att bryta sönder.

Men då Bernard nu lade armen om hennes axlar, flyttade hon sig ofrivilligt närmare honom.

Hon blickade upp mot honom, men när hon märkte att han betraktade havet, såg hon också dit.

Det var en röd strimma i vattnet. Den vidgades och blev till en svallande bred väg. Och det var som om denna breda väg upprört havet. De andra vågorna, som icke träffats av ljuset, de grå och mörka vågorna kommo svallande från alla håll för att skölja över detta röda — för att släcka det. Men också de färgades då röda och drogos in i strimman, till dess hela havet syntes skifta i blod. Och då höjde sig solen vid horisonten — en rund halva, liknande en väldig måne på nedgång. Men den steg hastigt och jagade rosenfärgade skyar framför sig, till dess den rullat upp helt och hållet och liknade en guldslant, som varit tyngre än de andra slantarna, så att den ej kunnat hållas kvar i pungen. Det var något barbariskt över detta skådespel. Något iskallt och hårt, som icke tycktes ha något med den leende naturen att göra. Det var en hälsning från en natt, som varit alltför kort och därför icke fått sin vanliga vila, utan endast mot-

villigt släppte fram den oroliga heta dagen ur sitt värkande sköte.

Bernard och Stanny suckade litet andfådda, där de stodo. De sågo på människorna där ute på loggian, och de tyckte att de voro skilda från dem, olika dem och att de aldrig skulle kunna förstås av dem. Och när nu dagern så småningom blev ljusare och slutligen bländande, drogo sig bror och syster med armarna omkring varandra längre in i rummet, så att icke längre några blickar skulle kunna nå dem.

Och när gästerna ute på loggian började taga farväl med röster som läto klingande och ändå så underligt avlägsna, öppnade Bernard dörren för Stanny, och de smögo sig tyst sin väg, ännu i trappan stödjande varandra och klängande sig fast vid varandra — som två vågor som tillsammans söka sig in mot en strand.

XIX.

De hade gått hem genom skogen. Alexandra och Lilian hade promenerat före de andra arm i arm, och de andra hade följt dem, snubblande av trötthet genom mossan, som var fuktig av dagg. Nu stodo de på verandan. Det var strålande solsken. Då kom ännu en uppför gången. Det var Frideborg.

— Kommer inte Frideborg förrän nu? sade Lilian skarpt.

Frideborg bara neg och sände de på verandan församlade en glittrande blick, som om hon tyckt att det var ett roligt sällskap. Så försvann hon om hörnet i sin granna klänning.

Man skulle till att säga god natt. Men när Peter närmade sig dörren för att bege sig till sin lilla skrubb högst uppe i huset, tog Lilian ett par hastiga steg efter honom. Han vände sig om och betraktade henne litet förvånad. Hon såg besynnerlig ut. Två små heta röda fläckar brunno på hennes kinder. Hennes ögon voro en smula förvirrade. Hon slog armarna om hans hals och gav honom en av dessa snabba kyssar, liknande fåglars kyssar, han så väl kände till, men som han ej fått på mycket länge. Då kunde inte den godmodige Peter låta bli att över

Lilians axel skicka fröken Alexandra en triumferande blick. Han hade det nöjet att se henne otåligt vända bort huvudet. Rodnade hon inte rentav?

Han gav Lilians axel en tafatt klapp, och så gick han ifrån henne. Han kunde dock inte stå där i evighet, och hon förmådde tydligen inte besluta sig för att kasta ut Alexandra ur sängkammaren, en tanke som kanske just då likväl föresvävade henne.

De hörde hans tunga steg klampa uppe i trappan och så en dörr som slogs igen.

De andra togo god natt och gingo till sina rum. Men Lilian hade sjunkit ned i en av stolarna på verandan. Hon fingrade oroligt på sin tunna klänning och gav Alexandra en bevekande liten blick. Men Alexandra såg inte åt henne. Hon stod och betraktade trädgården, där allting redan tindrade och blänkte av dagg och sol. Det var en frisk syrlig luft omkring dem, som man eljes bara kan få känna tidiga sensommarmorgnar, när en doft av mognade äpplen tyckes sväva över alla trädgårdar. Och nu var det midsommardagen.

— Också du tycks ha blivit smittad av den här kärlekskranka midsommarnatten, sade Alexandra strävt. Du bar dig åt som en toka. Din man skratade åt dig.

På det svarade inte Lilian. I själva verket kände hon sig så konstig. Hon letade och letade i sitt minne, om hon kanske tappat något. Hennes hand for upp mot hennes hals. Nej, hängsmycket fanns kvar. Då såg hon på sina händer. Alla ringarna sutto

där välbehållna. Nej, hon hade inte mistat något smycke. Men ändå . . . Det var verkligen som om hon förlorat något mycket viktigt, utan att kunna komma på vad det var.

Alexandra skakade på sig. Hon frös, men ville inte vara den första som gick upp i sängkammaren. Lilian skulle minsann få be henne. Hur hade hon väl sett ut nyss, Lilian? Som en tosig katta som längtat efter hankatt. Och all Alexandras kärlek hade i det ögonblicket inte varit mycket värd för henne. Men i själ och hjärta var det inte Lilian som retade henne. Det var Stellan. Hela natten hade hon försökt smyga sig intill Stellan, men han hade icke velat låtsas om henne. I stället hade han överbjudit sig i artigheter för Stanny Landborg. Trodde han det skulle vara ett fördelaktigt parti? Naturligtvis var det ekonomiskt fördelaktigt — mer än så: lysande. Den flickan skulle bli oerhört rik. Alexandras tröst var att Stanny inte tycktes bry sig det bittersta om honom. Den enda gång Alexandra sett henne lysa upp, ja få ett nästan förklarad skimmer över sig, var när den där hunden, som fru Landborg så dramatiskt gjort slut på, kommit fram till Stanny i bersån och lagt sin nos i hennes knä. Ja, ja, lille Stellan! Allt kan inte lyckas. Den flickan hade för resten ett förfärligt humör och var hysterisk över alla gränser. Fast de där slagen i ansiktet hade ju hennes oblyga mor förtjänat på många vis, och det kunde endast göra henne gagn, att hon fått detta stryk så alla sett på. Vid tanken

därpå måste Alexandra skratta riktigt gott. Nå ja, lille Stellan, i alla fall är det nog bäst för dig att du till ingen nytta gjorde dig till för den där häftiga Stanny!

Hela kvällen och natten hade Alexandra Vind-Frijs som en fuktig svamp sugit upp allt omkring sig. Ingen annan hade sett på klockan eller räknat minuterna efter det något par försvunnit. Men Alexandra hade gjort det. Hennes misslyckade försök med Stellan hade skärpt hennes hörsel och känsel. Bernard och Frideborg, Thomas Meller och Angela, Tage Ehrencreutz och fru Isa Landborg. Om Alexandra icke varit rädd för att göra sig löjlig, skulle hon smugit sig efter dem. Alltid fanns det för henne en vrå, där hon kunnat gömma sig. Hon skulle sökt upp en god utsiktsplats och varit vittne till deras möten. Men hon hade i alla händelser sett dem, när de gått och när de kommit tillbaka. I deras ansikten hade hon spejat efter kyssarnas fläckar. Och för varje gång hon trott sig gissa rätt, hade det sjudit till i hennes inre, och en rasande avundsjuka mot dessa kärlekspar, som i hennes omedelbara närhet och nästan i hennes åsyn fått uppleva det hon förgäves trånade efter, hade hållit på att göra henne galen.

Hon hade druckit mycket vin för att dämpa branden inom sig. Men det hade varit som att hälla fotogen på en eld. Denna natt hade kanske denna ensamma och bittra ungmö förbrukat mera bränsle än alla de lyckliga kärleksparen tillsammans. Nu kände

hon sig uttorkad, slocknad. Hur snöpligt att inte få föra sin brinnande låga mot en annans och smälta samman med den, utan vara hänvisad att släcka den med egna händer.

Och så Lilian som på detta sätt gled ifrån henne mot Peter, nu när Alexandra behövde henne som bäst. Alexandra Vind-Frijs bet sig i läppen med de krokiga utstående framtänderna. Denna natt tycktes världen ha brunnit, och hon förvånade sig hätskt över trädgården som ändå kunde se så oberörd och skönt brudlik ut. En brud, ja så hade också Angela tett sig, när hon kommit tillbaka med Thomas. De hade smugit sig in i hallen, obemärkta av alla utom av Alexandra, medan ännu stämningen var upphetsad efter händelsen med hunden. Alexandra hade lagt märke till hur Angelas ansikte varit blekt och hur hennes svarta ögon strålat. Hennes ljusa hår var fuktigt av dagg.

Kärlekens svett efter kärlekens vedermöda, hade Alexandra tänkt och då känt som om hon velat strypa henne.

Men när Angela fått syn på den döda hunden, hade hon fallit på knä vid hans sida och klappat honom. Och plötsligt hade tårarna strömmat ur hennes ögon. Då hade Thomas Meller böjt sig över henne och milt dragit undan henne. Han såg ut som om han ägde henne och nu hade rätt att beskydda henne. Och åter hade Alexandra Vind-Frijs velat skrika ut sina kval.

Skulle fru Landborg skjutit hunden, om hon inte varit alltför uppjagad av Tage Ehrencreutz' smärta ynglingkropp? Alexandra brydde sig inte om hunden. Men hon hade sett Tage långsamt komma nedför trappan. Han hade då själv liknat ett vackert djur, vars hud blivit blank och skinande och läpparna nästan flottiga av ett gott mål mat.

Alexandra Vind-Frijs vred litet på sig. Lilian hade givit till en liten hjälplös snyftning. Alexandra njöt av det där ljudet av snyftningen.

Men hon sade med samma sträva röst som för en stund sedan:

— Vad går åt dig? Mår du illa?

Lilian såg tacksamt på henne.

— Skola vi inte sova nu? frågade hon ödmjukt.

Vid denna hennes fråga kände Alexandra sig med ens som om hon varit nära att stupa av trötthet och leda.

— Solen skiner så skarpt, mumlade hon och gick mot dörren.

Lilian tog hennes arm. När de kommit uppför trappan och öppnade dörren till sängkammaren blevo de förskräckta över hur där såg ut. Sedan Peter varit där inne och letat efter sin krage, hade ingen på många timmar varit i rummet. Kläder lågo slängda överallt, och på Alexandras bädd bredde en av Peters skjortor ut sig. Den var gul och liknade en hud, som blivit avdragen i stor hast. I rummet var en unken lukt av smutsigt vatten och av nattkärl.

Alexandra satte sig på sin säng. Hon tog av sig klänningen. En hög korsett körde upp mot hennes bröst. Det var som om någon hållit fast henne i ett vidrigt och lystet, men helt mekaniskt famntag. Hon slet av sig korsetten. Hela hennes kropp var het som efter en dans. När hon nu fick se Peters skjorta på sin säng, rörde hon först försiktigt vid den.

Lilian, som dröjde vid spegeln och var i färd med att lösa upp sitt hår, fick höra ett besynnerligt ljud. Hon vände sig om. Där satt Alexandra på sin säng och slet Peters skjorta i små bitar. Hennes läpp blödde. Hon rev tyget med sina vassa naglar. Fingrarna krökte sig som klor. Lilian blev ängslig.

— Vad gör du, lilla Alexandra? ropade hon till i förfärad ton.

Alexandra svarade inte. Hon rev och slet. Tyget gnisslade och skrek under hennes händer. Remsor av det gula tyget regnade över golvet och fyllde hela täcket. Rev hon upp sitt eget sköte, dit ingen man trängt sig in? När en droppe blod från hennes läpp föll på en remsa, betraktade hon det intresserad, som om hon sett blodet från en nyss förlorad oskuld.

Lilian kastade sig mot henne.

— Lilla Alexandra, grät hon. Låt bli! Lugna dig! Lilla, lilla Alexandra!

Då blev Alexandra stilla. Hon sjönk med Lilians hela tyngd över sig tillbaka mot kuddarna. De torra, brinnande ögonen slöto sig icke. Tåligt väntade hon på den ärbara fru Lilians blygt tuktiga smekningar.

XX.

— Jag blir aldrig riktigt glad mer, Angela.

Stanny böjde sig en smula fram, där hon satt i en av de röda stolarna i biblioteket på Ösa. Angela såg på henne. Hon hade ingenting att svara. Stannys sorg över hundens död var så hjälplös, så utan mått. Den grep Angela på ett särskilt tungt beklämmande sätt. Det hade gått hela fem dagar, sedan de firat midsommarafton. Festligheterna hos familjen Landborg hade fått en så ohygglig upplösning, att Angela icke förrän nu kunnat förmå sig till att besöka Stanny, ej heller hade denna kommit och hälsat på Angela, såsom hon hade lovat. Än mera förstämd hade Angela blivit, då hon nu åter träffade sin väninna och fann henne blek och med ögon, vilka oupphörligt tårades, som om hon gråtit hela nätterna.

— Har Bernard rest? frågade Angela plötsligt.

Hon tyckte att han borde varit här för att trösta sin syster.

— Ja, han reste i går morgse.

En rodnad steg långsamt upp på Stannys kinder. Hon såg på Angela med förvirrade blickar.

— Ja, han har rest! upprepade hon.

Och åter fick Angela denna besynnerliga förnimmelse av att något hade hänt mellan Bernard och Stanny som Stanny icke kunde tala om. Och Angela satt där tyst. Inte heller hon kunde förtro sig åt Stanny. De hade båda hoppats så mycket av denna tid, då deras vänskap på nytt skulle blomma upp. Och nu pinades de bara av att de hade hemligheter för varandra. De började tala. Men deras ord gingo i en vid ring kring det de mest tänkte på. Stannys sorg över hunden var så helt förbunden med vad som skett mellan henne och Bernard, att då hon talade om Gray, var hon så nära sin hemlighet att den brände henne. Inte underligt att hon förde Angelas tankar på Bernard. Inte heller Angela kunde nämna hunden, utan att hennes hjärta strax ilade mot Thomas. Och minnet av deras samvaro i båthuset gjorde att också hennes kinder började glöda.

— Mamma har försökt att vara mycket vänlig mot mig de här dagarna, sade Stanny bittert. Hon vet att det inte tjänar något till att hon ber om förlåtelse för vad hon gjorde. Men hon uppvaktar mig ändå med presenter, som jag låter bära ut på avskrädeshögarna. Fast... fast... hon vet, hur jag hatar henne.

— Du är nog bunden till henne i alla fall, sade Angela motvilligt. Du hatade henne också på hus-hållsskolan, och ändå var det som om du inte kunde motstå henne.

— Vem är hon då? mumlade Stanny. Bernards mor — och min. Ja visst. Men hon har aldrig varit

menad till mor. Det är därför hon ömsom föraktar oss och beundrar oss. Ibland vakar hon svartsjukt över oss — ibland är det som om hon inte ens visste att vi finnas till. Jag önskar att hon dött, när jag var så liten, att jag inte nu skulle kunna minnas henne. Jag önskar att jag sluppe till och med bilden av henne.

Så kom Stanny att tänka på att Angelas mor dött, medan Angela ännu var barn, och hon strök tafatt över sin väninnas hand.

— Och Thomas Meller? frågade Angela äntligen, och den frågan hade hela tiden legat på hennes läppar. Vad säger du om honom?

Då såg Stanny på Angela, som om hon först inte visste, vem denna talade om.

— Jo, jo visst, sade hon. Han är bra. Och lille Cecil är ännu bättre.

Angela tyckte inte riktigt om svaret. Hon hade velat att Stanny skulle utbrutit i lovord över Thomas. Men hon var väl inte fallen för sådana nu, hon ruvade över sitt. Och Thomas Meller var ju egentligen en gäst hos hennes mor, eftersom det var hon som härskade på gården.

Thomas Meller — hela tiden medan Angela satt här lyssnade hon efter hans steg i trappan. Hon var rädd att han skulle komma in, och hon längtade efter att han skulle komma. Under de förflutna dagarna hade hon levat i ett slags yrsel. Hon hade inte vågat sig till Ösa. Och hon hade undrat över att Thomas inte kom till henne. Slutligen hade hon

gått hit. Nej, hon hade inte gått, hon hade med bul-
tande hjärta sprungit genom skogen med en känsla
av att hon ilade rätt in i hans famn. Och ännu hade
hon inte sett till honom.

— När Gray då på natten i bersån kom och lade
sin nos i mitt knä, fortsatte Stanny sin tankegång,
då var det som om han själv haft en aning om vad
som skulle hända honom. Minns du, hur mamma
skrek till åt honom och ville köra ut honom ur
bersån?

Stanny hejdade sig plötsligt och betraktade
Angela uppmärksamt. Vad var det med Angela?
Hon satt där med nedslagna ögon och ändå med ett
litet förstrött leende kring munnen. Och Stanny såg
plötsligt för sig, vilka som varit i bersån då på
natten, när Gray smugit sig till hennes sida.

Angela hade aldrig varit där, nu mindes hon det
tydligt. Varken Angela eller Thomas Meller! Hon
fattade inte alls först, vad deras frånvaro kunde
betyda. Hon tänkte inte på att de måste ha flytt
från sällskapet för att få vara med varandra, ehuru
hon väl anat att Thomas och Angela på något vis
hörde samman. Men hon kände det som om Angela
hade varit henne otrogen, därför att hon inte till-
sammans med henne sett Gray just i det ögonblicket
— ett av hans sista.

— Det är ju naturligt att du inte brydde sig så
mycket om honom, mumlade då Stanny med ett
stygn i hjärtat, när hon märkte hur Angela ännu
log så där avlägset.

— Vem? Vad? frågade Angela förvånad och lyfte ögonen mot Stanny.

Och då förstod Stanny att Angela hela tiden tänkte på Thomas Meller. Hon visste inte hur hon förstod det. Hon kände bara att Angela gled ur hennes händer — att hon nu med spänt öra lyssnade efter någon.

Och med ens var Stanny fullkomligt ensam: Bernard hade farit, Angela älskade en annan och kunde inte ens hålla tankarna samman och höra på henne, och Gray var död. Och fastän Angela satt kvar mittemot henne i en av de röda stolarna, hade Stanny en förnimmelse av att alla hade flytt detta rum, där hon och Bernard en het afton för första gången givit sig till varandra.

Ensamheten kylde mot hennes kind. Den blev ett svärd som stötte mot hennes bröst, en revolvermynning som snuddade vid hennes tinning. Hon längtade efter att skottet i revolvern skulle gå av eller att svärdet skulle tränga in i hennes hjärta. Och hon lyfte sina händer för att hjälpa till. Men händerna, som bara funno tomhet, sjönko åter hjälplösa ned i hennes knä.

Då kom Thomas Meller in i rummet, och Stanny föll icke samman, utan behärskade sig.

Han är här för Angelas skull, tänkte Stanny och vred munnen till ett litet leende.

Angela hörde Thomas komma in. Hon kände strax igen hans steg. Hon satt inte så, att hon kunde se dörren, och hon vågade inte vända på huvudet. Hon

rätade litet på sig och såg nästan bönfällande på Stanny. Det var som om hon bett Stanny om hjälp. Stanny uppfattade det kanske ett ögonblick, men hon gjorde inte något tecken till att hon förstod. Hon kände sig död — utanför. Och när nu Thomas tog Angelas hand och hastigt böjde sig framemot henne, som om han också velat kyssa hennes mun, såg Stanny som i en vision hur Bernard just här på denna plats slagit armarna om henne. Kärlek... Var det kanske orätt av Bernard och henne att älska varandra? Var det kanske inte rätt av henne att lydig som en hund, som älskade Gray själv, följa efter honom till soffan där borta — att låta honom knäppa upp hennes ridrock och hjälpa henne av med de tryckande kläderna, "som man hjälper en liten pojke i säng"? Samma tanke, som väckts hos henne den natten, då hennes mor dödat Gray och Bernard förgäves hade brottats med henne för att hon inte skulle slippa ut ur salen, vaknade hos henne på nytt. Den hade icke tagit form ännu. Den var bara en liten ivrig och stark våg som oupphörligt nötte henne, liksom vågen nöter mot en sten på stranden.

— God dag, Angela.

— God dag, Thomas.

Angelas hand hade sjunkit in i hans. Han sökte möta hennes ögon. Men hon såg ner och kunde inte förmå sig till att se på honom. Det gick en liten smärtsam ryckning över hans ansikte. Var hon ond på honom? Han släppte hennes hand och ställde sig

bakom Stannys stol för att riktigt kunna betrakta henne. Angela kände hans blick. Hon darrade litet. Nu — nu måste hon se upp! Hennes blick vilade i Thomas' blick. Då logo de båda. Han gjorde ett litet tecken med handen.

De voro inte ensamma. De måste tänka på Stanny, på de andra — om någon skulle komma in. Hon visste att det var det han menade. Men hon tyckte det löpte som en ring av eld omkring dem. Flyttade hon på händerna, snuddade hon bara med dem vid luften, genast nådde hon ringen, som sände en sådan stark hetta ifrån sig. Så skulle hon leva innanför denna ring som Thomas Mellers och hennes kärlek bildat. Hon kunde inte komma utanför den utan att bryta sönder något.

Stanny sade:

— I eftermiddag är det så vackert väder. Vi kunde kanske promenera i parken.

— Ja, det är så vackert, sade Angela.

Thomas log. Det var nära att han sagt precis samma ord samtidigt med Angela. Skulle de bli som två klockor, vilkas ljud ekade efter varandra?

Han flyttade sig från sin plats och slog sig ned på stolen mellan de två väninnorna. Han fann situationen egendomlig. Och för första gången granskade han uppmärksamt Stanny. Han undrade, vad det kunde varit hos denna unga flicka, som fått Angela att fatta en sådan vänskap för henne. Han mindes att han en gång, då Angela berättat om Stanny, med verklig oro frågat sig det. Och plöts-

ligt fick han för sig, att Stanny var lik hunden, som hennes mor så grymt skjutit ihjäl. Hunden hade också haft den där blicken i ögonen som Stanny nu. Det var som om de, fångna av samma öde, vemodigt och stilla förstått att de ej kunde kämpa emot det.

Han sade lågt:

— Ni är så sorgsen.

— Ja, sade Stanny. Jag sörjer.

Så reste hon sig hastigt och gick ett par steg över mattan. När hon vände sig om, såg hon Thomas Meller och Angela sakta böja sig fram mot varandra. Hon ville gå och lämna dem ensamma, men då steg fru Landborg in. I famnen hade hon ett fång med blommor. Hon nickade åt Angela och ställde sig vid det stora bordet för att ordna sina blommor i silvervasen.

Hon log och pratade:

— Här inne sitta ni och svärma. Det är bättre ute bland blommorna. När Angela går, så plocka några och ta med hem. Den där rysliga Alexandra Vind-Frijs kanske tycker om mina blommor.

Hon gav till ett klingande skratt:

— Det är oartigt att tala illa om sina gäster. O ja! Men nu var det ju bara på en jag anmärkte litet.

Hon tappade några blommor på mattan. Stanny, som stod närmast henne, fick en blick att hon skulle böja sig efter dem. Men Stanny rörde sig inte och visade tydligt att ingenting var henne mera fjärran. Då började fru Landborg själv att samla

upp dem, därmed tvingande Thomas att komma till hennes hjälp.

När han räckte henne blommorna, sade hon leende:

— Cecil trivs här, inte sant? Honom tycker jag om!

Och hon skakade litet kokett på huvudet för att Thomas skulle förstå att han själv måste bjuda till att göra något för att kunna vara säker om att bibehålla sig lika högt i gunst som hans son.

Men Thomas Meller hörde inte på henne, eller lät åtminstone inte locka sig in på hennes tankebanor. I stället hade det varit hans avsikt att söka ledigt föra in samtalet på något han nu ett par dagar gått och burit på, men som han hade litet svårt att komma fram med. Slutligen sade han ganska bryskt och skruvat:

— Jo, fru Landborg, naturen här är underbar, och den passar utomordentligt bra för oss båda två. Men det var väl ändå inte meningen att vi skulle begagna oss av er gästfrihet hela sommaren. Jag har mitt arbete. Jag håller på att skriva om mina färder, egentligen är det väl knappast något så stort som en bok, det är snarare en resonerande katalog över mina samlingar. Emellertid har jag blivit så förtjust i den här trakten att jag skulle vilja stanna här i närheten vid havet och i lugn och ro fördjupa mig i en sak. Det är en sammanhängande längre uppsats, ett slags företal, varmed jag ämnade inleda den där katalogen. Ni har kanske

reda på någon liten stuga, som jag kunde få hyra för Cecil och mig?

— Så-å? Går det inte att arbeta här på Ösa? Så konstigt! Det brukar min man också beklaga sig över.

Fru Landborg kastade en blick på Angela, men hon satt och såg ned på sina händer.

— Det är onekligen en härlig trakt, sade hon, och nu mötte hon Thomas Mellers ögon med en liten inställsamt tillmötesgående min, som om hon svagt anat hans och Angelas hemlighet. När jag tänker efter, så har min man verkligen en fiskarstuga inte långt härifrån. Ni vet kanske inte att en godsägare vid havet alltid måste ha en litet avsides belägen fiskarstuga, dit det heter att han drar sig tillbaka för att fiska, när han vill vara i fred. Min man fiskar inte längre och har just aldrig begagnat sig av ostördheten i stugan. Jag däremot . . .

Hon hejdade sig, emedan det föll henne in att det kanske ändå inte var värt att hon berättade, hurusom hon ännu ganska nyligen tillbringat en hel natt på det där stället med en av sin mans yngre och handlingskraftigare vänner. Thomas Meller blev rädd att hon börjat misstänka honom och Angela. Men fru Landborg ägnade dem just nu inte en tanke. De bilder hon såg för sitt inre framställde alla henne själv.

— Jag skall säga till min man att stugan ställs i ordning åt er med det allra första, tillade hon och satte vasen, som nu var fylld av de brokiga blomorna, mittpå bordet.

— Jag hoppas jag får betala något — får erlægga en normal hyra, sade Thomas och försökte låta skämtsam på rösten.

Av denna kvinna ville han inte taga emot vistelsen i det där huset som en gåva för sommaren.

— Jo då, vi skola laga att vi få kolossalt betalt, skrattade fru Landborg.

Under hela tiden som Thomas Meller talade med fru Landborg hade Angela ej vågat lyfta blicken. Först hade hon känt det som om Thomas öppet dryftat deras, hennes och Thomas', förbindelse med den främmande och för henne antipatiska kvinnan. Men när hon smög sig till en blick på fru Landborg och såg att hon alldeles tydligt ingenting förstod, andades hon lättare. Hon blev så glad att hennes knän började skälva så att hon måste trycka dem tätt samman, för att de ej skulle förråda hennes rörelse. Thomas stod här och ordnade ett hem för deras kärlek. Till den där lilla fiskarstugan skulle hon vandra, när ingen såg henne. Där skulle de vara ensamma med varandra i timmar. Hon försökte möta Thomas Mellers blick, men han tittade bort som om han varit generad. I samma nu hörde hon fru Landborg skrika till, hon hade öppnat en tidning och fått syn på några stora rubriker:

— Det är förfärligt sådana människor det finns! I går på söndagen sköt en galen serbisk pojke ihjäl den manlige och hugstore österrikiske tronföljaren och hans ädla högsinta gemål. Stackars arma Sophie

Chotek, det hade hon för att hon blivit hertiginna av Hohenburg.

— Min hund var mera värd än de, slungade Stanny den fanatiskt tyskvänliga modern i ansiktet. Och du är mera galen än den serbern! Kom, gå vi ut i parken, så vi slippa se henne, tillade hon, vänd till Angela.

Då reste sig Angela upp. När de gingo ut genom dörren, stötte hon ofrivilligt emot Thomas. De sågo snabbt på varandra och så bort igen. Deras händer sträcktes hastigt mot varandra och drogo sig lika hastigt tillbaka.

XXI.

Angela gav till ett litet utrop av förtjusning, där hon stod i dörren till fiskarstugan.

— Å, Thomas, sade hon så och höjde sig på tåspetsarna för att kunna lägga armen om hans axlar. Detta blir vårt hem.

Han såg ned på henne med ett småleende.

— Ja, detta blir vårt hem, sade han.

Hon gick in före honom. Stugan bestod av ett väldigt rum, som såg djupt ut, då det sträckte sig nästan över hela husets bredd och längd. Resten av utrymmet upptogs av ett helt litet kök, till vilket man kom genom en dörr, som var så låg, att den föreföll ha något hemlighetsfullt över sig. Där funnos inga tapeter. Väggarna bildades av tjocka ohyvlade timmerstockar, vilkas trä ännu tycktes rinna av guldbrun kåda. Möblerna voro inte många: ett runt bord med en brokig duk från Bolivia, ett par breda turistsängar med djupröda överdrags-täcken i ett svartrött som gav dem utseende av att vara doppade i blod, vävnader med uråldriga hieroglyfliknande mönster, mexikanska textilier som talade aztekisk trolldom vid en skandinavisk strand, ett skåp, en kommod.

På byrån, mitt bland Thomas' böcker, lågo några

stora skära havssnäckor. Thomas lyfte upp en av dem och höll den tätt intill Angelas öra.

— Lyssna, sade han.

Hon stod och hörde på suset, medan hon såg upp till honom.

Hon tyckte att hela hennes varelse fylldes av detta brus. Det var havet. Thomas hade lagt hela havet till hennes öra, han som hade makt till allting. Och när hon nu slöt ögonen, tyckte hon att golvet långsamt gav vika under deras fötter och de sjönko tillsammans djupt, djupt, i ett varmt mörker av vågor och underliga slingerväxter, som tryckte dem mot varandra, så att de voro nära att mista andan.

Thomas hade satt snäckan tillbaka på byrån och höll Angela i sina armar.

Hon hörde honom säga att Cecil skulle vara på Ösa hela dagen och att han skickat bort den lilla tjänstflickan i ett ärende, som nog skulle kräva lång tid.

Det är för att han vill ha mig ensam, tänkte Angela då och darrade litet.

Hon hade inte sett Thomas på flera dagar, inte sedan den dagen i biblioteket på Ösa.

Men i går hade han kommit på besök till Nybo, och fastän de hade haft svårt att få tillfälle att tala ensamma med varandra för Alexandra och Lilian, vilka i likhet med flertalet av deras ståndssystrar i Sverige allt från dessa dagar efter de träffsäkra skotten i Sarajevo voro så upptända av helig harm och så fyllda av ett okuvligt begär att snattra världspolitik, att man icke visste sig någon levande råd

med dem, hade det ändå lyckats honom att viska till henne att han nu flyttat över till fiskarstugan och att hon skulle bege sig dit.

— Jag narrades, sade Angela och log glatt. Jag sade något, jag minns inte vad, om att jag skulle ta en lång promenad, tror jag.

— Du måste bli skicklig i att narras, sade Thomas allvarsamt.

— Ja, jag måste bli skicklig i allting, svarade Angela.

— Det är för din egen skull, fortsatte han och rynkade ögonbrynen. Det vore väl ändå inte så bra, om någon finge veta om det.

Hon gick hastigt fram till sängen och satte sig på den. Han stod tveksamt kvar mittpå golvet och såg på henne.

— Nå! sade hon litet otåligt.

— Det var ju så förskräckligt sist, mumlade han.

— Å, det var så hårt där borta. Det gjorde ont i ryggen på mig.

Han kom fram till henne och lade sina händer på hennes mjuka axlar. Hon hade en liten barnslig sommarklänning på sig av någon prickig tyll. Hennes armar voro bara, och hon hade blivit brun på dem.

Hans händer gled ned utmed hennes armar.

— Är du alldeles säker på att du riktigt älskar mig, Angela? frågade han, och han log igen.

— Alldeles säker!

Hon skakade på huvudet, så att det blonda håret föll ned i hennes panna. Han strök upp det igen,

han ville se hennes ögon. Kanske ville han njuta också av hennes förlägenhet, kanske ville han att börja med långsamt smaka denna första yttre oskuld, hennes ljuva flickblygsel.

— Du är inte rädd mer?

— Inte alls!

Men det for en sky över hennes ansikte, en glödande rodnad, som visade hur upphetsad hon var.

Nu satte han sig bredvid henne. Hon var avvaktande. Hennes händer knöto sig om hans. Då kysste han henne. Hennes läppar mötte så villigt hans.

Men plötsligt stelnade hon till. De hade lämnat dörren öppen, och hon tyckte att hon hörde steg där ute. Innan han visste vad hon tänkte göra, hade hon sprungit upp och ut på tröskeln. Han gick leende efter henne.

— Ser du någon, Angela? viskade han.

— Nej.

— Tänk, vad du ändå är dum. Om det nu verkligen varit någon och du stått här på tröskeln så röd om kinderna... Vad hade den som kommit då trott?

Hon erkände skrattande sin dumhet.

— Här är bara havet, sade hon.

Och havet var där! Det skulle oupplösligt vara förbundet med hennes minne av Thomas. Hon skulle aldrig kunna höra vågornas slag mot stranden utan att känna hans kyssar mot sin mun. Hon tänkte inte på att också för Petra var minnet av Thomas förbundet med havet. Livets oroliga resenärer lämna alltid kvinnorna efter sig vid stranden av ett hav.

Angela sträckte ut armarna mot havet. Hon önskade i detta ögonblick att havets vågor skulle storma in mot henne. De skulle lyfta henne upp på sina starka ryggar och föra henne mot de främmande land, där Thomas levat så många år. Hon ville se dem, emedan han hade sett dem. Hon ville älska dem, emedan han hade älskat dem. Och för första gången fick hennes hjärta en ångestfull aning, som kändes som en ögonblicklig smärta, om att Thomas skulle överge henne och återvända dit, varifrån han kommit. Men hon glömde bort det, då han nu lade sina armar omkring henne och återförde henne in i rummet.

Angela sjönk ned på den av de båda turistsängarna, som hon förstod att Thomas använde. Men Thomas dröjde på nytt.

— Vill du inte laga te åt dig? sade han plötsligt. Skulle du inte tycka om det?

— Jo, svarade Angela litet undrande.

När de gingo in i köket, smög hon sig intill honom.

— Är det alldeles säkert att du ville att jag skulle komma hit, Thomas? frågade hon med en gryende ängslan i rösten.

— Säkert! Visst!

Thomas plockade ned en panna från hyllan och beredde sig att tända primusköket.

— Å, låt mig få göra det! bad Angela.

Hon rev eld på en tändsticka efter att försiktigt ha hållt på spriten. De stodo stilla och sågo på hur

den lilla ljusblå lågan brann. En solstråle letade sig fram till spisen, och i det vassa ljuset tycktes lågan försvinna och blev bara en skugga som oroligt irrade kring veken. Men med ens flammade det till, och primusköket började brusa och dåna. Thomas pumpade, medan Angela stod bakom honom och såg rädd ut. Tänk om alltsammans skulle fatta eld! Men nu kom den ljusblå lågan fram på nytt och brann lugnt och stadigt. Thomas satte på pannan.

— Nu skall jag duka brickan, sade Angela upplivad.

Hon lyfte sig på tåspetsarna för att få tag i te-kopparna som stodo högt på en hylla. På samma sätt hade hon nyss förut lyft sig på tå för att kunna lägga armen kring Thomas' axlar. Thomas följde henne med blicken. Ja, hon älskade. Hennes minsta rörelse var som en smekning. Hon sysslade med dessa enkla ting, rörde vid dem, lyfte ned dem, skakade socker i sockerskålen, allt, som förberedde hon en högtidlig akt. När hon lade tebladen i tekannen och hällde några droppar kokande vatten på dem för att de skulle stå och dra, spetsade hon samtidigt läpparna som till en kyss. Hon ville dricka. Hon ville äta. Hon ville allt. Hon ville sträcka ut sig bredvid Thomas på sängen och smälta samman med honom. Hon var ett sådant barn att blotta vidrörandet av dessa ting, som Thomas dagligen använde, var en stor fröjd för henne.

Nu bar hon in brickan och satte den på bordet.

— Var så god! sade hon och log.

Varje gång hon höjde koppen till munnen, såg hon över dess kant på honom med svarta ögon, fyllda av förväntan.

— Berätta då något för mig, sade hon slutligen.

— Jag har längtat efter dig, sade Thomas. Jag har tänkt på hur det skulle vara, när du kom hit.

— Och nu är jag här! sade hon.

Då gick han över till hennes sida av bordet.

— Har du druckit ur ditt te snart? frågade han.

Genast tog hon koppen mellan båda sina händer och började ivrigt dricka. Han såg hur hennes vita strupe rörde sig varje gång hon svalde. Han log åt att hon alltid lydde honom så bokstavigt. Hon var röd om kinderna, när hon med en liten duns satte ifrån sig koppen.

— Kom hit!

Han hade slagit sig ned på sängen, och hon ställde sig mellan hans knän.

— Nu skall du lära dig kärleken, Angela, sade han och såg henne rätt in i ögonen. När du ger dig åt mig, så skall du inte tänka att det bara är detta jag vill ha av dig, bara din kropp och njutningen den kanske skänker mig. Jag vill känna din själ, hela ditt egendomliga jag. Alltid har jag tyckt att den fysiska kärleken är det enda sättet att lära känna livets själ. Det är den väg som naturen anvisat för att liv skall genomtränga liv. När du ligger i mina armar, är du dig själv, liksom du en gång för länge sedan var dig själv, när du vilade hos din mor.

— *Ars amatoria suecana!* avbröt han sig plötsligt och log självvironiskt. Kompendium i konsten att älska i Sverige! I bildningsrörelsernas land, där det måste hållas kurser i allting.

Men åter lyckades han fånga sin kärleksfilosofis tråd för att lyfta henne in i det medvetna och troende tillstånd, vari han ville ha henne — och vari hon redan befann sig ännu mycket mera än han visste:

— Din själ är som en liten klar droppe som länge darrat i daggekåpans blad. Jag kan inte nå den lilla droppen, som lyser och blixtrar i dina ögon utan att ta dig i min famn och föra dig till mina läppar, alldeles som jag måste lyfta daggekåpan mot mitt ansikte och tömma droppen i dess kalk för att få känna sommarens ljuvhet och morgondaggens friskhet. Somliga skulle nog säga att man får samma skönhetsintryck, om man står stilla och ser utan att röra eller att bryta något. Men så är det nu inte för mig. Jag tillhör inte åskådarnas klass. Det gör inte du heller, Angela. Kärleken är inte för betraktarna. Hos allt jordiskt liv driver kärleken till handling och åtbörd, till kyssar som vilja nå in i alla röda gap, till famntag som eldigt vilja fylla alla håligheter. Hela jorden böljar av livliga älskande: de vackra djuren älska varandra, de ha nästan samma rörelser som vi, då de tränga sig in i varandra. Och jag är säker på att också blommorna och träden älska. De äro inte rädda, och du skall heller inte vara rädd, Angela. Kärleken är inte till för de rädda.

Han tryckte henne närmare intill sig. Hon smekte hans hår med varsamma små heta fingrar. När han talade om detta, var han som en yngre Johan von Pahlen. Plötsligt hade de också blivit släkt! Hon förstod honom, såsom hon hade förstätt Johan.

— Jag älskar dig, viskade hon. Och nu skall jag vara din älskarinna, och jag skall inte vara rädd som sist. Du ser ju att jag inte alls är rädd nu.

Då tog han henne om axlarna och böjde henne bakåt mot bädden.

Hon låg där litet flämtande och såg på honom med vidöppna ögon. Så försökte hon resa sig. Men han höll skrattande emot.

— Förstår du inte, Thomas? viskade hon då snabbt. Jag måste ta av mig de här kläderna. Jag vill inte du skall ha så mycket besvär med mig som där i båthuset.

Då lät han henne resa sig. Och med mjuka åtbörder lossade hon kläderna omkring sig. När hon fått av sig klänningen och stod där i byxor och linne, blev hon helt ivrig. Hon vek ihop klänningen ordentligt på en stol, precis som när hon skulle gå och lägga sig på kvällen. Byxorna lade hon över den och slätade ut dem, som för att visa hur ordentlig hon var. Inte heller skorna och strumporna behöll hon på. Hela tiden vände hon ryggen till för att han ej skulle se hur hennes kinder blossade och få den oriktiga föreställningen att hon var rädd. Men när hon tänkte draga av sig linnet också, ville inte hennes händer hjälpa henne längre. Då sprang hon fram

till honom och satte sig på sängen bredvid honom. Hennes runda knän kunde ändå inte linnet dölja.

— De se löjliga ut, sade hon och försökte le.

Hon böjde sig bakåt, och han kastade sig bredvid henne. Sängen knakade till.

— Den brister, mumlade Angela oroligt.

— Å nej!

Han kysste henne på bröstet, och hon ryste till.

— Tycker du inte om det? frågade han.

— Jo. Jo. Skynda dig bara!

Men hon kände inte till alla hemligheter än. Hon låg med benen rakt utsträckta och sammanpressade mot varandra.

Han fortsatte att kyssa hennes båda bröst. Då han med läpparna rörde vid de små bröstvårtorna, reste de sig, hon spratt till, och med en plötslig ofrivillig rörelse blottade hon sig, utan att hon själv visste det, genom att flytta sina ben isär.

Han nästan lyfte henne mot sig. Hon skrek icke. Villigt förde hon sin kropp mot hans.

— Å, Thomas, mumlade hon halvkvävt.

Men när Angela nu av egen vilja oemotståndligt tryckte sig intill Thomas, försvann varje rest av rädsla. Hon älskade denna tyngd över sig. Hon borrade in sitt ansikte mot hans bröst och undrade då ett tag över att han inte också klätt av sig. Men han behövde det väl inte. När hon kände hur hans armar knöto sig bakom henne och höllo henne fången, blev hon trygg och glad. Ett ögonblick var han stilla. Hon tyckte sig höra, hur hans hjärta slog —

nej hon kände det. Hans hjärta slog darrande genom hela hennes varelse. Nu förnam hon sitt sköte fyllas. Hon gjorde sig så stor — så stor för att han skulle få plats. Å, det gjorde ont! Men hon ville vara tapper! Hon hade en känsla av att rummet stilla väntade runtomkring henne. Allting väntade med henne. Det var så tyst. Men när sorlet från vågorna där ute trängde in, tyckte hon att vågorna ville komma henne till hjälp. Och med ens förstod hon att hon inte fick ligga orörlig. Det gjorde ont då. Hur gjorde vågorna där ute? Det gick som en böljegang genom hennes kropp. Hon rörde sig av och an sakta vaggande. Själva bristningens smärta kändes nu som något utsägligt skönt. Hjältemodigt tryckte hon Thomas emot sig, och med ens kände hon honom glida helt in — ända mot sitt hjärta, tyckte hon med vällust. Och något lent och ljumt fuktade nu hennes sköte, som om det velat lindra hennes svidande sår.

Han låg vid sidan av henne.

— Var det svårt? viskade han.

— O, nej!

Hon slog armarna om hans hals.

— Nu är jag din älskarinna! sade hon glatt.

— Ja, sade han.

Då lade hon sitt huvud mot hans bröst. De lågo alldeles stilla. Hela hennes kropp glödde. Fastän han tagit bort sina händer, kände hon dem ännu omkring sig. Hon tyckte att hon alltid skulle känna dem. Hon trodde också, att hennes sköte alltid skulle

bära på denna tyngd som kändes så ljuvlig, som om hon bure honom inom sig. Så kändes det kanske sedan, när man bar på ett litet barn. Plötsligt viskade hon:

— Thomas, kanske jag får ett barn.

— Du vill visst att allt skall gå fort undan, log han. Men du får lugna dig, så raskt går det mera sällan.

Då kände hon sig besviken, som om något varit ofullbordat. Hon tänkte inte närmare på hur hon skulle reda sig ensam med ett barn. Någon gång hade hon väl undrat, om han skulle gifta sig med henne. Men han var ju redan gift. Djupt inne i sitt hjärta trodde hon kanske ändå, att han en dag skulle komma till henne och säga att han nu gjort sig fri och att hon skulle bli hans hustru. Men hon hade inte grubblat över det. Det var nog för henne att få ge sig till honom och att få vara tillsammans med honom.

Där hon låg, tyckte hon att hennes kropp vidgades — växte. Så hade hon aldrig förr känt sin egen kropp. Men nu delade hon den med en annan — med Thomas. Hon tyckte att hon själv endast var en slida omkring Thomas Meller.

Hon hade mycket att fråga om. Hon började tala tätt intill honom, alltjämt med sitt huvud mot hans bröst. Men då han icke svarade längre, lyfte hon upp huvudet och märkte att han somnat.

Då stödde hon huvudet i handen och låg stilla och såg på honom.

XXII.

Hans hår var oredigt, men hon vågade inte röra det för att lägga det till rätta. Man fick inte störa honom. Hon tyckte att han var vacker, när han sov. Och plötsligt var det som om det funnes två Thomas. En Thomas som konverserade med människor och vilkens stämma hade en ironisk, skarp klang. Hon visste att man var smått rädd för denne Thomas och hon mindes att hon själv varit det. En Thomas som gått på upptäcktsfärder i främmande land, som hade något förhårdnat i blicken och som en gång velat "framåt", som andra, men knappast ville det längre. En Thomas, för vilken drömmen blivit till en ruttande materia — som funnit hur litet värt allting var och därför gärna till hämnd ville slita sönder och förstöra allt.

Och så denne sovande Thomas som ännu kunde drömma, hennes Thomas!

Han var så olik den andre, som om en yttre hård hud skalats av hans ansikte och lämnat det naket, vekt och värnlöst. Och det var inte bara nu när han sov, som hon såg honom sådan. Nyss när hon tagit av sig de besvärliga kläderna, hade hon halvt vänt sig om och fått syn på hans ansikte, och då mindes hon

också, hur han betraktade fru Landborg vid ett tillfälle på midsommaraftonen. Han hade haft en min av hånfull sammanbiten ondska som förskräckte henne. Var fanns den minen nu? Och det var för henne, som om han skänkt henne något dyrbart och oändligt skönt . . . bilden av ett främmande vackert landskap, av hans själs mildaste landskap, som åter speglades i hans ansikte under sällsynta stunder. Hade någon annan än hon varseblivit detta landskap? Hade någon annan än hon fått glädja sig åt skuggorna och dagrarna över det, dessa glidande skuggor, dessa framblixtrande ljus, som sammanflöto i en harmoni som tycktes gudomlig?

Med en liten suck lade hon sig till rätta bredvid honom och makade sitt huvud så nära som möjligt intill hans på kudden. Hans andetag, den ro som utströmmade från hans väsen då han sov, rann över till henne. Hon somnade med ens själv in i en tung slummer, uttröttad av sina känslor och mjuk i alla lemmar.

Och medan hon sov vid hans sida svävade lätta väsen, skapade av drömmar och med samma glidande rytm som havets vågor, förbi hennes slutna ögonlock. Det hon nyss upplevat sjönk djupt ned på botten av hennes hjärta. I sömnen mindes hon det, men som något som hänt för så länge sedan, att det redan blivit ett med henne själv.

Där växte ett träd i hennes drömmars trädgård. Dess blommor gungade framför henne. De bildade tunga gyllene pungar. Vad sågo de ut som? De lik-

nade något Angela nyss sett en skymt av. Men i drömmen hade hon icke tid att reda ut för sig vad det var. Och när deras kalkar nu långsamt, långsamt öppnade sig, bara till hälften som om de endast motvilligt släppte fram vad de hade inom sig, såg hon ståndare tjocka som små stammar sträcka sig fram mot henne. Och någon sade henne att detta var livets träd. Från dessa ståndare, sjudande och kokande av kraft, skulle hon kunna hämta liv åt generationer av nya människor. När hon långtansfullt sträckte sig mot dem, förvandlades hon själv till en blomma, som bara hade att öppna sig för ståndarens frömjöl och härliga saft. Så hade hon velat stå länge nedsjunken i varm mylla och oavlåtliga ta emot, med en känsla av att jordens eget moderliga hjärta drev sina pulsslåg genom henne. Även blommor och träd älska. Vem hade sagt det? Thomas Meller! Hon log i drömmen, som en blomma ler. Och när hon tittade ned, såg hon att en knopp spruckit ut på hennes stjälk. En blomknopp. Ett barn! Hon lät daggen falla på knoppen, grät av glädje över den. Och där hon låg bredvid Thomas, tryckte hon i sömnen händerna mot sina runda knoppande bröst, som han för bara några minuter sedan kysst.

Men med ens sköljde havet in i hennes dröm. Det var ett vredgat och mörkt hav, som hade släckt allt himmelens ljus i sina stormande vågor. Det sopade bort det vackra trädet, så att de starka ståndarna brötos av och dränktes i vattnet. Och det

ryckte Angela från stjärken och den halvutspruckna knoppen och förde henne med sig ut. Och nu var hon inte längre en blomma, mättad av solsken och längtande efter kärlek, hon var en stackars liten människa, som drev hit och dit bland vågorna. De lekte grymt med henne. Lika stora svarta kattdjur med lysande gröna ögon, sutto de på huk och bollade henne emellan sig. Ibland stack en havsväxt, ett vidunder med klor och armar som ville strypa henne, upp under henne och rev hennes kropp blodig. Men fastän hon tyckte att blodet forsade från henne, såg hon endast fem små röda bloddroppar glänsa till varje gång hennes kropp höjde sig över vattenytan. Då grät hon över att de inte voro fler. Hon längtade efter att förblöda, efter att få dö och slippa plågas mer. Men vågorna tycktes fortsätta sin lek med henne i timmar.

Och utan att hon visste hur det gått till, torkade plötsligt havet in, och havets botten var en järnvägsstation. När hon försökte röra sig, var hon så tung och tjock att hon först knappast kunde vända sig. Då förstod hon till sin förskräckelse att vågorna strömmat in i henne. Hon hade sugit upp dem, som en svamp drar till sig vatten. Men hon kunde inte ligga kvar, emedan tågen kommo och foro på blixtrande järnvägsskenor. Vagnarnas hjul rullade tätt intill hennes huvud.

När hon försökte resa sig, var hon en hund — en tung stor hund med en päls som fick henne att jämmerligt svettas. Hon hörde en vissling och lyfte

huvudet, spänt lyssnande. Det var hennes herres vissling. Då satte hon av. Det var svårt att röra sig med denna kolossala kropp som hade hela havet i sig. Men hon sprang ändå flåsande mellan benen på alla dessa människor som funnos på stationen.

Högt över sitt huvud hörde hon röster. Hon tyckte de läto så fula. De kommo från svällda strupar med stora röda körtlar i. En cigarrett brände henne på nosen. Och när hon ryckte till, hörde hon någon gapskrattande skrika:

— Titta på den dräktiga tiken.

Då foro hennes tankar till den halvutspruckna knoppen, barnet hon skapat när hon var en skön blomma. Och hon vred sig i kval över att hon nu blivit ett djur.

Den gälla visslingen ljöd på nytt. Och hon fattades av en sådan oro att hennes herre skulle resa ifrån henne, innan hon hann fram, att hon på ett hjälplöst och löjligt vis började snurra runt på samma fläck.

Vattnet i hennes kropp trängde på. Det värkte sig fram ur henne, rann i små floder ned på perongen och fortsatte ned till järnvägsskenorna. Hon såg folk lyfta fötterna för att inte bli våta. Damer drogo åt sig sina klänningar och sade:

— Fy!

En svart karl kom med en stor sopkvast och sopade bort det. Hon skämdes över vad hon ställt till. Men nu var hon litet lättare. Då började hon på hundars sätt springa efter vagnarna, nosande på trappstegen. Hon fick fet olja och sot på sig. Ångan,

som plötsligt fräste ut ur en ventil, brände henne så att hon tjöt högt.

Nu visslade hennes herre igen. Ack, var fanns han? Hur skulle hon bland dessa tusen fötter, bland dessa millioner lukter kunna få rätt på honom?

Men bland dessa millioner lukter igenkände hon plötsligt hans! Han måste vara någonstades i närheten, fastän hon inte kunde se honom. Å, det var han! Hans lukt kittlade henne så, att hon nös till. Men den var som en smekning som gungade i luften, efter det hennes herre hållit upp sin hand. Hon skälvde i alla leder. Hon njöt av denna lukt, som om hennes herre redan hade sina fingrar i hennes päls.

Hon lade sig på rygg och rullade sig vällustigt fram och tillbaka. För ögonblicket glömde hon att söka. Men en fot trampade hårt till henne och tvingade henne upp igen.

Hon fortsatte utefter vagnraden. Nu hördes inte visslingen längre. Ett skarpare ljud klöv luften. Det var lokomotivet som skrek till. Vit rök svepte över perrongen och tog bort alla andra lukter, dränkande allt i sot. Och där på trappsteget till en av vagnarna stod han. Det var Thomas.

Han höll på att stiga upp på plattformen och vände ryggen till. En rygg av sten som var som en mur, som växte i höjden upp omkring honom. Och när han vände sig om, kunde hon inte se hans ansikte, emedan han hel och hållen blivit omgärdad

med denna mur av sten. Det såg ut som om han stått inne i en skorsten.

Hon flög emot det hårda omhöljet. Bet i det. Kastade sin kropp mot det. Och när hon andfådd tumlade ned på perrongen igen, gick tåget.

— Angela! sade Thomas leende till henne tätt vid hennes öra.

Å, hon vaknade. Med en förvirrad min stirrade hon upp i hans ansikte:

— Har jag sovit?

— Ja, och jag också, sade Thomas. Jag sov så litet i natt, därför att jag låg och tänkte på hur det skulle bli, när du kom.

— Jag drömde, sade Angela då.

Hon satte sig upp, och han reste sig till hälften, där han låg, och stödde hennes rygg.

Hon frös till litet efter sömnen. Och då hon tog på sina knän, voro de nakna. Hon hade glömt att hon bara hade linnen på sig.

Dunkelt mindes hon sin dröm. Dess ängslan satt ännu kvar i henne. Hon lutade sig tillbaka mot Thomas och frågade:

— Drömde du också?

— Ja, svarade han. Men jag kan knappast längre komma ihåg vad det var.

De sutto stilla och sågo framför sig. Rummet de befunno sig i tycktes dem båda så oändligt långt borta. De voro rädda att röra vid sakerna omkring sig, som om de gripits av en misstanke att de då

skulle träda händerna genom tomma luften. Vilken värld var den verkligaste? Vilken värld var deras?

Flera timmar varje dygn lämnade de denna värld, som just då syntes dem så säker och bergfast, och flöto ut i det dunkla vatten, som var sömnens och drömmens rike. Och under de vakna timmarna buro de ännu inom sig ett domnande minne av drömmens underliga växtvärld. En doft var omkring dem från dess blommor. En stickande känsla satt ännu kvar i deras lemmar, långt efter det de vaknat, som gav dem en förnimmelse av att de rört vid eljes onåbara ting.

Voro dessa drömmar, var denna sömn en långsam förberedelse till döden? Dog man så ett litet stycke varje natt — eller lärde man sig leva? Fåfängt att fråga, när ingen gav ett svar.

Angela och Thomas tryckte sig plötsligt intill varandra med en känsla av att rummet denna korta stund de sovit sida vid sida blivit fientligt stämt emot dem. Förut hade Angela tyckt att rummet med henne väntat och längtat, nu visste hon ej, om inte väggarna skulle kasta sig över henne och Thomas och kväva dem båda. Och hon klängde sig fast vid Thomas, som om han nu vore det enda trygga — en ö som havet kastat upp henne på, så att hon skulle slippa drunkna.

Han lossade varligt hennes händer.

— Jag tror att du måste klä på dig nu, sade han. Flickan kan komma tillbaka.

Då frös hon till, som om han sagt något ovänligt.

Men hon reste sig lydigt och gick fram till stolen, där hennes kläder lågo så ordentligt hopvikna.

Han satt kvar på sängen och betraktade henne, när hon tog på sig dem. Han älskade hennes ben, som voro litet duniga. Hennes rörelser, då hon drog på sig strumporna och böjde sig ned för att knyta sina skoband, voro fulla av behag. Och när hon nu höll upp klänningen för att träda den över huvudet, var han framme hos henne.

Han grep henne om livet och nästan lyfte henne upp mot sig.

— Är du ledsen för något? frågade han.

Han hade märkt det lilla moln som farit över hennes ansikte, när han nyss sagt att hon måste gå.

Hon pressade sin kind mot hans. Åter var rädslan för allt omkring henne där.

— Du far ju aldrig din väg? sade hon med ens.

Och när hon sade det, tyckte hon sig höra tåget i drömmen ge till en gäll signal och såg hur den underliga stenvuren likt en skorsten växte upp kring Thomas Meller.

Men Thomas hade ryckt till vid hennes fråga. Hans ansikte skälvde. Varför frågade hon så nu? Han svarade inte, bara tryckte sina läppar mot hennes, hårt som hade han velat försegla dem.

XXIII.

När Angela en stund senare gick därifrån, vände hon sig oupphörligt om för att se på Thomas, som stod kvar på trappan.

Sedan fortsatte hon att gå genom skogen. Hon vandrade långsamt. Hon lyssnade till fåglarna som sjöngo. Ännu blommade linnean över tuvorna. Ibland lade hon sig på knä och andades in blom-mornas doft, såsom hon gjort den där morgonen, då hon väntat att få se Thomas. Här i skogen funnos inga fientliga makter. Mossan smög sig i en smekning mot hennes fot. När en kvist svepte över hennes ansikte, tyckte hon att den tillviskade henne något. Hon kände en gränslös glädje. Hennes kropp var lätt som en fågels. Hennes hörsel var skarpare än vanligt och uppfattade varje ljud i skogen. Det var, som om något öppnats inom henne, en dörr som förut varit sluten. Hon tyckte sig leva genom tusen liv. Såg hon en fågel sitta och vända sitt lilla huvud på en gren och titta på henne med de klaraste ögon, flög strax hennes själ in i fågeln, och hon fick en behaglig känsla av att hon svingade sig från kvist till kvist och att hennes strupe var fylld av klingande locktoner. Och linneans slingrande

revor drogo henne med sig. När hon låg på knä framför en tuva, blev hon, som i drömmen nyss, en liten blomma som hade sina rötter i jorden, och genom alla hennes lemmar löpte strömmar av svalka och värme, som fingo dem att svälla och sträcka sig.

Nu var hon nära Ösa. Hon slog in på en väg som gick bakom Ösas park. Hon ville inte träffa någon. Men när hon bara hunnit en bit av vägen, kom Stanny emot henne.

— Var har du varit? frågade Stanny genast.

Angela log:

— Jag har tagit mig en långpromenad.

Stanny vände och följde med Angela.

Angela såg på henne från sidan. Det var något hos Stanny, som väckte hennes medlidande. Kunde det endast vara sorgen över hunden, som gjort hennes ögon så mörka?

— Hur är det? frågade Angela vänligt, när Stanny inte sade något.

Stanny lade sin arm i Angelas. Och när hon gjorde så och Angela kände den lätta tyngden av hennes arm och fingrarna som rörde vid hennes, var det som nyss i skogen. Hon tyckte att hennes egen själ flög in i Stannys.

Strax blev hon tyngre i gången, och hon kände en smärta som skar som en kniv igenom henne. Och de slöjor, som Stanny förut dolt sig i, så att Angela inte kunnat se henne klart, revos itu. Och nu visste Angela att Stanny givit sig åt Bernard — åt sin

bror. Så hade Angela nu blivit en syster till dem, som älska helt och utan förbehåll.

Angela sade i en viskning:

— Det är Bernard.

Stanny betraktade henne med stora ögon. Det ryckte kring hennes mun. Så brast hon i gråt.

De satte sig på en sten vid sidan av vägen. Angela såg hur linnean trycktes ned under Stannys fot, och hennes hjärta pressades ihop.

Och Stanny berättade stötvis, medan hon hela tiden såg på Angela. Och blicken i hennes ögon mera än hennes ord uttryckte en hopplöshet, som Angela aldrig mött hos någon människa.

Hon älskade Bernard, men nu var hon inte längre säker på att han älskade henne. Hon hade tillhört honom. Hon berättade det enkelt, som om hon ännu inte funnit något märkvärdigt i det — som om det vore något så alldeles naturligt.

Men när Stanny nu märkte att Angelas blick vidgades och att hon drog efter andan, som om den andra kört ned något i hennes hals, så att hon nu var nära att kvävas, började åter den där känslan, som väckts hos henne den kvällen Gray dog, att gnaga henne.

Hur kan Angela bli så förskräckt? tänkte hon.

Men Angela, som icke förrän nu för en stund sedan tyckt sig riktigt säker på det som hennes aning länge viskat åt henne, kände sig helt bedövad, när Stanny verkligen berättade det.

Jorden snurrade runt för henne. Hon grep med händerna i luften, som om hon velat hålla kvar något, hon visste inte själv vad. Det var som om allt gled undan henne.

Den glädje som fyllt henne, då hon vandrat genom skogen, mörknade — en ädelsten som nu miste sin glans av att någon blåst en giftig andedräkt över den.

— Du narras! Det är något du hittar på, sade hon mot sin vilja.

Angelas skräck smittade Stanny. Och så kom stormen över henne. Hon var en människa som gått i sömnen och plötsligt vaknar uppe på taket av ett hus. Hon svindlade. Och nu kastade hon sig raklång i gräset och borrhade ned händerna i tuvorna omkring sig, som om hon varit vansinnig av fruktan för djupet under sig.

Hon skrek inte. Men det steg ett gurglande ljud från hennes strupe. Det lät som de hetsiga andetagerna från en häst, som fått ett rep om halsen och söker göra sig fri.

Och med ens förstod hon, innan hjärnan ännu riktigt hunnit fatta det, vad hon gjort. Hennes eget blod ropade till henne. Hon ville slita sig själv i bitar. Hennes naglar borrhade sig in i hennes bröst. Hon bet sig i läppen så att den sprang i blod.

Och hela tiden kände hon ändå Bernard mot sig. Hans vackra ansikte var tätt intill hennes. Hans läppar ville kyssa. Under hans bara bröst arbetade det, som om han ansträngt sig. Då skrek hon till:

— Bernard!

Hon rusade upp. Angela hade följt henne med oroliga blickar. Men nu sprang hon emot Stanny.

— Vad tänker du göra? ropade hon.

Stanny sade bara ett enda ord:

— Havet.

Angela grep henne om handlederna. Hon visste vad Stanny ville göra. Havet, det var svalt och grymt. Hon skulle följa med en våg så långt ut den ville bära henne, och sedan skulle den rycka henne ned i djupet.

Angelas kärlek till Stanny, som hon sparat på så så länge, slog upp i full låga.

Nu kämpade hon med henne. Hon visste inte, varifrån hon fick krafter. Stanny var så mycket större och kraftigare än hon själv. Med en sista ansträngning fick Angela ikull henne på gräset. Hon såg ned på henne. Hade hon slagit sig? Hon låg så onaturligt stilla. Angela satte sig bredvid henne.

— Gjorde du dig illa? viskade hon till Stanny.

Stanny lyfte ett vitt ansikte mot henne. Med en liten trött suck lade hon huvudet i Angelas knä.

En ek hade förirrat sig in bland granarna här, där skogen glesnat. Det var en underlig liten ek, den hade blivit sådan, emedan den inte fått någon ordentlig plats att växa på och därför förkrympts. Stammen liknade ett ben som långsamt vissnat, men trädets krona, som äntligen fått rymd omkring sig, bredde ut sitt vackra grenverk och de bjärtgröna bladen voro genomskinliga av lekande solstrålar.

Angela satt och betraktade trädet. Hennes tankar irrade litet. Hon tänkte på fru Landborg och såg revolvern i hennes hand. Hon tyckte inte det var underligt att Stanny ville dö. Hon hade en mor, som vid varje tillfälle det föll henne in talat om att hon ville skjuta sig. Men fru Isa Landborg tycktes bara leka med döden. Revolvern, den svarta lilla tingesten med det tomma runda ögat, svängde hon i stället i den tonlösa, öde luften framför sin dotter.

Till slut sköt hon Stannys hund — Stannys älskade hund.

Nej, det var inte underligt att Stanny ville dö. Angela smekte henne sakta över pannan. Hennes eget huvud var så tungt. Vad skulle det väl kunna bli av Stanny och Bernard? Men Angela vågade inte riktigt snudda vid den tanken.

Hon tänkte på det slappa draget kring Bernards mun. Det hade hon lagt märke till redan första gången hon såg honom. Hon kände att hon avskydde honom nu. Vad hade han gjort sin syster? Hans lilla syster!

Stanny öppnade ögonen.

— Kyss mig, Angela, viskade hon hjälplöst.

Då böjde sig Angela ned för att kyssa henne. Hon mötte Stannys ögon, där pupillerna blivit stora och mörka. Ett par ögon fyllda av ångest. Och Angela tyckte att hon själv svindlade som Stanny nyss, därför att dessa härliga ögon icke tycktes ha någon botten, utan ledde rätt ned i jordens innandömen.

Och när hon kysste hennes mun, kände hon jord klibba på sin egen. Stannys läppar hade en smula jord omkring sig, emedan hon nyss rullat omkring på marken, men från denna stund var Stanny i Angelas tankar på ett mystiskt sätt förenad med jorden — med den jord som lät förkrympta träd växa upp ur sig, träd som inte kunde andas med fulla lungor och nå till skönhet, förrän de vuxit sig närmare himlen.

Stanny reste sig. Hon skakade av sig mossan som fastnat på hennes klänning.

— Vet du vad vi skola göra? sade Angela. Vi gå ned till havet.

Hon hade sagt det i god mening, men Stanny ryckte till, och hennes ögon mörknade på nytt.

— Jag menar bara att vi kunde bada, sade då Angela.

De sågo på varandra. Så brast Stanny i skratt, ett hårt skratt som var olikt henne.

— Nyss tänkte jag dränka mig, sade hon. Nu skall jag bara gå ned och bada! Förslaget är utmärkt.

Hon började vandra ned mot stranden, hastigt som om mardrömmen åter sänkt sig i henne.

Angela var med ett par steg hos henne. Hon tog Stannys arm, och när de gingo förbi Ösa, saktade de stegen. Om någon skulle få se dem, finge inte något ovanligt märkas.

Inne i badhuset räckte Stanny den röda baddräkten, fru Isa Landborgs baddräkt, åt Angela.

— Du kan ju begagna den en gång till, sade hon och log litet.

— Det skall jag visst det.

En av hytterna var låst. Då klädde de av sig i samma hytt.

Det hade hänt dem mycket, sedan de den där morgonen efter sitt första möte här vid Ösa hade badat tillsammans. Då hade de inte råkats på tre år, och de hade inte velat se tillbaka på den tid de varit skilda åt, rädsla för att något skulle ha skett, som kunde göra att de ej längre skulle förstå varandra. Ingenting sådant hade i själva verket inträffat. Men nu på de få veckor som förflutit, sedan de åter börjat vara tillsammans, hade de hunnit förändras mer än på de tre åren.

Stanny visste att Angela älskade Thomas Meller. Hon anade att han var detsamma för Angela som Bernard för henne själv. Men Angela hade ingenting sagt.

Medan de klädde av sig, granskade de varandra i smyg. De ville inte blotta sig. Det var som om deras nakna kroppar skulle kunnat visa märken efter älskarens händer och mun.

När Angela kommit till linnet och skulle draga det av sig, gav hon till ett litet utrop av förskräckelse. Stanny såg hastigt på henne. Vad var det med Angela? Blossande i ansiktet, hade hon sjunkit ned på bänken och höll nu händerna för en flik av sitt linne.

— Vad är det? frågade Stanny.

— Å, ingenting. Jag har visst rivit mig. Det var blod på tyget.

Men Angela hade sett fem små röda bloddroppar på sitt linne. Det var de bloddroppar hon drömt om, när hon sovit vid Thomas' sida.

Stanny kom och satte sig bredvid henne. Också hon hade bara linnet på sig, och välvningen av hennes kraftiga bröst syntes över spetsen. Angela vågade inte titta upp. Hon förstod vad bloddropparna betydde. De hade droppat från hennes sköte, då hon givit sin oskuld åt Thomas. Kanske hade hon sett dem, innan hon somnat, och så hade de vävts in i hennes dröm.

Utan att veta detta rörde hon oroligt sina händer, och då såg Stanny dessa runda små fläckar. Hon kände igen dem. Just sådana små röda bloddroppar hade hon haft på sitt eget linne efter den där aftonen, då Bernard och hon varit i biblioteket.

— Vi ha äntligen blivit kvinnor, sade Stanny plötsligt.

— Ja.

Och i en känsla av att de förlorat något och kanske också vunnit något, slog de armarna om varandras liv och tryckte sig intill varandra. Angela glömde att Stanny älskade sin egen bror. Där hon vilade i Stannys famn, kände hon att de voro lika varandra, att deras öden slingrade sig in i varandras. Inom Stanny dröjde ännu oron efter det häftiga utbrottet nyss. Men när hon sett blodet på Angelas underkläder, var det som om blotta åsynen

därav lindrat hennes sorg och minskat klyftan mellan dem.

Angela drog sig andfådd ifrån Stanny.

— Jag skall berätta allt för dig en gång, sade hon. De satte hastigt på sig baddräkterna.

Från trappan stego de ned i vattnet. Det var inte kallt nu som för någon tid sedan.

Stanny ville simma ut genom luckan, men Angela grep tag i henne.

— O nej, Stanny, sade hon.

Och då blev Stanny kvar inne i den lilla bassängen. Men båda stirrade ut mot havet. Öppningens kanter skuro av en bit av utsikten åt dem, så att de tyckte sig ha oändligheten inom en trång liten ram. Det gav Stanny en vild lust efter att skaka ned hela badhuset, spränga väggen och själv få flyta ut i det blå. Men Angela tyckte, att hon här i det ljumma vattnet, som solstrålarna lekte mot, åter hade en njutningsfull förnimmelse av det där varma och lena, som från Thomas Mellers kropp strömmat in mot hennes sköte.

XXIV.

— Jag tycker inte om den flickans utseende, sade Alexandra en dag i juli. Så ser inte en flicka ut, som levat anständigt.

Man satt på verandan vid frukostbordet, och Frideborg hade nyss glidit ut efter att ha serverat äggen.

Stellan gav till ett elakt skratt.

— Jag finner inte något fel på Frideborgs utseende, sade han. Hon är fast och blank i köttet, bara litet mörk under ögonen. Jag har lust att måla henne.

— Det är roligt höra att du har lust att måla, men inte ha vi sett till några resultat i sommar just, anmärkte Peter. För övrigt tycker jag du begagnar onödigt tekniska uttryck om dina tilltänkta modeller.

Stellan gungade på stolen. Det såg livsfarligt ut. Han tog självsvåldigt spjärn med fötterna mot bordsbenen.

— Sluta upp, Stellan, bad Lilian.

— Ja, snälla mamma. Små barn gunga ni, så hjärnan skakas till gelé inne i dem. Men om jag skulle vilja gunga litet och återuppliva barndomsminnena, så får jag bannor.

Och Stellan knackade förgrymmad sönder sitt ägg. Han förde det till näsan och luktade på det, innan han vågade äta det. Han gjorde alltid så. De som sutto i närheten av honom fingo kväljningar därvid, emedan han ingav dem en föreställning om att ägget måste vara ruttet.

— Var ägget bra? frågade Paula litet skarpt.

— Å ja! Å ja!

Stellan tittade upp och låtsades granska dem allesammans.

— Vet ni vad utseenden angår, sade han, medan en liten flod av äggula rann utefter mungipan på honom, så tycker jag faktiskt inte om utseendet på någon av er i sommar. Ni se absolut glåmiga ut.

Han svängde av och an med sitt stora tomma, klotrunda huvud. Ögonen vattnades och tycktes tränga ut ur sina hålor.

— Det är något i luften, sade han vist och blev tyst.

— Äsch, du pratar, sade Peter godmodigt. Det är en härlig luft här. Och underbart vackra dagar.

Angela som satt så, att hon hade utsikt över trädgården, stödde hakan i handen och blickade drömmande framför sig.

Hennes farbror sade att dagarna voro underbart vackra. Vad visste han om det? För Angela var det denna tid som om sommardagarna flytt alla andra platser och radat upp sig kring Thomas Mellers fiskarstuga. Överallt annorstädes var det tomrum. Hon frös, när hon inte var i hans närhet. Hon

märkte icke att bären mognade i trädgården kring Nybo. När Paula kom springande med en handfull jordgubbar och syntes glad över att man snart skulle få jordgubbar till efterrätt, såg Angela bara frånvarande på henne. Hon var inte med. Hon var alltid i tankarna hos Thomas Meller. Efter den första tiden då hon känt med hela naturen och då hennes själ tycktes vilja flyga in i allt, därför att den inte kunde rymmas inom henne, hade det kommit stunder, då hon hade en förnimmelse av att allt, som inte stod i samband med Thomas, var henne främmande.

Som en liten främling med svarta ögon som drömde, vandrade hon omkring bland sina anförvanter. De andra voro väl för mycket upptagna av sitt för att lägga märke till förändringen hos henne, men Petra följde henne med oroliga blickar.

Också nu, då hon såg hur Angela glömde bort att äta, hörde Petra sitt hjärta bulta av en underlig oro.

— Du äter för litet, sade hon till Angela.

Då betraktade Angela henne en sekund och fortsatte sedan förstrött sin måltid.

Hon visste ju inte att Petra många nätter låg vaken och lyssnade till hennes andetag. Hon visste inte heller att Petra förstod vart hon gick, då hon sade att hon skulle taga sig en långpromenad. En dag hade hon till och med sagt att hon skulle gå till Ösa, och då hade Petra följt efter henne på avstånd. När Petra sett att hon gick förbi Ösa och slog in på en annan väg, hade hon också följt efter henne

på den, döljande sig bakom träd och buskar, rädd att Angela skulle vända sig om och upptäcka henne. Men Angela hade inte vänt sig om. Hon hade gått fort. Ibland sprang hon, som om hon ej nog hastigt kunde komma till målet. Och när Petra sett henne gå in i Thomas Mellers stuga, där hon själv inte ännu varit, hade hon lagt sig ned i skogen och gråtit bittert. Hon kunde inte varna Angela. Inte råda henne. Alltför väl visste hon att hon då vid de första orden skulle ge uttryck åt sin egen längtan. Och Angela skulle förstå! Så måste Petra med sysslolösa händer och värkande hjärta åse, hur Angela så småningom förvandlades inför henne.

Är han mycket god mot henne? tänkte hon. Och hon mindes hans kyssar och kysste själv ibland Angela, när denna med röda heta läppar kom hem från Thomas, som ville hon från denna unga flickas mun stjäla smaken av sin forne trolovades smekningar.

Frideborg kom nu in med kaffet. Petra fann att Frideborg verkligen såg trött ut. För en gångs skull hade Alexandra haft rätt. Det var något i hennes utseende som inte var sig likt.

— Tack, sade Petra vänligt, då Frideborg slog kaffe i hennes kopp.

Då fick hon ett leende till svar. Ansiktet med den mattbleka hyn ljusnade, och det glittrade till i de bruna ögonen.

Alexandra sade åter, när hon gått:

— Nej, det är något fel med den där flickan,

Lilian. De bli alltid mindre bra, när de varit en tid på ett ställe.

Lilian såg skrämnd ut. Skulle nu Alexandra avskeda Frideborg och Lilian få besvär med att skaffa en ny? Hon kunde inte hjälpa att hon suckade.

— Vad suckar du över? frågade Alexandra.

Stellan log:

— Alexandra, mamma suckar därför att hon tror att Alexandra tänker avskeda den fagra Frideborg.

— Jag avskedar ingen, svarade Alexandra snävt.

Då blinkade Stellan mot Paula. Men Paula vände bort blicken.

En förfärlig leda tycktes ha smugit sig över frukostbordet.

Frideborg kom in med tidningarna, och Peter dolde sig genast bakom en av dem.

Alexandra tog en annan, och medan hon doppade en kaka i kaffet läste hon begärligt om ett ruskigt mord, som ägt rum dagen förut.

Stellan steg upp och tittade över hennes axel.

— Nu har Alexandra fått något att läsa till omväxling med krigshotet och balkanhistorierna, fnittrade han. Jag förstår inte vad det ligger för intressant i ett sådant där torftigt litet svenskt fattigmord. Den sluskigt klädde mördaren är just nu på flykt genom skogarna. Ack ja! Man fann liket, en gammal gumma, med en näsduk i den blodiga munnen, och alla tecken visade på att våld blivit begånget. Kanske var det ett lustmord. Våra lustmördare äro verkligen lustiga. De ha sann humor. Eller

kanske det är rättare att säga att de äro djupt allvarliga och logiska. Jag har märkt att de sällan mörda helt unga flickor, även om de överfalla dem. Men åsynen av gummorna tyckas de inte kunna lida. Dem slå de alltid ihjäl.

— Tyst, röt Peter plötsligt.

När han blev ond, röt han alltid numera. Det var det enda sättet för honom att göra sin stämma hörd bland de gälla rösterna på Nybo. Inne i staden var han fortfarande snarare lågmäld.

Stellan gled fram till verandaräcket. Han svängde sig upp på det. Det var hans älsklingsplats. Han hade utsikt över alla och kunde själv ses och beundras. Man fick, om man ville, de ypperligaste tillfällen att beundra hans otvungna och graciösa ställningar.

— Jag tror jag far in till Stockholm, fortsatte han att prata. Här är gräsligt tråkigt. Och hur har mamma egentligen tänkt få Paula bortgift här på bondlandet? Bernard var ju förstås en chans. Men han kommer sällan till Ösa, och för resten tror jag att han föredrog att flirta med vår lilla spanjorska.

— Med Frideborg? frågade Angela, plötsligt intresserad.

— Bu! God morgon, Angela. Vaknade du nu? Jaha! Var det ingen som såg dem smyga sin väg under midsommardansen? Jag kan slå vad om att Alexandra såg det.

Alexandra sade ingenting till detta, i stället utbrast hon, alltjämt med sin stora näsa nedsänkt i tidningen:

— Här står att den gamla kvinnan hade pengar liggande i byrålådan. Den var uppbruten. Mördaren tog förstås pengarna, och sedan gick han ut en bakväg. Hon hade också några silversaker, som hängde i en påse på sängstolpen. Påsen är borta den med.

— Hon tycks ha varit en girigbuk, som samlat på hög, gumman, anmärkte Stellan känslolöst.

Alexandra gav honom en blick.

— Det finns flera som tycka om pengar. Det finns unga män som också stå efter sådant, sade hon.

Stellan som såg på henne tillbaka kunde inte missförstå meningen med hennes ord. Han hade aldrig betalat igen vad han fått av henne. Hon hade visserligen givit honom penningarna, men varje gång han glömde att uppvakta henne påminde hon honom om att han i själva verket stod i skuld till henne. I går hade de haft ett uppträde och hon hade skarpt banat honom. Han var så innerligt trött på detta nu, och det var egentligen därför han allvarligt funderade på att resa sin väg.

I bersån hade han ibland kysst Alexandra, tvingad därtill. Tusentals gånger hade han ångrat att han någonsin inlåtit sig med henne, men han hade brukat trösta sig med att tänka på en del saker han ändå skaffat sig för hennes pengar. Han lät aldrig guld det rinna mellan fingrarna på sig utan att få någon valuta för det. Men han gjorde ju av med mycket, och de fickpengar han fick av sin far kunde omöjligt räcka till. Och ändå var han snål — icke

mot sig själv, men mot kamrater och när det ålåg honom att bjuda.

Och där han nu satt och dinglade med benen i luften, greps han av ett väldigt äckel för Alexandra. Äcklet kom så plötsligt över honom att han kippade efter andan och rev i sin väst för att få upp ett par knappar. Hur hade han kunnat göra sig beroende av denna mara? Förbindelsen mellan Kiss Nilsson och greve Gusten da Värnamo, som Stellan ofta hånat och ojat sig över med låtsat medlidande, var ju ett ingenting mot detta. Som väl var, hade han inte något riktigt förhållande med Alexandra, så han behövde lustmörda henne. Men när han kysste hennes hud, kändes den som fiskfjäll, och han fick också en smak av unken fisk i munnen.

Han måste ställa till med en skräll för att få ett slut på detta elände! Pengar finge han söka på annat håll. Kanske Stanny Landborg ville ha honom. Han såg ju så bra ut, och i går, när han mött henne ute, hade de promenerat tillsammans. Ja, kanske fanns det en möjlighet? Man skulle aldrig kasta något, om man ej hade utsikt till något bättre. Han gav sin mor en blick. Den hjälpte honom. Var icke hon också under den gamla mögliga ungmöns välde? Hon hade magrat denna sommar och hade något kuvat i blicken. Bort med Alexandra Vind-Frijs! Det luktade gammal fröken i varje vrå av huset. Om han haft krafter och energi skulle han i alla fall ha slagit ihjäl henne, som den behjärtade och rådige mannen de läst om nyss gjort med den gamla satkärigen.

Han kunde inte slå ihjäl henne, men han kunde . . . Febrilt började han leta i sina fickor och hittade ett litet ritblock och en blyertspenna, som han alltid gärna bar på sig. Bara de nu inte stege upp från bordet! Ibland brukade de sitta kvar länge.

— Håll upp huvudet, är Alexandra så söt, hördes Stellans röst, jollrande, nästan öm. Stilla! Inte röra på sig! Så ja!

Alexandra rätade på sig. Hon tyckte om, när Stellan någon gång gjorde en skiss av henne. Det smickrade henne. Och hon märkte aldrig, hur han förskönade dessa porträtt.

Det var många och långa veckors förtret som nu löpte ut i Stellans fingertoppar och styrde hans penna. Han var bortskämd och fordrande och som liten brukade han häftigt bryta sönder de leksaker han tröttnat på. Nu ville han göra detsamma med Alexandra.

Han lade huvudet på sned, trutade med munnen så att saliven rann om den, drog ett snabbt streck här, ett annat korsstyggn där. Han hade en talang att träffa ett slags förvridna likheter. Det var när han målade större, anspråksfullare tavlor, vilka han höll på och petade med i det oändliga, som han alltid ömkligen misslyckades. I den här skissen lät han Alexandras luktorgan dominera. Han tog henne som hon nu satt, läsande i tidningen med den långa tapirsnabeln nedsjunken i den som om den sugit upp lukten av alla begångna brott, stanken från världens alla gödselhögar. Han fick denna fruktansvärda

näsa att svälla ut stor och svampig och lät pennan löpa nedåt papperet i små glada hopp för att avsluta teckningen med två nedhängande slappa juver till bröst, som tycktes tomma och voro utan bröstvårtor. Han opererade bort bröstvårtorna som han väl visste funnos där, emedan hans avsikt var att denna fatala brist genast skulle uppfattas symboliskt och skulle genialiskt blotta hennes fattigdom på intagande kvinnlighet.

Nu... Han rev loss skissbladet och gick vårdslost över till Peter.

Peter som satt fördjupad i en orolig utrikespolitisk ledare fick plötsligt se Stellans skiss halka nedför hans tidning. Med ett litet grymtande tog han upp bladet. Han gjorde en otålig rörelse som för att av ingrodd ovilja mot Stellans konstalster skrynkla ihop det, men så fick han syn på bilden av Alexandra. Han stirrade häpet på den. Teckningen var överdådigt gjord, den elaka likheten så slående, att Peter först var nära att brista i gapskratt. Men han bet sig i läppen och kastade en hastig blick på Alexandra. Hon hade ingenting märkt. Med ens blev Peter eldröd i ansiktet. Vad han känt på sig, det som hela denna tid hemligen plågat honom, det hade hans son med ungdomlig fräckhet givit uttryck åt på ett par minuter. Det lystet lurande hos denna Alexandra, den fuktigt vädrande nosen, den feta, men skrynklade barmen... Puh! Hur många nätter hade inte Peter legat vaken uppe i sin lilla kvava kabyss ovanför sängkammaren och sett för sig Alex-

andra vräkande sig i hans egen säng och därvid föreställt sig henne just sådan som denna Alexandra på skissbladet. Hennes röst, än sylvass och skärande, än sträv och mullrande, hade stigit upp genom golvet. Och han hade hört Lilians kvävda gråt, och ibland ett kiknande, fjolligt skratt från henne som gick honom ännu mer på nerverna. Men han hade inte rusat ned för att skilja de älskliga väninnorna åt. Något hade alltid hållit honom tillbaka. Han visste inte vad det var. Kanske hade han hindrats av det sega spindelnet som åren vävt omkring honom.

Han sneglade upp till Stellan. Han förstod att om Stellan ej ritat dit Lilian också, Lilian med armarna om Alexandras hals, hade han uraktlåtit det av hänsyn till sin far. Lade han nu skissen framför Alexandra, skulle hon säkert packa sig av. Det kliade i Peters fingrar av lust att göra det. Men han förmodade det inte! Med en liten feg förhoppning att Paula skulle vara starkare än han sköt han försiktigt teckningen över till henne.

Paula såg på bilden. Så tryckte hon den mot sitt bröst och gav till ett litet rop. Hon begrep strax vad hennes far ville att hon skulle göra.

— Vad är det? frågade Lilian en smula oroligt.

— Å, ingenting, mamma. Stellan har bara gjort Alexandras porträtt igen.

Alexandra dök upp ur tidningen. Innan hon hade hunnit säga något, hade Paula med kalla och darande fingrar lagt skissen i hennes hand.

Alexandra satte den framför sina ögon och såg

på den med en liten förväntansfull min. Petra och Angela som förstodo att något var på färde, fastän de ej förmådde göra sig något verkligt begrepp om vad det kunde vara, betraktade henne oavvänt och blevo helt förbryllade av att se hennes ansikte plötsligt förvridas. Ett gurglande ljud steg upp ur hennes strupe. Hon vred halsen hastigt än åt det ena hållet, än åt det andra, med små ryckningar som kommo henne att likna en gement ruggig gammal gam.

— Det är inte jag, förklarade hon kort.

Men hon visste ju att det måste vara hon själv. Hon tittade upp på Stellan, som nickade leende åt henne. Då förde hon bilden på nytt mot sina ögon, som om hon hoppats att hon nyss sett fel. Nej. De obevekliga penndragen hade icke förändrats. Hon blickade då från ansikte till ansikte. Peters kinder voro ännu röda, men hans blick hade blivit hård. Och Paula . . . Paula mindes just då, hur Alexandra stängt in henne i fårfällan, när hon var så liten att hon inte kunde försvara sig, och när Alexandra mötte hennes blick, blev hon rädd. Paula hade dragit upp överläppen. Hon morrade som om hon ville bitas!

Då reste sig Alexandra. Hon yttrade inte ett ord. Hon svepte förbi Stellan och gick in i huset. De tyckte att det skramlade omkring henne, när hon rörde sig. Och strax därpå hörde de henne i trappan.

Lilian tog Stellans teckning som låg kvar framför Alexandras plats.

— O, sade hon bara.

Och så:

— Det är sannerligen likt henne.

Hur kunde hon säga något sådant? Dröjde inte Alexandras smekningar kvar kring hennes axlar? Var icke hennes mun smutsig av hennes kyssar? Men hon fortsatte att utropa: "Det är sannerligen likt henne", som om hon blivit helt förryckt vid tanken på en snar befrielse.

— Peter! ropade då Alexandra uppifrån sängkammaren. Det är något jag måste få tala med dig om.

Peter reste sig hastigt. När han gick förbi Stellan, gav han honom en vänlig klapp på axeln, men Stellan som allaredan visste vad som nu skulle komma hade mulnat och såg ängslig ut.

Paula betraktade honom litet ironiskt.

— Nu kommer räkningen, Stellan, sade hon.

Stellan gav till en liten fnysning och promenerade med uppdragna axlar och händerna i byxfickorna nedför trappan och försvann i trädgården.

XXV.

Alexandra hade rest. Ingen kunde riktigt tro att det var sant. Ännu flera dagar efter hennes avfärd överraskade de sig med att vänta på henne vid frukostbordet, och ibland vågade ingen sätta sig i hennes vilstol därför att de hade en känsla av att Alexandra strax skulle komma och åter taga den i besittning. Men så småningom spred sig en klar genomskinlig luft genom alla rummen på Nybo. Det var som om de rensats från en jättebacill som andats ut unkenhet i varje vrå av huset.

När Peter den där dagen kommit upp i sängkammaren, hade Alexandra tigande räckt honom en liten svart anteckningsbok, där hon antecknat varje öre hon lämnat Stellan. Det hade varit ett hårt slag för Peter. Hans son hade kurtiserat en gammal häxa för att narra av henne pengar. Han trodde först att det var ett elakt spratt Alexandra spelade honom. Men när han förstod att det var ett verkligt utgifts- och pro diversekonto, var hans enda tröst den att han i och med det att han återbetalade dessa pengar också skulle få ett kvitto på att familjen för evigt befriats från fröken Alexandra Vind-Frijs.

Han hade ett allvarsamt samtal med Stellan efteråt, och Stellan vred sig som om han plötsligt fallit ned i en ormgrop. Peter hade det intrycket att Stellan ändå inte förstod hela allvaret. Det sörjde Peter över. Och när sedan Lilian kom smygande och sade att nu hade man gjort storstädning i sängkammaren gav Peter henne en förvånad och sårad blick och nekade först att ligga där.

— Bravo, sade Stellan när han fick höra det. Den som ändå hade så mycket av karl hos sig som pappa! Han väntar till dess varje spår av Alexandra är utsopat.

Peter hade visserligen inte reda på hur långt Alexandras och Lilians vänskapsförhållande sträckt sig, men han hade känt avsmak, när han sett dem kysas. Det hade varit omöjligt för honom att förstå, hur Alexandra förmått utöva denna dragningskraft på hans hustru. Och vad han inte kunnat förlåta Alexandra var att hon fått honom att känna sig löjlig och undanskuffad. Nu njöt han av att slippa se Alexandra och av att icke behöva höra mumlet från sängkammaren som fyllt nätterna med ett grumligt sus som från läderlappsvingar.

En dag när Peter gick förbi jordgubbslandet fick han se Paula, som satt där på huk och ivrigt plockade bär. Hennes huvud var bart och hennes kopparröda hår fick guldglans av solen.

Hon reste sig upp och kom fram till honom, försiktigt balanserande mellan plantorna. Leende räckte hon honom en hel näve röda jordgubbar. Medan

Peter långsamt åt upp dem, frågade han henne plötsligt, om hon kände sig lycklig.

— Menar du — för att Alexandra har farit? sade hon tveksamt.

Han skakade på huvudet och svalde ett bär:

— Nej, låt oss slippa tänka på Alexandra. Jag vill höra om du verkligen känner dig lycklig — om det inte är något som fattas min lilla flicka. Ibland ser du så melankolisk ut. Du tror att jag bara sitter och läser tidningarna vid frukostbordet, men rätt som det är brukar jag titta upp och studera ditt ansikte. Du är inte glad. När man är tjugu år och har livet framför sig, skall man vara glad.

Paula såg ned på sina händer som voro röda av saften från jordgubbarna.

— Lycklig? sade hon lågt. Nej, det tror jag ändå inte att jag är.

Peter lade armen om hennes liv, och de började vandra fram och åter på gången. Solen sken. Ljuset riktigt strömmade ned från en himmel som var klart blå. Utifrån ängarna kommo dofter av nyslaget hö. Peter stannade framför ett stånd med svällande mörkröda pioner.

— De äro vackra, sade han då ömt. Se, hur de ha druckit in solljus och dagg! Du skulle vara som de, Paula. Bara taga emot allt skönt och friskt. Varför är du eljes ung? Man måste fylla sig, så att man har litet kvar till de ledsnadens långa år, då man åldras och sakta torkar.

— Jag vill vara gammal, sade Paula helt trött.

Nu tycker jag att jag varit ung så länge, och ändå har ingenting hänt mig.

— Vad skulle då hända dig, lilla toka? sade Peter. Det är väl kärlek du längtar efter. Den kommer — den kommer till alla som ha sitt vett i behåll.

— Så du uttrycker dig, pappa, log Paula. Men du förstår inte riktigt vad jag menar. Ni som redan börja bli gamla, ni bara tala om hur underbart det var, då ni voro unga. Var det så märkvärdigt då? Jag tycker varje dag rullar långsamt, långsamt i väg. Man väntar otåligt så att det spritter i en att något skall inträffa, men ingenting händer. Allting är grått och dimmigt. Varje morgon när jag vaknar hoppas jag nästan att rummet under natten skall ha blivit ett annat. Nej då! Stolarna stå på samma plats som i går. Den lilla fläcken på tapeten är kvar. Allt är detsamma! Varför blir det inte jordbävning?

— Jaså, är det så du känner det? sade Peter. En jordbävning för min dotter Paulas skull! Du måste få någon sysselsättning. I vinter skola vi söka rätt på något åt dig.

Peter tryckte hennes arm. Ungdom! Hur gärna skulle han inte velat vara i Paulas ställe! Hur gärna skulle han inte velat börja om från början igen! Men själv hade han i sin egen ungdom känt detsamma som Paula nu: att ingenting hände och att livet aldrig ville börja. Det mindes han nu gott. Men när levde man då egentligen? Inte när man var ung och inte när man var gammal. Livet var något som i grunden aldrig kom för de flesta.

Han vände sig om. Han hade hört den välkända knäppningen, då deras grind öppnades. Det var Petra som återvände från en promenad.

— Petra, ropade han och vinkade åt henne.

Då kom hon långsamt nedför gången emot dem.

— Var det något du ville? frågade hon.

— Nej, ingenting viktigt, sade Peter skrattande. Fast vi gå här och dryfta stora och djupa problem, Paula och jag. Hon påstår att det är tråkigt att vara ung. Vad säger du om den saken, Petra?

Peter hade talat till sin syster som till en helt ung flicka. Hon var ju så mycket yngre än han. Han ville alltjämt föreställa sig henne som "lilla syster". Men när hon nu lyfte sitt ansikte mot honom och solen föll in under den stora trädgårds-hatt hon bar, blev han förskräckt, liksom han blivit det vid middagsbordet på Ösa, då dagern plötsligt fallit på henne. Liksom den gången såg han också nu att hennes ansikte nästan var fårat. Kanske hade hon nyss gråtit. Läpparna voro sammanpressade. Hon svarade inte på hans fråga.

Då tog han hennes arm, och mellan sin syster och sin dotter fortsatte han att promenera framför jordgubbslandet.

— Var är Angela? frågade han plötsligt.

— Har inte pappa nog med damer än? skrattade Paula.

Petra sade lugnt:

— Angela är nog på Ösa.

— Den där Stanny tycks ständigt draga henne med sig, anmärkte Peter.

— Ja, sade Petra.

Men det var något i detta "ja", som gjorde Peter uppmärksam. Han försökte fånga Petras blick, men åter hade hon vänt bort huvudet, och han såg bara den gula trädgårdshattens brätte.

Vad dolde Petra för honom? Var det något med Angela? Peter var icke mycket skarpsynt. Men ibland hade han ändå undrat över att de så litet sågo till Angela. Han kände sig rentav en smula förargad på henne för att hon övergav Paula.

— Jag tycker Angela kunde vara litet mera med oss, sade han på försök.

— Ja, svarade Petra igen.

Då stannade Peter, släppte Paulas arm och tog Petra skämtsamt om båda axlarna och ruskade henne litet.

— "Ja", "Ja", härmade han henne. Vad är det för sätt du har att tala med en älskad broder på? Förstår du inte att jag har ett anfall av pratsamhet och vill bli vänligt bemött?

— Låt mig vara, Peter, sade Petra lågt.

Paula gick tillbaka till sina jordgubbar. När Peter släppt sin syster, tog denna långsamt av sig den stora hatten, som om hon inte kunnat lida trycket av den. Nu var hennes huvud bart. Peter lutade sig tätt intill henne, och på nytt värkte det till i hans hjärta. Detta nakna ansikte hade något hos sig, som väckte hans medlidande. Var Petra sjuk? Led hon?

— Vad är det? frågade Peter. Säg mig vad det är, Petra! Du har förändrat dig.

Men Petra kunde inte förtro sig åt sin bror. Nyss hade hon åter följt efter Angela på vägen till Thomas Meller. Och medan hon sett Angelas klänning skymta på avstånd och då ljudet av den unga flickans lätta steg nått fram till henne, hade hon fått en känsla av att det var hon själv, Petra, som förde Angela till Thomas. Det var en besynnerlig känsla. Nästan som om hon varit en kärlekens kopplerska. I stället för att på detta smygande vis följa efter Angela borde hon sprungit fram och hejdat henne. Men för Petra syntes en sådan handling omöjlig.

Hon älskade ju själv Thomas Meller. Nu kunde hon ju inte gärna, bara för att Angela var hennes brorsdotter, slita ifrån honom denna unga flicka, som han tycktes hålla så kär.

Och var inte Angela en liten liten del av henne själv? Rann inte samma blod i deras ådror? Kanske var det just denna starka likhet med Petra som gjort att Thomas förälskat sig i Angela?

Sådana frågor jagade genom Petras hjärna, när hon följde efter Angela.

Och när Angela försvunnit in genom Thomas Mellers dörr, tyckte Petra att hon åter skänkte Thomas något av sig själv. Hon sjönk då ned i mossan och försökte föreställa sig vad de gjorde där inne i hans rum. För varje gång led hon mindre. Hon vande sig kanske vid den tanken att Angela tillhörde Thomas Meller. Hon var säker på att hennes instinkt

ledde henne rätt i detta: Thomas och Angela tillhörde varandra.

Angela hade vågat det Petra icke vågat, då hon var ungefär vid Angelas nuvarande ålder. Utan minsta tvekan måste hon ha gått rätt in i Thomas Mellers famn.

Och när Petra om natten låg vaken och lyssnade till Angelas andetag, kände hon också att Thomas Meller var i rummet. Helt nära henne. Och hon kallade honom till sig och tyckte att han böjde sig över hennes säng. Hennes kärlek blossade upp med en glöd som aldrig förr. Den tärde på henne.

Hennes låga brann ned utan att vara till glädje eller nytta för någon. Allt annat omkring henne blev henne likgiltigt. Ibland kände hon det som om hon på ett mystiskt sätt smält samman med Angela. Angela bodde inom henne. Hon blev en dubbelvarelse, vars ena hälft mottog Thomas Mellers brännande kyssar och brann av dem, medan den andras läppar förblevo iskalla. I sina tankar trängde hon undan medvetandet om att Tage Ehrencreutz tagit henne. Angela i henne hade förlorat sin oskuld till Thomas, och så måste Petra också ha känt sitt sköte fyllas av honom.

Men eftersom intet av detta var verklighet, kom ibland den stora tomhetens kyla smygande över Petra och gjorde henne vit om kinderna.

Nu gick hon långsamt bredvid Peter, hörde honom tala i sitt öra, svarade mekaniskt, men lyssnade varken till sina egna ord eller till hans.

Peter stannade henne åter och upprepade ivrigt sin fråga:

— Petra, vad är det? Kan du inte säga mig det?

Men Petra skakade bara trött på huvudet. Då blev Peter missmodig. Dagen, nyss så vacker, mörknade, fastän ännu intet moln stigit upp på himmelen.

Frideborg kom trippande nedför gången. Hon skulle hjälpa Paula att plocka bär.

När hon gick förbi Peter, mindes han vad Alexandra sagt den där sista frukosten om Frideborg. Med en plötslig nyfikenhet granskade han henne.

Ja, också hon hade säkert förändrats. Hennes underbara mattbleka hy hade fått något gult över sig. Det var som om en vit ros långsamt vissnat. Och Peter tog sig förvirrad om pannan.

Vad är det med dessa kvinnor? tänkte han förtvivlad. Jag tyckte ju nyligen att allt blivit bra, bara för att Alexandra farit. Luften hade ju klarnat!

Han hörde Lilians röst kalla på sig, och han släppte Petras arm.

Medan han gick uppför gången till verandan, svängde han häftigt med sin käpp, och han hade ett par djupa veck i pannan, då han kom upp till Lilian som låg i sin vanliga vilstol.

Lilian log mot honom. Hon log alltid nu. Hon sökte vinna Peter tillbaka och var ständigt mycket älskvärd mot honom.

Men när Peter såg henne sitta där, greps han av en känsla av stor ensamhet.

Han längtade efter en karl att tala med. Stellan var ju ingenting. Också han hade ju någonting av kvinna i sitt väsen som var dubbelt retsamt, eftersom han nu borde vara en fullvuxen man.

— Vad är det med dig, Peter? frågade Lilian milt.

Men Peter hade icke lust att svara. Han visste ju knappast själv vad som kommit åt honom. Han kände bara ett begär att sparka sig ut ur denna kedja av bleka kvinnor, vilkas ögon alltid tycktes tråna efter något.

Men i stället för att brusa upp, satte han sig helt lugnt vid sidan av Lilian. Inte förrän han suttit där tyst en stund, lade han märke till att det var den rysliga Alexandras heliga vilstol han bemäktigat sig.

XXVI.

När Angela en dag mot slutet av juli kom till Thomas Meller, fann hon Cecil och Thomas sittande vid bordet i det stora rummet. Hon förstod att Cecil inte hade haft lust att gå till Ösa, där han eljes brukade tillbringa hela förmiddagen i stall och ladugårdar. Fru Landborg hade mer och mer fattat tycke för gossen, och fastän Thomas Meller för sin del fann henne till ytterlighet motbjudande, måste han ju ändå känna sig tacksam för hennes intresse, därför att det gjorde att han fick så många tillfällen att vara ensam tillsammans med Angela.

Thomas såg hastigt upp från ett nummer av *Journal de Genève* han just varit sysselsatt med att läsa, när Angela kom in.

— Tänk om det blir krig, Angela, sade han.

Angela tog långsamt av sig sin hatt. Ordet krig hade för henne en sådan främmande underlig klang. Denna tid hade hon knappast läst tidningarna. Hon levde i sin egen värld, i kärlekens, och det hon uppfattade av de andras samtal kom henne på något sätt icke vid. Peter läste ibland, i synnerhet de sista dagarna, högt ur Fosterländska Dagbladet och Liberala Nyheter vid frukostbordet, medan Angela med

drömmande blick följde en fjärils flykt från blomma till blomma eller betraktade ett vitt sommarmoln som sakta steg upp på himlen.

Krigsfaran var något som svävade långt, långt borta, utanför murarna till hennes värld. Hon kunde inte föreställa sig den såsom någonting i sig självt existerande. Om det vita oskyldiga sommarmolnet på himlen plötsligt förvandlats till ett övadersmoln, varur blixterna ljungade och regn och hagel bröto ner, skulle hon blivit mer förskräckt däröver, men endast för att det hindrat henne att gå till Thomas. Och endast om hon haft en aning om att dessa rykten om en hotande allmäneuropeisk präriebrand, vilka nu fyllde allas öron, kunde ha något att göra med hennes förhållande till Thomas, endast då skulle hon blivit vild av förfäran.

Thomas Meller märkte att Angela inte riktigt lyssnade till hans ord. Emellertid hade han haft ytterst oroliga brev från sin hustru. Blevet det krig, måste han resa till henne. Han kunde inte gärna stå till svars med att lämna henne ensam i ett främmande land under sådana förhållanden. Men i olikhet med de flesta andra i Sverige, som nog talade därom, men utan att på allvar räkna därmed, hade han hela året ansett att ett världskrig var något till den grad troligt att det när som helst kunde väntas. Därför hade han inte velat skrämma Angela i förtid genom att säga något till henne om breven från Schweiz.

Cecil hoppade upp från sin stol.

— Hurra, det blir krig! ropade han och dansade runt.

— Stilla, Cecil, varnade Thomas. Du skrämmer Angela.

— Angela blir inte skrämmd, sade Cecil med bestämd min.

Han närmade sig henne och såg spejande upp i hennes ansikte. Och Thomas som också satt och såg på Angela tänkte att Cecil med barnets instinkt träffat rätt. Angela var icke skrämmd. Hon hade tydligen ingen tanke på fara. Det var som om Cecil talat om sina tennsoldater. Och Thomas kände sig en smula otålig över detta drömlika, verklighetsfrämmande lugn. Han fann icke bara något personligt, för henne egenartat däri, utan också något allmänt svenskt som gjorde honom ännu otåligare. O Sverige, land långt borta från den verkliga världen och farorna! Åter och starkare än någonsin kände han plötsligt att han ändå icke hörde dit.

Deras förhållande hade blommat upp så snabbt, att han ibland tyckte att det icke hade några riktiga rötter. Även om en världskatastrof icke komme att inträffa, varom han dock var övertygad, visste han ju att han icke kunde stanna här för alltid. Han hade varit mycket försiktig med Angela utom de första gångerna, då han för hennes unga stormande och oskuldsfulla iver glömt alla försiktighetsmått, och han var tämligen säker på att deras förbindelse ej skulle bära någon frukt. Måste han resa, skulle han icke lämna henne i några svårigheter.

Hon skulle glömma honom. Hon var så ung! Och ofta när han tänkte därpå och redan såg sig långt borta ifrån henne, stack det till inom honom, emedan han var viss om att denna underbara ros för alltid skulle lämna en tagg kvar i hans hjärta. Han var inte ung längre. Och han längtade endast mera sällan efter flera kärleksäventyr. Lilla Angela med de svarta ögonen skulle kanske bli det sista i hans liv.

— Sätt dig här, sade han, och strax kom Angela fram till hans sida.

Hennes lydnad var alltid ögonblicklig. Den var framdriven av hennes överdrivet våldsamma, exalterade kärlek till honom, och nu nästan smärtade den honom.

Hon böjde sig tätt intill honom och lade båda sina händer över tidningen på bordet.

— Läs inte mer, sade hon leende. Det är en sådan härlig dag!

Cecil betraktade dem med tankfulla ögon. Thomas som mötte hans blick blev med ens rädd för Cecil. Vad trodde barnet? En gång kanske han för sin mor skulle berätta om denna Angela, som så ofta varit hos Thomas? Nyss hade Thomas tänkt säga till Cecil att gå ut och leka. Nu vågade han det inte!

Men Cecil sade själv:

— Jag skall väl ändå traska över till Ösa. De ha fått en ny ko i ladugården.

— Gå du, sade då Thomas lättad, och Cecil hoppade genast upp och började leta efter sin mössa.

När han stod i dörren, liten och spenslig, nickade han nästan beskyddande åt de två vid bordet.

— Jag skall tala om allt om kon, när jag kommer tillbaka, sade han tröstande, och så rusade han ut i solskenet.

Angela skrattade högt. Hennes ögon glänste. Thomas lade sin arm omkring henne och drog henne häftigt intill sig.

— Snart är det höst, sade han bekymrat och ville se in i hennes ögon.

För första gången undvek hon hans blick. Hennes ansikte hade hastigt mörknat. När han sade de där orden, kom hon åter ihåg något som hon de här dagarna grubblat över, men ej ville tala om för honom. Vad skulle det tjäna till att berätta sådant för honom? Han var ju man och borde väl inte sysselsättas med sådant. Men nu några dagar hade hon varje morgon vaknat och sagt till sig själv:

— I dag kommer det.

Men det kom inte. Det var ändå den tiden. Hon brukade ha värk under sådana perioder, och först hade hon bara varit förtjust över att slippa den. Men sedan hade hon gripits av en aning: tänk om hon skulle ha ett litet barn.

Hon var också förfärligt ängslig för att även Petra skulle ha lagt märke till att det där uteblivit. Men Petra hade under den sista tiden förefallit som om hon inte längre så mycket intresserade sig för Angela. De undveko varandra till och med inne i det gemensamma rummet. En morgon under de sista

dagarna hade de samtidigt kommit fram till spegeln, och då Petra nu åter som första gången, då de på Nybo tillsammans blickat in i spegelns hemlighetsfulla glas, sett deras ansikten återgivna på det där förvridna viset, hade hon med ett utrop dragit sig undan. Angela ville inte ens tänka på att Petra ännu hyste några känslor för Thomas. Så snart sådana tankar kommo, slog hon bort dem, och sedan glömde hon dem.

Nu lade hon armarna om Thomas' hals och sade ivrigt:

— Det blir inte höst i år, Thomas. Inte så länge vi äro tillsammans.

Nej, sommaren skulle vara evigt. Solen skulle blixtra över dem — blommorna slå ut omkring dem. Nya knoppar skulle ständigt bildas. Och de grepos båda av denna underliga heta oro som ofta kommer över människorna, då de se att den korta sommaren nalkas sitt slut och de ej vilja erkänna att det är så. Deras tag om varandra blev fastare. Angela kröp tätt intill Thomas, som hade hon velat komma ända intill hans hjärta.

— Kyss mig, mumlade hon med slutna ögon.

Som en blind trevade hon sig upp mot hans mun. Hennes ögonlock darrade. De långa ögonfransarna skälvde mot kinden. Och Thomas Meller blev förskräckt, då han såg att hon grät. Han kysste hennes ögonlock, hennes panna. Men när hans mun nu borrade sig in i hennes, blev hon stilla.

De hade så vant sig vid varandra, att den ena

nu visste varje rörelse den andra skulle göra. Det fanns icke längre något av detta famlande osäkra, som, även för honom, den så erfarne, skänkt den erotiska upptäcktsfärdens tjusning åt deras första smekningar. Deras kärleks pulsslag hade stillats. De gissade sig snabbt till varandras önsknings. Och de tillfredsställde dem på ett sätt som gjorde att de kände sig lugna och svala för timmar framåt.

Men hos Angela glödde denna dag något av den första tidens hets. Thomas förnam det genast. Det var som om hon i feber gripit efter något som skulle försvinna. Hennes läppar skilde sig åt. Hon drack in Thomas Mellers kyssar med en törst som tycktes osläcklig. Han lyfte upp henne och bar henne till sängen.

— Så lätt du är, sade han nu som så många gånger förr.

Men vid hans ord spratt hon till.

Snart skall jag vara tung, tänkte hon, och vissheten tryckte sig som ett svärd igenom henne.

Hon klamrade sig fast vid honom. Med brådskande fingrar knäppte hon upp sina kläder. Hon slet i dem, alltjämt tryckande sig intill Thomas, som om hon varit rädd att han skulle vika undan.

Hennes iver smittade honom. När hennes vita små bröst voro nakna, kastade han sig över dem så häftigt, att hon skrek till. Men han hörde det icke, och Angela var icke ens medveten om sitt skrik. Han såg hennes glänsande ögon. De hade en blick som han icke riktigt kände igen, men han tänkte

icke på det. Det var som om en storm skakat rummet. Sängen darrade och knakade under dem. Detta ljud, som de så väl kände igen, fördubblade deras ansträngningar.

Framför Angelas ögon dansade hela rummet. Hon tyckte att stolarna flögo i varandras armar, tryckande benen mot varandra, och att de röda blomorna i vasen på bordet pressade in blod i varandras kalkar. Och för första gången kände hon den fullkomliga vällusten. Den svallade genom hennes kropp. Hon flämtade av den. Hon var ett med Thomas Meller. Hans minsta rörelse gav gensvar hos henne. Och när han ville draga sig undan, ännu i extasen medveten om att han måste vara varsam, ville hon icke släppa honom. Pressande honom intill sitt sköte, njöt hon, medan tårarna sköljde över hennes ansikte, de sista böljeslagen, till dess hon äntligen slog ut med armarna och låg orörlig som om hon dött.

Och något outsägligt stilla och tyst steg då upp omkring dem. Det var som om denna sällsamma tystnad kommit ifrån livets allra innersta, ett djup som plötsligt öppnat sig för dem och i vars svala mörker de skulle kunna finna förklaringen på de största gåtor. I denna tystnad smälte deras själar samman som deras kroppar nyss. De talade icke. De rörde sig icke. Med armarna omkring varandra tyckte de sig vagga in i evigheten.

Angela var den första som bröt stillheten. Med en liten darrande moderlig rörelse strök hon med

handen över Thomas Meller. Hon lät den sakta och försiktigt glida utefter hela hans kropp, som om en ännu icke medveten aning sagt henne att de skulle skiljas och hon nu ville att hennes hand skulle för alltid bevara minnet av honom. Hennes smekning gjorde honom upprörd, ehuru han icke förstod varför. Och nu först varnade han på allvar i hennes ögon denna blick som han icke kände igen.

— Vad är det, Angela? frågade då Thomas Meller och lutade sig närmare intill henne.

Men Angela kunde inte svara.

Hon reste sig till hälften upp, och stödjande knäna mot madrassen, sittande som en liten japanska på huk, såg hon sig förvirrad omkring. När Thomas åter ville lägga armen omkring henne, hejdade hon honom. Då steg han upp och började oroligt gå fram och tillbaka i rummet. Varje gång hans blick föll på tidningen på bordet ryckte han till, som om han erinrat sig något.

Angela följde honom med ögonen. Nu log hon. Och åter smög sig detta nya in i hennes blick. Och Thomas tyckte med ens att hon såg på honom som en mor ser på sin son.

När Angela en stund senare gick ifrån Thomas, stannade hon ett ögonblick på skogsstigen. Hon tyckte att hon hörde som om en gren böjts åt sidan.

Var någon där?

Men när hon såg sig om, kunde hon ingen upptäcka. Då fortsatte hon hastigt framåt. Hon hade icke sett Petra.

XXVII.

Efter det Angela gått, stod Thomas Meller en stund obeslutsam. Så bestämde han sig för att promenera över till Ösa. Kanske skulle han där av bankdirektör Landborg, som stod i ständig telegrafisk förbindelse med utländska finansinstitut, kunna få höra något mer om de händelser ute i världen, vilka så litet intresserade Angela.

Då han hunnit en bit fick han syn på Petra von Pahlen, som stod alldeles stilla mitt på stigen, som om hon just väntat på honom. Han erfor ett ögonblicks obehag. Kunde det vara möjligt att hon sett Angela komma ut ifrån fiskarstugan?

När han var tätt intill henne, lyfte hon på huvudet och såg på honom. Då förstod han att hon visste alltsammans.

— God dag, Petra, sade han och räckte fram handen, men hon tog den inte.

— Låt oss gå tillsammans ett stycke, sade hon, och hennes röst lät litet hes.

På hela denna tid hade de icke träffats ensamma. Nu gingo de vid varandras sida och kunde icke komma i takt. Förr i världen, för länge sedan, hade den enas steg alldeles omedvetet rättat sig efter den

andras. När Petra nu snubblade till på ett ungt träd som fallit över vägen, grep Thomas tag i hennes arm. Då blevo de stående, seende på varandra, utan att kunna få fram ett ord. Äntligen sade Petra med en suck:

— Å, Thomas! Varför Angela...?

Thomas Meller tänkte icke på att försvara sig. Han sade bara enkelt:

— Jag kan inte förklara det. Är du ond på mig?

Petra skakade på huvudet. Så sade hon mycket stilla:

— Jag kan inte vara ond på dig, därför att jag aldrig upphört att älska dig.

Så långt bort hade han kommit från Petra, att han icke förstod henne. Han gav henne en häpen blick och släppte hennes arm. Men Petra märkte det ej. För henne, som i årtal levat i tanken på Thomas Meller, som mött honom i sina drömmar och om nätterna känt honom så nära sig som en man kan vara en kvinna, var denna bekännelse alldeles naturlig. Det var som om hon endast fortsatt ett av dessa långa tysta samtal hon i hemlighet brukade ha med honom. Om hon icke nu varit säker på att han älskade Angela och var för alltid förlorad för henne, kanske hon ändå aldrig sagt något sådant. Med dessa ord gled hon, utan att veta det, på allvar in i den hopplösa medelåldern. Hon resignerade. Hon gav upp all förställning, allt koketteri. Hon drog sig ur den ordens och känslornas kurragömma-

lek som det blott passar sig för ungdomen bland kvinnorna att leka.

Thomas Meller hade börjat att gå framåt. Han kände sig obehaglig till mods. Extasen nyss hade också gjort honom trött. Han erfor en viss blygsel, när han nu i smyg kastade en blick på Petra. Men så rätade han upp sig. Petra hade fått ett skimmer över sitt ansikte. I detta ögonblick tyckte han att hon var vackrare än han någonsin sett henne. Det var inte någon ödmjuk kvinna, som tiggande om hans kärlek smög sig intill honom. Med ens kände han sig stolt över att hon älskade honom. Så medvetet allvarlig och sorgset värdig som Petra tedde sig nu, skulle kanske Angela en gång bli. Det var något särskilt med dessa två fröknar von Pahlen, något starkt och ädelt som man anade fanns inom dem och som åren inte kunde förstöra.

Petra sade tätt vid hans sida:

- Skall du gifta dig med Angela?
- Du vet att jag redan är gift.
- Du kan skilja dig.

Thomas tänkte efter ett ögonblick:

— Min hustru anser sig vara katolik. Det är synd för henne som katolsk kristen att samtycka till en skilsmässa.

Det hade aldrig Petra tänkt på och hon visste att det icke en sekund fallit Angela in att saken kunde erbjuda dylika problem och ses från sådana synpunkter. Hon hatade sig själv för att hon ställde dessa frågor till honom.

Petra höll på att säga något mera, men hon hejdade sig. Inom sig visste han nog att det endast var ett svepskäl han nu tog till, detta med att hans hustru var katolik. Vilka religiösa skrupler hon än kunde förebära, skulle det säkert ej fördenskull vara omöjligt eller ens svårt för honom att bli skild från henne civilt — och mera behövdes ju ej. Men han förstod naturligtvis att hon, om en skilsmässa komme till stånd, kunde komma att göra anspråk på Cecil. Och Cecil ville han väl icke förlora.

Petra hade blivit tyst. Hon mindes de drömmar hon haft på Eka, då hon legat sjuk i feber. Som nu hade hon i drömmen ilat genom en stor skog. Hon hade varit naken, endast insvept i en genomskinlig grön slöja. Då hade hon mött Thomas, och varje gång han ville röra vid henne, hade hans fingrar snuddat vid slöjan och de hade avbrända fallit till marken. Nu kände hon sig åter glida in i en dröm, men i den drömmen var det hon som stympades, så snart hon sökte närma sig Thomas. Till och med de meningar hon började på vissnade, innan hon fått tala ut dem. Redan anade hon Angelas öde. Det var som om något sagt henne att Angela skulle få ett litet barn. Hon såg Angela för sig, en ung flicka med ett barn tryckt i sin famn — och hon skulle stå där ensam, därför att Thomas övergivit henne.

Men när Petra tänkte detta, skälvde hon till. Drömmens slöjor sletos itu framför hennes ögon — som tunna trasiga spindelnät hakade de sig fast på

grenar och tuvor omkring henne, där hon gick. Ett barn — ett litet barn, Thomas Mellers barn! För henne skulle det vara som om hon och icke Angela fött det till världen. Alla bekymmer för det, alla bestyr skulle bli hennes. Såsom hon en gång tagit Angela till sig, skulle hon taga detta barn — bara att det skulle bli henne än kärare, därför att Thomas var far till det.

Nu greps hon av en vild önskan att han skulle resa sin väg. Det var som om han stått hindrande i vägen för den lycka som väntade henne.

Dessa veckors oro och ångest, som gnagt på henne och tårt på henne, lyfte sig plötsligt ifrån henne.

Hon hörde Thomas Meller tala, men hon tyckte att hans ord kommo så långt bortifrån. Hon var glad åt att han åtminstone inte bad henne om förlåtelse för vad han gjort Angela.

Hon började gå fortare. Thomas hade svårt att hinna med henne. Hon ville ila hem till Angela, trycka henne mot sig, viska frågor i hennes öra. Allt, som hittills fått förkvävas, började nu suckande röra sig inom henne.

Men plötsligt stannade hon. Hon hade hört röster alldeles i närheten.

— Vad är det, Petra? frågade Thomas Meller undrande.

Petra stod stilla och betraktade en liten glänta i skogen alldeles nedanför dem. Thomas följde hennes blick. Han ryckte ofrivilligt till. Där på en tuva satt

fru Isa Landborg i en av sina ljusa ljuva sommarklänningar och mot hennes knä, med det blonda håret rufsigt och nedfallet över de glittrande ögonen, stödde sig Tage Ehrencreutz.

— Jag visste inte att Tage Ehrencreutz var här, sade Thomas lågt.

— Han har väl nyligen kommit tillbaka till Ösa.

Petras röst hade med ens blivit hård. De fortsatte tysta förbi skogsgläntan utan att bli sedda av det besynnerliga älskande paret.

Vid avtagsvägen ned till herrgården stannade Petra.

— Jag skall gå hem nu, sade hon. Adjö, Thomas Meller.

Och Thomas tyckte att det var som om hon med detta adjö bett honom resa.

Han tog hennes hand i sin, och nu lät hon honom göra det. Men han hade ingenting att säga henne. Då gjorde hon sig hastigt fri och gick med snabba steg ifrån honom.

Hon tyckte att det var underligt att åsynen av Tage Ehrencreutz, där han legat med huvudet i fru Landborgs knä, ändå icke hade upprört henne mera. Så hade han en gång i den mörka salongen på Eka vilat också mot hennes sköte, och hon hade smekt honom med darrande händer. Och åter kom känslan av ensamhet över Petra. Hon hade älskat, och hon hade blivit försmådd. En vid ring av tomhet hade slagits omkring henne.

Men plötsligt tyckte hon att ringen bröts. Tätt intill sig, så nära att hon inbillade sig att hon kunde röra vid det, kände hon ett barns mjuka lemmar. Hon öppnade handen, och i sin ytterliga upphetsning tyckte hon sig känna, hur små fingrar trevade mot hennes. Då fortsatte hon nästan springande hem, förande detta drömbarn med sig in i sitt och Angelas rum.

XXVIII.

En morgon när Frideborg skulle stiga upp, svimmade hon. Den förskräckta gamla kokerskan lade henne på sängen och rusade ut för att skaffa hjälp. Hon mötte endast Angela, som alltid före de andra var uppe och ute i trädgården.

— Snälla fröken Angela, sade kokerskan, jag måste absolut göra i ordning degen. Vi ha bakning i dag, och så har Frideborg svimmat. Vill inte fröken gå dit och se till henne?

Angela var på väg nedför gången, innan kokerskan hunnit tala ut. Och den gamla tjänstekvinnan fortsatte in i köket, alltjämt muttrande för sig själv och skakande på huvudet, så att hårtestarna flögo.

Angela stod ett ögonblick och såg på Frideborg. Hon hade hunnit få på sig en liten kort gul underkjol, klänningen låg på en stol bredvid henne. Över hennes huvud i ett brett och grant band hängde gitarren, som hon brukade spela på.

Angela satte sig på sängen och började badda hennes panna med vatten. Det hjälpte. Flickan drog en djup suck och mumlade något, så slog hon upp sina underliga bruna ögon. De fingo en skrämnd blick, när hon fick syn på Angela.

— Å fröken! viskade hon och reste sig på arm-
bågen. Svimmade jag?

— Ja, men ligg nu stilla, sade Angela. Det går
snart över.

Då lade sig Frideborg till rätta.

— Här är ingen luft, sade Angela och gick fram
och slog upp ett fönster.

— Det är kokerskans fel att det är så instängt,
log Frideborg, nu lugnad av Angelas sätt. Hon tror
hon får reumatism, om det står öppet den minsta
smula.

Angela kom tillbaka till sängen. Hon kände sig
beklämd av detta mörka låga rum, där hon inte ens
varit inne förut. Den ouppbäddade sängen efter
kokerskan förstärkte intrycket av ett slags övergivet
och ovårdat, ömkligt armod, som stod i så skarp
motsats till villan där uppe i trädgården.

— Är Frideborg sjuk? undrade Angela.

Till sin förvåning såg hon nu, hur Frideborg blev
blossande röd. Hon drog till sig bomullslakanet, som
ville hon skyla sitt nakna bröst och sina vita armar
med det.

— Jag är inte sjuk, utbrast hon trotsigt.

— Men Frideborg har sett dålig ut en tid, fort-
satte Angela tveksamt.

Hon tänkte på att det egentligen var hennes faster
Lilian, som borde stått här vid sängen. Men Lilian
brydde sig aldrig om tjänstflickorna, såvida det inte
var för att anmärka på dem.

— Det beror på värmen, försäkrade Frideborg med ett litet virrigt skratt.

— Men jag mår ju utmärkt, fastän det är varmt, började Angela för att få i gång ett samtal och så småningom tvinga Frideborg att omtala den verkliga orsaken till sin svimning.

Men Angela hejdade sig, då hon mötte Frideborgs ögon. Det låg misstro i dem.

— Jag tycker inte att fröken ser så vidare frisk ut, anmärkte Frideborg.

Och när hon sade det, kände Angela det som om någon spionerat på henne. Ja, hon hade narrats! Sedan flera dagar kände hon sig underligt dåsig och slapp. Det berodde väl på att det hon väntat på ännu ej kommit. Då kunde man ju inte må riktigt bra.

Och nu blossade också Angelas kinder. Angela och Frideborg sågo oroligt på varandra. Under kläderna dolde deras kroppar tyst sina hemligheter. Men de hade med ens kommit varandra närmare.

Frideborg försökte resa sig igen, men sjönk åter tillbaka mot kudden.

— Vila nu en stund, sade Angela vänligt. Kanske jag skall gå, så kan Frideborg somna om.

Men då tog Frideborg ett fast tag i Angelas arm.

— Gå inte, sade hon och lade som vanligt huvudet litet på sned. Jag vågar inte vara ensam.

Angela kände sig en liten aning otålig. Hon tänkte att började man ge efter för den där flickan, så skulle man snart få foga sig efter henne. Hon skulle bli besvärlig. Men i nästa ögonblick blygdes

Angela över sig själv. Hade det varit en ung dam, jämnställd med henne själv, skulle Angela säkert inte resonerat på det sättet.

Då märkte hon att Frideborg grät. Hon hade lagt handen för ögonen, och tårarna sipprade fram under den och runno utför kinderna.

Angela förde sakta undan hennes hand och frågade milt:

— Men hur är det då fatt?

— Jag kan inte komma hem till min mor på det här viset, bröt det fram ur Frideborg.

Och så satte hon sig upp, och i det hon åter hårt grep tag om Angelas arm, berättade hon i en ström av förvirrade ord midsommaraftonens upplevelse. Å, hon ville visst inte påstå att hon var obekant med männen. Hon hade haft fästman en gång, och han hade för resten övergivit henne, fast han försäkrat att han menade ärligt. Men någon fin herre, en löjtnant som Bernard Landborg som det blott kunde vara tal om rolighet och nöje med, hade hon då aldrig förr råkat ut för. Och nu trodde hon att hon skulle ha ett barn. En sådan skam skulle hon inte kunna överleva. Ingen skulle mera vilja ha henne i sin tjänst. Alla skulle peka finger åt henne. Till och med den beskedliga kokerskan här på Nybo skulle vända sig ifrån henne. Som ett sjukt djur skulle hon få krypa undan i någon skum vrå för att föda sitt barn. Kanske skulle hon ändå kunna dölja det, om hon bara kunde hålla det hemligt.

— Men varför berättar då Frideborg det för mig? sade Angela darrande. Jag skulle ju kunna gå rätt upp till villan och tala om det.

— Därför att... började Frideborg och såg på Angela med ögon som liknade smältande guld.

Och då förstod Angela, och hon fick en liten stöt i hjärtat därvid, att Frideborg länge vetat hennes egen hemlighet. Kanske att hon sett henne på väg till Thomas Meller eller kanske hon bara intuitivt anade sig till att Angela var i samma belägenhet som hon. Angelas strupe snördes samman. Hon ville gråta, men vågade inte.

Och då kom hon att tänka på Stanny — Stanny som inte hade en aning om Bernards otrohet. Hon mindes nu att Stellan talat något om att Bernard flirtat med Frideborg på midsommaraftonen.

Som en flod som ville rycka henne med sig kommo nu alla den senaste tidens händelser forsande mot Angela. Hon tog sig med en liten hjälplös åtbörd över pannan och såg på Frideborg. Hon hörde Frideborg tala om att hon ville hämnas. Åtminstone måste hon ha pengar av Bernard. Det var det minsta Bernard var skyldig henne. Oupphörligen sade hon "Bernard".

En solstråle hade letat sig fram till sängen, och svällde nu plötsligt ut över flickans nakna axlar och armar. Hon märkte det inte, men Angela satt bländad och betraktade detta vita fasta hull. Frideborg hörde till de fullkomliga unga flickor som se spensliga och spröda ut med kläderna på, men som

blottade och nakna bli sig själva och få något av betvingande naturmakt över sig. Och Angela tyckte att ur denna smala röda mun med de mjuka läpparna kom ett förtvivilans rop från all världens kvinnor, som vändades och ledo — och i Frideborgs röst kände hon igen ljudet från sin egen stämma och ekot av de suckar som dessa sista nätter stigit upp ifrån henne.

— Jag skall få ett barn, sade Frideborg igen. Men så sjönk hennes röst till ett milt mummel.

— Ett barn! Ett litet barn! upprepade hon, och tårarna droppade från hennes ögonfransar.

Hon visste inte att all hätskhet försvunnit ur hennes röst. Men Angela hörde det. Också denna nya milda ton kände Angela igen. Så hade även Angela efter suckarna viskat till sig själv, med en ljuvlig känsla av att något mjukt och dunigt sökte sig upp mot hennes hjärta och kröp intill det, som om en liten fågel snuddat vid henne med sin varma lilla kropp.

Sakta lade Angela armarna över Frideborgs nakna axlar. Hon såg hur solstrålen nu också gjorde hennes egen hud vit, nästan genomskinlig. Så sutto de och sågo in i varandras ögon utan att tala.

Bortifrån köket kom slamret av koppar och kastruller. Det lät så muntert och flitigt. De hörde ett fönster slås upp. Där uppe i villan hade man nu vaknat.

Ett ögonblick tyckte Angela att denna flicka med de bruna underliga ögonen var så nära henne. Den

mur, som samhället och olika uppfostran byggt upp emellan dem, hade rasat. De voro bara två små kvinnor, två unga kvinnokroppar, med skötena tyngda av frukter som nu mot hösten skulle börja att mogna. De förstodo varandra. De skulle alltid förstå varandra, därför att kvinnor med en blick kunna läsa varandras innersta hemligheter.

Men plötsligt spratt Frideborg till. Kokerskan ropade på henne. Otåligt, nästan ovänligt, gjorde hon sig fri från Angelas arm och var i detsamma nere på golvet. Hon lyfte upp sin blå bomullsklänning och vrängde den hastigt över huvudet, och medan hon snabbt hakade fast den om midjan och knäppte till manschetterna, fick hennes ansikte ett uttryck som Angela ofta sett där — ett smilande, nästan inställsamt leende smög sig fram och suddade helt och hållet bort den allvarsamma minen. Så såg Frideborg ut, när hon kom trippande, balanserande med brickan, in i salen. Så såg hon också ut, då hon med glittrande ögon vek undan från Stellan, när han skämtsamt ville ta fatt i henne.

Nu satte hon på sig förklädet. Så neg hon för Angela, som förbluffad satt och betraktade henne. Hon lade huvudet på sned.

— Ja, fröken säger ingenting då? kom det med låg röst.

Och hon var ute ur rummet, innan Angela hunnit svara.

Med tafatta händer tog Angela på de sträva bomullslakanen. Hon var så förvirrad av Frideborgs

plötsliga omslag, att hon inte kunde besluta sig för att gå. Nyss hade rummet varit fyllt av en helig ro. Något oändligt ljuvt och ofattbart hade sänkt sig över dem. Nu tyckte Angela, där hon satt och rev bland lakanen nästan utan att veta vad hon gjorde, att de plötsligt skilde sig åt och att en unken stank steg upp från madrassen, som de förut barmhärtigt dolt. Det var som om Frideborg tagit med sig något när hon gått — som om hon under förklädet gömt en liten del av Angelas eget öde som hon ryckt åt sig.

Och plötsligt kastade sig Angela framåt och borrade in huvudet i den knöliga och hårda kudden. Nu visste hon det. Nu var hon säker på det. Som Stannys Bernard gick ifrån Frideborg, så skulle också alla de andra kvinnornas Thomas Meller gå ifrån henne en dag, och kanske snart nog. Det ryckte i hennes hjärta, och hon tyckte sig se Thomas vandra ensam tillbaka till de främmande kvinnorna på en väg långt borta, med kläderna nu röda och nedstänkta också av hennes blod.

Och sakta försvann han och uppslukades i ett oändligt fjärran bland rökiga horisonter och brinnande eldsländer — länder brinnande i eld.

XXIX.

— Skall du in till staden igen?

Det var fru Landborg som kastade fram frågan vid frukostbordet på Ösa en morgon. Bankdirektören hade redan tittat ett par gånger på klockan, och det irriterade henne.

— Du överger ju varje dag oss stackars ensamma, sade hon med sin gycklande röst. Kan du då aldrig stanna här ute?

— Vilket ögonblick som helst kan det bli en världsbrand, och jag måste sköta mina affärer, sade bankdirektören kort. Det är min första plikt mot mitt land och mig själv.

Ola Landborg såg sig omkring med bister min. Han pinades av den lättsinniga bekymmerslöshet, som just nu tycktes härska på Ösa. Tage Ehrencreutz hade kommit för några dagar sedan, och det föreföll inte som om han hade lust att resa så snart igen. Bernard hade anlät samma morgon, men skulle fara på aftonen, eftersom han under den halvt ängsliga, halvt upphetsade förbidan på krigiska förvecklingar, kanske omedelbara gränsöverfall, som nu gripit omkring sig överallt, ej vågade tänka på att begära ens sjukpermission. Men under molnen som tunga skockade sig samman skämtade fru Isa Landborg och Tage Ehrencreutz med spetsiga tungor.

Och Bernard, som ändock så väl visste hur allvarligt det i själva verket var ställt, stämde in i deras skratt. Ibland talade fru Landborg visserligen med feberaktig och passionerad kärlek om Tyskland. Blev det stormaktskrig, vore segern given. Hon var ju själv av ursprungligen tysk härkomst och kände sig med innerliga band bunden vid den gudomlige Kaisern, medan hon i likhet med nästan alla de tysk-sympatiserande perverst och sadistiskt hatade eller föraktade det som bara var troskyldigt och enkelt nordiskt, blåögt och allmogeaktigt svenskt. Men i nästa sekund tycktes hon ha glömt alltsammans och utbytte menande småleenden med unge Ehrencreutz.

Bankdirektören steg nu upp från frukostbordet och gav sin fru en hastig kyss till avsked. Över hennes huvud råkade han möta Stannys blick, och han ryckte till. Hennes ögon voro fästade på honom med ett ångestfullt, nästan bönfällande uttryck, som han icke var i stånd att tyda. När han nu gick förbi hennes stol på väg ut, reste hon sig och kom efter honom.

— Pappas lilla page, hörde hon sin mor hånfullt ropa, då hon slöt dörren efter sig.

I den dunkla hallen blev hon stående och betraktade sin far, medan han satte på sig rocken och långsamt tog sin hatt och den bruna portföljen, som var så fullproppad med viktiga handlingar. Genom den öppna dörren såg hon vagnen som väntade för att köra till stationen och kusken som redan satt sig till rätta med piskan i handen.

Hon kom fram till Ola Landborg med böjt huvud. Han klappade henne på axeln.

— Hur är det, min lilla tös? försökte han skämta.

Då slog hon armarna om honom och tryckte sig intill honom. Hon kände det, som om han skulle lämna henne för alltid. Mot det breda bröstet var det gott att vila. Hon lutade sin brännheta panna emot det, och ett ögonblick tyckte hon att hennes tankar lagt sig till ro och icke längre dansade runt i hennes stackars svidande hjärna.

— Du är god du, pappa, mumlade hon med gråten i halsen.

Och när hon sade det, visste hon att Bernard icke var god som deras naive far. Hans bröst var icke heller brett och starkt som en sköld. Det var som ett plockat kycklingsbröst, blött och slamsigt och utan muskler. Hon förstod att när hennes far nu gick, rycktes också skölden undan henne, och hennes hjärta skulle ligga där försvarslöst och blottat.

Ola Landborg gav sin dotters hår en liten valhänt smekning. Han hade blivit orolig. Helst skulle han velat stanna kvar hemma i dag och prata med Stanny, men man krävde hans närvaro i banken, och sitt arbete hade han aldrig svikit.

— Adjö, sade han och lossade varligt hennes armar från sin hals. Jag kommer ju tillbaka i afton.

— I afton, upprepade Stanny.

Och långt efteråt skulle han minnas hennes röst. På tåget ringde den i hans öron som en varnings-

signal. Under dagens lopp glömde han dock bort Stanny. Liksom andra trängdes han i folkskockarna framför löpsedlar och telegram för att kunna uppfånga de jättelika bokstäverna som formade alltmer skräckinjagande meningar och underrättelser, allteftersom timmarna kröpo fram. Och på banken måste han försöka bibehålla sitt vanliga lugna och behärskade utseende bland denna hop av underordnade, av vilka några inför utsikten till ett spännande krig föreföllo att ha blivit gripna av ett slags jublande vansinne, medan de flesta bara tycktes frukta att mista sina anställningar, när alla banker kanske komme att stängas.

Fru Landborg och Tage Ehrencreutz hade efter frukosten smugit sig till bersån. Bernard och Stanny vandrade utmed havsstranden. Ibland böjde sig Bernard ned och tog upp en snäcka eller en vackert formad vit liten sten och gav till sin syster. Han märkte inte att hon varje gång hon fått något i handen genast släppte det. Han tänkte i stället inom sig att Stanny sedan nog skulle gömma dessa snäckor och stenar, på samma sätt hon förut som en helig relik förvarat hans avslitna kängsnöre.

Men Stanny tänkte inte på att gömma något. Alltsedan den dagen i skogen, då hon träffat Angela och hon skräckslagen förstått vad förhållandet mellan henne och Bernard betydde för människors uppfattning, hur allt levande skulle fyllas med fasa däröver, hade hon tyckt sig vandra i en skymmande dalgång, som ekade av onda röster och ur vilken hon

visste att hon ej skulle slippa ut. Hon väntade på att hon skulle få mod att dö. Ibland när fru Landborg inte var inne, smög hon sig till hennes sängkammare. Försiktigt drog hon då ut lådan i nattsduksbordet och såg på revolvern som alltid låg på sin plats. Stundom tog hon den i handen, men hon behandlade den varligt och lade sedan åter tillbaka den och sprang andlöst nedför trapporna, som om hon trott att revolvern en dag skulle vältra sin svarta glänsande kropp över golvet och rikta ett straffande skott mot henne från dörröppningen, medan hon flämtande flydde i trappan.

Denna morgon, då Bernard så oförmodat kommit till Ösa, hade hon blivit rädd, emedan hon anade att hans blotta närvaro skulle påskynda det som hon visste måste hända. Hon var endast tjugu år, och det är icke lätt då att besluta sig för att dö. För Stanny, vilkens tankar alltid arbetade tungt, var det kanske svårare än för mången annan, som impulsivt och med ungt hjärta störtat sig i döden.

— Du säger ingenting? sade Bernard lent. Varför är du så tyst, Stanny?

Men Stanny kunde inte svara. Då gav brodern henne en snabb, förvånad blick. Han förstod inte vad det var med henne. Han fann att hon var sig olik. Kanske var det bara det, att han nu, utan att vara medveten om det, saknade den hängivna dyrkan, som eljes alltid brukade glänsa i hennes ögon, då hon lyfte dem mot honom.

Så lade han sin arm i hennes och nästan ledde henne in i skogen. Men alltjämt var hon tyst.

— Du tvivlar väl inte på att jag älskar dig? viskade han i hennes öra.

Han brukade inte göra sådana kärleksförklaringar. Det bjöd honom emot, därför att det alltid var hon som gav och han som tog. Han hade upphört att kämpa emot de känslor han hyste för sin syster. I själva verket hade han ju aldrig kämpat emot någonting, men det visste han ju inte. Förhållandet plågade honom alltjämt, och ibland hade han stunder fyllda av ett slags själviska samvetsqual, men de kommo mera sällan nu och slog icke ikull honom.

Nu hände något, alldeles strax efter det att han viskat de där orden till Stanny hände det. Han ryckte plötsligt till, emedan han fått syn på Frideborg som gick och plockade blåbär i en korg alldeles på sidan av stigen, där han och Stanny promenerade. Hastigt drog han sin arm ur Stannys och önskade häftigt att Frideborg ej skulle lägga märke till honom.

Men just då hade hon hört deras steg. Hon tittade upp, nyfiken att få veta vem som kom, och såg Bernard och Stanny.

Hon gav till ett litet rop. Med trippande gång och gungande höfter kom hon ut på stigen och ställde sig framför dem. Korgen, halvfylld av blåbär, höll hon upp som om hon velat visa dem, hur flitig hon varit. Bernard hade inte träffat henne

sedan midsommaraftonen. Ett par gånger vid stationen hade han sett en skymt av henne, men då alltid vänt bort huvudet, för att hon skulle förstå att han inte ville henne något mer.

Hon måtte sett hur skrämmd han nu blev. Det gjorde henne ledsen, men genast därefter förtjust. Hon lade huvudet på sned, och hennes ögon glittrade. Bernard drog Stanny i armen för att de skulle komma förbi henne, men Stanny, som ännu ingenting anade, sade vänligt:

— Det är visst gott om blåbär här omkring.

— O ja, fröken, svarade Frideborg och log. Men ingenting är riktigt moget än.

Men när hon fortsatte att stå där framför dem som väntade hon på något, visste inte Stanny mer vad hon skulle säga. Då blickade hon upp till Bernard och förundrade sig över hur blek han blivit. Plötsligt tog Frideborg ett litet vickande steg på sina höga klackar och sade till Bernard:

— Kanske jag kunde få tala några ord med löjtnanten?

Bernard bet sig i läppen och gav henne en hatfull blick.

— Det är väl ingenting som inte kan sägas här, utbrast han.

Men då Frideborg nu gjorde en liten rörelse som om hon verkligen tänkte säga något, så att Stanny också skulle få höra på, stötte han omilt till henne och sade hest:

— Kom med.

— Fröken ursäktar oss ju? sade då Frideborg och neg litet igen.

Stanny stod och såg efter dem, när de gingo in i skogen. Bernard vände sig i samma ögonblick om och nickade åt henne, som ville han säga att det här var något, som han måste foga sig i och som hon ej skulle vara orolig för. Men när de kommit en bit bort bland det prasslande blåbärsriset, som gick dem högt över vristerna, lade Frideborg sin hand på Bernards arm med en liten mjuk förförisk åtbörd, som fick Stannys hjärta att plötsligt bulta.

Hon förmådde inte fatta vad Bernard och Frideborg kunde ha med varandra att göra. Men hon hade sett blicken i flickans ögon, då de mött Bernards. Och det hade varit något av vädjan, men också av hot i hennes underliga ögon.

Nu såg Stanny att Bernard stannade. Kanske trodde han att de nu voro så långt borta att hans syster ej kunde se dem. Frideborg talade ivrigt. Han svarade kort och häftigt. Och slutligen tycktes han ta upp sin plånbok och lägga något i hennes hand.

Stanny började hastigt gå framåt. Vad var detta? Vad hände mellan Bernard och den där vackra unga flickan? Nu hörde hon Bernards steg bakom sig. Han sprang ifatt henne.

— Stanny, ropade han flämtande.

Då stod hon stilla.

Bernard skrattade nervöst och försökte ta det från den skämtsamma sidan.

— Äsch, sådana där jäntor ha alltid så mycket

påhitt. Och den här är så tillgjord att hon inte kan tala om den enklaste sak i världen utan att sätta i scen ett helt litet skådespel.

Men Stanny upprepade:

— Vad ville hon dig?

— Hon måste drömt att jag kysst henne på midsommaraftonen, svarade Bernard svävande.

Det var inte lätt för honom att i en blink sätta ihop en historia. Frideborg hade givit honom en underrättelse som, om icke skakat, så dock gjort honom en smula nervös. Och han hade stuckit till henne en hundralapp och lovat att möta henne senare i kväll. Den tid han bestämt för deras möte, skulle han i trygghet sitta på tåget, och i morgon — i morgon kanske det var krig. Han hoppades han aldrig mer skulle få se den flickan för sina ögon.

De hade gått ett stycke, men nu stod Stanny åter stilla. Hon sökte fånga hans blick. Men han undvek den fejt. Och då var det som om hon plötsligt uppdragat hela hans ömklighet. Också den där flickan hade han fått ihop det med. Även hennes kläder hade han leende löst upp. Det var därför han inte kunde se henne i ögonen. Under midsommaraftonen hade de funnit någon undangömd plats. . . Och bara några timmar efteråt hade han hållit Stanny i sina armar, och med kroppen ännu het efter famntagat med den andra hade han lagt sig över sin syster. Och Stanny strök ostadigt över sina läppar som om de varit fläckade, och sedan betraktade hon sin hand som om hon väntade att finna den sårig.

Och den vansinniga dyrkan hon ägnat sin bror ända sedan han var barn sjönk med ens undan och lämnade kvar vämjelse, och en förtvivlan som hon inte kunde mäta. Hennes grubbel dessa dagar hade väl smygande undergrävt hennes forna tillit till livet, och nu störtade allt samman för henne. Och medan hon på nytt försökte möta hans ögon och han med oroliga flackande sidoblickar alltjämt undvek att se på henne, blev det helt klart för henne att nu återstod henne ju ingenting annat än att dö. Med en liten snyftning vände hon sig bort ifrån honom och började springande tillryggalägga den korta vägen tillbaka till Ösa.

Bernard följde henne icke. Han gick upp mot berget, varifrån man hade utsikt över havet. Och på berget blev han sittande med slappt hängande underläpp och ryggen hopsjunken som på en gammal gubbe.

XXX.

Under tiden hade Stanny hunnit in i Ösas park. Hon kunde inte tvinga sig till att gå direkt upp i sängkammaren och hämta revolvern. I stället irrade hon omkring på undanskymda gångar, så att man ej skulle kunna få syn på henne från fönstren.

En gång gick hon förbi bersån och erinrade sig då att hennes mor och Tage Ehrencreutz suttit där, när hon och Bernard gått ut på sin promenad. Men hon hörde inte några röster från bersån, och då hon med blekt ansikte tittade in, fanns det ingen där. Denna dag tycktes den solbelysta parken vara tömd på människor. Det var en lättnad för henne att vara ensam. Men denna känsla varade icke länge. Snart fick hon en förnimmelse av att hon hade någon i sällskap. Hon kastade en skygg blick åt sidan, men såg inte någon. Det prasslade bland löven, som om någon försökt krypa igenom busksnåren. En fågel flög upp med en gäll vissling. Vem hade skrämt honom? Det var någon, det var något, och detta något var tätt i hälarna på Stanny. Men vände hon sig om, trädde hon sin knutna hastigt framsträckta hand genom tomma luften

Då hon upphörde att söka sin förföljare, visste hon med ens vem det var. Det var den forna oskulds-

fulla Stanny som jagade henne. Den där Stanny som i hushållsskolan slutit ett så varmt vänskapsförbund med Angela von Pahlen och som trånat efter att få utföra en hjältemodig handling. Den unga obesudlade flickan Stanny som för länge sedan lekt här i parken.

Stanny hejdade sig och öppnade famnen. Hon ville trycka den oskuldsfulla intill sig, känna hennes svala läppar mot sina och suga kraft och styrka ifrån dem.

Hon stod under ett träd, vars livliga lövverk fick sanden att skälva av skuggor och solfläckar. Tätt intill henne växte en rosenbuske alldeles översållad med gula starkt doftande rosor, som liknade sällsamma frukter. Stannys armar föllo tungt utmed sidorna. Och i detsamma förstod hon att den andra för alltid glidit undan och försvunnit.

En svag jämmer steg upp i den klara luften. Stanny kastade sig ned i gräset. Hon grät inte. Hennes kropp ryckte som i kramp. Aldrig mer skulle hon återfinna den forna Stanny — aldrig mer skulle hon, genomträngd av andaktsfull dyrkan, möta Bernard från förr. Händelsen i biblioteket den där aftonen, då de varit ensamma, reste sig här ute i skuggan av träden med konturerna av en bila. Den hade stympat dem — skilt det friska från det sjuka. Och såren efter bilan fylldes dag för dag med var och smuts.

Stanny stirrade med orörliga ögon framför sig. Om hon ej gjorde slut på livet, skulle det fortsätta

allt smutsigare, alltmera förorenat dag för dag, år efter år. Slutligen kanske hon skulle upphöra att känna något, långt innan hjärtat upphörde att slå.

Då rusade hon upp och sprang ut ur parken. Den berusande doften från blommor och träd slog emot hennes ansikte. Hon fyllde sina lungor med den för sista gången. Och medan hon sprang, var hon icke heller nu ensam. Ljudet av den älskade hunden Hej Dorian Grays tassar dansade mot gruset. Hon tyckte sig höra den där lilla välbekanta flämtningen, som hon alltid hört tätt bredvid sig, då hon och Gray sprungo i kapp.

Snart var hon uppe för trapporna. Hon kom fram till fru Isa Landborgs sängkammardörr och slog upp den. På tröskeln stannade hon ett ögonblick och drog efter andan. Under ett förvirrat ögonblick tyckte hon att hennes mors irisblå klänning där borta på schäslongen smälte samman i skummande vågor över en mörk kavaj.

Tage Ehrencreutz vände sig om och hade inte så lätt att lösgöra sig från Isa Landborg, som ännu inte sett Stanny. Stanny hörde henne jollra med en röst som lät drucken och liksom drunknande:

— Så ja, min gosse, slappna inte nu, inte tröttna ... Å, min älskling.

Innan Tage kunnat kasta av henne, var Stanny framme vid sängen. Hon drog ut lådan i nattduksbordet och grep revolvern.

Nu sjönk hennes mor långsamt ned och sträckte ut sig på schäslongen bredvid sin älskare. Med armen

omkring livet på Tage, som låg där som förstenad blickade hon med ett vällustigt och fuktigt leende av tillfredsställd brånad bort på sin dotter — knappast ännu vaknad till besinning så mycket, att hon riktigt förstod vem det var och utan att lägga märke till revolvern. Men Stanny såg henne inte längre. Över det gungande rummet sökte hon åter fånga blicken i Bernards ögon. Hon tyckte att två par blå ögon jagade varandra över tapeten.

Tage sprang upp, men han snubblade över mattan och stupade raklång framåt, och i samma ögonblick hade Stanny låtit skottet gå av.

Fru Landborg skrek till. Så brukade hon också ge ett litet skrik ifrån sig, då en man trängde henne för hårt mot kuddarna. Så skrek hon också i njutningens högsta extas.

Hon reste sig och gick med smygande steg över mattan. Tage hade icke stigit upp. Han vågade inte. När skottet ljud, hade han trott att det var riktat mot honom. Stanny hade sjunkit ihop på golvet. Den rykande revolvern låg bredvid henne.

Isa Landborg tog varsamt upp den. Hon lade den på bordet och böjde sig över Stanny.

— Jag tror att hon är död, sade hon med en underlig låg röst. Kom och hjälp mig.

De försökte lyfta upp henne på sängen, men det var svårt för dem. Hon var så tung, och deras lemmar voro matta av skrämsel och famntagat de nyss njutit. Hennes huvud föll bakåt. Ögonen stir-

rade ut i något okänt. Från tinningen rann en strimma blod.

— Vad i djävulens namn ha ni för er? Vad i heta helvetet är här på färde?

Det var Bernard som stod orörlig en bit från tröskeln med likvitt ansikte och utvidgade pupiller, medan förbannelserna fradgade sig på hans bleka läppar som på en besatt. Då skrek fru Landborg till igen. Hon släppte sin börda och rusade förbi Bernard ut genom dörren. Medan hon sprang nedför trappan, försökte hon i yrsel knäppa till sin klänning över de vita runda bröstet, som endast blottades alltmera för varje steg hon tog.

Bernard var med ett språng framme hos Tage. Och när han fick se Stanny utsträckt på golvet, kastade han sig ned bredvid henne.

Tage stod över honom och försökte förklara hur det hade gått till. Han var orolig att Bernard skulle fråga honom, hur det kom sig att han befunnit sig här inne i sängkammaren. Men Bernard frågade ingenting. Med en darrande åtbörd sträckte han ut armen och lade mödosamt sin hand över Tages mun.

— Tyst. Ge er i väg, flåsade han.

Då gled också Tage ut ur rummet. Nere i hallen fann han en liten grupp tjänare som ängsligt sprungit av och an. Fru Landborg hade fått ett hysteriskt anfall, och hennes vilda tjut skallade genom huset.

Bernard lutade sig tätt intill Stanny.

— Lilla syster, viskade han, som om han hoppats att hon ännu kunde höra honom.

Han skakade i hela kroppen. Hans tänder klappade emot varandra.

Hushållerskan som kommit i dörren vågade inte störa honom. Hon såg sig skrämnd omkring och försvann igen för att telefonera efter bankdirektören och en läkare.

— Lilla syster!

Bernard fortsatte att oavbrutet pressa fram de två orden, som om han trott att i dem funnes en magisk formel som skulle kunna väcka henne till liv.

När den tillkallade läkaren hastigt trädde in i rummet, böjde sig Bernard djupare ned över sin syster liksom för att skydda henne för alla obehörigas blickar.

Doktorn och kusken fingo med gemensamma krafter draga honom bort ifrån henne. I det sista försökte han hålla sig fast vid den dödas hand.

Äntligen släppte han sitt tag och sjönk ned i en stol. Där satt han tyst, medan läkaren gjorde sin undersökning, som endast var av formell natur, emedan det vid första anblicken framgick att hon var död och att självmord måste föreligga. Och Bernard satt alltjämt kvar, när Ola Landborg med tunga steg kom in i rummet.

Inför faderns häftiga sorg vaknade han upp, och ett litet besynnerligt leende for över hans ansikte.

Och det var endast för att han var rädd för att han högt skulle börja skrika på sin döda syster och älskarinna, som han tvingade sig till att stiga upp och lämna rummet.

XXXI.

En eftermiddag i slutet av augusti kom Angela ut genom porten vid Johannes' kyrkogård. Det var en av dessa underbart genomskinliga sensommardagar, då luften redan tyckes isas av en vind som varslar om hösten och vintern.

Över kyrkogården vilade en tung mörk grönska. Inifrån trädens lövmassor trängde kvittret från alla fåglarna dovt och icke längre jublande som under våren och försommaren.

Angela gick förbi en liten buske som bar vita runda bär. Då mindes hon körsbärsträdet på Nybo. Så översållat av vita blommor det varit! Hon hade brukat föra en kvist dignande av blommor över sin mun, och hon hade druckit in deras dagg och doft med en förnimmelse av att det var Thomas Mellers kyssar hon kände mot sina läppar.

Angela krökte ovillkorligt ryggen en smula, som om en börda tyngt henne. Hon promenerade långsamt framåt och kunde ej besluta sig för att gå fortare. Hon var på väg till Jacob Levin. Hon hade ringt till honom och bett om en konsultation, och de hade avtalat en viss tid, då hon skulle vara hos honom. Men hon fortsatte att vandra runt gångarna

på Johannes' kyrkogård utan att veta, hur hon skulle komma ut därifrån. Det var som om någon tvingat henne att gå runt, runt i ett evigt kretslopp, på samma sätt som hennes tankar denna sista tid rört sig i samma banor.

Nu tänkte hon på Stanny, och hon visste att strax därpå skulle hennes hjärta och hjärna svälla och värka av tanken på Thomas Meller.

Ett par dagar efter det Stanny skjutit sig stod hela Europa i lågor.

Och medan Angela ännu var nästan förlamad av sorg över sin väninnas död, hade Lilian nödgat dem allesammans till verksamhet genom att fordra att de skulle hjälpa henne att packa ihop för att resa tillbaka till staden.

Lilian hade strax gripits av krigsskräcken. Hörde hon ett skott ute från havet, brast hon i våldsam gråt och var viss om att fienden redan närmade sig stranden. Och hon förmanade Stellan att icke äta för mycket, ty de måste nu börja spara för vintern. Hungersnöden var inte långt borta. Hon vågade inte stanna kvar så nära kusten, där fienden skulle stiga i land. Så besvor hon Peter att de ögonblickligen skulle avbryta lantvistelsen och genast fara in till Stockholm. Peter hade ryckt på axlarna och fogat sig efter hennes önskningsar.

Allt gick så fort, att Angela inte ens fått träffa Thomas. Men det hade kanske också berott på en olycklig tillfällighet. Samma dag de skulle resa hade hon smugit sig ifrån Nybo och vandrat den väg

som under sommaren blivit henne så kär och välbekant: vägen till Thomas Mellers stuga. Men när hon kom fram dit, fann hon ingen hemma. I det större av rummen rådde den värsta oreda. Kartor och kläder lågo strödda på stolar och bord. Och Angela sjönk ned på sängen och såg sig omkring med ängsligt klappande hjärta.

Han far sin väg, han flyr, hade hon då tänkt utan att ändå tro det.

Och hennes händer hade gång på gång strukit över kudden, mot vilken hon så ofta vilat. Hon hade böjt sig ned och kysst den, och sedan hade hon gått igen.

När hon kom till avtagsvägen som ledde till Ösa, hade hon slagit in på den. Hon ville en sista gång gå dit, fastän hon tvivlade på att hon skulle bli mottagen. Hon hade inte fått se Stanny som död. Fru Isa Landborg hade dessa dagar inte velat taga emot någon. Lilian hade strax skrivit ett beklagande brev efter det tillgjort deltagande formulär hon plägade begagna vid dödsfall inom societeten. Men hon hade inte fått något svar.

När Angela nu kom fram till loggian och steg uppför trappan, såg hon först ingen där. Hon trodde att de kanske voro vid kyrkan, dit hon hört att kistan redan förts. Begravningen skulle ske om ett par dagar, och genom Lilians förvållande skulle Angela icke få vara med.

Uppe på loggian hade Angela stannat och sett ut över parken och havet. Allt hade varit så likt den

där första gången hon besökte Ösa, att hon inte blivit förvånad, då hon fick höra fru Landborgs röst kalla på sig. Nu hade hon inte som den gången suttit dold i en vilstol och på avstånd iakttagit Angela, utan hon kom med raska steg ut från salen.

Angela hade trott att hon skulle se nedbruten och förstörd ut, men hennes ögon glänste som av ett underligt sken inifrån. All hennes forna hätskhet mot Angela, som hon under den gångna tidens samvaro så väl dolt, strömmade på nytt emot Angela.

— Ni här? sade hon med sin spefulla röst.

Hon sade inte längre Angela.

Angela hade brustit i gråt. Hon kunde inte hjälpa det.

Då hade fru Landborgs röst klingat som en stridsfanfar.

— I dessa tider, hade hon sagt, får man inte sörja över enskilda olyckor. Nu brinner hela världen. Mot tyskarnas hjältemod blir allt annat så smått. Tänk på hur de trotsande alla faror brutit sig in i Belgien! Och hur ha de inte blivit mottagna där! Det är verkligen skändligt.

Angela hade blivit alldeles kall. Denna mor beskärmade sig över de risker, för vilka överfallande banditer utsatte sig, där hon välklädd och pryddig stod på den härliga loggian med en doft av den utsökta franska parfym omkring sig, och hon glömde sin egen olyckliga dotter, som hon mördad, för att gå upp i jublande extaser över andra mördare.

Då hade Angela vänt sig om utan att svara, och efter ett tyst framviskat farväl som var ämnat till Stanny, icke till fru Isa Landborg, förstummad gått från Ösa, med värkande hjärta liksom hon nyss förut lämnat den plats där hon och Thomas älskat varandra.

Om hon icke vikit av på vägen till Ösa, skulle hon mött Thomas Meller. När hon kom tillbaka till Nybo, hade han varit där. Och Petra hade allvarligt sett henne in i ögonen och berättat att Thomas talat om att han oförtövat måste resa ned till sin hustru i Schweiz.

Angela hade först icke tänkt så mycket på vad hon fått höra om Thomas Mellers resa. Det var något inom henne som nekade att tro på sanningen därav. Han kunde inte överge henne! Det var omöjligt.

Angela hade nu åter hunnit fram till den lilla busken med de vita bären. Hon betraktade dem med en liten rysning. Nyss hade de kommit henne att tänka på det blommande körsbärsträdet på Nybo. Nu tyckte hon att bären liknade de vita fläckar, som tyda på en farlig sjukdom när de visa sig i en svullen hals. En känsla av verklig fara smög sig över henne när hon betraktade dem.

Hur många gånger hade icke hon och Thomas mötts här under våren! Kanske de stått hand i hand just här vid busken, medan dess knoppar ännu voro slutna och dess grenar varit svarta och glänsande av rinnande snövatten.

Skulle Thomas aldrig mer skynda emot henne på en av de här gångarna? Hon visste nu att han skulle resa. Hon hade endast träffat honom en kort stund under denna tid, och då hade de promenerat av och an utanför hans bostad, utan att han bett henne stiga upp i våningen. Han hade varit mycket nedstämd. Han hade massor av saker att ordna innan sin avresa. Mödosamt, som om han hade haft svårt att stöta fram orden, hade han berättat för henne om hur hans hustru bestormat honom med brev och telegram, i vilka hon bestämt fordrat att han utan dröjsmål ögonblickligen skulle komma ned till henne med Cecil.

— Hennes ställning skulle kunna tänkas bli brydsam, om jag senare förhindrades att förena mig med henne, hade Thomas sagt med ett litet betryckt leende. I dessa tider kan ju det mest oväntade inträffa. Och då är det ju inte riktigt av en man att lämna sin hustru ensam och övergiven. Helst då hon är från en annan sida av jordklotet och vistas bland okända i ett land, där varken hon eller jag har hemortsrätt.

Men han hade yttrat sig om resan, som om han menat att den bara skulle skilja honom och Angela åt för några dagar eller några veckor. Han skulle snart vara tillbaka, tycktes han vilja intala henne.

— Skulle jag sagt honom det? viskade Angela till sig själv, där hon stod och stirrade på de vita små bären.

Men hon visste att hon inte kunde säga honom det.

Hon behövde inte höra Jacob Levin för att få vetenskap om att hon väntade ett litet barn. Det var Petra som bett henne gå till honom. Åt Petra hade Angela förtrott sig en natt, då ingen av dem kunnat sova. De hade suttit tätt tryckta intill varandra på Angelas säng, medan klockan i Johannes' kyrka med sina klämtande slag förkunnat timmarna. Det var som om Petra redan vetat alltsammans.

Men Angela undrade inte över det. Denna tid levde alla under ett tryck, som kom vänner att ana varandras tankar, innan de voro utsagda, och fick människor som förut varit nästan främmande för varandra att kasta sig i varandras armar. Det var en dunst av människosvett och blod i rymden, en fuktighet som kom från gjutna tårar, ett svagt dunkande som fick marken under deras fötter att ständigt darra, som om någon stuckit med ett spjut mot själva jordens hjärta.

Nej! Angela kunde inte säga Thomas att hon trodde att hon skulle få ett barn. Han hade ju ett annat barn och en annan kvinna att tänka på. Angela förstod att också Petra, av något skäl som hon ej ville tala om, önskade att hon skulle hålla detta hemligt för Thomas.

Så länge hade Angela nu burit denna hemlighet att den blivit ett med henne själv. Thomas Meller var hennes älskare, men hon förmådde icke riktigt föreställa sig honom som far till hennes barn. Det kunde synas underligt, då hon varit vittne till hur öm han var mot Cecil. Men just Cecil ställde sig

i vägen, då hon ibland var nära att falla för frestelsen att ila till Thomas och förtro sig till honom. Han var ju redan far. Han hade en son, som han i många år vårdat sig om och stritt för att få behålla för sig själv.

Men innerst fruktade Angela att även om Thomas vetat att hon bar hans barn under sitt hjärta, skulle detta ändå inte hindra honom från att resa ifrån henne. Hon var för stolt för att då bedja honom stanna, men hon ville helst icke utsätta sig för att behöva göra bruk av denna stolthet.

Denna dag, hans sista i Stockholm, hade han bett att hon skulle komma till honom framemot kvällen. Hon visste inte ännu, om hon skulle gå. Å, hon ville! Hon längtade efter Thomas. Men hur skulle hon vara stark nog att ej berätta att hon sökt doktor Jacob Levin?

Nu slog klockan i Johannes. Angela ryckte till. Det var ju nu redan en halvtimme över det klockslag som hon antecknat sig för hos Jacob. Med hastiga steg började hon gå nedför trapporna — nedåt stråkvägarna som förde till Norrmalmstorg, där han ännu bodde kvar i sitt gamla hus i avvaktan på att han skulle få flytta in i den nyförvärvade villan vid Floragatan.

I detsamma hon skulle stiga in i hissen hörde hon någon komma uppifrån. Då dröjde hon med handen på hissdörren, emedan en aning sade henne att det var Jacob Levin som kom. Förmodligen hade han

tröttnat att vänta. Det var också han. När han fick se Angela, gav han till ett litet utrop:

— Å, jag trodde du misstagit dig om tiden, men då far jag upp igen.

I hissen, där de stodo mittemot varandra, såg hans magra oroliga ansikte ned på henne. Angela kände sig illa till mods. Rodnaden steg upp på hennes kinder. Hon önskade att det varit gamle vänlige Benno Levin som hon fått möta först i stället. Men han var visst på landet.

Jacob gick före Angela in i sitt rum. Han höll upp dörren och log lugnande mot henne. Hade han en aning om varför hon kom? Den blick han nu såg i Angelas ögon — hade han icke sett den i många, många kvinnors ögon, när de första gången suttit i hans mottagningsrum?

Han anvisade henne stolen, där hans patienter brukade sitta, och slog sig själv ned vid skrivbordet. Nu såg han nästan skyggt på Angela. Kom han väl att tänka på Hans von Pahlen och på hur han, Jacob, försökt lura honom? Tvärtom hade det blivit Hans som lurat honom. Han hade lovat Jacob sextiotusen kronor som betalning för att han lägrat Dora, men Jacob hade räknat med att han skulle lämna honom beloppet kontant och att ingen skulle få vetskap därom. I stället hade den illfundige Hans skrivit ut en check, och till på köpet hade den lurifaxen skjutit sig, innan han sänt av den, för att riktigt kompromettera Jacob, så att denne inte anständigtvis skulle kunna ta emot den. Ingen hade heller ifrågasatt att

han skulle göra det. På andra sätt hade han ju ändå skrapat ihop så mycket pengar att han kunnat ordna inköpet av den stora villan vid Floragatan, där man nu som bäst höll på med ombyggnads- och inredningsarbeten. En hel ny uppsättning av de modernaste apparater och instrument hade han också redan hunnit anskaffa för den hyperraffinerade damkliniken som han tänkte öppna där uppe på höstsidan, med en bekväm läkarbostad för sig och sin familj i övre våningen. Ännu så länge stodo de dyrbara apparaterna kvar i operationsrummet här i den gamla våningen nere vid torget. Ibland brukade han smeka dem med sina bruna långa fingrar och mumla ord till dem, som om de varit mänskliga väsen.

Nå, nu satt i alla händelser den rackaren Hans' brorsdotter Angela här, och Jakob tänkte på att sista gången han träffat henne hade varit på den där balen hos Peter von Pahlen, då han ingått den misslyckade affärsöverenskommelsen med Hans. Att bevista dennes jordfästning hade han ju sluppit, då han i sista stund angenämt nog hade erhållit ett brådskande sjukbud om ett svårt och förtvivlat fall och därigenom fått förhinder.

— Nå, lilla Angela, sade han vänligt och böjde sig fram mot henne, är det något fel på dig?

Hon dröjde med svaret. Ibland när han själv känt sig trött och nere och han vid något av släktingarnas middagsbord fått syn på Angela, hade det hänt honom att han gripits av en stark längtan efter henne. Hon föreföll så ung — så underbart ung

och sval. Men en gång, då de alla promenerat på Johannes' kyrkogård och Angela och han stannat en smula efter de andra för att se på ett par svalor som jagade varandra, hade han tänkt: en dag kommer hon till mig. Och nu var hon här! Han mindes också att han den gången varit viss på att hon aldrig skulle be honom om att han skulle hjälpa henne att befria sig från ett barn, såsom så många andra kvinnor gjort, såsom till exempel Dora gjort vid två olika tillfällen — av vilka han vid det senaste på grund av alldeles särskilt ömmande omständigheter hade sett sig nödsakad att bönhöra henne.

Han väntade tålmodigt på Angelas svar. Slutligen sade hon:

— Jag tror att jag skall ha ett barn.

Men fastän Jacob trott att hon skulle säga just de orden, ty varför skulle hon eljes ha sökt honom, och de orden plägade alla kvinnor säga till honom, blev han så överraskad att han hade svårt att behärska sig. Ofrivilligt grep han med sina händer i luften, som om något han nyss hållit glidit ifrån honom och han varit ivrig att fatta tag i det på nytt.

Angela skulle ha ett barn, tänkte han outhärdligt snabbt. Varför kunde då icke likaväl jag fått vara hennes älskare?

Angela som såg hur han skiftade uttryck och trodde att han kände ovilja mot henne, slog hastigt ned sina ögon och var nära att brista i gråt.

— Seså, lilla flicka, sade Jacob och tände en cigar-

rett. Det kanske bara är något som du inbillar dig. Jag skall i alla fall göra en undersökning.

Vem kan det vara? tänkte Jacob.

Han letade igenom deras gemensamma bekantskapskrets. Men icke en av de unga män, som omgivit Angela, kunde han föreställa sig utan löje. Omöjligt! Han forskade i sina hågkomster av balen hos Peter von Pahlen, granskande och rannsakande alla uppdykande gestalter. Vem hade Angela dansat med där? Han mindes det ej! Han hade varit så upptagen av att tala med Hans, att han inte haft tid att närmare iaktta ungdomarna. Då erinrade han sig att han hört att Thomas Meller bott i närheten av Nybo i sommar. Men Jacob ratade också honom genast. Han var för gammal! Och han hade ju varit förlovad med Petra.

Den är för gammal, tänkte Jacob föraktfullt. Men inom sig visste han att orsaken var att han icke på några villkor hade lust att ställa Thomas Meller och Angela i samband med varandra. Thomas hade ju på ett ungefär hans egen ålder — närmade sig den åtminstone, det var visst något år som skilde. Och om det nu vore Thomas som varit framme här... varför hade det då icke lika gärna fått vara han själv?

— Kom med mig hit in, sade han milt.

Han hade stigit upp och drog nu undan förhänget till det inre rummet.

Å, hon liknade nu en liten skrämmd fågel, då hon steg över tröskeln och med ängsliga ögon såg sig omkring på alla de blanka instrumenten.

Han sökte behandla henne så skonsamt som möjligt.

Leende blottade han sin vita tandrad, då han böjde sig över henne, sedan hon lagt sig på hans bord.

— Var bara inte rädd, sade han. Det är gjort i en fart, skall du tro.

Angela pressade samman läpparna. Hon måste härda ut. Hon måste ju ha visshet. Men det var som om han ville taga ifrån henne något, när han nu rörde vid henne. Det var som om hans hand ville rycka undan Thomas Meller och beröva henne en del av Thomas Mellers smekningar — Thomas Mellers kyssar.

Skälvande i alla lemmar, reste hon sig slutligen upp, då Jacob sade att han var färdig.

När hon efter att ha ordnat sin klädsel kom ut till honom, satt han vid sitt stora skrivbord. Han vände sig helt mot henne och bad henne åter sitta ned.

— Du hade rätt, lilla Angela, sade han utan att se på henne. Du skall ha ett barn.

Men vid hans ord genomilades Angela av en fröjd, som hon aldrig förr erfarit. Nu hade hon fått det bekräftat! Äntligen. Hon hade inte en tanke på vilken svår tid som väntade henne, när hon ensam utan att ha en man vid sin sida skulle föda sitt barn.

Och liksom hon den gången, efter det hon och Thomas varit tillsammans i båthuset, med av förhoppning darrande röst frågat honom: "Är jag nu din älskarinna?", sade hon nu till Jacob Levin, medan hennes bröst hävdes i stolthet och glädje:

— Skall jag verkligen bli mor?

Jacob hade hört jublet i hennes stämman, och han svängde hastigt om på stolen.

Var hon så glad? Han undrade om hon kanske skulle gifta sig med den där mannen, men han ville inte tillåta sig att göra några frågor.

— Du är duktig, Angela, sade han.

Han greps av längtan att kunna hålla henne kvar. Det där skimret i hennes svarta ögon . . . nej, hon fick icke gå. Han började med låg stämman ge henne några råd. Under tiden arbetade det inom honom. Han fattades av en åtrå till henne, som han icke känt på samma sätt när han visste att hon var oberörd. Något av det affärsmässiga och brutala i hans natur flöt samman med hans känslor. Han löpte ingen risk nu om han ägde henne. En annan hade redan ägt henne. Hon bar redan ett barn inom sig.

Och när Angela steg upp och räckte fram handen för att taga farväl, höll han sig icke längre tillbaka.

Med ett litet ljud som lät som ett odjurs morrande drog han henne intill sig, och innan hon kunde hindra honom, pressade han sin mun mot hennes. Hans kys-sar träffade henne överallt. Hon slet för att bli fri, och då hans grepp ett ögonblick slappades, kom hon loss och sprang mot dörren.

— Å fy! Fy! sade hon med låg röst.

Hennes ansikte blossade. Tårarna runno utför hennes kinder. Hon sköt sakta igen dörren bakom sig, Jacob hörde henne vrida upp tamburlåset, och sedan dogo hennes snabba steg bort i trappan. Och också Jacobs ansikte blossade.

XXXII.

När Angela kom ut på gatan, var hon så förvirrad att hon först inte visste åt vilket håll hon skulle gå för att komma hem. Hon ställde sig framför ett skyltfönster och strök med handen över ögonen för att få bort en dimma av tårar, som gjorde att hon inte kunde se framför sig.

Jakob Levin! Hur kunde han? Var hon nu en sådan, som vem som helst tyckte sig ha rätt att ta i famn? Det hade aldrig fallit henne in att männen nu skulle se på henne med andra ögon, därför att en av hennes kroppsdelar förlorat sin oberördhet och tagits i bruk för det ändamål, för vilket den av naturen hade danats.

Hon började gå fort. Hon kände sig som en jagad — som en fredlös som envar kunde skjuta ner. Men när hon vandrat så en stund, började hennes tårar torka, och hon lugnade sig litet. Men hon kände ingen längtan att just nu gå hem.

Hon strövade omkring på gatorna, hörde människor tala omkring sig, uppfångade skratt och små glada blickar från förbigående. Då kom den fröjd hon erfarit, när Jacob först sagt henne att hon skulle få ett barn, åter över henne. Det blev så stilla och högtidligt i hennes hjärta. Hon glömde hur Jacob

överfallit henne med sina smekningar och mindes bara vad han sagt om barnet och var tacksam för de råd han givit henne. Hon sände en snabb medkännande tanke till Frideborg. Kanske hade hon också fått visshet nu?

Nu var hon säker på att hon i afton skulle gå till Thomas Meller. Varför skulle inte han också få dela den glädje hon förnam? Innerst i hennes hjärta steg det upp en svag förväntan att hon kanske ändå till sist skulle bli hans hustru. Men även om hon icke bleve det, skulle hon ju icke mera kunna känna sig ensam. Hon undrade, om det skulle bli en gosse. Och hon förlorade sig i funderingar över om han skulle bli nöjdast åt att få en gosse eller en flicka. Barnet skulle i varje fall vara likt Thomas.

Så kom hon hem till Petra med strålande ögon. Hon gick med lätta steg genom matsalen och fann Petra i hörnrummet, som var möblerat med de vackraste möblerna från Eka. Och när Angela stod på tröskeln, tyckte hon att möblerna sände henne en hälsning från den gamla gården. Och hon kände en brinnande häftig längtan dit ned.

Petras röst lät så avlägsen och tunn, då hon frågade:

— Nå? Hur var det?

Angela smög sig intill Petra i soffan. Hon lyfte sitt blossande ansikte mot henne.

— Det är riktigt säkert nu, viskade hon. Jag skall ha ett barn.

Petras hand, som lyft sig för att smeka Angelas

hår, stannade i luften. Det var som om den pekat på något — varnat någon. Så drog Petra Angela intill sig.

— Du! sade hon med samma tunna, främmande röst. Du skall ha ett barn!

Angela darrade till. Och då gick det en skälvning genom Petras alla lemmar. Det var således sant. Redan tyckte hon sig förnimma hur det nya liv, som Thomas väckt hos Angela, sökte sig intill henne. Och hon slog sina armar omkring Angela och lyssnade andlöst. Kom icke som långt, långt bortifrån det svaga tickandet av ett nytt hjärta? Hon visste ju att det var omöjligt, men hon tyckte att rymden sorlade av detta hjärta — att etervågorna satte sig i rörelse av dess slag. Så släppte hon hastigt Angela och rätade på sig.

Hon sade:

— Kom ihåg att han ingenting får veta. Han skulle ändå inte bry sig om det. Han är inte värd det.

Angela gav henne en ängslig blick.

— Men Petra, invände hon svagt, Thomas borde väl åtminstone ha reda på det. Jag tänkte säga honom det i kväll. Jag skall gå till honom, det har jag ändå lovat.

Men Petra skakade på huvudet.

— Du går inte till honom, sade hon hårt.

— Å, Petra!

— Nej!

Så började hon viska, och Angela måste böja sig fram för att uppfatta hennes ord.

— Förstår du inte att detta är vårt barn? Vi måste vara ensamma om det. En gång övergav Thomas Meller mig. Nu lämnar han dig. Men den här gången har han skänkt oss en gåva, som jag då fick vara utan. Nu måste vi visa oss stumma av tacksamhet och tystlåtet vårda den.

Petra log underligt och fortfor sedan i samma ivrigt viskande, övertalande ton:

— Jag skall hjälpa dig. Å, det skall jag visst! Det där lilla barnet skall växa upp på Eka, som du växte upp där. Minns du hur du älskade Eka? Du lekte i parken. Tänk på de vackra näckrosorna ute i sjön! Och ön! Allt det där skall vårt lilla barn få se och glädja sig åt. Vi måste vara ensamma om det.

— Men det är ju också Thomas Mellers, invände Angela på nytt.

— Han har ju sin hustru. Han har Cecil. Han behöver inte mer. Oss behöver han åtminstone inte.

Angela var nära att gråta. Det kramade kring hennes hjärta. Vad Petra sade var sant, och därför gjorde det dubbelt ont.

— Snart bli vi kanske tre fröknar von Pahlen, sade Petra.

Då log också Angela.

— Ja, viskade hon. Tre...

Det hade börjat skymma i rummet. Himlen där ute över taken mörknade.

— Du är lycklig, sade Petra, och hennes röst blev med ens öm. Du är lyckligare än jag någonsin kan bli.

Men Angela såg att det darrade glädje i Petras liksom vilset sökande leende och att hennes ögon tycktes skåda in i något ljust och underbart.

— Det blir ju också ditt barn, sade då Angela.

— Ja, svarade Petra, det var det jag menade. Det skall också bli mitt. Vi två lyckliga mödrar . . .

Och Petra brast i gråt. Hon lutade sig intill Angela, och hennes kropp skakade av snyftningar. Hon grät över sitt liv som hon tyckte varit så förfelat. Och ett ögonblick kände hon en vild svart-sjuka mot Angela — denna Angela som fick bära Thomas Mellers barn under sitt hjärta. Men då steg åter denna sällsamma glädje, som ingenting tycktes kunna dämpa, upp inom henne. Och med slutna ögon och med sitt huvud vilande mot Angelas bröst viskade hon:

— Mitt lilla barn!

Och Angela visste inte om Petra menade henne eller barnet som skulle komma.

Då ringde det i telefonen. Dörrarna stodo öppna till salen och ut till tamburen, där apparaten var placerad på ett bord. Klockans gälla ljud fick dem att rycka till och sätta sig upp.

— Det är Thomas, sade Angela. Han ringer hit, för att han är orolig över att jag inte kommit.

Hon ville skynda ut i tamburen, men Petras armar slöto sig om henne.

— Han reser i kväll, sade Petra kort.

— Ja, sade Angela, och hon kunde inte hjälpa att en liten snyftning undslapp henne. Han reser i kväll.

— Du måste börja genast, viskade Petra ivrigt.. Svara inte! Det är bäst så. Han får väl tro att du inte vill komma.

Det for genom Petras hjärna en tanke som hastigt flydde: tar jag nu hämnd på Thomas Meller för alla dessa sorgsna år som jag fått vänta på honom?

Men i nästa ögonblick susade åter rymden av det där lilla hjärtats slag.

Hon höll Angela hårt pressad intill sig.

— Att ensam äga ett barn, sade Petra. Det måste vara lycka för kvinnor.

Hon kände hur Angela blev lugnare i hennes famn.. Och över Angelas ljusa huvud log hon ut i skymningen..

Nu ringde telefonen igen. Åter viskade Petra i Angelas öra:

— Svara inte!

Då borrhade Angela sitt ansikte in mot Petras skuldra. Hon ville känna sig fången hos Petra för att undgå frestelsen. De gälla telefonsignalerna skuro genom tystnaden. Det var som om någon för-
tvivlat ropat på de två orörliga kvinnorna där borta i soffan. Nu kunde inte Angela längre slita sig lös från Petra. Petra hade rätt.

Det ringde. Det var som om det bleka skymningsrummet skulle slitas i stycken av det skarpa skäl-
vande ljudet.

Men vaggad in i Petras armar hörde icke Angela längre telefonens pockande röst och Petras heta viskning:

— Svara inte!

*Stad 24/11
194-1102*

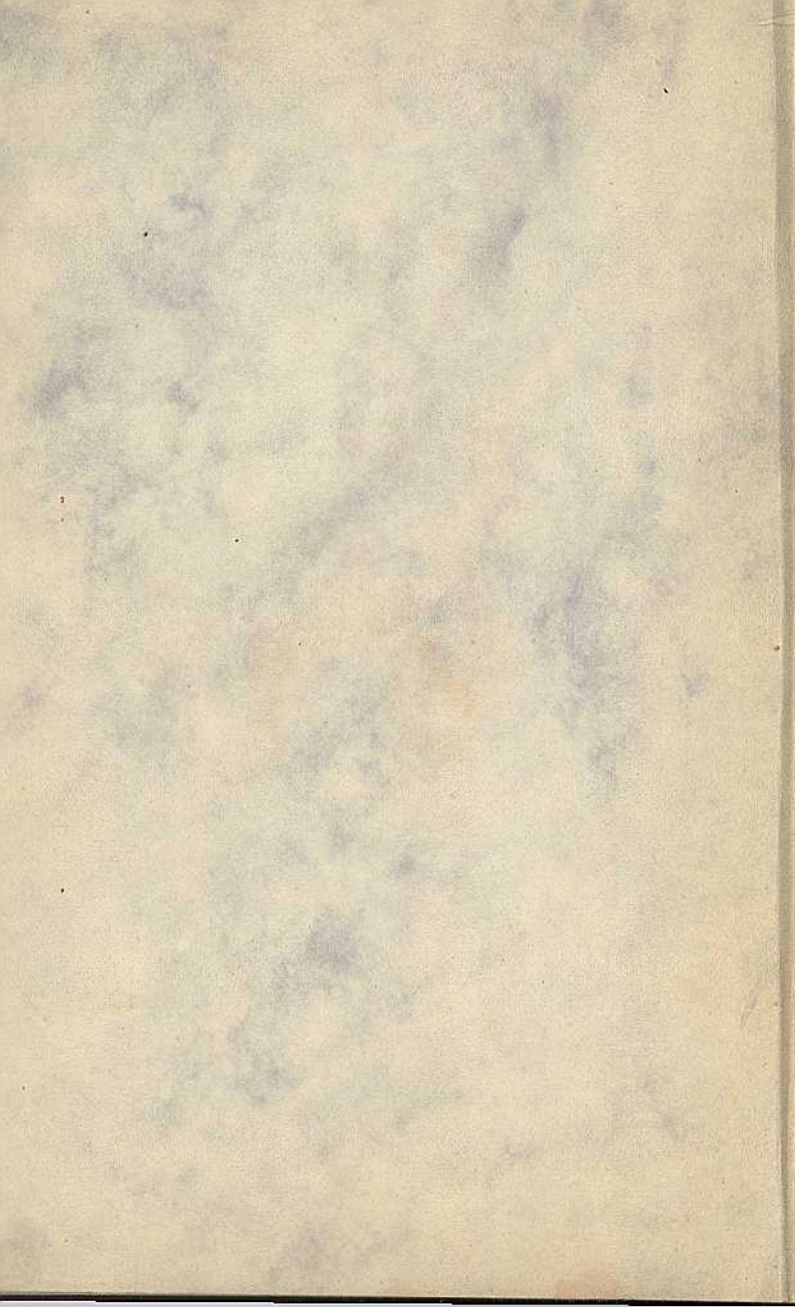

Seeley = bo

6000025822

Göteborgs universitetsbibliotek

1.75

JOHN JOHNSON
BOKBINDARE
GÖTEBORG

